

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Национальный Банк Республики Казахстан
National Bank of Kazakhstan

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ

№ 7 2019 жылғы 1–31 шілде

«Қазақстан Ұлттық Банкінің Хабаршысы»

Редакциялық кеңестің құрамы:

Редактордың міндетін атқарушы:

А.Р. Адамбаева

редакциялық кеңестің мүшелері:

К.У. Қоржумбаева

А.Т. Тазабеков

Г.К. Иманбекова

Қ.З. Матасова

шығарылымға жауапты:

Б.Н. Шукенова

Тел: 8 (727) 704-591 ішкі 3959

Құрылтайшы – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі РММ

050040, Алматы қ.,

«Көктем-3» ы/а, 21

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде

24.02.1997 ж. № 432 тіркелген

1995 жылдан бастап шығарылады

РЕДАКЦИЯДАН:

Құрметті оқырмандар!

Қазақстан Ұлттық Банкі Сіздердің назарларыңызға «ҚҰБ Хабаршысы» журналының 2019 жылғы 1 – 13 шілде аралығындағы кезең үшін №7 кезекті шығарылымын ұсынып отыр.

«Басты оқиғалар» бөлімінде ҚРҰБ-тің базалық мөлшерлеме және тұтастай алғанда қаржы нарығындағы ахуал туралы шешімдерімен танысасыздар.

Сондай-ақ басылым беттерінен, әдеттегідей Қазақстан Ұлттық Банкі әзірлеген және Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде тіркелген нормативтік құқықтық актілер туралы ақпаратты аласыздар.

МАЗМҰНЫ:

1. Басты оқиғалар.....	5
2. «Актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасын, халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесін және оларға қойылатын талаптарды, Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптарды, Тестілеу өткізу қағидаларын, Актуарийдің біліктілігін растауға қойылатын талаптарды, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидаларын және мерзімдерін, актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензияның, актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру туралы өтініштің және актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия алуға өтініш беруші туралы мәліметтердің нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 191 қаулысы.....	19
3. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 192 қаулысы.....	47
4. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 193 қаулысы.....	101
5. «Банктік салым шарттары бойынша құбылмалы сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидаларын, оның қолданылу шарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 194 қаулысы.....	103
6. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы нарығы мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 195 қаулысы.....	105
7. «Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерін, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары мен олардың лимиттерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі № 170 қаулысына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 196 қаулысы.....	134

8.	«Қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 197 қаулысы	151
9.	«Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 198 қаулысы	154
10.	«Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервтері және зиянды өтеу резерві есебінен сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдарының тізбесін және «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының комиссиялық сыйақыны алу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 199 қаулысы	212
11.	«Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-тыйым салынған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының тізілімін жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 200 қаулысы.....	216
12.	«Эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімін жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы № 201 қаулысы	219

БАСТЫ ОҚИҒАЛАР

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі пайыздық дәлізді +/-1 п.т. деңгейіндегі сақтай отырып, базалық ставканы 9,00% деңгейінде сақтау туралы шешім қабылдады. Инфляция деңгейі Ұлттық Банктің болжамына сәйкес қалыптасуда. Инфляциялық күтулер жылдық инфляция деңгейінде қалыптасты.

Ұлттық Банктің нақтыланған болжамы бойынша инфляция ағымдағы жылдың соңына дейін мақсатты дәліз шегінде оның жоғары шекарасына жақын қалыптасуын жалғастырады. Әлемдік шикізат нарықтарында тәуекелдер деңгейі артуы және өсіп келе жатқан тұтынушылық сұраныс тарапынан инфляцияны ұлғайтатын қысым күшейген кезде ағымдағы жылдың соңына дейін ақша-кредит талаптарын қатаңдату жоққа шығарылмайды.

Жылдық инфляция 4-6% нысаналы дәліз ішінде сақталуда. Маусымда тұтыну бағаларының 0,2%-ға өсуі кезінде жылдық инфляция 5,4% деңгейінде қалыптасты. Азық-түлік тауарлары бағасының өсуі инфляцияның өсуіне негізгі үлесін қосуды жалғастыруда, олардың бағасы жылдық көрсету бойынша 8,2%-ға өсті. Бағаның өсуі жекелеген ішкі тауар нарықтарында (ет және ет өнімдері, нан-тоқаш өнімдері мен жармалар) ұсыныс факторларының ықпалынан, сондай-ақ әлемдік азық-түлік нарықтарында дәнді дақылдар мен ет өнімдерінің қымбаттауынан болды.

Азық-түлікке жатпайтын инфляция 6,1% деңгейінде сақталды. Ақылы қызметтерге арналған тарифтердің жылдық өсу қарқыны 1,2% ең төменгі деңгейде қалыптасуын жалғастыруда.

Халықтың инфляциялық күтулері азық-түлік нарықтардағы бағалардың өзгеруіне сезімтал бола тұра, өсті. Күтілетін инфляция нақты деңгейде қалыптасып, ағымдағы жылғы мамырдағы 4,7%-бен салыстырғанда маусымда 5,4%-ды құрады.

Ішкі сұраныс факторлары тарапынан инфляцияны ұлғайтатын қысым байқалады. Нақты ақшалай табыстардың өсуі қаңтар-мамырда 5,5%-ды құрады. Ішкі сұраныстың кеңеюі әлеуметтік қолдаудың бюджеттік бағдарламалары кеңеюімен, сондай-ақ қысқа мерзімді тұтынушылық қарыздармен ынталандырылуда. Банктердің тұтынушылық кредиттері мамырда жылдық көрсеткіште 14,8%-ға өсті.

Экономикалық белсенділікте оң серпін байқалуда. 2019 жылдың 1 жартысында Қазақстан экономикасы 4,1%-ға өсті. Оң инвестициялық белсенділік сақталуда, 2019 жылғы қаңтар-маусымда негізгі капиталға инвестиция 11,7%-ға өсті.

Алдыңғы шешіммен салыстырғанда сыртқы сектордағы тәуекелдер балансы өзгерді. Жыл басынан бастап Brent маркалы мұнайдың орташа бағасы 2018 жыл ішіндегі бір баррель үшін 72 АҚШ долларымен салыстырғанда бір баррель үшін 66 АҚШ долларын құрады. Халықаралық ұйымдар әлемдік экономиканың және Қазақстанның негізгі сауда әріптестерінің экономикасының 2019 жылға арналған өсу болжамын төмендету жағына қайта қарады, бұл Қазақстан экспортына сыртқы сұраныстың төмендеуіне ықпал етеді. АҚШ пен Қытай арасындағы сауда келіссөздері аяқталмады.

Бұл ретте негізгі сауда әріптес елдердегі инфляция қалыпты деңгейде қалыптасуда (Ресей мен Қытайда маусымда тиісінше 4,7% және 2,7%-ды құрады, Еуропалық Одақта мамырда 1,6%-ға дейін төмендеді). Сыртқы монетарлық жағдайлар біртіндеп жеңілдеуде. Бұған АҚШ ФРЖ-ның ставкалары траекториясының одан әрі төмен болуына қатысты риторикасы, сондай-ақ ЕОБ-ның экономиканы ынталандырудың қосымша шаралары туралы мәлімдемесі ықпал етті. Ресей Федерациясының Орталық Банкі ағымдағы жылғы маусымда ағымдағы жылдың соңына дейін қосымша төмендету мүмкіндігімен негізгі ставканы 7,5%-ға дейін төмендетті. Базалық ставканың ағымдағы деңгейі және ақша-кредит талаптары инфляцияның болжамды кезеңде 4-6% нысаналы дәліздің жоғарғы шегі деңгейінде сақталуын қамтамасыз етеді. Инфляция бойынша мақсатқа қол жеткізу үшін негізгі тәуекелдердің орындалу ықтималдығы артқан кезде Ұлттық Банк ағымдағы жылдың соңына дейін базалық ставканы көтеру мәселесін қарауға дайын.

Базалық ставка бойынша кезекті шешім 2019 жылғы 9 қыркүйекте Нұр-Сұлтан қаласының уақытымен сағат 17:00-де жарияланады.

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қаржы нарығын реттеу мен дамыту, микроқаржылық қызмет және салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы туралы

2019 жылғы 11 шілде

Алматы қ.

2019 жылғы 3 шілдеде Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қаржы нарығын реттеу мен дамыту, микроқаржылық қызмет және салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) қол қойды. Заңда екі негізгі бағыт қамтылған, олар 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

Бірінші бағыт – қаржы секторын реттеу мен дамытудың тәуелсіз органын құру.

Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу мен дамыту агенттігі (бұдан әрі – Агенттік) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкін (бұдан әрі – Ұлттық Банк) қайта ұйымдастыру жолымен қайта құрылады, оның барысында функциялар, өкілеттіктер және штат бірліктері қайта бөлінетін болады.

Елдің экономикалық өсуіне жәрдемдесу үшін Ұлттық Банк орталық банктің классикалық функцияларына шоғырлануға ниетті – бұл баға тұрақтылығын қамтамасыз ету, ақша-кредит саясатын жүргізу, валюталық реттеу және төлем жүйелерін дамыту.

Қаржы нарығын реттеу мен дамыту, тұтынушылардың құқықтарын қорғау функциялары Қаржы нарығын реттеу мен дамыту агенттігіне берілетін болады.

Ұлттық Банк пен Агенттіктің қызметі тығыз үйлестіріледі, оның ішінде басқару органдарында өзара өкілдік ету және Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы консультативтік-кеңесші орган болып табылатын Қаржылық тұрақтылық жөніндегі кеңестің қызметі шеңберінде өзара іс-қимыл арқылы үйлестіріледі.

Екінші бағыт – тұтынушылық кредиттеу нарығында реттеуші төрелікті және жүйелік проблемаларды жою.

Реттелмейтін сектордағы тұтынушылық кредиттеудің бақыланбайтын өсу проблемаларын шешу, реттелмеген кредиторлар тарапынан қарыз алушылардың құқықтары мен мүдделерінің бұзылуына жол бермеу үшін, Заң онлайн-кредиттеу компанияларының, кредиттік серіктестіктердің және ломбардтардың қызметіне қадағалау органының реттеу аясын кеңейтеді.

Заң олардың микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар ретінде Агенттікте міндетті түрде есептік тіркелуін енгізеді. Барлық реттелмеген кредиторлар қажет болған жағдайда, микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар ретінде қайта тіркеуден және 2020 жылғы 1 шілдеге дейінгі мерзімде Агенттікте міндетті түрде есептік тіркеуден өтуге тиіс.

Микроқаржылық қызмет субъектілерін реттеу қарыз алушылардың құқықтарын қорғауға және олардың шамадан тыс кредиттелуін болдырмауға негізделеді. Атап айтқанда, микрокредиттер беру қағидаларының болуына, кез келген комиссиялар алуға тыйым салуға, шекті сыйақы мөлшерлемесін сақтауға, кредиттік бюроға ақпарат беру қажеттілігіне талаптар белгіленеді, бұл қарыз алушылардың борыштық жүктемесін барабар бағалауға мүмкіндік береді.

Белгіленген шаралар кредиттеу нарығының айқындылығын арттыруға, түрлі сегменттерді реттеуде теңгерімсіздікті жоюға, және, ең бастысы, азаматтардың құқықтары мен мүдделерін қорғауды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Сонымен қатар Заңда кейіннен декларациялауға кезең-кезеңімен өте отырып, жалпыға бірдей декларациялауды 2020 жылдан 2021 жылға енгізуді ауыстыру көзделеді.

Бұдан басқа, Заңда 2019 жылдың соңына дейін негізгі борыш өтелген жағдайда 2019 жылғы 1 қаңтарға дейін салық кезеңдері үшін салық міндеттемелері бойынша өсімпұлды есептен шығару арқылы жеке тұлғалар үшін салықтық рақымшылық жүргізу көзделген. Бұл ретте

мүлікке салық және жер салығы бойынша өсімпұлдарды оларды 2019 жылғы 1 қазанға дейін төлеу мерзімін ескере отырып 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін салықтық кезеңдер үшін міндеттемелер бойынша есептен шығару ұсынылады.

Базалық ставканы 9,00% деңгейінде сақтау туралы

2019 жылғы 15 шілде

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі пайыздық дәлізді +/-1 п.т. деңгейіндегі сақтай отырып, базалық ставканы 9,00% деңгейінде сақтау туралы шешім қабылдады. Инфляция деңгейі Ұлттық Банктің болжамына сәйкес қалыптасуда. Инфляциялық күтулер жылдық инфляция деңгейінде қалыптасты.

Ұлттық Банктің нақтыланған болжамы бойынша инфляция ағымдағы жылдың соңына дейін мақсатты дәліз шегінде оның жоғары шекарасына жақын қалыптасуын жалғастырады. Әлемдік шикізат нарықтарында тәуекелдер деңгейі артуы және өсіп келе жатқан тұтынушылық сұраныс тарапынан инфляцияны ұлғайтатын қысым күшейген кезде ағымдағы жылдың соңына дейін ақша-кредит талаптарын қатаңдату жоққа шығарылмайды.

Жылдық инфляция 4-6% нысаналы дәліз ішінде сақталуда. Маусымда тұтыну бағаларының 0,2%-ға өсуі кезінде жылдық инфляция 5,4% деңгейінде қалыптасты. Азық-түлік тауарлары бағасының өсуі инфляцияның өсуіне негізгі үлесін қосуды жалғастыруда, олардың бағасы жылдық көрсету бойынша 8,2%-ға өсті. Бағаның өсуі жекелеген ішкі тауар нарықтарында (ет және ет өнімдері, нан-тоқаш өнімдері мен жармалар) ұсыныс факторларының ықпалынан, сондай-ақ әлемдік азық-түлік нарықтарында дәнді дақылдар мен ет өнімдерінің қымбаттауынан болды.

Азық-түлікке жатпайтын инфляция 6,1% деңгейінде сақталды. Ақылы қызметтерге арналған тарифтердің жылдық өсу қарқыны 1,2% ең төменгі деңгейде қалыптасуын жалғастыруда.

Халықтың инфляциялық күтулері азық-түлік нарықтардағы бағалардың өзгеруіне сезімтал бола тұра, өсті. Күтілетін инфляция нақты деңгейде қалыптасып, ағымдағы жылғы мамырдағы 4,7%-бен салыстырғанда маусымда 5,4%-ды құрады.

Ішкі сұраныс факторлары тарапынан инфляцияны ұлғайтатын қысым байқалады. Нақты ақшалай табыстардың өсуі қаңтар-мамырда 5,5%-ды құрады. Ішкі сұраныстың кеңеюі әлеуметтік қолдаудың бюджеттік бағдарламалары кеңеюімен, сондай-ақ қысқа мерзімді тұтынушылық қарыздармен ынталандырылуда. Банктердің тұтынушылық кредиттері мамырда жылдық көрсеткіште 14,8%-ға өсті.

Экономикалық белсенділікте оң серпін байқалуда. 2019 жылдың 1 жартысында Қазақстан экономикасы 4,1%-ға өсті. Оң инвестициялық белсенділік сақталуда, 2019 жылғы қаңтар-маусымда негізгі капиталға инвестиция 11,7%-ға өсті.

Алдыңғы шешіммен салыстырғанда сыртқы сектордағы тәуекелдер балансы өзгерді. Жыл басынан бастап Brent маркалы мұнайдың орташа бағасы 2018 жыл ішіндегі бір баррель үшін 72 АҚШ долларымен салыстырғанда бір баррель үшін 66 АҚШ долларын құрады. Халықаралық ұйымдар әлемдік экономиканың және Қазақстанның негізгі сауда әріптестерінің экономикасының 2019 жылға арналған өсу болжамын төмендету жағына қайта қарады, бұл Қазақстан экспортына сыртқы сұраныстың төмендеуіне ықпал етеді. АҚШ пен Қытай арасындағы сауда келіссөздері аяқталмады.

Бұл ретте негізгі сауда әріптес елдердегі инфляция қалыпты деңгейде қалыптасуда (Ресей мен Қытайда маусымда тиісінше 4,7% және 2,7%-ды құрады, Еуропалық Одақта мамырда 1,6%-ға дейін төмендеді). Сыртқы монетарлық жағдайлар біртіндеп жеңілдеуде. Бұған АҚШ ФРЖ-ның ставкалары траекториясының одан әрі төмен болуына қатысты риторикасы, сондай-ақ ЕОБ-ның экономиканы ынталандырудың қосымша шаралары туралы мәлімдемесі ықпал етті. Ресей Федерациясының Орталық Банкі ағымдағы жылғы маусымда ағымдағы жылдың соңына дейін қосымша төмендету мүмкіндігімен негізгі ставканы 7,5%-ға дейін төмендетті. Базалық ставканың ағымдағы деңгейі және ақша-кредит талаптары инфляцияның болжамды кезеңде 4-6% нысаналы дәліздің жоғарғы шегі деңгейінде сақталуын қамтамасыз етеді. Инфляция бойынша мақсатқа қол жеткізу үшін негізгі тәуекелдердің орындалу ықтималдығы

артқан кезде Ұлттық Банк ағымдағы жылдың соңына дейін базалық ставканы көтеру мәселесін қарауға дайын.

Базалық ставка бойынша кезекті шешім 2019 жылғы 9 қыркүйекте Нұр-Сұлтан қаласының уақытымен сағат 17:00-де жарияланады.

Ең төмен резервтік талаптар туралы жаңа қағидалар жайында

2019 жылғы 22 шілде

Алматы қ.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы 2019 жылғы 2 шілдеде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының мынадай қаулыларын бекітті:

1) «Банктердің ең төмен резервтік талаптарды есептеу үшін қабылданатын міндеттемелерінің құрылымын қоса алғанда, ең төмен резервтік талаптар туралы қағидаларды, ең төмен резервтік талаптарды есептеу, ең төмен резервтік талаптардың нормативтерін орындау, ең төмен резервтік талаптарды резервтеу және олардың нормативтерінің орындалуын бақылауды жүзеге асыру тәртібін бекіту туралы», 2019 жылғы 16 шілдеде күшіне енеді;

2) «Ең төмен резервтік талаптардың нормативтерін белгілеу туралы», 2019 жылғы 13 тамызда күшіне енеді.

Ең төмен резервтік талаптар тетігіне өзгерістер Ұлттық Банктің ақша-кредит саясатының құралдарын жетілдіру шеңберінде енгізілді.

Өзгерістерді енгізуге байланысты банктер міндеттемелерінің құрылымы, нормативтердің мәні және резервтік активтердің құрылымы өзгерді.

Міндеттемелердің құрылымынан резиденттік қағидаты бойынша бөлу алып тасталады. ЕТРТ тетігіне өзгерістер енгізуге байланысты банктердің ЕТРТ есептеу үшін қолданылатын міндеттемелерінің құрылымы валюталар және мерзімдер бойынша бөлінеді.

Резервтік активтер ең төмен резервтік талаптарды орындау кезінде басым түрде банктердің Ұлттық Банктегі ұлттық валютадағы корреспонденттік шоттары есебінен қалыптастырылады. Резервтік активтердің есептеу үшін қолданылатын қолма-қол қассаның көлемі ең төмен резервтік талаптарды айқындау кезеңіндегі ең төмен резервтік талаптардың орташа мөлшерінің 50%-мен шектеледі. ЕТРТ-нің қалған бөлігі банктердің ҚРҰБ-дағы корреспонденттік шоттарындағы қалдықтар есебінен орындалады.

ЕТРТ тетігіне енгізілетін толықтыру өтімділікті басқару және ақша құнын реттеу тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Резервтік міндеттемелердің әр түрі бойынша ең төмен резервтік талаптардың жеке нормативі белгіленген:

- 1) ұлттық валютамен қысқа мерзімді міндеттемелер – 2%;
- 2) ұлттық валютамен ұзақ мерзімді міндеттемелер – 0%;
- 3) шетел валютасымен қысқа мерзімді міндеттемелер – 3%;
- 4) шетел валютасымен ұзақ мерзімді міндеттемелер – 1%.

ЕТРТ-нің жаңа нормативтерін саралау ұлттық валютамен ұзақ мерзімді қорландыруды ынталандыруға бағытталған.

Банктер міндеттемелерінің құрылымын, резервтік активтерді оңтайландыруды және нормативтер белгілеуді көздейтін ЕТРТ-нің қолданыстағы тетігінің өзгеруі ақша-кредит саясатының құралдарын жетілдіруге, банктердің өтімділікті басқару сапасын жақсартуға, банкаралық кредиттеуді дамытуға, ақша-кредит саясатының трансмиссиялық тетігін күшейтуге, долларландыру деңгейін төмендетуге бағытталған.

Қаржы нарығындағы ахуал туралы

2019 жылғы 30 шілде

Алматы қ.

1. 2019 жылғы маусымдағы инфляция және инфляциялық күтулер

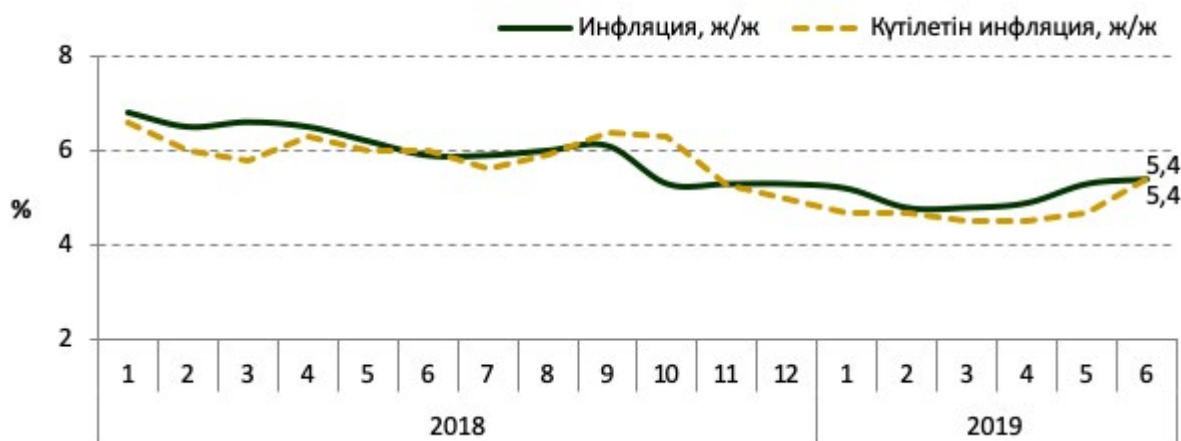
Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің деректері бойынша 2019 жылғы маусымда инфляция 0,2% (2018 жылғы маусымда да – 0,2%) болды.

Жыл басынан бері инфляция 2,6% (2018 жылғы қаңтар-маусымда – 2,6%) болды. Қаңтар-маусымда азық-түлік тауарларының бағасы 5,9%-ға, азық-түлікке жатпайтын тауарлар – 2,2%-ға өсті. Ақылы қызмет көрсету бағасы 0,9%-ға төмендеді.

Жылдық инфляция 5,4% деңгейде қалыптасты және 4-6% нысаналы дәлізінің ішінде тұр. Инфляцияның құрылымында жылдық көрсеткіш бойынша азық-түлік тауарларының бағасы 8,2%-ға, азық-түлікке жатпайтын тауарлар 6,1%-ға өсті. Ақылы қызмет көрсету бағасының жылдық өсу қарқыны 1,2% болды.

2019 жылғы маусымда халықтың инфляциялық күтулері нақты инфляциядан кейін өсті. Халықтың пікіртерім нәтижелері бойынша инфляцияның бір жылдан кейін күтілетін сандық бағалауы 5,4% болды.

1-график. Инфляция және күтілетін инфляция

Дереккөзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті, GfK Kazakhstan

2. 2019 жылғы маусымның қорытындысы бойынша халықаралық резервтер және ақша агрегаттары

2019 жылғы маусымда Ұлттық Банктің жалпы халықаралық резервтері алдын ала деректер бойынша 0,5%-ға немесе 28,2 млрд АҚШ долларына дейін 134,8 млн АҚШ долларына (жыл басынан бері – 8,9%-ға немесе 2,7 млрд АҚШ долларына төмендеу) ұлғайды.

Үкіметтің Ұлттық Банктегі шоттарына валютаның түсуі, банктердің Ұлттық Банктегі корреспонденттік шоттарындағы шетел валютасындағы қалдықтардың ұлғаюы және алтын сатып алу бойынша операциялар Ұлттық қордың активтерін толықтыру және Үкіметтің сыртқы борышына қызмет көрсету бойынша операциялармен ішінара бейтараптандырылды.

Жалпы алғанда, елдің халықаралық резервтері Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін (58,2 млрд АҚШ доллары) қоса алғанда, 2019 жылғы маусымның соңында 86,4 млрд АҚШ доллары болды.

Ақша базасы 2019 жылғы маусымда 4,1%-ға тарылды және 6 346,1 млрд теңге (жыл басынан бері 4,6%-ға тарылу) болды. Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есептемегендегі ақша базасы 5 241,7 млрд. теңгеге дейін 5,1%-ға (12,6%-ға тарылу) тарылды.

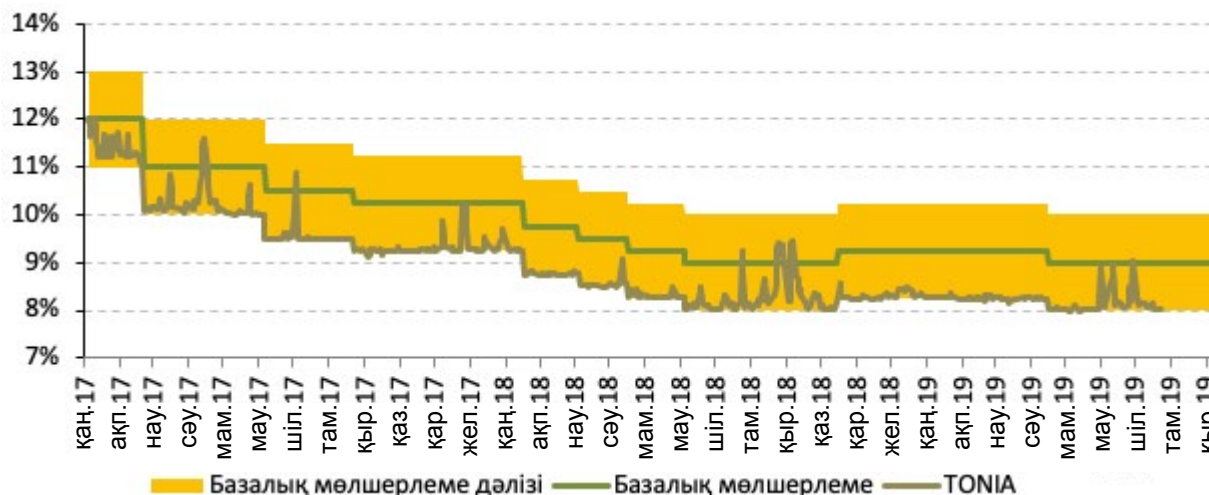
2019 жылғы маусымда ақша массасы, алдын ала деректер бойынша, 1,0%-ға төмендеп, 19 537,4 млрд теңге (жыл басынан бері 6,1%-ға төмендеу) болды, айналыстағы қолма-қол ақша 2 231,5 млрд теңгеге дейін 0,6%-ға (1,3%-ға төмендеу) төмендеді.

3. Ұлттық Банктің ақша-кредит саясаты саласындағы операциялары

Ұлттық Банктің 2019 жылғы 3 маусымдағы шешімімен базалық мөлшерлеме +/-1%-дық¹ дәлізбен жылдық 9,00% деңгейінде сақталды.

Ақша нарығында ақша-кредит саясатының операцияларын жүргізу кезінде таргеттелетін (нысаналы) мөлшерлеме болып табылатын TONIA индикаторы² 2019 жылғы маусымда басым түрде пайыздық дәліздің төменгі шегі және Ұлттық Банктің базалық мөлшерлемесі деңгейінде қалыптасты. Маусымда TONIA-ның орташа алынған мәні жылдық 8,31% (2019 жылғы мамырда – 8,04%) болды.

2-график. Базалық мөлшерлеменің және оның пайыздық дәлізінің серпіні

Ақша-кредит саясатының құралдары. 2019 жылғы маусымның соңында **Ұлттық Банктің** ақша нарығындағы **операцияларының** теріс **сальдосы** (Ұлттық Банктің ашық позициясы) 3,5 трлн теңге болды.

Кері РЕПО операциялары бойынша Ұлттық Банктің ашық позициясының көлемі 30,5 млрд теңге болды.

Ұлттық Банктегі **банктік депозиттердің** көлемі 1 134,3 млрд теңгеге дейін төмендеді, оның ішінде депозиттік аукциондар арқылы алынатын өтімділік көлемі – 539,0 млрд теңге.

Айналыстағы **қысқа мерзімді ноттардың** көлемі 2019 жылғы маусымның соңында бір айда 14,5%-ға қысқарып, 3 148,2 млрд теңге болды.

Қысқа мерзімді ноттар эмиссиясының көлемі 2019 жылғы маусымда 1 496,6 млрд теңгені құрады. 8 аукцион өткізілді, оның ішінде 966,3 млрд теңге сомаға 1 айлық ноттарды орналастыру бойынша 3 аукцион (орташа алынған кірістілік – 8,75%), 65,8 млрд теңге сомаға 3 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион (кірістілік – 9,49%), 254,1 млрд теңге сомаға 6 айлық ноттарды орналастыру бойынша 2 аукцион (кірістілік – 9,74%), 210,4 млрд теңге сомаға 1 жылдық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион (кірістілік – 9,57%).

¹ Бірмезгілде осындай деңгейге (9,00%) дейін ресми қайта қаржыландыру мөлшерлемесі төмендетілді

² Биржада МБҚ-мен автоматты РЕПО секторында жасалған, РЕПО-ны мерзімі бір жұмыс күніне ашу мәмілелері бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлемесі

Ұлттық Банктің қысқа мерзімді ноттарын өтеу көлемі бір айда 2 199,5 млрд теңгені құрады.

Кірістілік қисығын қалыптастыру. 2019 жылғы маусымда Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі 241,2 млрд теңге сомаға ұзақ мерзімді мемлекеттік бағалы қағаздарды (МЕУКАМ) орналастыруды жүзеге асырды. 4 аукцион өткізілді, оларға 13 жылдық, 15 жылдық және 20 жылдық МЕУКАМ орналастырылды. Олар бойынша орташа алынған кірістілік жылдық 8,52% – 8,73% аралығында болды.

Нәтижесінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі 2019 жылғы маусымда 2,2%-ға ұлғайып, 7 842,4 млрд теңге болды.

Қысқа мерзімді кезеңде кірістілік қисығының дөңес болуы жүргізілетін ақша-кредит саясаты шеңберінде Ұлттық Банктің ноттары бойынша кірістіліктің көтерілуі салдарынан болды.

3-график. Кірістіліктің тәуекелсіз қисығының өзгеруі

4. 2019 жылғы маусымдағы валюта нарығы

2019 жылғы маусымда теңгенің айырбастау бағамы бір АҚШ доллары үшін 377,18–384,53 теңге аралығында өзгерді. 2019 жылғы маусымның соңында теңгенің АҚШ долларына қатысты биржалық бағамы бір айда 0,5%-ға нығайып, бір АҚШ доллары үшін 380,53 теңге болды.

Теңге – АҚШ доллары валюталық жұбы бойынша операциялардың жалпы көлемі бір айда 13,7 млрд АҚШ доллары, оның ішінде Қазақстан қор биржасындағы биржалық саудасаттықтардың көлемі – 3,9 млрд АҚШ доллары, биржадан тыс валюта нарығындағы операциялардың көлемі – 9,8 млрд АҚШ доллары болды. Бұл ретте, бір еншілес банктің биржадан тыс нарықтағы операциялардың жалпы көлеміндегі үлесі 74,8% (2019 жылғы мамырда 75,7%) болды, бұл олардың меншікті капиталын валюталық тәуекелдерден хеджирлеуімен байланысты болды. Аталған операциялар банк тобының ішінде жүргізіледі және ішкі валюта нарығындағы шетелдік валютаға сұраныс немесе ұсыныс арақатынасына әсер етпейді.

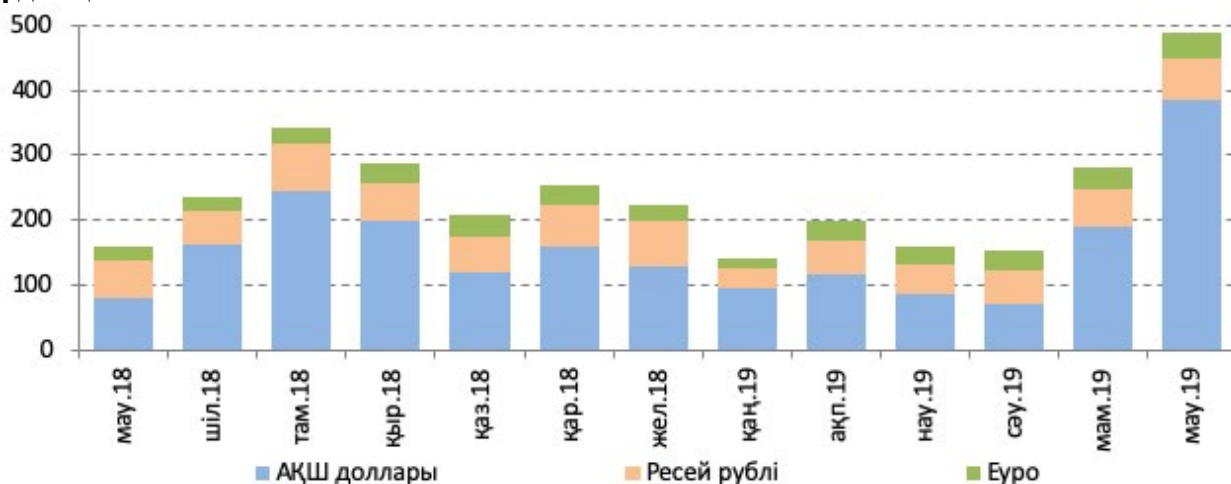
2019 жылғы маусымда халық нетто-негізде 491,8 млрд теңгеге барабар сомаға қолма-қол шетел валютасын сатып алды. Шығыстардың негізгі көлемі АҚШ долларын – 78,1% немесе 384,2 млрд теңге, Ресей рублін – 13,3% немесе 65,2 млрд теңге, еуро – 8,4% немесе 41,2 млрд теңге сатып алуға бағытталды. Өткен аймен салыстырғанда аталған шығыстар 74,6%-ға ұлғайды.

Шетел валютасына маусымдағы жоғары сұраныс, ең алдымен, ҚР Президенті сайлауынан кейін теңгенің күрт әлсіреуі туралы қауесет аясында жоғары девальвациялық күтулерге байланысты болды. Сонымен бірге маусымда шетел валютасын сатып алу көлемінің өсуіне демалыстар кезеңімен, шағын кәсіпкерліктің жекелеген санаттарының сауда қызметімен және ақшалай аударымымен және еңбек мигранттарының шет елге шетел валютасын әкетуімен байланысты дәстүрлі маусымдық сұраныс әсер етті.

Валюта түрлері бойынша АҚШ долларын сатып алуға шығыстар 2 есе, еуро және Ресей рублін сатып алуға шығыстар, тиісінше, 29,6%-ға және 10,5%-ға ұлғайды.

4-график. Айырбастау пункттерінің қолма-қол шетел валютасын нетто-сату серпіні, млрд теңге

5. 2019 жылғы маусымның қорытындысы бойынша депозит нарығы

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттерінің көлемі бір айда 1,1%-ға төмендеп, 2019 жылғы маусым айының соңында 17 305,9 млрд теңгені құрады. Заңды тұлғалардың депозиттері 8 738,8 млрд теңгеге дейін 2,7%-ға төмендеді, жеке тұлғалардың депозиттері 8 567,1 млрд теңгеге дейін 0,7%-ға ұлғайды.

Ұлттық валютадағы депозиттер көлемі бір айда 10 099,3 млрд теңгеге дейін 5,1%-ға азайды, шетел валютасындағы – 7 206,7 млрд теңгеге дейін 5,3%-ға ұлғайды. Долларландыру деңгейі 2019 жылғы маусымның соңында 41,6% болды (2018 жылғы желтоқсанда – 48,4%).

Заңды тұлғалардың ұлттық валютадағы депозиттері 2019 жылғы маусымда 5 419,1 млрд теңгеге дейін 5,9%-ға азайды, шетел валютасындағы – 3 319,8 млрд теңгеге дейін 2,9%-ға ұлғайды (заңды тұлғалар депозиттерінің 38,0%-ы).

Жеке тұлғалардың теңгемен депозиттері 4 680,2 млрд теңгеге дейін 4,3%-ға азайды, шетел валютасындағы – 3 886,9 млрд теңгеге дейін 7,4%-ға ұлғайды (жеке тұлғалар депозиттерінің 45,4%-ы).

Мерзімді депозиттердің көлемі бір айда 0,6%-ға ұлғайып, 11 811,1 млрд теңгені құрады. Олардың құрылымында ұлттық валютадағы салымдар 6 823,1 млрд теңгені, шетел валютасындағы салымдар 4 988,0 млрд теңгені құрады.

Банктік емес заңды тұлғалардың ұлттық валютадағы мерзімді депозиттері бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 7,2%-ды (2018 жылғы желтоқсанда – 7,1%), жеке тұлғалардың депозиттері бойынша 9,4%-ды (10,4%) құрады.

6. 2019 жылғы маусымның қорытындысы бойынша кредит нарығы

Банктердің экономиканы кредиттеу көлемі 2019 жылғы маусымның соңында 12 906,8 млрд теңге болды (бір айда 1,2%-ға өсу). Заңды тұлғаларға кредиттердің көлемі 7 071,4 млрд теңгеге дейін 0,4%-ға төмендеді, жеке тұлғаларға – 5 835,4 млрд теңгеге дейін 3,1%-ға ұлғайды.

Қайта құрылымдаудан өтіп жатқан және лицензиядан айырылған банктердің кредиттік портфелін есепке алмағанда, экономиканы кредиттеудің жылдық өсімі 12,1%-ды немесе 1,3 трлн теңгені құрады.

Ұлттық валютамен кредиттер көлемі бір айда 10 593,2 млрд теңгеге дейін 2,5%-ға ұлғайды. Олардың құрылымында заңды тұлғаларға кредиттер 1,7%-ға, жеке тұлғаларға – 3,3%-ға өсті.

Шетел валютасымен кредиттер көлемі 2 313,7 млрд теңгеге дейін 4,8%-ға төмендеді. Олардың құрылымында заңды тұлғаларға кредиттер 4,9%-ға, жеке тұлғаларға-3,2%-ға төмендеді. Теңгемен кредиттердің үлес салмағы 2019 жылғы маусымның соңында 82,1%-ды құрады (2018 жылғы желтоқсанда – 77,1%).

Ұзақ мерзімді кредиттер көлемі бір айда 10 953,8 млрд теңгеге дейін 0,5%-ға өсті, қысқа мерзімді кредиттер көлемі 1 953,0,3 млрд теңгеге дейін 5,2%-ға ұлғайды.

Шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу бір айда 2 256,6 млрд теңгеге дейін 1,3%-ға ұлғайды (экономикадағы кредиттердің жалпы көлемінен 17,5%-ы).

Салалар бойынша бөлінген банктердің экономикаға кредиттерінің ең қомақты сомасы өнеркәсіп (жалпы көлемдегі үлесі – 14,1%), сауда (13,5%), құрылыс (5,3%) және көлік (3,7%) сияқты салаларға тиесілі.

2019 жылғы маусымда банктік емес заңды тұлғаларға ұлттық валютамен берілген кредиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 11,7%-ды (2018 жылғы желтоқсанда – 11,7%), жеке тұлғаларға – 17,3%-ды (17,2%) құрады.

7. 2019 жылғы маусымның қорытындылары бойынша төлем жүйелері

2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша Қазақстан Республикасының аумағында 17 төлем жүйесі, оның ішінде Ұлттық Банктің төлем жүйелері, ақша аудару жүйелері, төлем карточкаларының жүйелері жұмыс істейді.

2019 жылғы бірінші жартыжылдықта Ұлттық Банктің төлем жүйелері (Банкаралық ақша аудару жүйесі мен Банкаралық клиринг жүйесі) арқылы 443,4 трлн теңге сомаға 19,8 млн транзакция жүргізілді (2018 жылдың осындай кезеңімен салыстырғанда төлемдердің саны 1,9%-ға азайды, ал сомасы 10,2%-ға ұлғайды). Орташа алғанда бір күн ішінде аталған төлем жүйелері арқылы 3,7 трлн теңге сомаға 166,4 мың транзакция жүргізілді.

2019 жылғы бірінші жартыжылдықта Қазақстан эмитенттерінің төлем карточкаларын пайдалана отырып жүргізілген операциялардың көлемі 12,9 трлн теңге сомаға 668,3 млн транзакцияны құрады (2018 жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда транзакциялардың саны 2 есе ұлғайды, сомасы 48,7%-ға өсті). Қазақстан эмитенттерінің төлем карточкаларын пайдалана отырып жүргізілген операциялардың жалпы құрылымында қолма-қол ақшасыз жасалған төлемдер үлесі саны бойынша 72,6%-ға дейін (2018 жылы – 61,8%), көлемі бойынша 40,3%-ға дейін (28,6%) ұлғайды.

2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша Қазақстан Республикасында төлем карточкаларының шығарылымын 22 банк пен «Қазпочта» АҚ жүзеге асырды, эмиссияланған және таратылған төлем карточкаларының жалпы саны 26,4 млн бірлік болды. 2019 жылғы 1 шілдеде Қазақстанда төлем жасауға төлем карточкаларын қабылдайтын 88,1 мың сауда кәсіпорны жұмыс істеді, төлем карточкаларына қызмет көрсету желісі 10,9 мың банкомат, 146,3 мың POS-терминал болды.

2019 жылғы бірінші жартыжылдықта халықаралық ақша аудару жүйелері арқылы жіберілген ақша аударымдарының жалпы көлемі 301,4 млрд теңге сомаға 1,3 млн аударымды құрады. 2018 жылдың осындай кезеңімен салыстырғанда ақша аударымдары көлемі 0,6%-ға төмендеді. Қазақстаннан тыс жерлерге жөнелтілген аударымдардың жалпы көлемінен транзакциялардың жалпы санының 92,9%-ы (1,2 млн транзакция) және жалпы сомасының 93,5%-ы (281,8 млрд теңге) жіберілді. Қазақстан бойынша ақша аударымы жүйелері арқылы ақша аударымдарының жалпы санынан 7,1% (0,1 млн транзакция) және жалпы сомасынан 6,5% (19,7 млрд теңге) жүргізілді. Шетелден халықаралық ақша аударымдары жүйелері арқылы 173,0 млрд теңге сомаға 0,8 млн транзакция алынды.

8. 2019 жылғы маусымның қорытындылары бойынша банк секторы

2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша Қазақстан Республикасының банк секторында 28 банк жұмыс істейді.

Банк секторының жиынтық активтері 2019 жылғы 1 шілдеде 25 350,0 млрд теңгені (2019 жылдың басынан бері 0,4%-ға ұлғаю) құрады. Активтердің құрылымында ең көп үлес кредиттерге – 49,1%, бағалы қағаздар портфеліне – 20,0%, қолма-қол ақша, аффинирленген бағалы металдар мен корреспонденттік шоттарға – 12,3% тиесілі.

90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар кредиттер (NPL) 1 280,2 млрд теңгені немесе несие портфелінің 9,4%-ын құрады.

Несие портфелі бойынша провизиялар 2 256,5 млрд теңге немесе несие портфелінің 16,5%-ы (2019 жылдың басында – 1 776,6 млрд теңге немесе 12,9%) мөлшерінде қалыптасты.

Банк секторының жиынтық міндеттемелерінің мөлшері 2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша 22 221,6 млрд теңгені (2019 жылдың басынан бері 0,003%-ға азаю) құрады. Банктер міндеттемелерінің құрылымында ең жоғары үлес клиенттердің салымдарына – 74,9%, айналысқа шығарылған бағалы қағаздарға – 8,2%, басқа банктерден және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған қарыздарға – 2,6% тиесілі.

Банктердің Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелері жиынтық міндеттемелерде 2019 жылдың басымен салыстырғанда 6,2%-дан 6,1%-ға дейін немесе 1 257,8 млрд теңгеге дейін азайды.

Банк секторының жиынтық меншікті капиталы 2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша 3 128,3 млрд теңгені құрады (2019 жылдың басынан 3,5%-ға ұлғаю).

Таза пайда (ағымдағы шығыстардың ағымдағы кірістерден асып кетуі) 211,6 млрд теңгені құрады. 2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша екінші деңгейдегі банктердің таза пайыздық маржасы және пайыздық спрэдi тиісінше 5,1% және 3,9% болды.

9. 2019 жылғы маусымның қорытындысы бойынша сақтандыру нарығы

2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша сақтандыру секторында 27 сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы жұмыс істейді.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары активтерінің жиынтық көлемі 2019 жылғы 1 шілдеде 1 120,0 млрд теңгені құрады (жыл басынан бастап 6,8%-ға өсу)

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының міндеттемелері жыл басынан бері 6,1%-ға 615,8 млрд теңгеге дейін ұлғайды.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қолданыстағы сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылдаған міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету үшін қалыптастырған сақтандыру резервтерінің көлемі жыл басынан бері 567,8 млрд теңгеге дейін 9,3%-ға өсті.

Меншікті капитал жыл басынан бері 7,7%-ға өсіп, 504,2 млрд теңгені құрады.

2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша сақтандыру сыйлықақылары 2018 жылдың осындай көрсеткішімен салыстырғанда 254,9 млрд теңгеге дейін 20,2%-ға өсті, оның ішінде тікелей сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 231,6 млрд теңге болды.

2019 жылғы маусымның қорытындылары бойынша «өмірді сақтандыру» саласы бойынша сақтандыру сыйлықақылары 2018 жылғы осындай кезеңмен салыстырғанда 66,7 млрд теңгеге дейін 87,5%-ға ұлғайды. «Өмірді сақтандыру» саласы бойынша жиналған сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық сақтандыру сыйлықақыларындағы үлесі 26,2%-ды құрады (2018 жылғы 1 шілдеде – 16,8%).

Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 46,0 млрд теңгені немесе сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемінің 18,0%-ын құрады. Қайта

сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының 92,1%-ы Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне қайта сақтандыруға берілді.

2019 жылдың басынан бері жүргізілген сақтандыру төлемдерінің жалпы көлемі (қайта сақтандыруға қабылданған шарттар бойынша жүзеге асырылған сақтандыру төлемдерін шегергенде) 61,5 млрд теңгені құрады, ол 2018 жылғы осындай кезеңге қарағанда 63,4%-ға көп.

10. 2019 жылғы маусымның қорытындысы бойынша зейнетақы жүйесі

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары 2019 жылғы бірінші жартыжылдықта 614,7 млрд теңгеге немесе 6,6%-ға ұлғайып, 2019 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша 9 992,3 млрд теңгені құрады.

Зейнетақы активтерін инвестициялаудан түскен «таза» пайда 2019 жылғы қаңтар-маусымда 257,5 млрд теңгеге ұлғайып, 2019 жылғы 1 шілдеде 3 949,5 млрд теңгеге дейін өсті.

Міндетті зейнетақы жарналары бойынша салымшылардың жеке зейнетақы шоттарының саны (зейнетақы жинақтары жоқ ЖЗШ-ны есептегенде) 2019 жылғы 1 шілдеде 9,9 млн шотты құрады.

2019 жылғы бірінші жартыжылдықта зейнетақы төлемдерінің сомасы 107,5 млрд теңгені құрады.

2019 жылғы 1 шілдеде БЖЗҚ-ның жиынтық инвестициялық портфелінің негізгі үлесін ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары және ҚР эмитенттерінің корпоративтік бағалы қағаздары құрайды (зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің тиісінше 40,3%-ы және 29,0%-ы).

Қазақстан Ұлттық Банкі 2019 жылғы 1 тамыздан бастап Қазақстанның банк секторы активтерінің сапасын бағалауға кіріседі

2019 жылғы 31 шілде

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К. Тоқаевтың Ұлттық Банктің 2018 жылғы қызметінің қорытындылары бойынша сәуірде өткен кеңесте берген тапсырмасына сәйкес банк секторы активтерінің сапасын бағалау (AssetQualityReview-AQR) жүргізілетін болады. Бұл процесс ағымдағы жылғы 1 тамыздан басталады және еліміздің банк секторы активтерінің шамамен 87%-ын құрайтын 14 ірі банкке қатысты болады.

AQR банк секторының қаржылық тұрақтылығын кешенді бағалауды жүзеге асыру бойынша әлемдік нарықтағы жалпыға белгілі тәжірибе болып табылады. Бұл банктердің капиталға қажеттілігін анықтауға, портфельдің сапасына баға беруге, кредиттеу тәжірибесін талдауға мүмкіндік беретін диагностика.

Бұл бағытта Ұлттық Банк жүргізіп отырған жұмыс үш негізгі мақсатты көздейді:

Біріншіден, негізгі банктердің қаржылық жағдайы туралы қолжетімді ақпараттың сапасын арттыру есебінен барлық банк жүйесінің ашықтығын қамтамасыз ету.

Екіншіден, банктердің қаржылық жағдайын жақсарту үшін түзету шараларын анықтау және ендіру есебінен қаржылық тұрақтылықты нығайту (қажет болған жағдайда).

Үшіншіден, Қазақстанда жұмыс істейтін банктердің сенімділігін көрсету есебінен инвесторлар мен салымшылар тарапынан сенімді арттыру.

Банктердің қолданыстағы бизнес-процестерін жетілдіру (үздік халықаралық практикаға сәйкес), нақты экономиканы кредиттеуді жандандыру және Қазақстан халқы үшін көрсетілетін қызметтердің сапасын жақсарту рәсімнің нәтижесі болады.

Бұдан басқа, әлеуетті инвесторлар үшін қаржы секторының ашықтығын арттыру есебінен жалпы алғанда, Қазақстанның инвестициялық ахуалы жақсарады деп болжанады.

Бағалаудың өзінің ашықтығы мен объективтігін қамтамасыз ету үшін Қазақстан Ұлттық Банкі халықаралық консультантпен және тәуелсіз аудиторлық компаниялармен бірлесе отырып AQR өткізеді. Қазақстанның банк секторының жай-күйін зерттеу Еуропа Орталық Банкінің әдістемесіне сәйкес жүзеге асырылады, онда сапаның бірыңғай халықаралық стандарттарын сақтауға кепілдік беріледі және халықаралық қоғамдастық жағынан бағдарламаның нәтижелеріне сенім қамтамасыз етіледі. Бұл ретте Еуропа Орталық Банкінің әдіснамасы Қазақстанның заңнамасы мен қаржы институттары бизнес-процестерінің ерекшелігін ескере отырып түзетілді.

AQR-ды 2019 жылғы желтоқсанда аяқтау жоспарланып отыр. Бағдарламаның нәтижелері активтердің сапасын бағалауға қатысушы банктер үшін айқын болады. Қажеттілігі кезінде, жұмыстың қорытындылары бойынша орта мерзімді перспективада нақтылау шараларын қабылдау бойынша іс-шаралар жоспары жасалады және екінші деңгейдегі банктер үшін қазіргі кездегі бизнес процестерді одан әрі жетілдіру бойынша қажетті ұсынымдар беріледі.

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 26 қазанда
№ 17618 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 191

Актuariйлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасын, халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесін және оларға қойылатын талаптарды, Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптарды, Тестілеу өткізу қағидаларын, Актuariйдің біліктілігін растауға қойылатын талаптарды, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидаларын және мерзімдерін, актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензияның, актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру туралы өтініштің және актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия алуға өтініш беруші туралы мәліметтердің нысандарын бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Мыналар:

- 1) осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес Актuariйлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасы;
- 2) осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесі және оларға қойылатын талаптар;
- 3) осы қаулыға 3-қосымшаға сәйкес Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптар;
- 4) осы қаулыға 4-қосымшаға сәйкес Тестілеу өткізу қағидалары;
- 5) осы қаулыға 5-қосымшаға сәйкес Актuariйдің біліктілігін растауға қойылатын талаптар;
- 6) осы қаулыға 6-қосымшаға сәйкес Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидалары және мерзімдері;
- 7) осы қаулыға 7-қосымшаға сәйкес актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензияның нысаны;
- 8) осы қаулыға 8-қосымшаға сәйкес актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру туралы өтініштің нысаны;
- 9) осы қаулыға 9-қосымшаға сәйкес актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия алуға өтініш беруші туралы мәліметтердің нысаны бекітілсін.

2. Мыналардың:

1) «Ақтуарлық қызметті жүзеге асыру, ақтуарлық қызметті жүзеге асыру құқығына лицензия беру, ақтуарийдің біліктілік емтиханын тапсыру, ақтуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз ақтуарийді тарту, тәуелсіз ақтуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған ақтуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 16 шілдедегі №151 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №9718 болып тіркелген, 2014 жылғы 3 қазанда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған);

2) «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі көрсететін мемлекеттік қызметтердің бизнес-процестерін оңтайландыру және автоматтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 24 желтоқсандағы №261 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №10211 болып тіркелген, 2015 жылғы 26 ақпанда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі көрсететін мемлекеттік қызметтердің бизнес-процестерін оңтайландыру және автоматтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі 15-тармағының күші жойылды деп танылсын.

3. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Ақпарат және коммуникациялар
министрлігі

_____ Д. Абаев
2018 жылғы «23» қазан

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының

Ұлттық экономика

министрлігі

_____ Т. Сүлейменов

2018 жылғы «24» қазан

Актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасы

1. Осы Актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасы «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және алты курстан тұрады, олардың әрқайсысы бойынша жеке біліктілік емтиханы өткізіледі.

2. Курстардың тақырыптары және курстардың мазмұнына енгізілген бөлімдердің ең төменгі тізбесі мыналардан тұрады:

1-курс. Пайыздық мөлшерлемелер және өмірді сақтандырудағы кездейсоқ процестер теориясы:

- жай және күрделі пайыздар негіздері;
- аннуитеттерді құру қағидаттары;
- қарыздар және оларды өтеу кестелері;
- борыштық бағалы қағаздар;
- өмір сүру ұзақтылығы кестелері;
- өмірді сақтандыру бойынша аннуитеттер;
- бірнеше адамның өмірін сақтандыру теориясы;
- зейнетақылар.

2-курс. Актуарлық қағидаттар және олардың қосымшалары:

- бір адамның өмірін және денсаулығын сақтандыру;
- өмірді және денсаулықты топтап сақтандыру;
- мүгедектікті сақтандыру;
- жалпы сақтандыру;
- қайта сақтандыру;
- зейнетақы;
- әлеуметтік сақтандыру;
- инвестициялар.

3-курс. Жалпы сақтандыру және қайта сақтандыру:

- жалпы сақтандыру қағидаттары;
- сақтандыру өнімдерін жасау;
- андеррайтинг;
- сақтандырудағы баға белгілеу;
- сақтандыру резервтері;
- пайда функциялары;
- дәйектілік теориясы;
- қайта сақтандыру және оның түрлері.

4-курс. Өмірді және денсаулықты сақтандыру:

- бір адамның өмірін сақтандыру;
- сақтандыру өнімдерін және андеррайтингті құру;
- баға белгілеу, сақтандыру сыйлықақыларын есептеудің әртүрлі әдістері;
- сақтандыру резервтерін қалыптастыру әдістері;
- медициналық сақтандыру;
- баға белгілеу және медициналық сақтандырудағы сақтандыру резервтерін қалыптастыру;
- өмірді және денсаулықты топтап сақтандыру;

шағымдар бойынша шығыстарды бағалау және сақтандыру сыйлықақыларын есептеу;
өмірді және денсаулықты топтап сақтандыру кезіндегі сақтандыру резервтері.

5-курс. Зейнетақымен қамсыздандыру және әлеуметтік сақтандыру:

зейнетақы жинақтарының қағидаттары;

зейнетақы бағдарламалары: мемлекеттік және жеке;

жарналары және төлемдері белгіленген зейнетақы жоспарлары;

төлемдері белгіленген зейнетақы жоспарларының түрлері;

төлемдері белгіленген зейнетақы жоспарларын қаржыландыру;

жарналары белгіленген зейнетақы жоспарларының түрлері;

жарналары белгіленген зейнетақы жоспарлары бойынша төлемдер;

жарналары мен төлемдері белгіленген зейнетақы жоспарларындағы тәуекелдерді бағалау;

әлеуметтік сақтандыру қағидаттары;

әлеуметтік сақтандыру жүйелерінің түрлері;

әлеуметтік сақтандыруды қаржыландыру әдістері;

басымдықтарды салыстырмалы талдау және әлеуметтік сақтандыруды қаржыландырудың әртүрлі әдістерінің құнын бағалау.

6-курс. Сақтандыру ұйымдары және зейнетақы қорлары: қаржыландыру және инвестициялау:

инвестициялардың түрлері: акциялар, кірісі белгіленген бағалы қағаздар, валюта нарықтарының құралдары және туынды құралдар;

тәуекел және кірістілік;

сақтандыру ұйымдарының, зейнетақы қорларының, әлеуметтік сақтандырудың трастық қорларының активтері мен инвестициялары;

сақтандыру ұйымдарының инвестициялық тәуекелдері;

сақтандыру ұйымдарына арналған қаржылық жоспарлау: активтер мен міндеттемелер арасындағы арақатынас;

сақтандыру ұйымдарын капиталдандыруға қойылатын талаптар;

Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі, салық салу, сақтандыру нарығындағы бухгалтерлік есеп туралы заңнамасы.

Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесі және оларға қойылатын талаптар

1. Осы Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесі және оларға қойылатын талаптар (бұдан әрі – Тізбе) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді.

2. Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесі:

- 1) Неміс актуарлық қоғамы (German Actuarial Society);
- 2) Француз актуарийлер институты (Institute of Actuaries of France);
- 3) Австрия актуарлық қоғамы (Austrian Actuarial Society);
- 4) Канада актуарийлер институты (Canadian Institute of Actuaries);
- 5) Финляндия актуарлық қоғамы (Actuarial Society of Finland);
- 6) Дат актуарийлер қоғамы (Danish Society of Actuaries);

7) өзге де Халықаралық актуарлық қауымдастықтың (International actuarial association) және (немесе) Еуропа актуарлық қауымдастығының (The Actuarial Association of Europe) толық мүшесі мәртебесіне ие актуарийлер қауымдастықтары.

3. Халықаралық актуарийлер қауымдастықтарының тізбесі Тізбенің 2-тармағының 7) тармақшасында көрсетілген ұйымдардың ресми интернет-ресурстарында орналастырылады.

4. Халықаралық актуарийлер қауымдастығы мынадай талаптарға сәйкес келеді:

- 1) білім беру-біліктілік жүйесі болады;
- 2) қауымдастық мүшелерінің білім беру-біліктілік жүйесіне сәйкес келуі бойынша талаптар не оны тану жөніндегі ереже болады;
- 3) актуарийлер қызметін жүзеге асыру тәртібін регламенттейтін ішкі құжаттар болады (актуарийлер қызметінің және актуарлық есептерді жүзеге асырудың стандарттары, кәсіби әдеп кодексі).

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 191 қаулысына
3-қосымша**

**Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және
табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптар**

1. Осы Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптар (бұдан әрі – Талаптар) Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Міндетті актуарлық қорытындыны жасау және беру үшін актуарий:

сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қаржылық есептілігімен және актуарлық есептеулерді жүзеге асыру үшін пайдалану және зерделеу қажет болатын өзге де құжаттарымен танысады;

мемлекеттік органдарға және ұйымдарға актуарлық есептеулерді жүзеге асыру үшін қажет мәселелер бойынша мәліметтер мен құжаттар беру туралы сұратумен өтініш жасайды;

жүзеге асырылатын актуарлық есептеулерді, сондай-ақ өзі жасайтын актуарлық есептеулерді жүзеге асыру жөніндегі шарттарды уақтылы және толық есепке алуды жүргізеді;

сақтандыру құпиясын және заңмен қорғалатын өзге де құпияны сақтайды.

3. Актуарлық қызметті жүзеге асыруға арналған лицензиясы бар (бұдан әрі – лицензияланған актуарий), сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру резервтерінің 1 қаңтардағы жағдай бойынша мөлшерін міндетті актуарлық бағалау осы Талаптарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша актуарлық қорытынды (бұдан әрі – актуарлық қорытынды) түрінде ресімделеді және есепті айдан кейінгі жылдың 30 сәуірінде дейінгі мерзімде қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органға (бұдан әрі – уәкілетті орган) ұсынылады.

4. Актуарлық қорытынды жасау мақсаттары үшін актуарлық есептеулер мынадай болып бөлінеді:

1) міндеттілік дәрежесі бойынша:

бастамалық – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының бастамасы бойынша жүзеге асырылатын;

міндетті – Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда жүзеге асырылатын;

2) сақтандыру саласы (сыныбы) тиістілігі бойынша:

«өмірді сақтандыру» саласы бойынша жүзеге асырылатын;

«жалпы сақтандыру» саласы бойынша жүзеге асырылатын;

қайта сақтандыру немесе Заңның 6-бабында белгіленген жіктеуге сәйкес сыныптар бойынша жүзеге асырылатын;

3) жасалу мақсаты бойынша:

есепті – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша есепті күні жүзеге асырылатын;

жоспарлы – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қызметіне сақтандырудың жаңа сыныбы бойынша сақтандыруды және қайта сақтандыруды енгізу кезінде;

кейінгі – бұрын жүргізілген актуарлық есептеулерді түзету мақсатында жүзеге асырылатын;

4) қолданылу ауқымы бойынша:

жалпы – Қазақстан Республикасының барлық аумағында, сондай-ақ одан тысқары жерлерде пайдалану үшін есептелген;

өңірлік – Қазақстан Республикасының жекелеген өңірлері үшін есептелген;

жеке – жекелеген сақтанушы немесе сақтанушылар тобы (заңды және (немесе) жеке тұлғалар) үшін есептелген.

5. Актуарлық қорытынды кемінде 3 (үш) дана етіп жасалады және оған лицензияланған актуарий қол қояды. Актуарлық қорытындының бір данасы лицензияланған актуарийде қалады, бір данасын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы уәкілетті органға береді, актуарлық қорытындының қалған даналары сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында болады.

6. Актуарлық қорытындыға Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 6 мамырдағы №76 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №9529 тіркелген) бекітілген Сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарға 1 және 2-қосымшаларда көзделген электрондық тасымалдағыштағы ақпарат және лицензияланған актуарийдің қалауы бойынша материалдар қоса беріледі.

7. Лицензияланған актуарийдің ірі мәміле бойынша қорытындысында ірі сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша лицензияланған актуарийдің ұсынысы қамтылады және Талаптарға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ірі мәміле бойынша актуарлық қорытынды түрінде ресімделеді.

8. Ірі мәміле бойынша актуарлық қорытынды жасау үшін лицензияланған актуарий сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы ұсынған, оның ішінде лицензияланған актуарийдің сұратуы бойынша құжаттарды (мәліметтерді) пайдаланады.

9. Ірі мәміле бойынша актуарлық қорытынды кемінде 2 (екі) дана етіп жасалады және лицензияланған актуарий қол қояды. Ірі мәміле бойынша актуарлық қорытындының бір данасы лицензияланған актуарийде қалады, қалған даналары сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына беріледі.

**Міндетті актуарлық қорытындының
мазмұнына және табыс етілу
тәртібіне қойылатын талаптарға
1-қосымша**

Нысан

Актуарлық қорытынды

1. Актуарлық есептеулер _____ жағдай бойынша жүргізілді.
2. Актуарлық қорытынды жасаудың мақсаты _____
_____.
3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы туралы деректер:
  - 1) толық атауы _____
_____;
  - 2) орналасқан жері және банктік деректемелері _____
_____;
  - 3) мемлекеттік тіркеу күні және нөмірі _____
_____;
  - 4) сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыруға берілген лицензия _____
_____
(нөмірі және берген күні)
4. Актуарий туралы деректер:
  - 1) тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____
_____;
  - 2) тұрғылықты жері (орналасқан жері) _____
_____;
  - 3) актуарлық қызметті жүзеге асыруға берілген лицензия _____
_____
(нөмірі және берген күні)
5. Актуарлық қорытындының түрі:
  - 1) міндеттілік дәрежесі бойынша _____;
  - 2) сақтандыру саласы (сыныбы) бойынша _____;
  - 3) жасау мақсаты бойынша _____;
  - 4) қолдану ауқымы бойынша _____.
6. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы ұсынған құжаттардың (мәліметтердің) тізбесі
_____
_____
_____.
7. Актуарий қолданған басқа да материалдар мен деректер (олардың дереккөздері және (немесе) алынған орны) _____
_____.
8. Актуарий қолданған есептеу әдістемесі:
  - 1) сақтандыру резервтерін және қайта сақтандырушылардың сақтандыру резервтеріндегі үлесін есептеу кезінде актуарий пайдаланатын есеп айырысу әдістемесі, оның ішінде сипаттама, негіздеме, кемшіліктер және болжамдар. «Өмірді сақтандыру» саласы бойынша актуарлық бағалау жүргізілген жағдайда сақтандыру түрлеріне қатысты резервтік және тарифтік базистердің өлшемдері көрсетіледі _____;

2) актуарлық есептерде пайдаланылған статистикалық және өзге де деректер _____;

3) қолданыстағы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының жалпы мөлшері, сақтандыру резервтерін есептеулерде сақтандыру кластарына қатысты пайдаланылатын мәлімделген шығындар саны _____;

4) қайта сақтандырушылардың сақтандыру резервтеріндегі үлесін бағалау үшін пайдаланылатын әдістер мен модельдер _____;

5) орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резервін (бұдан әрі – ОМШР) есептеу әдісін, ОМШР есептеу үшін пайдаланылатын шығындар кезеңін таңдау, шығынды дамыту коэффициентін таңдау, сондай-ақ ірі шығынды орнын толтыру бойынша негіздеме _____;

6) есептеу кезінде пайдаланылған барлық өлшемдерді көрсете отырып, қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР есепке кезінде есепке алынатын пайда алушының еңбек қабілетін жоғалту дәрежесін қайта қуәландыруға және (немесе) ұзартуға, денсаулығының нашарлауына байланысты сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының міндеттемелерінің сомаларына негіздеме және есептеу _____;

7) өмірді сақтандыру шарттары және аннуитеттік сақтандыру шарттары бойынша, олардың қосымшаларымен қоса сақтандыру резервтерін есептеген кезде қайтыс болу, мүгедектік, аурудың басталу ықтималдығы қамтылатын пайдаланылатын кесте және солардың негізінде есептелген, ер және (немесе) әйел жынысты адамдардың алдағы өмір ұзақтығына байланысты шамалар (қалыптасу көзі, құру әдістемесі) _____;

8) мәлімделген талаптар бойынша сақтандыру төлемдерін қарау мен реттеуге тікелей байланысты болжамды шығыстар сомасының есебі мен негіздемесі, сондай-ақ сақтандыру жағдайларының топтары бойынша жүргізілген, төленген шағым-талаптардың орташа мәнінің есебі _____;

9) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында қосымша тәуекелдердің болуы немесе болмауы туралы қорытынды. Қосымша тәуекелдер болған кезде сақтандыру резервтерін ұлғайту мөлшері көрсетіледі _____;

10) тартылған мамандар тарапынан актуарий алған көмектің сипаты _____.

9. Алынған нәтижелер мен қорытындылар:

1) сақтандыру резервтерінің актуарлық есептерінің нәтижелері және сақтандыру сыныптарына қатысты қайта сақтандырушылардың сақтандыру резервтеріндегі үлесі;

2) соңғы 12 (он екі) айдағы деректер негізінде сақтандырудың әрбір сыныбы бойынша бөлек және сақтандыру портфелі бойынша тұтас жүргізілген шығын резервтерінің барабарлығына арналған тест, оның ішінде ретроспективтік талдау нәтижелері. Сақтандыру резервтерінің жеткіліктілігі (жеткіліксіздігі) туралы қорытындылар және сақтандыру резервтері жетіспеген жағдайда, жетіспеу себептерін талдау;

3) нәтижелер мен қорытындылар.

10. Ұсыныстар (болмаған кезде «жоқ» деп көрсетіледі) _____.

11. Актуарлық қорытындыны дайындау мерзімі және жасау орны _____.

12. Қолы, күні және дана саны _____.

**Міндетті актуарлық қорытындының
мазмұнына және табыс етілу
тәртібіне қойылатын талаптарға
2-қосымша**

Нысан

Ірі мәміле бойынша актуарлық қорытынды

1. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы туралы деректер:

1) толық атауы _____;

2) орналасқан жері және банктік деректемелері _____;

3) мемлекеттік тіркеу күні және нөмірі _____;

4) сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыруға берілген лицензия _____.

(нөмірі және берген күні)

2. Актуарий туралы деректер:

1) тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____;

2) актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия _____.

3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы ұсынған деректердің тізбесі _____

_____.

4. Актуарий пайдаланған басқа материалдар мен деректер (олардың дереккөздері және (немесе) алынған орны), оның ішінде Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері _____.

5. Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша деректер:

1) сақтанушы _____;

2) өтелетін сақтандыру тәуекелдерінің тізбесі және көрсетілген тәуекелдер бойынша ерекше жағдайлар _____;

3) сақтандыру сыныбы және объектісі _____;

4) жоспарланған сақтандыру мерзімі (сақтандыру және сақтандыру арқылы қорғау шартының қолданыс мерзімінің басталуы және аяқталуы) _____;

5) әрбір сақтандыру оқиғасы және (немесе) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтандыру сомасы _____;

6) сақтандыру тарифі (стандартты, жоғары, төмен) және оның мөлшері) _____;

7) сақтандыру сыйлықақысы _____;

8) агентке және сақтандыру брокеріне комиссиялық сыйлықақы _____;

_____;

9) әрбір сақтандыру оқиғасы және (немесе) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша франшиза (болған кезде) _____

_____.

Ұжымдық сақтандыру мен топтық жеке сақтандыруды қоспағанда, бірнеше сақтандыру объектілері болған кезде, осы тармақтың 5), 6), 7), 9) тармақшаларында берілген деректер әрбір сақтандыру объектісі бойынша жеке көрсетіледі.

6. Нәтижелер мен қорытындылар:

- 1) актуарийдің ірі мәміле бойынша ұсынымдары;
- 2) қосымша ұсынымдар (болған кезде).

7. Қолы, күні _____.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 191 қаулысына
4-қосымша**

Тестілеу өткізу қағидалары

1. Осы Тестілеу өткізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және тестілеу өткізу тәртібін айқындайды.

2. Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасын білуіне компьютерлік тестілеуді қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) 30 сұрақ бойынша 30 минут ішінде жүзеге асырады. Тест сұрақтары жауаптардың кемінде үш нұсқасынан тұрады, олардың біреуі дұрыс жауап болып табылады.

3. Уәкілетті орган өтініш берушіге компьютерлік тестілеудің өткізілетін күні туралы жазбаша түрде хабарлайды. Дәлелді себептермен белгіленген мерзімде компьютерлік тестілеуден өтуге келмей қалған жағдайда өтініш беруші бұл туралы уәкілетті органға келмей қалу себептерін және компьютерлік тестілеуден өтуге болатын күнді көрсете отырып хабарлайды.

4. Компьютерлік тестілеу кезінде тестіленетін адаммен бірге бір бөлмеде тек уәкілетті орган қызметкерлерінің және қажет болғанда аудармашының қатысуына рұқсат етіледі.

Компьютерлік тестілеуден өту кезінде қандай да бір жазбаша, электрондық немесе басқа да ақпараттық материалдарды пайдалануға рұқсат етілмейді. Қағидалардың осы тармағында жазылған талаптарды бұзу компьютерлік тестілеудің теріс нәтижелеріне теңестіріледі.

5. Өтініш беруші дұрыс жауаптардың кемінде жетпіс пайызын алған жағдайда компьютерлік тестілеудің нәтижелері оң болып саналады.

Өтініш беруші компьютерлік тестілеуден өткеннен кейін дереу қол қоя отырып, компьютерлік тестілеудің нәтижелерімен танысуға тиіс.

Актуарийдің біліктілігін растауға қойылатын талаптар

1. Осы Актуарийдің біліктілігін растауға қойылатын талаптар (бұдан әрі – Талаптар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес (бұдан әрі – Заң) әзірленді және Актуарлық қызметті жүзеге асыруға қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган берген лицензиясы бар актуарийдің (бұдан әрі – лицензияланған актуарий) біліктілігін растауға қойылатын талаптарды айқындайды.

2. Лицензияланған актуарий есепті кезеңнен кейінгі жылдың 1 қаңтардағы жағдай бойынша есепті кезеңнен кейінгі жылдың 2 (екі) айы ішінде өзінің біліктілігін растайды.

2019 жылғы 1 қаңтардан басталатын 3 (үш) қаржы жылы есепті кезең болып табылады.

2019 жылғы 1 қаңтардан кейін актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия алған актуарийлер үшін есепті кезең актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия алған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап есептеледі.

3. Лицензияланған актуарий біліктілігін растауды лицензияланған актуарийдің кәсіби даму бағдарламасынан (бұдан әрі – КДБ бағдарлама) өту арқылы жүзеге асырады.

4. КДБ бағдарламасын орындау критерийі шарттық біліктілік балдармен көрсетіледі.

Лицензияланған актуарийдің біліктілігін растау үшін есепті кезеңде КДБ бағдарламасы бойынша 1000 біліктілік балын алу қажет.

5. КДБ бағдарламасының іс-шаралары (қатысу түрлері) және КДБ бағдарламасына қатысқаны үшін біліктілік балдарының саны Талаптарға 1-қосымшада көрсетілген кәсіби даму бағдарламасына сәйкес белгіленеді.

6. Біліктілігін растау үшін лицензияланған актуарийлер Талаптарға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша лицензияланған актуарийдің біліктілігін растау жөніндегі мәліметтерді (бұдан әрі – Мәліметтер) қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органға (бұдан әрі – уәкілетті орган) ұсынады.

7. Қажет болған жағдайда, уәкілетті орган ұсынылған Мәліметтерде берілген ақпаратқа қатысты растайтын құжаттарды сұратады.

**Актuariйдiң бiлiктiлiгiн
растaуғa қойылатын
талаптарға
1-қосымша**

Кәсiби даму бағдарламасы

№	Қызмет бағыты	Балл саны
1	Шетел басылымында актуарлық қызмет жөнінде мақала жариялау	600
2	Республикалық басылымда актуарлық қызмет жөнінде мақала жариялау	500
3	Халықаралық актуарийлер конгресіне қатысу	1000
4	Актuariлық қызмет жөніндегі халықаралық конференцияға, алыс шетелдегі семинарға қатысу	800
5	Сақтандыру қызметі жөніндегі халықаралық конференцияға, алыс шетелдегі семинарға қатысу	700
6	Актuariлық қызмет жөніндегі халықаралық конференцияға, Қазақстан Республикасының аумағындағы немесе жақын шетелдегі семинарға қатысу	700
7	Сақтандыру қызметі жөніндегі халықаралық конференцияға, Қазақстан Республикасының аумағындағы немесе жақын шетелдегі семинарға қатысу	600
8	Актuariлық қызмет жөніндегі республикалық конференцияға, семинарға қатысу	600
9	Сақтандыру қызметі жөніндегі республикалық конференцияға, семинарға қатысу	400
10	Актuariлық қызмет жөніндегі семинарға, алыс шетелдердегі оқуға қатысу	500
11	Сақтандыру қызметі жөніндегі семинарға, алыс шетелдердегі оқуға қатысу	400
12	Актuariлық қызмет жөніндегі семинарға, Қазақстан Республикасы аумағында немесе жақын шетелде оқуға қатысу	400
13	Сақтандыру қызметі жөніндегі семинарға, Қазақстан Республикасы аумағында немесе жақын шетелде оқуға қатысу	400
14	Актuariлық пәндер бойынша оқытушылық қызметті жүзеге асыру (семестрдегі)	800
15	SOA (USA), CAS (USA), Institute and Faculty of Actuaries (United Kindom), Actuaries Institute (Australia), Canadian Institute of Actuaries (Canada), CFA актуарлық емтихандардың бірін ойдағыдай тапсыру	1000
16	«Актuariй» мамандығы бойынша магистерлік диссертациялардың жетекшісі ретіндегі қызметті жүзеге асыру	500
17	Актuariлық қызмет жөніндегі онлайн-семинарға, вебинарға, веб-конференцияға қатысу	300

**Актуарийдің біліктілігін
растауға қойылатын
талаптарға
2-қосымша**

Нысан

Лицензияланған актуарийдің біліктілігін растау жөніндегі мәліметтер

Актуарийдің тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде):

Қызметінің бағыты	Нәтижесі	Қысқаша шолу	Өту күні	Өту мерзімі

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 191 қаулысына
6-қосымша**

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидалары және мерзімдері

1. Осы Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидалары және мерзімдері (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес (бұдан әрі – Заң) әзірленді және қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган берген актуарлық қызметті жүзеге асыруға арналған лицензиясы бар, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің (бұдан әрі – штаттағы актуарий) қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің штаттағы актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу тәртібін және мерзімдерін белгілейді.

Қағидалардың мақсаты үшін тәуелсіз актуарийдің штаттағы актуарийдің қызметін тексеруі Заңға сәйкес тәуелсіз актуарийдің штаттағы актуарийдің актуарлық есептеулері туралы пікірін білдіру мақсатында актуарлық есептеулерді жүзеге асыру болып табылады, және Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес жүргізілетін тексеру болып табылмайды.

2. Тәуелсіз актуарийді сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы міндетті не бастамалық тексерулер жүргізу үшін тартады.

3. Тәуелсіз актуарий Заңның 11-1-бабының 6-тармағында көзделген талаптарға сәйкес келеді.

4. Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысын жасау мақсатында актуарлық есептеулер осы қаулыға 3-қосымшаға сәйкес Міндетті актуарлық қорытындының мазмұнына және табыс етілу тәртібіне қойылатын талаптардың 5-тармағында көзделген түрлерге бөлінеді.

5. Штаттағы актуарийдің қызметін міндетті тексеру күнтізбелік жыл ішінде жылына кемінде бір рет есепті жылдан кейінгі жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жүргізіледі және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру резервтерінің мөлшерін бағалау бойынша актуарлық есептеулерді, сондай-ақ көрсетілген баға бойынша актуарлық қорытындының шынайы жасалуын қамтиды.

6. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы штаттағы актуарийдің қызметін тексеруді бір тәуелсіз актуарийдің бірінде қатарынан 5 (бес) жылдан артық емес жүргізеді.

7. Штаттағы актуарийдің қызметін тексеруге:

1) егер тәуелсіз актуарий тексерілетін штаттағы актуарийдің және (немесе) штатында тексерілетін штаттағы актуарий тұрған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының үлестес тұлғасы болып табылған;

2) тәуелсіз актуарийдің қызметіне қатысты штаттағы актуарий тәуелсіз актуарий ретінде тексеру аяқталған күнге дейін күнтізбелік 1 (бір) жыл ішінде немесе көрсетілген күндердің қайсысы неғұрлым кеш болуына байланысты есепті жылдың алдындағы жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша тексеру жүргізілген;

3) тәуелсіз актуарий соңғы 2 (екі) күнтізбелік жыл ішінде штатында тексерілетін штаттағы актуарий тұрған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында қызметін жүзеге асырған болса жол берілмейді.

Тәуелсіз актуарий қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органға (бұдан әрі – уәкілетті орган) Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес 1-нысан бойынша актуарийдің үлестес тұлғалары туралы мәліметтерді және 2-нысан бойынша актуарлық қызметті жүзеге асыру туралы ақпаратты ұсынады.

8. Штаттағы актуарийдің қызметін бастамалық тексеру акционерлердің жалпы жиналысының, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының директорлар кеңесінің және (немесе) басқармасының бастамасы бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы мен тәуелсіз актуарий арасында жасалған тексеру жүргізу шартында көзделген тексерулердің нақты міндеттері, мерзімдері мен көлемдері ескеріліп жүргізіледі.

9. Штаттағы актуарийдің қызметін тәуелсіз актуарийдің тексеру нәтижелері, соның ішінде актуарлық есептеулер шынайылығының нәтижелері осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кемінде 3 (үш) данада тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысы түрінде ресімделеді.

Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысында тексерілетін актуарийдің қызметі туралы тәуелсіз актуарийдің пікірі болады.

10. Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысына Заңның 19-бабының 4-тармағына сәйкес сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымынан алынған Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 6 мамырдағы №76 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №9529 тіркелген) бекітілген Сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарға 1-қосымшаға сәйкес журналдардың көшірмесі және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған лицензияланған актуарийдің қызметін тексеру кезінде тәуелсіз актуарий жүргізген есептеулер қоса беріледі.

11. Штаттағы актуарийдің қызметін міндетті актуарлық тексеруді қоспағанда, тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысының бір данасын тәуелсіз актуарий тексеру аяқталған күннен кейін күнтізбелік 10 (он) күн ішінде уәкілетті органға ұсынады. Актуарлық қорытындының бір данасы тәуелсіз актуарийде қалады, қалған даналары сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында болады.

12. Штаттағы актуарийдің қызметін міндетті актуарлық тексеру бойынша тәуелсіз актуарийдің есепті жылдан кейінгі жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша актуарлық қорытындысын тәуелсіз актуарий тексеру аяқталған күннен кейін, бірақ есепті жылдан кейінгі жылдың 30 сәуірінен кешіктірмей күнтізбелік 10 (он) күн ішінде уәкілетті органға ұсынады.

Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысы тәуелсіз актуарийдің осы қаулының 2-қосымшасында белгіленген тізбе мен талаптарға сәйкес халықаралық актуарийлер қауымдастығына мүшелігін растайтын құжатты (бар болса) қоса берумен ұсынылады.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру нәтижелерін жіберу қағидаларына және мерзімдеріне
1-қосымша

1-нысан

Актуарийдің үлестес тұлғалары туралы мәліметтер

Жеке тұлғалар			
№	Тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде)	Туған күні, жеке сәйкестендіру нөмірі	Үлестестігін тануға арналған негіздеме
1	2	3	4
			5
Занды тұлғалар			
№	Занды тұлғаның толық атауы	Занды тұлғаны мемлекеттік тіркеу күні мен нөмірі, бизнес сәйкестендіру нөмірі, заңды тұлғаның пошталық мекенжайы мен нақты орналасқан жері	Үлестестігін тануға арналған негіздеме
1	2	3	4
			5
			6

Актуарийдің тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____

Қолы _____

Күні _____

_____ ЖЫЛҒЫ _____
актуарлық қызметті жүзеге асыру туралы ақпарат

№	Актуарлық қызмет түрі, актуарлық қорытынды түрі	Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы	Актуарлық қорытындыны дайындау негіздемесі	Актуарлық зерттеу мәні
1	2	3	4	5

Актуарийдің тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____

Қолы _____

Күні _____

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында
тұрған актуарийдің қызметін тексеру үшін
тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің
сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатында
тұрған актуарий жүргізген есептеулердің шынайылығын тексеру
нәтижелерін жіберу қағидаларына және мерзімдеріне
2-қосымша**

1-нысан

Тәуелсіз актуарийдің актуарлық қорытындысы

1. Актуарлық бағалау _____ жағдай бойынша жүргізілді.
2. Актуарлық қорытынды жасау мақсаты _____
_____.
3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы туралы деректер:
  - 1) толық атауы _____
_____;
  - 2) орналасқан жері және банктік деректемелері _____
_____;
  - 3) мемлекеттік тіркеу күні және нөмірі _____
_____;
  - 4) сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыруға берілген лицензия _____
_____
(нөмірі және берген күні)
4. Тәуелсіз актуарий туралы деректер:
  - 1) тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____
_____;
  - 2) тұрғылықты жері (орналасқан орны) _____
_____;
  - 3) актуарлық қызметті жүзеге асыруға арналған лицензия _____
_____
(нөмірі мен берген күні)
5. Актуарлық бағалау жүргізуге тапсырыс беруші _____
_____.
6. Тексеру түрі (міндетті, бастама бойынша) _____
_____.
7. Актуарлық есептеулерді дайындау негіздемесі _____
_____
(шарт, шарттың нөмірі және жасалған күні)
8. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы ұсынған құжаттардың (деректердің) тізбесі
_____
_____
_____.
9. Актуарий пайдаланған басқа да материалдар мен деректер (олардың дереккөздері және (немесе) алынған орны) _____
_____.

10. Актуарлық зерттеудің мәні (міндеттер тізбесі) _____

11. Тәуелсіз актуарий сақтандыру резервтерін және қайта сақтандырушының сақтандыру резервтеріндегі үлесін есептеу кезінде пайдаланған әдістеме:

1) тәуелсіз актуарий сақтандыру резервтерін және қайта сақтандырушының сақтандыру резервтеріндегі үлесін есептеу кезінде пайдаланған есеп айырысу әдістемесі, оның ішінде сипаттамасы, негіздемесі, жорамалдары мен болжамдары. «Өмірді сақтандыру» саласы бойынша актуарлық бағалау жүргізген жағдайда сақтандыру түрлері бойынша резервтік және тарифтік базистердің өлшемдері көрсетіледі _____;

2) тәуелсіз актуарийдің актуарлық есеп айырысуларда пайдаланған статистикалық және өзге де деректері _____;

3) қолданыстағы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының жалпы мөлшері, тәуелсіз актуарий сақтандыру сыныптары бойынша сақтандыру резервтерін есептеу кезінде пайдаланған, жария етілген шығындар мөлшері _____;

4) тәуелсіз актуарий қайта сақтандырушының сақтандыру резервтеріндегі үлесін бағалауға пайдаланатын әдістері мен үлгілері _____;

5) орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резервін (бұдан әрі – ОМШР) есептеу әдісін таңдау, шығындарды дамыту, сондай-ақ ірі шығындарды реттеу коэффициентін таңдау бойынша негіздеме _____;

6) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының есеп айырысу кезінде пайдаланған барлық өлшемдерін көрсете отырып, қызметкер еңбек (қызмет) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР есептеу кезінде есепке алынатын пайда алушының еңбекке жарамдылық дәрежесін қайта куәландыруға және (немесе) ұзартуға, денсаулығының нашарлауына байланысты міндеттемелерінің негіздемесі және сомаларының есебі _____;

7) қосымшасын бере отырып, өмірді сақтандыру шарттары және аннуитеттік сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру резервтерін есептеу кезінде еркек және (немесе) әйел жынысты адамдардың (қалыптасу көздері, құру әдістемесі) алдағы өмірінің ұзақтығына байланысты қайтыс болу, мүгедектік, ауырып қалу ықтималдығы және солардың негізінде есептелген шамасы қамтылған, пайдалануға арналған кесте _____;

8) жарияланған талаптар бойынша сақтандыру төлемдерінің мөлшерін қарастыруға және реттеуге тікелей байланысты шығыстар сомасының есебі және негіздемесі, сондай-ақ сақтандыру жағдайларының топтары бойынша жүргізілген, ақысы төленген шағым-талаптардың орташа мәнін есептеу _____;

9) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында қосымша тәуекелдердің бар немесе жоқ екендігі туралы қорытынды. Қосымша тәуекелдер болған кезде сақтандыру резервтерін ұлғайту мөлшерін көрсету қажет _____;

10) жұмылдырылған мамандар тарапынан алынған актуарлық көмектің сипаттамасы _____.

12. Алынған қорытындылар мен тұжырымдар, оның ішінде:

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарий және сақтандыру резервтері мен сақтандыру сыныптары бөлігіндегі тәуелсіз актуарий есептеулері кезінде алынған нәтижелерді салыстыру _____;

2) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарийдің есептеулері кезінде алынған сақтандыру резервтерінің жеткіліктілігі туралы қорытынды және сақтандырудың әрбір сыныбы бойынша жеке-жеке және жалпы сақтандыру портфелі бойынша сақтандыру резервтерінің жеткіліктілігіне жүргізілген талдау нәтижелері _____;

3) қорытындылар мен тұжырымдар _____.

13. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарийдің қорытындыны жасауының дұрыстығын бағалау, оның ішінде:

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарий есептерінің Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасының талаптарына сәйкестігі;

2) сақтандыру резервтерін есептеу кезінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарий пайдаланған жорамалдар мен болжамдардың негізділігі;

3) сақтандыру резервтерінің мөлшерін анықтау кезінде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының штатындағы актуарийдің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қосымша тәуекелдерін есептеуі.

14. Ұсынымдар (болмаған жағдайда «жоқ» деп көрсетіледі) _____.

15. Актуарлық қорытындыны дайындау мерзімі және жасау орны _____.

16. Қолы, күні және дана саны _____.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 191 қаулысына
7-қосымша

Нысан

**Қазақстан Республикасының
Мемлекеттік елтаңбасы
уәкілетті мемлекеттік органның толық атауы**

**Актуарлық қызметті жүзеге асыруға
лицензия**

Лицензияның нөмірі _____ Лицензия берілген күні 20__ жылғы «__» _____

Осы лицензия:

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде)

_____ берілді.

Актуарлық қызметті жүзеге асыруға бірінші рет алған лицензияның деректері

_____ (нөмірі, күні, лицензияны беретін,

_____ қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеуді,

_____ бақылау мен қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті органның атауы)

Төраға (Төрағаның орынбасары)

мөр орны

Алматы қаласы

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 191 қаулысына
8-қосымша**

Нысан

**Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру туралы
өтініш**

_____

(қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеуді,
бақылау мен қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті органның толық атауы)

_____

(жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) және жеке сәйкестендіру нөмірі)
актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беруіңізді сұраймын.

«Актуарлық қызметті жүзеге асыруға лицензия беру» мемлекеттік қызметті көрсетуге қажетті дербес деректерді жинауға және өңдеуге келісім беремін.

Ақпараттық жүйелердегі заңмен қорғалатын құпияны құрайтын мәліметтерді пайдалануға келісім беремін.

Жеке тұлға туралы мәліметтер:

1) туған жылы _____;

2) жеке басын куәландыратын құжаттың деректері _____

_____

(нөмірі, берілген күні, құжатты берген органның атауы)

3) білімі _____

_____

(бітірген жылы, мамандығы, оқу орнының атауы)

4) тұрғылықты жері _____;

5) жұмыс орны, лауазымы _____

_____

6) телефон нөмірлері (қаланың коды, жұмыс және үйдікі) _____

7. Ұсынылатын құжаттар _____

Актуарий өтінішке қоса берілетін құжаттардың (ақпараттың) дәйектілігіне толық жауап береді.

_____

(қолы)

_____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде))

20__ жылғы «__» _____

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 191 қаулысына
9-қосымша

Нысан

Өтініш
берушінің
суреті

**Актuarлық қызметті жүзеге асыруға лицензия алуға өтініш
беруші туралы мәліметтер**

1. Жалпы мәліметтер:

Тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде)	 (жеке куәлігімен (төлқұжатымен) толық сәйкес келетін, тегі, аты, әкесінің аты өзгерген жағдайда, олардың қашан және қандай себептермен өзгергендігі көрсетілсін)
Туған күні және жері	
Тұрғылықты жері телефон нөмірлері	 (елді мекеннің кодын қоса алғанда, толық мекенжайы, қызметтік, үй, байланыс телефондарының нөмірлері көрсетілсін)
Азаматтығы	
Жеке басын куәландыратын құжаттың толық деректемелері	

2. Сақтандыру ұйымдарында немесе олармен үлестес ұйымдарда жұмыс істейтін жақын туыстары, жекжаттары туралы мәліметтер:

№	Тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде)	Туған жылы	Туыстық пен жекжаттық түрі көрсетілсін	Жұмыс орны және лауазымы
1				

3. Заңды тұлғалардың жарғылық капиталына тікелей немесе жанама қатысуы:

№	Атауы және орналасқан жері	Заңды тұлға қызметінің жарғылық түрлері	Сіздің қатысу сомаңыз бен үлесіңіз
1			

4. Кәсіби деректері:

Білімі	<p>(оқу орнының, факультеттің немесе бөлімнің атауы мен орналасқан жері, оқыған кезеңі, берілген біліктілігі, білімі туралы дипломның деректемелері (күні, нөмірі) көрсетілсін)</p> <p>«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 40-бабы 2-тармағының б) тармақшасының мақсаты үшін магистр дипломы деп осы қаулыға</p> <p>1-қосымшада көзделген актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасына жататын әрбір курс бойынша кемінде сексен пайыз рейтингі бар, «Актуарий» мамандығы бойынша іскерлік әкімшілік басқару магистрінің дипломы немесе «Актуарий» мамандығы бойынша экономика және бизнес магистрінің дипломы танылады.</p>
Актуарийдің біліктілік емтихандарын тапсырғандығы туралы мәліметтер	<p>(біліктілік емтиханын тапсырған күні және біліктілік емтиханын тапсырғанын растайтын құжаттың деректемелері көрсетілсін)</p> <p>Заңның 40-бабы 2-тармағының 8) тармақшасының мақсаты үшін халықаралық емтихандар деп осы қаулыға</p> <p>1-қосымшада көзделген актуарийлерді оқытудың ең қысқа міндетті бағдарламасына енгізілген бөлімдердің ең қысқа тізбесін жабатын емтихандар танылады.</p>
Қосымша білімі, оның ішінде жұмыс істейтін саласында біліктілігін көтеру курстары, ғылыми дәрежелері	<p>(оқу орнының атауы мен орналасқан жері, оқыған кезеңі, білімі туралы дипломның, сертификаттың, куәліктің деректемелері көрсетілсін)</p>
Қаржылық қызмет көрсету саласындағы, оның ішінде жұмыс істеуге ниет білдірген саладағы жұмыс тәжірибесі	<p>(қаржы ұйымдарында істеген, аудитор, қызмет түрі бойынша бухгалтер қызметін атқарған жылдарының саны көрсетілсін).</p> <p>Заңның 40-бабы 2-тармағының 9) тармақшасының мақсаты үшін өтініш берушіде өтініш берген күні қаржы ұйымдарында, қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органда актуарлық зерттеулер және (немесе) актуарлық есептеулер жүргізу саласында кемінде бір жыл жұмыс тәжірибесінің болуы қажет.</p>

Жетістіктері	<hr/> <hr/> <p>(осы мәселеге қатысты ақпарат көрсетілсін, мәселен, ғылыми жарияланымдарының атауы, ғылыми әзірлемелерге, заң жобаларын әзірлеуге қатысуы)</p>
Кәсіби ұйымдарға мүшелігі	<hr/> <hr/> <p>(осы мәселеге қатысты ақпарат көрсетілсін, мәселен актуарийлер қоғамы, Аудиторлар палатасы көрсетілсін)</p>
Осы мәселеге қатысы бар басқа ақпарат	<hr/> <hr/> <p>(өтініш берушінің кәсіби құзыреттілігін сипаттайтын ақпарат көрсетіледі)</p>

5. Еңбек жолы туралы мәліметтер

№	Жұмыс істеген кезеңі	Ұйымның, атқарған қызметі мен лауазымдық міндеттерінің атауы, ұйымның координаттары
1		

Мен, _____,
(тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде))

осы ақпаратты мұқият тексергенімді және дәйекті әрі толық екендігін растаймын және мен берген мәліметтердің дәйексіз болуы актуарлық қызметті жүзеге асыруға берілген лицензияның қолданылуын тоқтата тұру үшін негіз болып табылатындығын растаймын.

_____
(қолы, күні)

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 14 қыркүйекте
№17374 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 192

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларын бекіту туралы

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы екінші бөлігінің 75) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидалары бекітілсін.

2. Мына:

1) «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 19 желтоқсандағы № 237 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12994 болып тіркелген, 2016 жылғы 2 наурызда Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған);

2) «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 19 желтоқсандағы № 237 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 27 қыркүйектегі № 187 қаулысының

(Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15907 болып тіркелген, 2017 жылғы 24 қазанда Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) күші жойылды деп танылсын.

3. Жоспарлау және бюджет басқармасы (Әдібаев А.С.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Д.Т. Ғалиеваға жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 192 қаулысымен
бекітілген**

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, оның ведомстволарының,
оның құрылымына кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қазақстан
Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы
заңды тұлғалардың және олармен үлестес заңды тұлғалардың тауарларды,
жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидалары**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – Ұлттық Банк) оның құрылымына кіретін ведомстволардың, ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы Ұлттық Банкке тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен үлестес заңды тұлғалардың мыналарды:

кәсіпкерлік қызмет субъектілері болып табылмайтын жеке тұлғалардан еңбек шарттары және ақылы қызмет көрсету шарттары бойынша сатып алынатын қызметтерді;

монетарлық қызметті, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын және бірыңғай жинақтау зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару бойынша қызметті жүзеге асыру үшін қажет тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

іссапар шығыстарын;

жарналар (салымдар), оның ішінде заңды тұлғалардың жарғылық капиталына жарналар (салымдар) енгізуді;

бағалы қағаздарды сатып алу;

басқару органы және бақылау кеңесінің мүшелеріне сыйақылар төлеуді;

өкілдік шығыстарымен байланысты тауарларды, көрсетілетін қызметтерді;

егер Қазақстан Республикасының заңдарында олар үшін өзгеше белгіленбесе, мемлекеттік мекемелердің көрсетілетін қызметтерін;

соттардағы, төреліктердегі және аралық соттардағы дауларды шешу үшін қажетті алымдарды, басқа шығыстарды төлеуді;

Қазақстан Республикасының немесе басқа елдердің заңнамасында айқындалған алымдарды және төлемдерді төлеуді;

мемлекеттік тапсырыстарды орындаумен байланысты өнімді өндіруге арналған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

адвокаттардың, нотариустардың, жеке сот орындаушыларының көрсетілетін қызметтерін;

сақтандыру қызметтерін қоспағанда, трансфер-агент көрсететін қызметтерді, қаржылық қызметтерді;

бағалы қағаздардың шетелдік депозитарийі және банктер көрсететін қызметтерді, сондай-ақ оларды көрсету үшін қажетті тауарлар мен қызметтерді;

мүлікті сенімгерлік басқару жөніндегі көрсетілетін қызметтерді;
уақытша сақтау қоймалары көрсететін қызметтерді және осындай қызметтермен байланысты алымдарды, басқа да төлемдерді төлеуді;

«Назарбаев Университеті» білім берудің автономды ұйымында оқыту, сондай-ақ курстарда, семинарларда, тренингтерде, тағылымдамаларда және жоғары оқу орнынан кейінгі шетелдегі жоғары білім саласында біліктілігін арттыру бойынша көрсетілетін қызметтерді;

тез арада қалпына келтіруді талап ететін тетіктердің, агрегаттардың, жабдықтардың, бағдарламалық және аппараттық қамтамасыз етулердің, қосалқы бөлшектердің және материалдардың сынуы, істен шығуы туындағанда растау құжаттары болған кезде, сондай-ақ дүлей күш жағдайларының туындауы салдарынан, оның ішінде төтенше оқиғалар мен жағдайлардың салдарларын оқшаулау және (немесе) жою үшін, электроэнергетикалық объектілердегі, тіршілікті қамтамасыз ететін коммуникациялық жүйелердегі, ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымның аса маңызды объектілеріндегі, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 28 тамыздағы № 876 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының террористік тұрғыдан осал объектілерінің тізбесіне кіретін ерекше маңызды мемлекеттік объектілердегі, сондай-ақ өнеркәсіп салаларының және қызмет түрлерінің Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10310 болып тіркелген «Қауіпті өндірістік объектілерді сәйкестендіру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 353 бұйрығына сәйкес қауіпті өндірістік объектілер ретінде сәйкестендірілген объектілердегі апаттарды жою үшін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

тапсырыс берушінің Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерлерде орналасқан филиалдарының және өкілдіктерінің тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

тауар биржалары арқылы тауарларды;

мемлекеттік бағдарламаларды, Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмаларын, Ұлттық Банк Басқармасының немесе Директорлар кеңесінің шешімдерін іске асыру үшін қажетті тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

құқықтық тәртіпті, ұлттық, экономикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының мемлекеттік құпиялар туралы заңнамасын және қолжетімділік шектелген өзге де ақпаратты сақтау қажеттілігіне байланысты тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

мемлекеттік және табиғи монополия субъектілерінен тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер алуы;

сумен жабдықтау, кәріз, газбен жабдықтау, электрмен жабдықтау, жылумен жабдықтау қызметтерін;

Қазақстан Республикасының немесе басқа елдердің заңнамасында белгіленген бағалар мен тарифтер бойынша не Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тұлғадан тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

мемлекеттік мүлікті жекешелендіру кезіндегі сауда-саттықтарда (аукциондарда), тендерлерде өткізілетін мүлікті;

сатып алынатын тауарларға қатысты ерекше құқықтары бар тұлғадан зияткерлік меншік объектілері болып табылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

шетелдік құқықты қолдануға байланысты мәселелер мен (немесе) құжаттар бойынша, тапсырыс берушінің мүдделерін халықаралық төрелікте, халықаралық коммерциялық төрелікте, шетелдік сот органдарында, сондай-ақ дауларды төрелік (соттың) реттеуге дейін қорғау және білдіру, істі қарау перспективаларын бағалау бойынша консультациялық және заң қызметтерін қоспағанда, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді иелену тәртібін айқындайды.

2. Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) әлеуетті жеткізуші – тапсырыс берушімен сатып алу туралы шарт жасасуға үміткер заңды тұлға, заңды тұлғалардың уақытша бірлестігі (консорциумы), кәсіпкерлік қызметті

жүзеге асыратын жеке тұлға. Кәсіпкерлік қызметтің субъектісі болып табылмайтын жеке тұлға тапсырыс беруші осындай жеке тұлғаға жеке меншік құқығында тиесілі тұрғын үйді сатып алған (жалға алған) жағдайда әлеуетті жеткізуші болып табылады;

2) әлеуетті жеткізушінің үлестес тұлғасы – әлеуетті жеткізушінің шешімдерін айқындауға және (немесе) ол қабылдайтын шешімдерге, оның ішінде жазбаша нысанда жасалған мәміленің күшіне орай ықпал ететін кез келген жеке немесе заңды тұлға, сондай-ақ өзіне қатысты әлеуетті жеткізушінің осындай құқығы болатын кез келген жеке немесе заңды тұлға;

3) біртекті тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер – бірдей болмаса да, белгілі бір функцияларды орындауына және өзара алмастыруына мүмкіндік беретін ұқсас сипаттамалары бар және ұқсас құрамдас бөліктерден тұратын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер;

4) біріздендіру – тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді рұқсат етілетін элементтер мен шешімдер тізбесін қысқарту, оларды біртектілікке келтіру арқылы артық әртүрлілікті жоюға бағытталған сатып алу;

5) бюджет – тапсырыс берушінің бюджеті (шығыстар сметасы), бизнес-жоспары (жылдық бюджеті);

6) жеткізуші – заңды тұлға, заңды тұлғалардың уақытша бірлестігі (консорциумы), тапсырыс берушімен жасалған сатып алу туралы шартта оның қарсы агенті ретінде әрекет ететін, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға. Кәсіпкерлік қызмет субъектісі болып табылмайтын жеке тұлға, тапсырыс беруші осындай жеке тұлғаға жеке меншік құқығында тиесілі баспананы сатып алған (жалға алған) жағдайда жеткізуші болып табылады;

7) жұмыс – заттық нәтижесі бар қызмет, сондай-ақ жұмыстарға жатқызылған өзге де қызмет;

8) көрсетілетін қызмет – тапсырыс берушінің қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған, заттық нәтижесі жоқ қызмет;

9) қаржы жылы – ағымдағы жылғы 1 қаңтарда басталып, 31 желтоқсанда аяқталатын уақыт кезеңі;

10) мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімі – «Мемлекеттік сатып алу туралы» 2015 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Мемлекеттік сатып алу туралы заң) сәйкес қалыптастырылатын әлеуетті жеткізушілер мен жеткізушілердің тізбесі;

11) сараптама комиссиясы (сарапшы) – әлеуетті жеткізушілер ұсыныстарының тапсырыс берушінің сатып алынатын тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге қатысты техникалық ерекше нұсқамасына сәйкес келуі не сәйкес келмеуі туралы сараптамалық қорытындыны дайындау үшін тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) құратын (айқындайтын) алқалы орган (маман);

12) сатып алуды ұйымдастыру және өткізу рәсімі – тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу мақсатында тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) Қағидаларға сәйкес жүзеге асыратын өзара байланысты, жүйелі іс-шаралар кешені;

13) сатып алуды ұйымдастырушы – тапсырыс берушінің бөлімшесі немесе филиалы немесе ведомствосы, тапсырыс берушінің шешімімен сатып алуды ұйымдастыру және жүргізу рәсімі үшін жауапты заңды тұлға;

14) сатып алу порталы – Ұлттық Банктің Қағидаларға сәйкес электрондық сатып алуға бірыңғай қолжетімділік нүктесін ұсынатын ақпараттық жүйесі;

15) тапсырыс беруші – бөлімшелері, филиалдары, ведомстволары арқылы Ұлттық Банк, сондай-ақ Ұлттық Банктің құрылымына кіретін ұйымдар, дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы Ұлттық Банкке тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғалар және олармен үлестес заңды тұлғалар;

16) стандарттау – нақты және әлеуетті міндеттерге қатысты жалпыға бірдей, көп мәрте және ерікті пайдалану ережелерін белгілеу арқылы тауарға, жұмысқа, көрсетілетін қызметке және процестерге қойылатын талаптарды реттеудің оңтайлы дәрежесіне қол жеткізуге бағытталған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу;

17) сатып алу – жұмыс істеуді қамтамасыз ету, сондай-ақ мемлекеттік функцияларды не тапсырыс берушінің жарғылық қызметін орындау үшін қажетті тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді тапсырыс берушінің бюджеті қаражатының есебінен Қағидаларда белгіленген тәртіппен сатып алу;

18) тендерлік комиссия – тендер тәсілімен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды өткізу рәсімдерін орындау үшін сатып алуды ұйымдастырушы құратын алқалы орган;

19) ұзақ мерзімді шарт – 12 (он екі) айдан аса мерзімге жасалатын сатып алу туралы шарт;

20) Ұлттық Банктің ұйымдары – Ұлттық Банктің құрылымына кіретін ұйымдар, дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы Ұлттық Банкке тиесілі немесе оның сенімгерлікпен басқаруындағы заңды тұлғалар және олармен үлестес заңды тұлғалар;

21) тауар – нәрсе (зат), оның ішінде жартылай фабрикат немесе қатты, сұйық немесе газ тәріздес күйдегі шикізат, электр және жылу энергиясы, шығармашылық зияткерлік қызметтің объективтендірілген нәтижелері, сатып алу-сату мәмілелерін жасасуға болатын заттық құқықтар;

22) ішкі кооперация – тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) Ұлттық Банктен немесе Ұлттық Банктің ұйымынан не олардың үлестес тұлғаларынан олардың ережесінде немесе жарғысында көзделген қызмет шеңберінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуы;

23) электрондық сатып алу – тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу порталын пайдалана отырып сатып алу;

24) сатып алу туралы шарт – 1994 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (Жалпы бөлім), 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (Ерекше бөлім) (бұдан әрі – Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі) және Қағидаларға сәйкес тапсырыс беруші мен жеткізуші арасында тауарларды жеткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету үшін жазбаша нысанда жасалған азаматтық-құқықтық мәміле.

3. Тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) сатып алуды жүргізу кезінде мынадай қағидаттарды негізге алады:

1) сатып алу үшін пайдаланылатын ақшаны оңтайлы және тиімді жұмсау;

2) Қағидаларда көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізушілерге сатып алуды өткізу рәсіміне қатысуы үшін тең жағдай жасау;

3) әлеуетті жеткізушілер арасындағы адал бәсекелестік;

4) сатып алу процесінің жариялылығы және айқындылығы;

5) ішкі кооперацияға қолдау көрсету.

4. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу процесінде:

1) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу жоспарын қалыптастыру және бекіту;

2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді жеткізушіні таңдау және онымен сатып алу туралы шарт жасау;

3) сатып алу туралы шартты орындау қамтылады.

5. Сатып алуды ұйымдастыру және өткізу рәсімдерін орындау үшін тапсырыс беруші өзінің шешімімен сатып алуды ұйымдастырушыны айқындайды.

6. Тапсырыс берушілер заңды тұлғаны сатып алудың бірыңғай ұйымдастырушысы ретінде айқындауға құқылы. Сатып алуды ұйымдастыру және өткізу рәсімдерін орындауға жауапты сатып алуды бірыңғай ұйымдастырушы тапсырыс берушілердің бірлескен шешімдерімен айқындалады.

7. Өткізілетін (өткізілген) сатып алу жөніндегі құжаттарды тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) бекітілген іс номенклатурасына сәйкес тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) сақтайды.

8. Әлеуетті жеткізуші мен оның үлестес тұлғасының бір тендерге (лотқа) қатысуға құқығы жоқ.

2-тарау. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жоспарлау

9. Тапсырыс беруші бекітілген бюджеттің негізінде Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу жоспарын (бұдан әрі – сатып алу жоспары) әзірлейді.

10. Қаржы жылына арналған сатып алу жоспары тапсырыс берушінің тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге деген қажеттілігі негізінде қалыптастырылады.

11. Сатып алу жоспарын (оған өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды) тапсырыс берушінің бірінші басшысы немесе ол уәкілеттік берген өзге тұлға бекітеді және ол мынадай мәліметтерді қамтиды:

- 1) сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауы;
- 2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу үшін бөлінген, қосылған құн салығы есепке алынбаған сома;
- 3) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру тәсілі мен мерзімдері.

Тапсырыс беруші ұзақ мерзімді шарт жасауды жоспарлаған кезде, сатып алу үшін бөлінген сома сатып алу жоспарында әрбір қаржы жылына бөліне отырып көрсетіледі.

12. Тапсырыс беруші сатып алу жоспары бекітілген (оған өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген) күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде оны тапсырыс берушінің интернет-ресурсында және (немесе) сатып алу порталында орналастырады.

13. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) бекітілген сатып алу жоспарының негізінде жүзеге асырады.

14. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүзеге асырудан бас тартуға:

- 1) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға жұмсалатын шығыстар қысқартылған;
- 2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алудың орынсыздығы негізделген;
- 3) дүлей күш жағдайлары басталған жағдайларда жол беріледі.

15. Тапсырыс беруші тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алудан бас тартуды сатып алу жоспарына енгізілген тиісті өзгерістер негізінде жүзеге асырады.

Тапсырыс беруші осындай шешім қабылдаған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде сатып алуды ұйымдастырушы мыналарды жүзеге асырады:

1) өткізілетін сатып алуға қатысатын тұлғаларды қабылданған шешім туралы хабардар етеді және тиісті хабарландыруды тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында және (немесе) сатып алу порталында жариялайды;

2) тендерлік өтінімдерді қамтамасыз етуді және (немесе) шарттардың орындалуын қамтамасыз етуді қайтарады.

16. Тапсырыс беруші Қағидалардың 14-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген негіздер бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алудан бас тартқан жағдайда, сатып алу жоспарына ағымдағы жылы осындай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу қажеттілігін және шығыстарды ұлғайту немесе орындылығының туындауы бөлігінде өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге жол берілмейді.

3-тарау. Сатып алу тәсілдері

17. Сатып алу келесі тәсілдердің бірімен жүзеге асырылады:

- 1) тендер, оның ішінде бағаны төмендетуге сауда-саттықты қолдана отырып;
- 2) баға ұсыныстарын сұрату;
- 3) тікелей шарт жасау тәсілдерімен жүзеге асырылады.

18. Қағидалардың 17-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көзделген тәсілдермен жүзеге асырылатын сатып алулар Қағидаларда көзделген тәртіппен электрондық сатып алу арқылы да жүргізіледі.

19. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу тәсілін тапсырыс беруші дербес таңдайды.

20. Тапсырыс беруші сатып алуды жүзеге асыру тәсілін оның филиалының қызметін қамтамасыз ету үшін қажетті тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің жылдық көлеміне орай, осындай сатып алуды тапсырыс берушінің атынан тапсырыс беруші филиалының тікелей жүзеге асыруы шартымен айқындайды.

4-тарау. Тендер тәсілімен сатып алу

1-параграф. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді тендер тәсілімен сатып алуды ұйымдастыру және өткізу тәртібі

21. Біртекті болып табылмайтын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде сатып алуды ұйымдастырушы осындай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды олардың біртекті түрлері бойынша лоттарға бөле отырып тендер тәсілімен өткізеді.

22. Тендер тәсілімен сатып алуды ұйымдастыру және өткізу үшін тапсырыс беруші:

1) тендерлік комиссияның құрамын, тендерлік комиссия хатшысының кандидатурасын, сондай-ақ Қағидаларда көзделген жағдайларда сараптама комиссиясының құрамын (сарапшының кандидатурасын);

2) сондай-ақ мыналар кіретін тендер талаптарын:

Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес жасалған, сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің толық сипаттамасы және талап етілетін функционалдық, техникалық, сапалық сипаттамасы қамтылатын, сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің техникалық ерекше нұсқамасын (бұдан әрі – ерекше нұсқама);

Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау өлшемшарттарын қолдану және олардың маңыздылығының шамасын есептеу әдістемесі (болған кезде);

сатып алу туралы шарттың жобасын бекітеді.

23. Мыналар:

1) орнатылған жабдықты, сондай-ақ бағдарламалық қамтамасыз етуді (лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуді, ақпараттық жүйені) толық жасақтау, жаңғырту және толық жаратқандыру;

2) тапсырыс берушіде бар тауарды (жабдықты) жөндеу және (немесе) оған қызмет көрсету үшін қажетті тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды қоспағанда, техникалық ерекше нұсқамада тауар таңбаларының нұсқауларын, қызмет көрсету белгілерін, фирмалық атауларын, патенттерді, пайдалы модельдерді, өнеркәсіптік үлгілерін, тауардың шығарылған жерінің және өндірушінің атауын, сондай-ақ сатып алынатын тауардың, жұмыстың, көрсетілетін қызметтің жекелеген әлеуетті жеткізушіге тиесілігін айқындайтын өзге де сипаттамаларды көрсетуге жол берілмейді.

24. Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау өлшемшарттарын белгілеу қажеттілігін тапсырыс беруші дербес айқындайды.

25. Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау өлшемшарттарын қолдану (бұдан әрі – бағалау өлшемшарттары) Қағидаларға 4-қосымшада көзделген әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау өлшемшарттарын қолдану және олардың маңыздылығы шамасын есептеу әдістемесіне сәйкес айқындалады.

26. Техникалық ерекше нұсқаманы әзірлеуді, әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау өлшемшарттарын және олардың мәнінің мөлшерін белгілеуді тапсырыс берушінің функциялары сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің мәніне сәйкес келетін бөлімшелерінің (филиалдарының) қызметкерлері қамтамасыз етеді.

27. Тендерлік комиссия бағалау өлшемшарттарын қолдануға мүмкіндік беретін ақпарат қамтылған құжаттарды ұсынбаған әлеуетті жеткізушілердің өтінімдеріне бағалау өлшемшарттарын қолданбайды. Әлеуетті жеткізушілердің құжаттарды ұсынбауы осындай өтінімді қабылдамау үшін негіз болып табылмайды.

28. Тендерлік комиссияның шешімдері сатып алу хаттамалары түрінде ресімделеді, оларға тендерлік комиссияның мүшелері қол қояды, оның хатшысы әрбір бетіне қол қояды және оларға қол қойылған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей тендерлік комиссияның хатшысы тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында жариялайды.

29. Тендер тәсілімен электрондық сатып алуды жүргізу кезінде сатып алу хаттамаларына электрондық цифрлық қолтаңбаларды пайдалана отырып тендерлік комиссияның мүшелері, оның хатшысы қол қояды және тендер қатысушыларына автоматты түрде хабарлана отырып сатып алу порталында жарияланады.

2-параграф. Тендерлік комиссия, сараптама комиссиясы (сарапшы)

30. Тендерлік комиссияның құрамына тендерлік комиссияның төрағасы, төрағаның орынбасары, мүшелері және тендерлік комиссияның хатшысы кіреді.

31. Тендерлік комиссия тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) қызметкерлерінің арасынан қалыптастырылады.

32. Тапсырыс берушінің бірінші басшысы немесе ол уәкілеттік берген өзге тұлға тендерлік комиссияның төрағасы болады.

Төраға болмаған кезде оның функцияларын тендерлік комиссия төрағасының орынбасары орындайды. Тендерлік комиссия мүшелерінің жалпы саны тақ сан болады және кемінде 3 (үш) адам болып айқындалады.

33. Тендерлік комиссия оны құру туралы шешім күшіне енген күннен бастап жұмыс істейді және өзінің қызметін сатып алу туралы шарт жасасқан күннен бастап тоқтатады. Егер тендер өткізілмесе, тендерлік комиссия өзінің қызметін сатып алу қорытындысы туралы хаттамаға қол қойылғаннан кейін тоқтатады.

34. Тендерлік комиссияның отырысы тендерлік комиссия мүшелерінің қарапайым көпшілігінің қатысуы шартымен өткізіледі.

Тендерлік комиссия мүшелерінің біреуі болмаған жағдайда сатып алу хаттамасында оның болмау себебі көрсетіледі не ол тапсырыс берушінің шешімі негізінде ауыстырылады.

35. Тендерлік комиссияның шешімі ашық дауыс берумен қабылданады және, егер оған тендерлік комиссияның отырысқа қатысып отырған мүшелерінің жалпы санының көпшілігі дауыс берген болса, қабылданды деп саналады. Дауыстар тең болған жағдайда тендерлік комиссияның төрағасы немесе оның орынбасары (тендерлік комиссияның төрағасы болмаған жағдайда) дауыс берген шешім қабылданды деп саналады.

Тендерлік комиссияның мүшесі тендерлік комиссияның шешімімен келіспеген жағдайда ерекше пікір білдіреді, ол жазбаша түрде баяндалады және сатып алу хаттамасына қоса беріледі.

Тендерлік комиссияның хатшысы тендерлік комиссияның мүшесі болып табылмайды және тендерлік комиссия шешім қабылдаған кезде дауыс беру құқығы болмайды.

36. Әлеуетті жеткізушілердің техникалық ерекше нұсқамаларын, тендерлік өтінімдердің тендер талаптарына сәйкес келуін бағалау өлшемшарттарын бағалауды функциялары сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің мәніне сәйкес келетін тапсырыс беруші бөлімшелерінің (филиалының) қызметкерлерінен тұратын тендерлік комиссия мүшелері жүзеге асырады.

37. Тендерлік комиссияның ұйымдастыру қызметін тендерлік комиссияның хатшысы қамтамасыз етеді, ол:

1) тендерлік комиссияны қажетті құжаттармен қамтамасыз етеді, тендерлік комиссияның отырысын өткізуді ұйымдастырады;

2) сатып алу хаттамаларын ресімдейді;

3) тендер құжаттары мен материалдарының сақталуын қамтамасыз етеді;

4) Қағидаларда көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

38. Техникалық ерекше нұсқаманы дайындау немесе әлеуетті жеткізушілердің тендерлік өтінімдерінің тапсырыс беруші бекіткен техникалық ерекше нұсқамаға сәйкес келуін немесе сәйкес келмеуін қарау және бағалау үшін тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) шешімі негізінде сараптама комиссиясын (сарапшыны) тартуға жол беріледі.

Сатып алу рәсімдерінің нәтижелеріне мүдделі адамдарды сарапшылар ретінде тартуға жол берілмейді.

39. Тапсырыс берушіде (сатып алуды ұйымдастырушыда) қажетті біліктілігі бар сарапшылар болмаған жағдайда, сарапшыларды тараптардың уағдаластығы бойынша ақылы немесе өтеусіз негізде тартуға жол беріледі.

Бірнеше сарапшы тартылған жағдайда тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) тартылған сарапшылардың қатарынан сараптама комиссиясын құрады және олардың арасынан сараптама комиссиясының басшысын белгілейді.

40. Сараптама комиссиясы (сарапшы) әлеуетті жеткізушілердің тендерлік өтінімдерін бағалау нәтижелері бойынша сараптамалық қорытындыны ресімдейді және тендерлік комиссия шешім қабылдаған кезде дауыс беруге құқығы болмайды.

Сараптама комиссиясының (сарапшының) қорытындысы талап етілетін талаптар шегінде жасалса, оны тендерлік комиссия ескереді. Сараптамалық қорытынды жазбаша түрде ресімделеді, оған сараптама комиссиясы (сарапшы) қол қояды және тендер қорытындылары туралы хаттамаға қоса беріледі.

Сараптама комиссиясының мүшесі сарапшы сараптама комиссиясының қорытындысымен келіспеген жағдайда ерекше пікірін жазбаша түрде баяндайды, ол сараптама комиссиясының қорытындысына қоса беріледі және оның ажырамас бөлігі болып табылады.

3-параграф. Тендер өткізу туралы хабарлау, тендер талаптарын түсіндіру тәртібі

41. Сатып алуды ұйымдастырушы тендер жүргізу туралы шешім қабылданған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей, бірақ әлеуетті жеткізушілердің тендерлік өтінімдерді соңғы ұсыну күнінен кемінде күнтізбелік 10 (он) күн бұрын Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тендер талаптарымен тендер өткізу туралы хабарландыруды тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында не тендер тәсілімен электрондық сатып алуды жүргізу кезінде сатып алу порталында жариялайды.

42. Сатып алуды ұйымдастырушы қайталама тендер талаптарымен тендер өткізу туралы хабарландыруды қайталама сатып алуды жүргізу туралы шешім қабылданған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей, бірақ тендерлік өтінімдерді ұсынудың соңғы күні аяқталғанға дейін кем дегенде күнтізбелік 7 (жеті) күн бұрын жариялайды.

43. Әлеуетті жеткізушілер тендер талаптарын түсіндіру қажет болған жағдайда тендерлік өтінімдерді ұсынудың соңғы күні аяқталғанға дейін күнтізбелік 5 (бес) күн бұрын сатып алуды ұйымдастырушыға өтініш береді.

Тендер талаптарын түсіндіру туралы сұрату сатып алуды ұйымдастырушыға хабарландыруда көрсетілген электрондық немесе пошталық мекенжайға жазбаша түрде жіберіледі.

44. Сатып алуды ұйымдастырушы тендер талаптарын түсіндіреді.

45. Сатып алуды ұйымдастырушы сұратуды алған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде:

1) тендердің талаптарын түсіндіру мәтінін тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында не тендер тәсілімен электрондық сатып алуды жүргізу кезінде сатып алу порталында жариялайды;

2) сұратудың кімнен түскенін көрсетпей, тендердің талаптарын түсіндіру мәтінін тендер талаптарына рұқсат алған әлеуетті жеткізушілерге электрондық пошта бойынша жібереді не тендер тәсілімен электрондық сатып алуды жүргізу кезінде сатып алу порталы арқылы әлеуетті жеткізушілерді автоматты түрде хабардар етеді.

46. Сатып алуды ұйымдастырушы тендерлік өтінімдерді берудің соңғы күні аяқталғанға дейін күнтізбелік 3 (үш) күннен кешіктірмей өзінің бастамасы бойынша немесе әлеуетті жеткізушінің сұратуына жауап ретінде тендердің талаптарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізеді.

Тендердің талаптарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу тапсырыс берушінің тиісті шешім қабылдауы арқылы жүзеге асырылады.

47. Сатып алуды ұйымдастырушы тендердің талаптарына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу туралы шешім қабылданған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей тендердің талаптарына енгізілген өзгерістердің және (немесе) толықтырулардың мәтінін тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында не тендер тәсілімен электрондық сатып алуды жүргізу кезінде сатып алу порталында жариялайды.

Тендерлік өтінімдерді ұсынудың соңғы мерзімі кемінде күнтізбелік 5 (бес) күнге ұзартылады.

4-параграф. Тендерлік өтінімді ұсыну тәртібі

48. Тендерлік өтінім әлеуетті жеткізушінің тендер талаптарына сәйкес тауарларды жеткізуді жүзеге асыруға, жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге келісімін білдіру нысаны болып табылады.

49. Әлеуетті жеткізуші 1 (бір) тендерлік өтінімді хабарламада көрсетілген түпкілікті ұсыну мерзімі аяқталғанға дейін ұсынады.

50. Әлеуетті жеткізуші сатып алуды ұйымдастырушыға ұсынатын тендерлік өтінімде мыналар қамтылады:

1) әлеуетті жеткізуші Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша толтырған және қол қойған тендерге қатысуға өтінім немесе Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша электрондық сатып алуды жүргізу кезінде тендерге қатысу туралы келісім.

Әлеуетті жеткізуші тендерлік өтінімді берген кезде онда көрсетілген мәліметтердің дәйектілігін растайды;

2) әлеуетті жеткізуші өзінің біліктілік талаптарға сәйкестігін растау ретінде ұсынатын құжаттардың тізбесі:

занды тұлғалар үшін құқық қабілеттілігін, жеке тұлғалар үшін азаматтық іс-әрекетке қабілеттілігін растайтын құжаттар;

занды тұлға қызметін Үлгілік жарғының негізінде жүзеге асыратын жағдайларды қоспағанда, заңды тұлға заңнамада белгіленген тәртіппен бекітілген жарғының көшірмесін ұсынады, Қазақстан Республикасының бейрезиденттері сауда тізілімінен қазақ және (немесе) орыс тілдеріне нотариат куәландырған аудармасымен (құжаттар шет тілінде ұсынылған жағдайда) қоса апостильденген (заңдастырылған) үзінді-көшірмені ұсынады;

Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес алынған (жіберілген), олар туралы мәліметтер мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде расталатын электрондық құжат нысанындағы рұқсаттар (хабарламалар)

(мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде мәліметтер болмаған жағдайда, әлеуетті жеткізуші Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес алынған (жіберілген) тиісті рұқсаттың (хабарламаның) көшірмелерін ұсынады);

заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәліктің немесе анықтаманың нотариат куәландырған көшірмесі, ал егер заңды тұлға қызметін «Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» 1995 жылғы 17 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бекітілген Үлгілік жарғының негізінде жүзеге асырған жағдайда – мемлекеттік тіркеу туралы өтініштің көшірмесі;

құрылтайшылар немесе құрылтайшылардың құрамы туралы мәліметтерді қамтитын құрылтай құжаттарының (егер жарғыда құрылтайшылар немесе құрылтайшылардың құрамы қамтылмаған жағдайда) үзінді-көшірмесінің көшірмесін не тендерлік өтінімдерді ашу күннің алдындағы бір айдан ерте емес берілген акция ұстаушылардың тізілімінен үзінді-көшірменің көшірмесі;

электрондық дерекқордан алынған, кәсіпкерлік субъектілердің санаттары туралы мәліметтер қамтылған электрондық анықтама нысанындағы кәсіпкерлік субъектісінің санаты туралы ақпарат;

жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін (жеке тұлғалар үшін);

егер әлеуетті жеткізуші жұмыстарды орындау (қызметтерді көрсету), оның ішінде қосалқы жұмыстарды орындау (қызметтерді көрсету) үшін қосалқы мердігерлерді (бірлескен орындаушыларды) тартуды болжаса, тартылатын қосалқы мердігерлердің (бірлескен орындаушылардың) біліктілік талаптарына сәйкестігін растайтын құжаттар;

3) әлеуетті жеткізуші ұсынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің техникалық ерекше нұсқамасы;

4) банк кепілдігінің түпнұсқасы (электрондық сатып алуды өткізу кезінде электрондық банктік кепілдік түрінде) не тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) банк шотында орналастырылатын кепілдік ақша жарнасын енгізуді растайтын төлем құжаты түріндегі Қағидаларда белгіленген тәртіппен және мөлшерде тендерлік өтінімді қамтамасыз ету;

5) әлеуетті жеткізушінің жарғысына сәйкес сенімхатсыз қол қоюға құқығы бар әлеуетті жеткізушінің бірінші басшысын қоспағанда, әлеуетті жеткізушінің мүддесін білдіретін адамға (адамдарға) тендерлік өтінімге қол қою және тендерлік комиссия отырыстарына қатысуға берілген сенімхат;

6) бағаны төмендетуге арналған сауда-саттық қолданылған тендерді қоспағанда, Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тендерлік баға ұсынысы;

7) тендерде сатып алудың мәні болып табылатын жұмыстарды орындау жөніндегі қосалқы мердігерлер (қызметтер көрсету кезіндегі бірлескен орындаушылар) туралы мәліметтер, сондай-ақ Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша әлеуетті жеткізуші қосалқы мердігерлерге (бірлескен орындаушыларға) беретін жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің көлемі мен түрлері (олар тартылған жағдайда);

8) өтінімге тапсырыс беруші бекіткен бағалау өлшемшарттарын қолдануды растайтын құжаттар (егер әлеуетті жеткізуші бағалау өлшемшарттарын қолдануға ниет білдірген жағдайда);

9) заңды тұлғалардың уақытша бірлестігі (консорциум), осы консорциумның қатысушылары болып табылатын заңды тұлғалар сатып алуға қатысқан жағдайда, өздерінің біліктілік талаптарын растау үшін осы Қағидаларда көзделген құжаттардан басқа мынадай құжаттардың көшірмелерін ұсынады:

заңды тұлғалардың мүшелері арасында жасалған бірлескен шаруашылық қызмет туралы шарттар (консорциялық келісім);

рұқсат (хабарлама) талап етілетін, бірлескен шаруашылық қызмет (заңды тұлғалардың уақытша бірлестігінің (консорциум) қатысуы кезінде) туралы шартта көзделген қызметі бөлігіндегі мәліметтері мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде расталатын

Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес алынған (жолданған) электрондық құжат нысанындағы рұқсаттар (хабарламалар) (мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде мәліметтер болмаған жағдайда әлеуетті жеткізуші Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес алынған (жолданған) тиісті рұқсаттың (хабарламаның) көшірмесін ұсынады). Консорциум қатысушылары көрсетілген талаптарға сәйкес келген жағдайда, Қазақстан Республикасының Рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес, айналысу үшін рұқсат алу қажет болатын, жекелеген қызмет түрлерін жүзеге асыратын құқық қабілеттілігі болуы бөлігінде консорциум біліктілік талаптарына сәйкес деп танылады.

Электрондық сатып алу өткізілген кезде әлеуетті жеткізуші әлеуетті жеткізушінің бірінші басшысының не ол уәкілеттік берген адамның электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған құжаттардың электрондық көшірмелерін ұсынады.

51. Тендерлік өтінім қазақ және (немесе) орыс тілдерінде беріледі.

52. Тендерлік өтінімдердің қолданыс мерзімі тендерлік өтінімдерді ашқан күннен бастап кемінде күнтізбелік 90 (тоқсан) күн мерзімге белгіленеді.

53. Қазақстан Республикасының бейрезидент әлеуетті жеткізушісі Қағидалардың 50-тармағында Қазақстан Республикасының резиденттері үшін көзделген құжаттарды не осындай мәліметтері бар, Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес апостильденген (заңдастырылған) құжаттарды қазақ және (немесе) орыс тілдеріндегі нотариат куәландырған аудармасымен қоса (құжаттарды шет тілінде ұсынған жағдайда) ұсынады.

54. Тендерлік өтінімді әлеуетті жеткізуші хабарландыруда көрсетілген тендерлік өтінімдерді берудің соңғы мерзімі аяқталғанға дейін тігілген, беттері нөмірленген түрде конвертке салып ұсынады, соңғы беті әлеуетті жеткізушінің бірінші басшысының не ол уәкілеттік берген адамның қолымен куәландырылады.

55. Тендерлік баға ұсынысы жеке конвертке салынып мөр басылады және тендерлік өтініммен бірге қоса беріледі.

56. Тендерлік өтінімді қамтамасыз етудің енгізілгенін растайтын құжат жеке беріледі.

1) Әлеуетті жеткізуші тендерлік өтінімі бар конверттің бет жағында;

2) әлеуетті жеткізушінің атауы мен пошталық мекенжайын;

3) тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) атауы мен пошталық мекенжайын;

тендердің (лоттың) атауын көрсетеді.

57. Сатып алуды ұйымдастырушы тендерлік өтінімдерді тіркеу журналына тендерлік өтінімдер бар конверттерді белгіленген мерзім аяқталғанға дейін ұсынған әлеуетті жеткізушілер туралы мәліметтерді хронологиялық тәртіппен енгізеді.

58. Тендерлік комиссияның хатшысы әлеуетті жеткізушілер ұсынған тендерлік өтінімдерді оларды қабылдаған сәттен бастап және оларды тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) белгілеген тәртіппен мұрағатқа сақтауға бергенге дейін сақтау бойынша жауапкершілік атқарады.

59. Хабарландыруда белгіленген мерзім аяқталған соң, сондай-ақ Қағидаларда белгіленген ресімдеу тәртібін бұзумен ұсынылған тендерлік өтінім бар конверт ашылмайды және әлеуетті жеткізушіге қайтарылады.

60. Электрондық сатып алу тендер тәсілімен өткізілген кезде тендерлік өтінім сатып алу порталында автоматты түрде тіркеледі және сатып алу порталы тендерлік өтінім берген әлеуетті жеткізушіге хабарлама берген сәттен бастап қабылданған болып саналады.

61. Әлеуетті жеткізуші сатып алуды ұйымдастырушыға электрондық құжаттар нысанда ұсынған құжаттар әлеуетті жеткізушінің бірінші басшысының не ол уәкілеттік берген адамның электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылады.

62. Тендерлік өтінімдерді ұсынудың соңғы мерзімі аяқталғанға дейін әлеуетті жеткізушінің енгізілген тендерлік өтінімін қамтамасыз етуді қайтару құқығы сақтала отырып, өзінің

тендерлік өтінімін өзгертуіне және (немесе) толықтыруына не кері қайтарып алуына рұқсат етіледі. Тендерлік өтінімге өзгеріс және (немесе) толықтыру тендерлік өтінім ресімделіп, ұсынылатын тәртіпке ұқсас тәртіппен ресімделіп, ұсынылады.

63. Тендерлік өтінімді кері қайтару туралы хабарламаны әлеуетті жеткізуші сатып алуды ұйымдастырушының мекенжайына еркін нысанда ресімдейді.

64. Тендерлік өтінімдерді ұсынудың соңғы мерзімі аяқталғаннан кейін тендерлік өтінімге өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге, сол сияқты оны кері қайтарып алуға жол берілмейді.

65. Сатып алуды ұйымдастырушыға ұсынылатын тендерлік өтінім мынадай:

1) егер әлеуетті жеткізуші тендерлік өтінімді бұрын ұсынған;

2) тендерлік өтінім тендерлік өтінімдерді қабылдаудың соңғы мерзімі аяқталғаннан кейін келіп түскен жағдайларда қабылданбайды не сатып алу порталы автоматты түрде қабылдамайды.

66. Әлеуетті жеткізуші өзінің тендер тәсілімен өткізілетін сатып алуға қатысуына байланысты барлық шығыстарды көтереді. Тапсырыс беруші, сатып алуды ұйымдастырушы, тендерлік комиссия, сараптама комиссиясы (сарапшы) тендер тәсілімен өткізілетін сатып алудың нәтижесіне қарамастан осы шығыстарды өтеу бойынша міндеттемелерді атқармайды.

5-параграф. Тендерлік өтінімді қамтамасыз ету

67. Әлеуетті жеткізуші тендерлік өтінімді қамтамасыз етуді, өзінің:

1) өтінімдерді берудің соңғы мерзімі аяқталған соң өзінің тендерлік өтінімін кері қайтарып алмайтындығына не өзгертпейтініне;

2) оны тендердің жеңімпазы болып айқындалған жағдайда тапсырыс берушімен тендердің қорытындылары туралы хаттамада белгіленген мерзімде сатып алу туралы шарт жасайтындығына және егер өткізіліп отырған сатып алудың талаптарында осындай қамтамасыз етуді енгізу көзделген жағдайда, сатып алу туралы шартты орындауды қамтамасыз етуді енгізетініне кепіл ретінде енгізеді.

68. Тендерлік өтінімді қамтамасыз ету осы тауарды, жұмысты, көрсетілетін қызметті сатып алу үшін көрсетілген соманың 1 (бір) пайызы мөлшерінде енгізіледі.

Тиынмен есептелген тендерлік өтінімді қамтамасыз ету сомасы дөңгелектенеді. Бұл ретте 50 (елу) тиыннан кем сома нөлге дейін дөңгелектенеді, 50 (елу) тиынға тең және одан жоғары сома 1 (бір) теңгеге дейін дөңгелектенеді.

69. Тендерлік өтінімді қамтамасыз етудің қолданыс мерзімі тендерлік өтінімдерді ашқан күннен бастап есептеледі.

70. Әлеуетті жеткізуші тендерлік өтінім берілетін лоттарға ғана тендерлік өтінімді қамтамасыз етуді енгізеді.

71. Сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің жалпы сомасының 1 (бір) пайызына тең лоттардан тұратын тендерлік өтінімді қамтамасыз етуді әрбір мәлімделген лот бойынша қамтамасыз ету сомаларын бөлмей енгізуге жол беріледі.

Қазақстан Республикасының бейрезидент әлеуетті жеткізушісі енгізген, өзге валютада көрсетілген тендерлік өтінімді қамтамасыз етудің Қағидалардың талаптарына сәйкестігін анықтау үшін тендерлік комиссия тендерлік өтінімді қамтамасыз етуді төлем аударылған (банк кепілдігі) берілген күнге Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген ресми бағам бойынша Қазақстан Республикасының ақша бірлігіне аударады.

72. Әлеуетті жеткізуші тендерлік өтінімді қамтамасыз етудің мынадай түрлерінің бірін:

1) тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) банктік шотына енгізілетін кепілдік берілген ақша жарнасын;

2) Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша банк кепілдігін таңдайды.

73. Әлеуетті жеткізушінің үшінші тұлғалардың оның тендерлік өтінімінің қолданыс мерзімі аяқталғанға дейін енгізілген кепілдік берілген ақша жарнасына тұтастай не бір бөлігіне талап ету құқығының туындауына әкелетін іс-әрекеттерді жасауына жол берілмейді.

Тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) әлеуетті жеткізуші енгізген кепілдік берілген ақша жарнасын пайдалануына жол берілмейді.

74. Банк кепілдігінің қолданыс мерзімі тендерлік өтінімнің қолданылу мерзімінен кем емес мерзімге белгіленеді. Банк кепілдігінің қолданыс мерзімі тендерлік өтінімді ұзарту мерзіміне ұзартылады.

75. Тендерлік комиссия тендерлік өтінімді қамтамасыз етуі жоқ барлық тендерлік өтінімдерді Қағидалардың талаптарына сай келмейтін өтінім ретінде кері қайтарады.

76. Әлеуетті жеткізуші енгізген тендерлік өтінімді қамтамасыз ету әлеуетті жеткізушіге мынадай жағдайлардың бірі орын алған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде қайтарылады:

1) осы әлеуетті жеткізуші өтінімдерді ұсынудың соңғы мерзімі аяқталғанға дейін өзінің тендерлік өтінімін кері қайтарып алғанда;

2) тендерге қатысуға рұқсат беру туралы хаттамаға қол қойылғанда.

Көрсетілген жағдай тендерге қатысушылар деп танылған әлеуетті жеткізушілерге қолданылмайды;

3) тендердің қорытындылары туралы хаттамаға қол қойылғанда.

Көрсетілген жағдай жеңімпаз деп танылған әлеуетті жеткізушіге қолданылмайды;

4) сатып алу туралы шарт күшіне енген және (немесе) тендер жеңімпазының сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді енгізгенде.

77. Әлеуетті жеткізуші енгізген тендерлік өтінімді қамтамасыз ету мынадай:

1) әлеуетті жеткізуші өтінімдерді ұсынудың соңғы мерзімі аяқталғаннан кейін тендерлік өтінімді қайтарып алған не өзгерткен және (немесе) толықтырған;

2) тендердің жеңімпазы болып айқындалған әлеуетті жеткізуші сатып алу туралы шартты жасасудан жалтарған;

3) тендер жеңімпазы сатып алу туралы шартты жасаса отырып, Қағидалардың 181-тармағының екінші бөлігінде көзделген жағдайларды қоспағанда, сатып алу туралы шартты орындауды енгізу туралы талапты орындамаған не уақтылы орындамаған;

4) бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендерге қатысушылардың ешқайсысы сауда-саттық басталғаннан кейін 10 (он) минут ішінде (электрондық сауда-саттықты жүргізу кезінде – 30 (отыз) минут ішінде) өткізілетін тендердің (лоттың) мәні болып табылатын тауардың, жұмыстың, көрсетілетін қызметтің бағасы туралы ұсынысты бермеген жағдайлардың бірі орын алған кезде қайтарылмайды. Бұл жағдайда тендердің барлық қатысушыларына сатып алуды ұйымдастырушы 1 (бір) пайызға тең, бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендерлік өтінімнің қамтамасыз ету сомасын қайтармайды.

6-параграф. Тендерге қатысуға өтінімдерді ашу

78. Тендерлік баға ұсыныстарын қоспағанда, келіп түскен тендерлік өтінімдер хабарландыруда көрсетілген күні, уақытта және орында ашылады.

79. Тендерге қатысуға өтінімдері бар конверттерді ашу кезінде тендерге қатысуға өтінімді ұсынған әлеуетті жеткізушінің және (немесе) құжаттамамен ресімделген өкілеттіктері болған кезде оның уәкілетті өкілінің қатысуына рұқсат етіледі.

80. Тендерлік баға ұсыныстары әлеуетті жеткізушілер тендерге қатысуға жіберілгеннен кейін не тендерге қатысуға бір өтінім ұсынылған жағдайда ашылады.

81. Тендерге қатысуға өтінімдері бар конверттерді ашу жөніндегі тендерлік комиссияның отырысы мынадай кезектілікпен өткізіледі:

1) тендерлік комиссияның төрағасы немесе төраға белгілеген адам: қатысушыларға:

тендерлік комиссияның құрамы;

әлеуетті жеткізушілердің тендердің шарттарын түсіндіру бойынша сұратуларының болуы не болмауы;

тендердің шарттарына енгізілген өзгерістердің және (немесе) толықтырулардың болуы не болмауы;

тендерге қатысуға өтінімдер ұсынған әлеуетті жеткізушілер туралы ақпарат береді;
осы тендер бойынша өзге да ақпаратты жария етеді;

2) тендерлік комиссияның хатшысы:

тендерлік баға ұсыныстары бар конверттерді қоспағанда, тендерге қатысуға өтінімдері бар конверттерді ашады және өтінімдегі құжаттардың тізбесін және олардың қысқаша мазмұнын жария етеді;

әлеуетті жеткізушілердің уәкілетті өкілдерінен тендерлік комиссияның әрекетіне (әрекетсіздігіне), шешіміне қатысты шағымдардың болуы туралы сұратады;

әлеуетті жеткізушілерді тапсырыс берушінің (сатып алушының) интернет-ресурсында тендерге қатысуға өтінімдерді ашу хаттамасының мәтінін орналастыру мерзімі туралы хабардар етеді;

тендерге қатысуға өтінімдерді ашудың тиісті хаттамасын ресімдейді, оны жариялайды.

82. Тендерге қатысуға өтінімдерді ашу хаттамасы мынадай мәліметтерден тұрады:

1) отырысты өткізу күні, уақыты және орны;

2) тендерлік комиссияның құрамы;

3) лоттар мен сатып алу үшін бөлінген сомаларды көрсетумен сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, қызметтердің атауы;

4) өтінімдерді ұсыну күнін және уақытын көрсетумен белгіленген мерзімдерде өтінімдер ұсынған әлеуетті жеткізушілердің атауы және нақты мекенжайы;

5) өтінімдерді ұсынудың соңғы мерзімінен кейін ұсынған немесе өздерінің тендерлік өтінімдерін кері қайтарып алу себебіне байланысты өтінімдері кері қайтарылған әлеуетті жеткізушілердің атауы және нақты мекенжайы;

6) өтінімде келтірілген құжаттардың тізбесі;

7) басқа ақпарат (бар болса).

83. Электрондық сатып алу жүргізу кезінде электрондық өтінімдерді ашуды әлеуетті жеткізушіге тендерге қатысуға рұқсат берілгеннен кейін не тендерге қатысуға бір ғана өтінім ұсынылған жағдайда қолжетімді болатын тендерлік баға ұсынысын есепке алмағанда, тендерлік комиссияның хатшысы сатып алу порталында жүргізеді.

84. Тендерлік комиссияның хатшысына тендерге қатысуға өтінімдерді ашуға қолжетімділік сатып алу порталы сатып алуды ұйымдастырушы тендер әдісімен электрондық сатып алу жүргізу туралы хабарламада көрсеткен күн мен уақытта автоматты түрде ұсынылады.

85. Әлеуетті жеткізушілердің хабарламада белгіленген мерзімде тендерге қатысуға ұсынылған өтінімдері ашылады.

86. Тендерге қатысуға өтінімдерді ашу хаттамасы сатып алу порталында автоматты түрде қалыптастырылады.

7-параграф. Тендерге қатысуға өтінімдерді қарау

87. Тендерге қатысуға өтінімдерді қарауды тендерлік комиссия оларды ашу күнінен бастап 10 (он) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүзеге асырады.

88. Егер тендерге (лотқа) қатысуға тек бір ғана өтінім ұсынылса, ол өтінім де әлеуетті жеткізушінің тендер талаптарына сәйкес келуі тұрғысынан қаралады.

89. Тендерлік комиссия:

1) әлеуетті жеткізушілердің тендерге қатысуға өтінімдерін әрбір лот бойынша тендер талаптарына сәйкес келуі не сәйкес келмеуі тұрғысынан қарайды;

2) құжаттардың толық тізбесін ұсынбаған және (немесе) тиісті түрде ресімделмеген құжаттар ұсынған әлеуетті жеткізушілерді анықтайды, сондай-ақ оларға тендерге қатысуға өтінімдерді тендер талаптарына сәйкес келтіру құқығын береді;

3) тендерге қатысуға өтінімдер ұсынған әлеуетті жеткізушілерден жазбаша түрде материалдар және оларды қарау және салыстырып тексеру үшін түсініктемелер сұратады;

4) тендерге қатысуға өтінімде келтірілген мәліметтерді нақтылау мақсатында тиісті мемлекеттік органдардан, жеке және заңды тұлғалардан жазбаша түрде қажетті ақпарат сұратады. Қағидалардың 96-тармағына сәйкес тендерлік комиссияның шешім қабылдауын есепке алмағанда, тендерге қатысуға өтінімді тендер талаптарына сәйкес келтірумен байланысты тендерлік комиссияның сұратулары мен өзге іс-қимылдарына жол берілмейді;

5) тендер талаптарына сәйкес келетін әлеуетті жеткізушілерді анықтайды және оларды тендерге қатысушылар деп таниды.

90. Тендерлік комиссия әлеуетті жеткізушілердің және (немесе) оның қосалқы мердігерлерінің (бірлескен орындаушыларының):

1) банкроттық рәсіміне не таратуға қатыстығы;

2) олар туралы мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімінде мәліметтердің болуы немесе болмауы;

3) атқарушылық іс жүргізулер бойынша борышкерлердің тізіліміне сәйкес атқарушылық құжаттар бойынша республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің бес еселенген мөлшерінен асатын мөлшерде орындалмаған міндеттемелердің болуы бөлігінде сәйкестігін нақтылау мақсатында тиісті уәкілетті органдардың интернет-ресурсында не мемлекеттік ақпараттық жүйелерінде орналастырылған ақпаратты қарайды.

91. Тендерлік комиссия тендерге қатысуға өтінімді қамтамасыз етуді енгізу мынадай жағдайларда Қағидалардың талаптарына сәйкес келмейді деп таниды:

1) банк кепілдігінің қолданыс мерзімінің жеткіліксіздігі;

2) мынадай мәліметтердің болмауына байланысты банк кепілдігінің тиісті түрде ресімделмеуі:

сатып алынатын тауарлар, жұмыстар, қызметтердің атаулары;

банктің уәкілетті тұлғасының қолдары;

банк кепілдігінің қолданыс мерзімі, сондай-ақ оны ұсыну талаптары;

банк кепілдігі берілген және оның пайдасына енгізілетін тұлға туралы мәліметтердің болмауына байланысты банк кепілдігін тиісті түрде ресімдемеу;

3) тендерге қатысуға өтінімді қамтамасыз етуді тауарлар, жұмыстар, қызметтер сатып алу үшін бөлінген соманың 1 (бір) пайызынан кем мөлшерде енгізу.

92. Сараптама комиссиясы (сарапшы) тендерлік комиссияның төрағасы немесе оның орынбасары белгілеген мерзімде әлеуетті жеткізушілер ұсынған құжаттарды ұсынылатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің тапсырыс беруші бекіткен техникалық ерекше нұсқаманың талаптарына сәйкес келуі тұрғысынан Қағидалардың осы тарауының 2-параграфында көзделген тәртіпте қарайды.

93. Әлеуетті жеткізуші оның өтінімі тендер талаптарына сәйкес келмеген және (немесе) біліктілік талаптары бойынша дәйексіз ақпарат ұсыну фактісі анықталған жағдайда тендерге қатысуға жіберілмейді және тендерге қатысушы болып танылмайды.

94. Тендерге қатысуға ұсынылған өтінімде өтінімнің мәнін бұзбай түзетуге болатын грамматикалық немесе арифметикалық қателер болса, өтінім тендер талаптарына жауап береді деп танылады.

95. Тендерге қатысуға өтінімдерді әлеуетті жеткізушілердің тендер талаптарына сәйкес келуі не келмеуі тұрғысынан қарау нәтижелері бойынша тендерлік комиссия мынадай шешімдердің бірін қабылдайды:

1) әлеуетті жеткізушілердің тендер талаптарына сәйкес келмеуі жағдайында тендерге қатысуға алдын ала рұқсат беру хаттамасын ресімдеу;

2) әлеуетті жеткізушілердің тендер талаптарына сәйкес келуі жағдайында тендерге қатысуға рұқсат беру туралы хаттаманы ресімдеу.

96. Әлеуетті жеткізушілердің тендер талаптарына сәйкес келмеуі анықталған жағдайда тендерлік комиссия тендерлік баға ұсынысын ұсынбаған жағдайды есептемегенде, мұндай әлеуетті жеткізушілерге тендерге қатысуға алдын ала рұқсат беру хаттамасының мәтінін жариялау күнінен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде тендерге қатысуға өтінімдерді тендер талаптарына сәйкес келтіру құқығын береді.

97. Тендерге қатысуға алдын ала рұқсат беру хаттамасы мынадай ақпараттан тұрады:

1) тендерлік комиссия отырысының орны, күні және уақыты;

2) тендерлік комиссияның, сараптама комиссиясының (сарапшының) құрамы (олар тартылған жағдайда);

3) тендерге қатысуға өтінімдерді олардың тендер талаптарына сәйкес келуі тұрғысынан қарау нәтижелері:

тендер талаптарына сәйкес келетін әлеуетті жеткізушілердің тізбесі;

олардың сәйкес келмеу себептерін көрсетумен тендер талаптарына сәйкес келмейтін әлеуетті жеткізушілердің тізбесі;

4) тендерге қатысуға өтінімдерді тендер талаптарына сәйкес келтіру құқығы берілген әлеуетті жеткізушілер;

5) әлеуетті жеткізушілердің тендерге қатысуға өтінімдерді тендер талаптарына сәйкес келтіру мақсатында ұсынатын қосымша құжаттарды қабылдау орны, күні және уақыты.

98. Егер тендер тәсілімен сатып алу лоттардан тұратын болса, онда алдын ала рұқсат беру хаттамасында әрбір лот бойынша тендерге қатысқан әлеуетті жеткізушілер көрсетіледі.

99. Тендерлік комиссия, сараптама комиссиясы (сарапшы) (олар тартылған кезде) әлеуетті жеткізушілер тендерге қатысуға өтінімді тендердің талаптарына сәйкес келтіру мерзімі өткен күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде:

1) әлеуетті жеткізушілер қосымша ұсынған құжаттарды қарайды (болған жағдайда);

2) тендер талаптарына сәйкес келетін әлеуетті жеткізушілерді анықтайды және тендерге қатысушылар деп таниды;

3) тендерлік баға ұсыныстарын ашу күнін көрсетумен тендерге қатысуға рұқсат беру туралы хаттаманы ресімдейді.

100. Тендерге қатысуға рұқсат беру туралы хаттама мынадай ақпараттан тұрады:

1) тендерлік комиссия отырысының орны, күні және уақыты;

2) тендерлік комиссияның, сараптама комиссиясының (сарапшының) құрамы (олар тартылған жағдайда);

3) тендерге қатысуға өтінімді тендер талаптарына сәйкес келтіру құқығы берілген, сондай-ақ тендерге қатысуға алдын ала рұқсат беру хаттамасында көрсетілген әлеуетті жеткізушілердің тізбесі;

4) тендер талаптарына сәйкес келетін және сәйкес келмейтін, сондай-ақ тендерге қатысуға рұқсат берілген және рұқсат берілмеген әлеуетті жеткізушілердің тізбесі;

5) тендерлік баға ұсыныстарын ашу орны, күні және уақыты.

8 -параграф. Тендерлік баға ұсыныстарын ашу, бағалау және салыстыру тәртібі

101. Тендерге қатысуға рұқсат беру туралы хаттамада белгіленген күні, уақыты мен орында тендерлік комиссия тендерлік баға ұсыныстарын ашу, оларды бағалау және салыстыру бойынша отырыс өткізеді.

102. Тендерлік комиссия:

1) тендерге қатысушының тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу үшін бөлінген сомадан асатын тендерлік баға ұсынысын кері қайтарады;

2) Қағидалардың осы тарауының 9-параграфында көзделген жағдайларда және тәртіппен демпингтік бағаны есептейді және тендерге қатысушының демпингтік болып табылатын тендерлік баға ұсынысын кері қайтарады;

3) тендерге қатысушылардың қайтарылмаған кемінде 2 (екі) тендерлік баға ұсыныстарына қатысты тендер талаптарында көзделген баға өлшемшарттарын есептейді;

4) тендердің жеңімпазын анықтайды.

103. Тендердің жеңімпазы ең төмен баға негізінде немесе бекітілген баға өлшемшарттарын қолдануды ескере отырып есептелген ең жоғары балл негізінде айқындалады.

Тендерлік баға ұсыныстарының бағалары немесе балдары тең болған кезде (баға өлшемшарттарын қолданған жағдайда) тендерлік баға ұсынысы басқа әлеуетті жеткізушілердің баға ұсыныстарынан ерте келіп түскен әлеуетті жеткізуші жеңімпаз болып танылады.

104. Ұсынысына тендер жеңімпазының ұсынысынан кейін неғұрлым басымдық берілетін әлеуетті жеткізуші тендер жеңімпазының бағасынан кейін келетін немесе тендер талаптарында көзделген баға өлшемшарттарын қолдануды ескере отырып есептелетін ең жоғары балл негізінде айқындалады.

105. Бағалау және тендерге қатысушылардың тендерлік баға ұсыныстарын салыстыру және тендер жеңімпазын анықтау нәтижелері бойынша тендер қорытындылары туралы хаттама ресімделеді.

106. Тендер қорытындылары туралы хаттама мынадай ақпараттан тұрады:

1) қорытынды жасау орны, күні және уақыты;

2) тендерлік комиссияның құрамы;

3) сатып алу жоспарына сәйкес сатып алуға бөлінген сома;

4) тендерге қатысушылардың тізбесі және олардың тендерлік баға ұсыныстары;

5) бастарту себебін көрсетумен баға ұсыныстарынан бастартылған тендерге қатысушылардың тізбесі;

6) баға өлшемшарттарын (олар бар болса) қолдану нәтижелері;

7) тендер жеңімпазы, сатып алу туралы шарттың сомасы, Қағидалардың 107-тармағында көзделген құжаттарды ұсыну және сатып алу туралы шартты жасасу мерзімдері туралы мәліметтер;

8) ұсынысына тендер жеңімпазының ұсынысынан кейін неғұрлым басымдық берілетін тендерге қатысушы туралы мәліметтер.

107. Тендер жеңімпазы деп айқындалған әлеуетті жеткізуші сатып алу қорытындысы туралы хаттама жарияланған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде сатып алуды ұйымдастырушыға мыналарды ұсынады:

1) қызметін Үлгі жарғы негізінде жүзеге асыратын заңды тұлға Қазақстан Республикасының бейрезиденттері сауда тізілімінен қазақ және (немесе) орыс тілдеріне нотариат куәландырған аудармасымен (құжаттар шет тілінде ұсынылған жағдайда) қоса апостильденген (заңдастырылған) үзінді-көшірмені ұсынатын жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілген жарғының нотариат куәландырған көшірмесін;

2) Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес алынған (жіберілген), электрондық құжат нысанындағы, олар туралы мәліметтер мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде расталатын рұқсаттар (хабарламалар) (мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде мәліметтер болмаған жағдайда, жеткізуші Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес алынған (жіберілген) тиісті рұқсаттың (хабарламаның) нотариат куәландырған көшірмесін жібереді);

3) құрылтай құжаттарынан құрылтайшы немесе құрылтайшылар құрамы туралы мәліметтер қамтылған үзінді-көшірменің нотариат куәландырған көшірмесін (егер жарғыда құрылтайшылар немесе құрылтайшылардың құрамы туралы мәліметтер болмаса) не тендерлік өтінімдерді ашу күннің алдындағы бір айдан ерте емес берілген акция ұстаушылардың тізілімінен үзінді-көшірменің түпнұсқасы;

4) жеке басын куәландыратын құжаттың нотариат куәландырған көшірмесін (жеке тұлғалар үшін);

5) заңды тұлғалар (консорциумға қатысушылар) арасында жасасқан бірлескен шарушылық қызмет туарлы шарттың нотариат куәландырған көшірмесін.

Бұл талап жүргізілген электрондық сатып алу қорытындысы бойынша тендер жеңімпазы деп айқындалған әлеуетті жеткізушілерге қолданылмайды.

Тендер жеңімпазы деп айқындалған әлеуетті жеткізушілер Қағидалардың осы тармағында көзделген құжаттарды ұсынбаған не тендерлік өтінімдер құрамында ұсынылған құжаттардың көшірмелеріне сәйкес келмеуі анықталған жағдайда сатып алуды ұйымдастырушы Қағидалардың 176 және 188-тармақтарында көзделген іс-әрекеттерді орындайды.

108. Тендерлік комиссия:

1) тендерлік өтінімдер болмаған;

2) 2 (екіден) аз тендерлік өтінім берілген;

3) тендерге қатысуға 1 (бір) әлеуетті жеткізуші жіберілген;

4) тендерге қатысуға бірде-бір әлеуетті жеткізуші жіберілмеген;

5) егер Қағидалардың 102-тармағы 1) және 2) тармақшаларының негізінде тендерлік баға ұсыныстарын қабылдаудан бас тартылғаннан кейін 1 (бір) тендерлік баға ұсынысы бағалануы тиіс болған мынадай жағдайларда тендер өткізілмеген деп таниды.

109. Тендерлік өтінімдер болмаған жағдайда сатып алуды ұйымдастырушы өтпеген тендер (лот) бойынша сатып алудың қорытындысы туралы хаттама жасайды.

110. Егер тендер өтпеді деп танылса не тендер жеңімпазы немесе ұсынысына тендер жеңімпазынан кейін неғұрлым басымдылық берілген әлеуетті жеткізуші сатып алу туралы шарт жасасудан бас тартса тапсырыс беруші:

1) тендер тәсілімен сатып алуды қайта өткізу туралы;

2) тендердің талаптарын өзгерту және тендерді қайта өткізу туралы;

3) шартты тікелей жасау тәсілімен сатып алуды өткізу туралы шешімдердің біреуін қабылдайды.

9-параграф. Тендерлік өтінімнің демпингтік бағасын айқындау тәртібі

111. Әлеуетті жеткізушінің құрылысқа арналған тендерлік баға ұсынысы, егер ол техникалық-экономикалық негіздемеде (жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеуге арналған) және Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес сараптамадан өткен жобалық-сметалық құжаттамада көрсетілген бағадан 5 (бес) пайыздан астам төмен болса, демпингтік болып табылады.

112. Әлеуетті жеткізушінің үйлер мен ғимараттарды ағымдағы жөндеу бойынша жұмысқа арналған тендерлік баға ұсынысы, егер ол тендерге бөлінген бағадан 5 (бес) пайыздан астам төмен болса, демпингтік болып табылады.

113. Әлеуетті жеткізушінің техникалық-экономикалық негіздемені, жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасын және қала құрылысының жобаларын әзірлеу бойынша жұмысқа арналған тендерлік баға ұсынысы, егер ол тендерге бөлінген бағадан 5 (бес) пайыздан астам төмен болса, демпингтік болып табылады.

114. Әлеуетті жеткізушінің сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласында инжинирингтік қызмет көрсетуге арналған тендерлік баға ұсынысы, егер ол бекітілген мемлекеттік нормативтерге сәйкес есептелген бағадан 10 (он) пайыздан астам төмен болса, демпингтік болып танылады.

115. Тендерлік комиссия әлеуетті жеткізушілердің демпингтік бағаларды ұсынуын фактісін белгілеген жағдайда сатып алудың қорытындысы туралы хаттамада демпингтік бағаларды ұсынған әлеуетті жеткізушілер және оларды есептеу тәртібі туралы ақпарат көрсетіледі.

10-параграф. Сатып алуды бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендер тәсілімен жүргізу тәртібі

116. Тапсырыс беруші тауарды сатып алу кезінде бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендерді өткізу қажеттілігін өз бетінше белгілейді.

117. Бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендер тәсілімен сатып алу тауарларға жүргізіледі және Астана қаласының уақытымен сағат 9.00-ден 18.00-ге дейінгі нақты уақыт режимінде жүзеге асырылады.

118. Бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендер тәсілімен сатып алу мынадай кезеңдерден тұрады:

1) бірінші кезең – Қағидалардың осы тарауының 1, 2, 3, 4, 5, 6 және 7-параграфтарында көзделген тендер рәсімдерін өткізу;

2) екінші кезең – тендерге қатысушылар арасында сауда-саттық өткізу және тендерге қатысуға рұқсат беру хаттамасында белгіленген уақытта (оны тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет ресурсында немесе электрондық сатып алуды өткізу кезінде сатып алу порталында жариялаған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні өткен бойда) олардың ішінен жеңімпазды анықтау.

119. Сауда-саттық тендерлік комиссияның барлық мүшесінің, тендерге қатысушылардың қатысуымен тендерге қатысуға рұқсат беру туралы хаттамада белгіленген күні және уақытта әрбір лотқа жеке өткізіледі.

120. Сауда-саттық сауда-саттық (лот) мәніне қатысты бастапқы бағадан бастай отырып баға туралы ағымдағы ұсынысты бір қадамға төмендету арқылы басталады.

Өткізілетін сауда-саттықтың мәні болып табылатын тауарларды сатып алу үшін тиісті қаржы жылына арналған сатып алу жоспарында көзделген сома бастапқы баға болып табылады.

Тендерлік комиссия тендерге қатысуға рұқсат беру туралы хаттаманы жасау кезінде сауда-саттықтың бастапқы бағасынан 0,1 (нөл бүтін оннан бір) пайыздан бастап 5 (бес) пайыз аралығындағы шекте қадамды белгілейді.

121. Тендерге қатысушы ұсынатын баға ұсыныстарының саны шектелмеген, тендерге қатысушы өзінің тендерлік баға ұсынысын азаю жағына қарай бірнеше рет өзгерте алады.

122. Сауда-саттықты өткізу кезінде тендерге қатысушыларға сауда-саттықтың қадамына қарамастан өткізілетін сауда-саттықтың мәні болып табылатын тауарға бастапқы бағадан төмендетілген бағаны ұсынуға жол беріледі.

123. Тендерлік комиссияның хатшысы тендерге қатысушыға әлеуетті жеткізушінің және лоттың атауы, оның нөмірі және бастапқы бағасы көрсетілген билет береді. Билетті әрбір жоғарыға көтеру сауда-саттықты өткізу үшін жарияланған бағаның төмендеуіне арналған қадамға тең болады.

Тендерге қатысушы билетті көтерген кезде лоттың бағасы үш рет қайталанатын және баға жарияланған кезде билетті бірінші болып көтерген тендерге қатысушының билеті аталады және басқа көтерілген билеттер болмаса, балғамен үстелді ұра отырып осы лот бойынша тендердің жеңімпазы жарияланады.

Егер билетті қайталау кезеңінде тендердің басқа қатысушысы билетті көтерсе, онда осы лот бойынша сауда-саттық жеңімпаз анықталған сәтке дейін жалғасады.

124. Электрондық сатып алуды өткізу кезінде тендерге қатысушылар әлеуетті жеткізушінің басшысының немесе ол уәкілеттік берген адамның электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған өткізілетін тендердің (лоттың) мәні болып табылатын тауардың бағасы туралы ұсынысты сатып алу порталы арқылы ұсынады.

Тендерге қатысушылардың тауар бағасы туралы ұсыныстарын қабылдау уақыты тендердің өтуі басталған кезден бастап 30 (отыз) минутты, сондай-ақ тауардың бағасы туралы соңғы ұсыныс түскеннен кейін 10 (он) минутты құрайды.

Егер көрсетілген уақыт ішінде тауардың одан да төмен бағасы туралы 1 (бір) де бір ұсыныс түспесе, тендер аяқталады.

125. Сатып алу порталы барлық тендерге қатысушыға тендерге қатысушылар туралы мәліметтерді көрсетпестен, тендерге қатысушылардың саны туралы ақпарат алуға рұқсат береді.

126. Ең төменгі баға ұсынған тендерге қатысушы жеңімпаз болып танылады.

127. Егер тендерге қатысушы тендердің басқа қатысушысы ұсынған бағаға тең баға ұсынса, басқа ұсыныстардан бұрын келіп түскен баға туралы ұсыныс жеңді деп танылады.

128. Егер сауда-саттықты өткізу басталғаннан кейін 10 (он) минут ішінде (электрондық сатып алуды өткізген кезде – 30 (отыз) минут ішінде) тендерге қатысушылардың бір де біреуі лот бойынша тендерлік баға ұсынысын бермесе, онда лот сауда-саттықтан алынады және осы тендерге (лотқа) қатысты сауда-саттық өтпеді деп танылады. Бұл жағдайда сатып алуды ұйымдастырушы тендердің барлық қатысушысына тендерлік өтінімді қамтамасыз ету сомасын қайтармайды.

129. Сауда-саттықтың нәтижесі Қағидалардың 106-тармағында көзделген ақпаратты көрсете отырып, тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында не электрондық сатып алу кезінде сатып алу порталында жарияланатын бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендердің қорытындысы туралы хаттамада көрсетіледі.

130. Тендерлік комиссия Қағидалардың 108-тармағында көзделген жағдайларда бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендерді өтпеді деп таниды.

131. Бағаны төмендетумен жүргізілетін сауда-саттық қолданылатын тендер өтпеді деп танылған жағдайда тапсырыс беруші Қағидалардың 110-тармағында көзделген шешімдердің бірін қабылдайды.

132. Тендерлік комиссияның тендерге қатысушылармен сауда-саттықты өткізуге байланысты келіссөздер бойынша сұрату жіберуіне және басқалай әрекет етуіне жол берілмейді.

133. Сауда-саттықты өткізу тәртібін бұзған және сауда-саттықтың өтуіне ықпал ететін тендерге қатысушылар мен қатысқан адамдар сауда-саттық өткізілетін залдан (орнынан) шығарылады.

5-тарау. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу

134. Егер біртекті тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құндық көрсеткіштегі жылдық көлемі 10 000 000 (он миллион) теңгеден аспаса (қоса алғанда), осындай тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу жүргізіледі.

Айналысу үшін Рұқсаттар және хабарламалар туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алынған (жіберілген) рұқсаттар (хабарламалар) қажет болатын қызмет саласында жеткізушімен сатып алу туралы шарт әлеуетті жеткізуші өзінің құқық қабілетін растайтын құжатты берген жағдайда жасалады.

135. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілін қолдану мақсатында қаржы жылы ішінде біртекті тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алудың жылдық көлемін біреуінің мөлшері Қағидалардың 134-тармағында көзделген мөлшерден кем бөліктерге бөлуге рұқсат етілмейді.

136. Біртекті емес тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алуды жүзеге асыру кезінде сатып алуды ұйымдастырушы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді олардың біртекті түрлері бойынша лоттарға бөледі.

137. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алудың жеңімпазын айқындау әрбір лот бойынша жүзеге асырылады.

138. Сатып алуды ұйымдастырушы баға ұсыныстарын табыс ету мерзімі аяқталғанға дейін кемінде 5 (бес) жұмыс күні бұрын тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының)

интернет-ресурсында немесе электрондық сатып алуды өткізу кезінде сатып алу порталында баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алуды өткізу туралы хабарландыруды және хабарландыруда көрсетілген басқа қажетті ақпаратты жариялайды.

139. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу туралы хабарландыруда мынадай мәліметтер:

- 1) сатып алуды ұйымдастырушының атауы және пошталық мекенжайы;
- 2) сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, қызметтердің атауы;
- 3) сатып алу жоспарына сәйкес сатып алу үшін бөлінген сома;
- 4) тауарларды жеткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету саны (көлемі), орны және мерзімі;
- 5) техникалық ерекше нұсқамасы (бар болса);
- 6) әлеуетті жеткізушінің баға ұсыныстарын табыс ету орны және соңғы мерзімі, сондай-ақ оларды ашу күні, уақыты мен орны;
- 7) маңызды талаптарын көрсете отырып сатып алу туралы шарттың жобасы (мәміле Қағидалардың 172-тармағына сәйкес ауызша нысанда жасалған жағдайда көрсетілмейді);
- 8) басқа ақпарат (қажет болғанда) қамтылады.

140. Бұрын жарияланған хабарландыруға өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды енгізген жағдайда, баға ұсыныстарын табыс ететін соңғы күнге дейін 1 (бір) жұмыс күнінен кешіктірмей сатып алуды ұйымдастырушы тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында немесе электрондық сатып алуды өткізу кезінде сатып алу порталында хабарландыруға енгізілген өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды жариялайды және баға ұсыныстарын табыс ету мерзімін кемінде 5 (бес) жұмыс күніне ұзартады.

141. Әлеуетті жеткізушінің баға ұсынысын табыс етуі өткізілетін сатып алуды талаптарында және сатып алу туралы шарттың жобасында көзделген талаптарды сақтай отырып, тауарды жеткізуді, жұмыстарды орындауды, қызметтер көрсетуді жүзеге асыруға келісімін білдіру нысаны болып табылады.

142. Қағидалардың 140-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, баға ұсыныстарын табыс ету мерзімі аяқталғаннан кейін әлеуетті жеткізуші табыс еткен баға ұсынысына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды енгізуге рұқсат етілмейді.

143. Әрбір әлеуетті жеткізуші хабарландыруда көзделген мәліметтерді (құжаттарды) қоса бере отырып, 1 (бір) ғана баға ұсынысын табыс етеді.

144. Әлеуетті жеткізуші баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу туралы хабарландыруда көрсетілген баға ұсыныстарын табыс етудің аяқталатын уақытқа және күнге дейін баға ұсынысын ұсынады.

145. Әлеуетті жеткізуші баға ұсынысын конвертте ұсынған жағдайда, әлеуетті жеткізуші жабық конверттің сырт жағында мыналарды:

- 1) әлеуетті жеткізушінің атауын және пошталық мекенжайын;
- 2) сатып алуды ұйымдастырушының атауын және пошталық мекенжайын;
- 3) қатысу үшін әлеуетті жеткізушінің баға ұсынысы берілетін лоттың атауын көрсетеді.

146. Әлеуетті жеткізуші туралы мәліметтер баға ұсыныстарын табыс етуіне қарай оларды тиісті тіркеу журналына енгізілуі тиіс.

147. Қағидалардың 145-тармағының талаптарына сәйкес келмейтін баға ұсынысы бар, сондай-ақ конверттерді ұсыну мерзімі аяқталған уақыттан кейін берілген конверт тіркелмейді және оны ұсынған тұлғаға қайтарылады.

148. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен электрондық сатып алуды өткізген кезде әлеуетті жеткізуші хабарландыруда көрсетілген баға ұсыныстарын қабылдау мерзімі аяқталғанға дейін әлеуетті жеткізуші басшысының не ол өкілеттік берген тұлғаның электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған, сатып алу порталында автоматты түрде тіркелетін 1 (бір) баға ұсынысын табыс етеді.

Сатып алу порталы баға ұсынысын табыс еткен әлеуетті жеткізушіге хабарландыруды автоматты түрде жібергеннен кейін баға ұсынысы қабылданған болып саналады.

149. Сатып алуды ұйымдастырушы хабарландыруда көрсетілген күні, уақытында және орнында баға ұсынысын ашады және ең төменгі баға ұсынысын берген әлеуетті жеткізушіні айқындайды.

150. Ең төмен баға ұсынысын ұсынған әлеуетті жеткізуші жеңімпаз деп танылады. Егер ең төмен баға ұсынысын бірнеше әлеуетті жеткізуші ұсынған болса, баға ұсынысы басқа әлеуетті жеткізушілердің баға ұсыныстарынан бұрынырақ келіп түскен әлеуетті жеткізуші жеңімпаз деп танылады.

151. Егер Қазақстан Республикасының бейрезиденті болып табылатын әлеуетті жеткізушінің баға ұсынысы басқа валютада көрсетілсе, баға ұсыныстарын салыстыру мақсатында баға ұсыныстарын бір валютаға келтіру үшін баға ұсыныстарын ашу күніндегі Ұлттық Банктің ресми бағамы қолданылады.

152. Әлеуетті жеткізушінің баға ұсынысы, егер:

- 1) ол сатып алу үшін бөлінген сомадан артық болса;
- 2) әлеуетті жеткізуші 1 (бірден) артық баға ұсынысын табыс етсе;
- 3) Қағидалардың 166-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізушінің ұсынысы техникалық ерекше нұсқаманың талаптарына сәйкес келмесе;
- 4) әлеуетті жеткізуші техникалық ерекше нұсқаманы ұсыну туралы талап болған кезде оны ұсынбаса;
- 5) әлеуетті жеткізуші сатып алу туралы шарт жобасының маңызды талаптарымен келіспесе;
- 6) әлеуетті жеткізуші мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімінде тұрса қабылданбайды.

153. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу қорытындылары әлеуетті жеткізушінің баға ұсыныстарын табыс ету мерзімі аяқталған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей тапсырыс берушінің бірінші басшысы немесе ол уәкілеттік берген өзге адам бекітетін хаттама түрінде ресімделеді.

154. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу қорытындылары туралы хаттамада:

- 1) сатып алуды ұйымдастырушының атауы, оның пошталық мекенжайы;
- 2) баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, қызметтердің атауы;
- 3) баға ұсыныстарын табыс етудің соңғы мерзімі аяқталғанға дейін баға ұсыныстарын берген әлеуетті жеткізушілердің атауы, олар тауарға, жұмысқа, қызметке мәлімдеген бағалар;
- 4) қайтару себептері көрсетіле отырып, баға ұсыныстары қайтарылған әлеуетті жеткізушілердің атауы;
- 5) баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алудың жеңімпазы туралы;
- 6) баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу өткізілген жағдайда, сатып алу туралы шартты жасау сомасы мен мерзімі туралы мәліметтер қамтылады.

155. Сатып алуды ұйымдастырушы баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу қорытындылары туарлы хаттаманы бекіткен күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде қорытындылар туралы ақпаратты тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында немесе баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен электрондық сатып алуды өткізу кезінде сатып алу порталында жариялайды.

156. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу:

- 1) баға ұсыныстары болмаған;
- 2) 2 (екіден) кем баға ұсынысы берілген, оның ішінде егер Қағидалардың 152-тармағында көзделген негіздер бойынша баға ұсыныстары қабылданбағаннан кейін 2 (екеуден) кем баға ұсынысы қалған жағдайларда өткізілмеді деп танылады.

157. Егер баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу өтпеген деп танылса немесе әлеуетті жеткізуші сатып алу туралы шартты жасаудан жалтарса, тапсырыс беруші аталған тәсілмен, оның ішінде сатып алу талаптарын өзгерте отырып, сатып алуды қайтадан өткізеді не шартты тікелей жасасу тәсілімен сатып алуды өткізеді.

6-тарау. Шартты тікелей жасасу

158. Шартты тікелей жасасу тәсілі:

1) құрылыс бойынша жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамаларын әзірлеуді тиісті авторлардың авторлық қадағалауы бойынша көрсетілетін қызметтерді;

2) кірме жолдарды пайдалану қызметтерін, жүкті және өнімді жөнелтілген орнына дейін жеткізу қызметтерін;

3) мемлекеттік кәсіпорындардан, дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталына қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы мемлекетке тиесілі заңды тұлғалардан тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

4) егер баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу өтпеген деп танылса, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

5) егер тендер тәсілімен сатып алу өтпеген деп танылса, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

6) ішкі кооперация бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

7) тапсырыс беруші жасасқан шарттардың шегінде белгіленген міндеттемелерді орындау үшін қажетті тапсырыс берушінің жарғылық қызметінің мәні болып табылатын өнімді дайындау және жеткізу үшін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

8) тапсырыс беруші қызметін (жұмыс істеп тұруын) жүзеге асыру үшін қажетті үй-жайларды, құрылыстарды жалдау қызметтерін;

9) сатып алуды өткізу мерзімі ішінде, бірақ 3 (үш) айдан аспайтын кезең ішінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу көлемінен аспайтын, тапсырыс берушінің қажеттілігін қамтамасыз ету үшін қажетті көлемде Қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес Тапсырыс беруші үздіксіз қызметті қамтамасыз ету үшін сатып алатын күн сайынғы және (немесе) апта сайынғы қажеттілік тауарларының, жұмыстарының, көрсетілетін қызметтерінің тізбесінде (бұдан әрі – күн сайынғы және (немесе) апта сайынғы қажеттіліктер тізбесі) көзделген тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

10) құны бойынша жылдық көлемі 1 000 000 (бір миллион) теңгеден аспайтын жылдық көлемде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді (қоса алғанда);

11) ерекше маңызды мемлекеттік объектілердің және (немесе) тапсырыс берушінің мектепке дейінгі ұйымының асханалары үшін тамақ өнімдерін;

12) Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес Тауарларды өндіретін және (немесе) жеткізетін, жұмыстарды орындайтын, қызметтерді көрсететін Қазақстан Республикасы мүгедектерінің қоғамдық бірлестіктері мен Мемлекеттік сатып алу туралы заңның 51-бабы 3-тармағы бірінші бөлігіне сәйкес айқындалған Қазақстан Республикасы мүгедектерінің қоғамдық бірлестіктері құрған ұйымдардан сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің жекелеген түрлерінің тізбесінде көзделген тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

13) кәсіпкерлік қызмет субъектісі болып табылмайтын жеке тұлғаға жеке меншік құқығымен тиесілі үй-жайды (жалдау қызметін қоса алғанда);

14) тапсырыс берушінің негізгі қызметі бойынша интернет-ресурстарда орналастырылған ақпаратты ұсыну және ақпаратты отандық және шетелдік бұқаралық ақпарат құралдарында орналастыру бойынша қызметтерді;

15) егер қандай да бір жеткізушіден тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алған тапсырыс берушіде бірегейлендіру, толық жинақтау, стандарттау немесе қолда бар тауарлармен, жабдықтармен, технологиялармен, жұмыстармен немесе қызметтермен сәйкес келуін қамтамасыз ету мақсатында осы жеткізушіден басқа сатып алуды жүргізу қажеттілігі туындаса тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

16) телефон, ұялы және арнайы байланыс қызметтерін;

17) қағаз және (немесе) электронды тасымалдағышта басылған мерзімді басылымдарды сатып алу кезінде қолданылады.

159. Шартты тікелей жасасу тәсілімен сатып алуды жүзеге асыру кезінде сатып алуды ұйымдастырушы әлеуетті жеткізушіге жазбаша шақыру жібереді, онда мына мәліметтер:

1) сатып алуды ұйымдастырушының атауы және орналасқан жері;

2) сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атаулары және тапсырыс беруші бекіткен техникалық ерекше нұсқамасы;

3) өткізілетін сатып алудың мәні болып табылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу үшін бөлінген сома туралы мәліметтер;

4) маңызды талаптарын, оның ішінде сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің мерзімін, санын (көлемін) көрсете отырып, сатып алу туралы шарттың жобасы;

5) Қағидалардың 108-тармағының 3) және 5) тармақшаларында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізушінің, оның қосалқы мердігерлерінің (бірлескен орындаушыларының) (олар тартылған кезде) Қағидалардың 158-тармағының 5) тармақшасында көзделген жағдайда, Қағидалардың 50-тармағында көзделген біліктілік талаптарына сәйкес келуін растайтын құжаттардың тізбесі;

6) Қағидалардың осы тармағының 5) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізушінің сатып алынатын тауарларды өндіру, қайта өңдеу, жеткізу және сату, жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету құқығын растайтын құжатты (құжаттардың электрондық нұсқасы нотариатта куәландырылмайды) немесе құжатты берген мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсына сілтемесі бар әлеуетті жеткізушінің өтінішін (Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда) беру туралы талап қамтылады.

160. Қағидалардың 158-тармағының 4) және 5) тармақшаларына сәйкес айқындалған әлеуетті жеткізушіге жіберілетін ақпарат тендердің талаптарында немесе баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу талаптарына сәйкес келеді.

161. Қағидалардың 158-тармағының 13) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Шартты тікелей жасасу тәсілімен өткізілетін сатып алудың мәні болып табылатын тауарды жеткізуді, жұмысты орындауды, қызметті көрсетуді жүзеге асыруға ниет білдірген әлеуетті жеткізуші шақыру алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей сатып алуды ұйымдастырушыға мынадай құжаттарды ұсынады:

1) әлеуетті жеткізуші ұсынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауы және техникалық ерекше нұсқамасы;

2) сатып алу туралы шарт талаптарымен жазбаша келісім;

3) ұсынылатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің баға ұсынысы;

4) Қағидалардың 108-тармағының 3) және 5) тармақшаларында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізушінің (қосалқы мердігерлердің (бірлескен орындаушылардың) егер олар тартылған кезде) Қағидалардың 158-тармағының 5) тармақшасында көзделген жағдайда, Қағидалардың 50-тармағында көзделген біліктілік талаптарына сәйкес келуін растайтын құжаттарды;

5) Қағидалардың осы тармағының 4) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес алынған (жіберілген), электрондық құжат нысанындағы, олар туралы мәліметтер мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде расталатын рұқсаттар (хабарламалар) (мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінде мәліметтер болмаған жағдайда, жеткізуші Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес алынған (жіберілген) тиісті рұқсаттың (хабарламаның) нотариат куәландырған көшірмесін жібереді) жібереді.

162. Шартты тікелей жасау тәсілімен өткізілетін сатып алудың мәні болып табылатын тауар жеткізуді, қызмет көрсетуді жүзеге асыруға ниет білдірген әлеуетті жеткізуші Қағидалардың 158-тармағының 13) тармақшасына сәйкес сатып алуды жүзеге асыру кезінде шақырту алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей сатып алуды ұйымдастырушыға мынадай құжаттарды жібереді:

1) жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың нотариат куәландырған көшірмесі;
2) тұрғын үйге құқық белгілейтін құжаттардың нотариат куәландырған көшірмесін және техникалық паспорттың көшірмесін;

3) шақырту алған күннен ерте берілмеген, жылжымайтын мүлікке тіркелген құқықтар (ауыртпалықтар) және оның техникалық сипаттамалары туралы анықтаманы;

4) тұрғын үйдің ағымдағы жай-күйінің фототүсірілімін қоса алғанда, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізілген жылжымайтын мүлік объектісін (баспананы) бағалау туралы есептің нотариат куәландырған көшірмесі;

5) әлеуетті жеткізушінің баға ұсынысы;

6) неке қатынастарының бар екенін растайтын құжаттың көшірмесін қоса бере отырып, жұбайының (зайыбының) нотариат куәландырған келісімін не неке қатынастарында тұрғаны туралы фактінің жоқ екені туралы мәліметтер көрсетілген өтінішті немесе некені (ерлі-зайыптылықты) бұзу туралы куәліктің немесе жесір екенін растайтын куәліктің нотариат куәландырған көшірмесін.

163. Шартты тікелей жасасу тәсілімен сатып алуды жүзеге асыру кезінде сатып алуды ұйымдастырушы тапсырыс берушінің бірінші басшысы немесе ол уәкілеттік берген өзге адам бекітетін сатып алу қорытындысы туралы хаттаманы ресімдейді.

164. Сатып алу қорытындысы туралы хаттамада мынадай ақпарат:

1) шартты тікелей жасасу тәсілімен сатып алуды қолданудың негіздемесі;

2) сатып алу жоспарына сәйкес сатып алу үшін бөлінген сома;

3) шартты тікелей жасасу тәсілімен сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің қысқаша сипаттамасы;

4) сатып алу туралы шарт жасалатын жеткізушінің атауы мен орналасқан жері және осындай шарттың бағасы қамтылады.

165. Қағидалардың 158-тармағының 4) және 5) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша шартты тікелей жасасу тәсілімен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру кезінде сатып алуды ұйымдастырушы мына іс-шаралардың бірін жүзеге асырады:

1) Қағидалардың 108-тармағының 1), 4) тармақшаларында және Қағидалардың 156-тармағының 1) тармақшасында көзделген жағдайларда тапсырыс беруші шақыру жіберілетін әлеуетті жеткізушіні айқындайды;

2) Қағидалардың 108-тармағының 2), 3) және 5) тармақшаларында және Қағидалардың 156-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайларда тендерге қатысуға өтінімін, баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алуды жүргізу шегінде баға ұсынысын берген әлеуетті жеткізушіге шақыру жібереді. Онымен жасалған сатып алу туралы шарттың бағасы бағаны төмендету үшін сауда-саттық қолданылатын тендерді қоспағанда, баға ұсынысында көрсетілген, оның ішінде тендерлік бағасынан аспайды.

166. Әлеуетті жеткізушіге ұсынылып отырған тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің техникалық ерекше нұсқамасын анағұрлым жақсы функционалдық және басқа да сипатарымен, сондай-ақ тиімді технологиялық шешімдерімен және (немесе) жұмысты орындау кезінде өте жақсы материалдарды қолдана отырып ұсынуына рұқсат беріледі, әлеуетті жеткізушінің осындай техникалық ерекше нұсқамасының тапсырыс беруші үшін қолайлы болуы міндетті.

167. Шартты тікелей жасасу тәсілімен сатып алу мына жағдайларда, егер:

1) әлеуетті жеткізуші ұсынған тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің бағасы осы сатып алуды жүзеге асыру үшін бөлінген сомадан асып түскен;

2) Қағидалардың 166-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізуші тапсырыс берушінің техникалық ерекше нұсқамасында белгіленген талаптарға сәйкес келмейтін техникалық ерекше нұсқаманы ұсынған;

3) әлеуетті жеткізуші Қағидалардың 161 немесе 162-тармақтарында көзделген құжаттарды табыс етпеген;

4) әлеуетті жеткізуші белгіленген мерзімде шартты тікелей жасасу тәсілімен өткізілетін сатып алуға жазбаша келісімін бермеген не оған қатысудан бас тартқан;

5) әлеуетті жеткізуші мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушыларының тізілімінде тұрған жағдайларда өтпеген деп танылады.

168. Сатып алу өтпеді деп танылған немесе әлеуетті жеткізуші сатып алу туралы шарт жасасудан жалтарған жағдайда, сатып алуды ұйымдастырушы Қағидаларда көзделген тәсілдердің бірімен қайтадан сатып алуды жүзеге асырады.

169. Қағидалардың 158-тармағының 12) тармақшасында көзделген сатып алу өтпеді деп танылған жағдайда, тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) басқа әлеуетті жеткізушілер арасында сатып алуды қайта жүргізу туралы шешім қабылдайды.

7-тарау. Сатып алу туралы шарт жасау

170. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға арналған мәмілелер жазбаша не ауызша нысанда жасалады.

171. Мәміле (шарт) шарт жазбаша нысанда:

- 1) қағаз тасымалдағышта;
- 2) электрондық нысанда жасалады.

Мәміленің жазбаша нысанына:

- 1) тараптардың мәміле жасауға еркі;
- 2) жеткізушінің тапсырыс беруші ұсынған талаптармен келісуі кіретін хаттармен, факспен, электрондық құжаттармен алмасу теңеседі.

172. Ауызша нысанда республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген 100 (бір жүз) айлық есептік көрсеткіштен аспайтын сомаға, сондай-ақ жасау кезінде орындалатын, мәмілелерді жасау фактісін (чек, инвойс, қабылдау-өткізу актісі, төлем жасауға шот, шот-фактура, жүк құжаттамасы, билет немесе әдетте қабылданған растайтын өзге белгі) растайтын құжаттар болған кездегі мәмілелер жасалуы мүмкін.

173. Сатып алу қорытындылары туралы хаттамаға қол қойған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде, ал «Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы Қазақстан Республикасы Заңының 36-бабында көзделген жағдайда акционерлердің жалпы жиналысы қоғамның аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды айқындау туарлы шешім шығарған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде тапсырыс беруші тапсырыс беруші қол қойған және тапсырыс берушінің жауапты бөлімшесінің қызметкері әр бетіне қол қойған сатып алу туралы шарттың жобасына қол қояды және жеңімпазға жібереді (ұсынады).

Жеткізушіге сатып алу туралы шарттың жобасын алуға және оған қол қоюға рұқсат етіледі.

Сатып алу туралы шартты электрондық түрде жасасқан кезде сатып алу туралы шарт тапсырыс берушінің және жеткізушінің электрондық цифрлық қолтаңбалары арқылы куәландырылады.

174. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен өткізілген тендер және сатып алу қорытындылары бойынша жеңімпазбен сатып алу туралы шарт оның тендерге қатысуға берілген өтінімінде және баға ұсынысында көзделген талаптармен жасалады.

175. Сатып алу туралы шарттың жобасына жеңімпаз деп танылған әлеуетті жеткізуші қол қояды және тапсырыс беруші қол қойылған сатып алу туралы шарттың жобасын алған күннен бастап 7 (жеті) жұмыс күні ішінде тапсырыс берушіге беріледі.

Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерде орналасқан Қазақстан Республикасының бейрезидентімен жасалған сатып алу туралы шартқа олар 14 (он төрт) жұмыс күні ішінде қол қояды.

176. Жеткізуші:

- 1) Қағидалардың 107-тармағында көзделген талаптарды сақтамаған;
- 2) сатып алу туралы шартқа белгіленген мерзімде қол қоймаған;
- 3) сатып алу туралы шартты жасасудан жазбаша бас тарту берген;

4) сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді енгізбеген жағдайда, ол сатып алу туралы шартты жасаудан жалтарған деп танылады.

177. Тендер жеңімпазы сатып алу туралы шартты жасаудан жалтарған деп танылған жағдайда, тапсырыс беруші ұсынысына тендер жеңімпазынан кейін неғұрлым басымдылық берілген тендер қатысушысына оны тендер жеңімпазы деп тану туралы хабарлама мен сатып алу туралы шарттың жобасын жібереді.

178. Тендер жеңімпазынан кейін ұсынысына тендер жеңімпазынан кейін неғұрлым басымдылық берілген тендер қатысушысы хабарлама алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Қағидалардың 107-тармағында көзделген құжаттарды ұсынады және хабарлама алған күннен бастап 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірмей сатып алу туралы шартқа қол қояды не тапсырыс берушіге орын алған келіспеушіліктер туралы немесе сатып алу туралы шартқа қол қоюдан бас тарту туралы жазбаша хабарлайды.

179. Тендер жеңімпазынан кейін ұсынысына тендер жеңімпазынан кейін неғұрлым басымдылық берілген, Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерде орналасқан Қазақстан Республикасының бейрезиденті – тендерге қатысушысы хабарлама алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Қағидалардың 107-тармағында көзделген құжаттарды ұсынады және тапсырыс берушіден хабарлама алған күннен бастап 14 (он төрт) жұмыс күні ішінде сатып алу туралы шартқа қол қояды не тапсырыс берушіге орын алған келіспеушіліктер туралы немесе сатып алу туралы шартқа қол қоюдан бас тарту туралы жазбаша хабарлайды.

180. Міндетті сақтандыру жөніндегі сақтандыру ұйымдарымен не жеткізушілермен шарт жасасқан жағдайда, Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген шарттардың үлгі нысандары оларда ұсынылған нысанда, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде және Қағидаларда көзделген талаптарды ескере отырып шартты ресімдеуге жол беріледі.

181. Жеткізуші сатып алу туралы шарт жасалған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде тапсырыс берушінің банктік шотына енгізілетін, кепілді ақша жарнасы не Қағидаларға 13-қосымшаға сәйкес нысан бойынша банктік кепілдік түрінде сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді енгізеді.

Жеткізушінің күшіне енген сатып алу туралы шарт бойынша міндеттемелерін сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді енгізу мерзімі аяқталғанға дейін толық және тиісті түрде орындауы ерекшелік болып табылады.

182. Сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді жеткізуші онымен жасалған сатып алу туралы шарт бойынша өз міндеттемелерін уақтылы, толық және тиісті түрде орындауына кепілдік ретінде енгізеді.

183. Жеткізушінің сатып алу туралы шарт бойынша міндеттемелері толық орындалғанға дейін үшінші тұлғаларда сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуде тұтастай не бір бөлігінде талап ету құқығының туындауына әкеп соғатын іс-қимыл жасауына және (немесе) жеткізуші енгізген сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді Қағидаларда көзделмеген мақсатта пайдалануға рұқсат етілмейді.

184. Сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді сатып алуды ұйымдастырушы шарттың жалпы сомасының 3 (үш) пайыз мөлшерінде белгілейді, ал сатып алу туралы шартта алдын ала төлем (аванс) көзделген жағдайда, алдын ала төлем мөлшерінде белгілейді.

Жеткізушінің сатып алу туралы шартта көзделген алдын ала төлемді (авансты) алудан бас тартуына жол беріледі. Алдын ала төлемнен (аванстан) ерікті түрде бас тартқан жағдайда, жеткізуші сатып алу туралы шарттың жалпы сомасының 3 (үш) пайызы мөлшерінде сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді енгізеді.

Сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етудің тиынмен есептелген сомасы дөңгелектенеді. 50 (елу) тиыннан аз сома нөлге дейін, ал 50 (елу) тиынға тең және одан көп сома бір теңгеге дейін дөңгелектенеді.

185. Сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді енгізу туралы талап:

1) сатып алу туралы шартта алдын ала төлем (аванс) төлеу көзделетін жағдайды қоспағанда, сомасы 10 000 000 (он миллион) теңгеден аспайтын;

2) республикалық немесе жергілікті бюджет қаражатынан және ішкі кооперация аясында қаржыланатын ұйымдармен;

3) мерзімді баспасөз басылымдарын, тіркелетін пошта жөнелтілімдерін жөнелту, жұмыс берушінің және автокөлік иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру бойынша қызметтерді, бағдарламалық қамтамасыз етуді (бағдарламалық өнімдерді, ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым объектілерін) техникалық қолдауды;

4) тапсырыс берушінің жарғылық қызметінің шеңберінде өнімді дайындау үшін қажетті тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы шарт жасасу жағдайларына қолданылмайды.

186. Тапсырыс беруші енгізілген сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді жеткізушіге шартта көрсетілген мерзімде не тапсырыс беруші мен жеткізушінің уәкілетті өкілдері тауарды (орындалған жұмысты, көрсетілген қызметті) толық көлемде қабылдау-өткізу актісіне қол қойған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде қайтарады.

187. Жеткізушінің өз шарттық міндеттемелерін орындамауы не тиісінше орындамауы салдарынан шарт бұзылған жағдайда Тапсырыс беруші сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз қайтармайды.

188. Жеңімпаз ретінде айқындалған әлеуетті жеткізушіні сатып алу туралы шарт жасаудан жалтарған деп таныған жағдайда, тапсырыс беруші ол енгізген тендерлік өтінімді қамтамасыз етуді ұстап қалады.

189. Үздіксіз қызметті қамтамасыз ету мақсатында тапсырыс берушінің шешімі бойынша, ол күн сайынғы немесе апта сайынғы қажеттілік үшін сатып алынатын сатып алу туралы шарттың қолданысын осындай тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің бір тоқсанда пайдаланылған көлемінен аспайтын көлемде, күн сайынғы және (немесе) апта сайынғы қажеттілік тізбесіне сәйкес келесі жылдың бірінші тоқсанына ұзартуға құқылы.

190. Қағидалардың 191-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, сатып алу туралы шарттың жобасына және сатып алу туралы шартқа өзгерістер тапсырыс беруші мен сатып алу жеңімпазы (жеткізуші) арасындағы келісім бойынша енгізіледі. Сатып алу туралы шартқа өзгерістер шарттың өзінде көзделген жағдайларды қоспағанда, қосымша келісіммен ресімделеді.

191. Сатып алу туралы шарттың жобасына не жасалған сатып алу туралы шартқа:

1) сатып алу туралы шарт сомасының сатып алынатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер көлеміне қажеттіліктің ұлғаюына байланысты емес ұлғаюы;

2) Қағидалардың 166-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, жүргізілетін (жүргізілген) сатып алудың талаптары мазмұнының және тендер тәсілімен немесе баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен жеткізушіні таңдау үшін негіз болған ұсыныстың өзгеруі;

3) табиғи монополиялар салаларында және реттеу нарықтарында басшылықты жүзеге асыратын орган белгілеген баға шегінде бағаны мемлекеттік реттеу белгіленген жағдайды қоспағанда, бір тауар, көрсетілетін қызмет бағасының, сондай-ақ ішкі кооперация бойынша жасалған сатып алу туралы шарттар бойынша көрсетілетін қызметтер тарифтерінің өзгеруі бөлігінде өзгерістер енгізуге жол берілмейді.

192. Сатып алу туралы шартта:

1) тапсырыс берушінің Қағидалардың 14-тармағына сәйкес сатып алудан бас тартқан;

2) жеткізуші ұсынған мәліметтерден дәйексіз ақпарат анықталған;

3) тендер, баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу өткізілген кезде Қағидаларының және (немесе) сатып алу талаптарының сатып алу қорытындысына ықпал ететін бұзушылықтар анықталған;

4) тапсырыс беруші (сатып алуды ұйымдастырушы) тендер және баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алуға қатысқан әлеуетті жеткізушіге Қағидаларда көзделмеген жәрдем көрсеткен;

5) сатып алу туралы шартта көзделген өзге жағдайларда оны кез келген кезеңінде бұзу туралы талап қамтылады.

193. Сатып алу туралы шарт бойынша ақы төлеу мерзімі тауарларды жеткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету жөніндегі міндеттемелер толық көлемде орындалған күннен бастап 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірілмей көзделеді.

194. Үйлер мен ғимараттарды салу және ағымдағы жөндеу бойынша жұмыстарды сатып алу шартында жеткізуші шарттың жалпы сомасынан 30 (отыз) пайыздан кем емес мөлшерде аванс төлеу туралы талапты көздеуге жол беріледі.

195. Тауарды жеткізу үшін ең аз мерзімді тапсырыс беруші сатып алу туралы шартта кемінде күнтізбелік 15 (он бес) күн болатын мерзіммен белгілейді.

196. Сатып алу туралы шарты орындау Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына және сатып алу туралы шартта көзделген талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

197. Тапсырыс беруші және жеткізуші сатып алу туралы шарт бойынша қабылданған міндеттемелерді, оның ішінде кепілдік берілгендерін толық орындаған жағдайда, сатып алу туралы шарт орындалды деп саналады.

8-тарау. Қорытынды ережелер

198. Тапсырыс берушінің, сатып алуды ұйымдастырушының, сатып алуды бірыңғай ұйымдастырушының, тендерлік комиссияның, сараптамалық комиссияның (сарапшының) іс-әрекеті (әрекетсіздігі), шешімі бойынша тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) бірінші басшысына не Республикасының заңнамасына сәйкес сот тәртібімен шағым жасалады.

199. Тапсырыс берушінің, сатып алуды ұйымдастырушының, сатып алуды бірыңғай ұйымдастырушының, тендерлік комиссияның, сараптамалық комиссияның (сарапшының) іс-әрекеті (әрекетсіздігі), шешімі бойынша шағымда:

1) іс-әрекеті (әрекетсіздігі), шешімі бойынша шағым жасалатын тұлғаның (тұлғалардың) атауы, орналасқан жері;

2) шағым берген тұлғаның атауы, орналасқан жері;

3) өткізу кезінде Қағидалардың және (немесе) сатып алу талаптарының бұзылуына жол берілген сатып алу туралы мәліметтер;

4) тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының), сатып алуды бірыңғай ұйымдастырушының, тендерлік комиссияның, сараптамалық комиссияның (сарапшының) шағым жасалатын іс-әрекеттері (әрекетсіздіктері), шешімдері қамтылады.

200. Шағымға оның негізділігін растайтын құжаттар қоса беріледі.

201. Шағым «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» 2007 жылғы 12 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде қаралады.

202. Шағымды қарау нәтижесі бойынша Қағидаларға сәйкес келмейді деп танылған сатып алудың тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) бірінші басшысының немесе олар уәкілеттік берген өзге тұлғаның шешімімен күші жойылады.

Сатып алуды ұйымдастырушы сатып алудың күшін жою туралы шешім қабылданған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде:

1) бұл туралы өткізілген сатып алуға қатысқан тұлғаларға хабарлайды;

2) тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында немесе сатып алу порталында (электрондық сатып алу өткізген кезде) тиісті хабарландыру жариялайды;

3) енгізілген тендерлік өтінімдерді және (немесе) сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді қайтарады.

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына
кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
1-қосымша**

Нысан

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу жоспары

Тапсырыс берушінің атауы	Сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің қазақ тілдегі атауы	Сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің орыс тіліндегі атауы	Сатып алу тәсілі	Өлшем бірлігі	Саны, көлемі
1	2	3	4	5	6

кестенің жалғасы:

Біреуінің қосылған құн салығын (бұдан әрі – ҚҚС) есептемегендегі бағасы (теңге)	Сатып алу үшін ҚҚС-сыз бекітілген жалпы сомасы (теңге)	ҚҚС-сыз үш жылдық кезеңнің бірінші жылына бекітілген сома (теңге)	ҚҚС-сыз үш жылдық кезеңнің екінші жылына болжамды сома (теңге)	ҚҚС-сыз үш жылдық кезеңнің үшінші жылына болжамды сома (теңге)	Сатып алуды жүзеге асырудың жоспарланып отырған мерзімі (тоқсан)
7	8	9	10	11	12

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
2-қосымша**

Бекітілді

(тапсырыс берушінің шешімі,
қабылданған күні мен нөмірі
көрсетіледі)

**Сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің
техникалық ерекше нұсқамасы
(әрбір лотқа жеке беріледі)**

Сатып алудың атауы _____
Лоттың № _____ лоттың атауы _____

Техникалық ерекше нұсқамада қажетті ерекшеліктерді, жоспарларды, сызбаларды, эскиздерді қоса алғанда, сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің толық сипаты және талап етілетін функционалдық, техникалық, сапалық сипаттамалары беріледі. Сондай-ақ жеткізілетін тауарлар (орындалатын жұмыстар, көрсетілетін қызметтер) сәйкес болуы тиіс ұлттық стандарт, мемлекетаралық немесе халықаралық стандарттар (олар бар болса), кепілдік мерзімі көрсетіледі.

Тауарларға берілетін техникалық ерекше нұсқамада функционалдық, техникалық, сапалық сипаттамаларын сипаттау функционалдық шектерді, техникалық сипаттама өлшемдерін, тауардың мақсатын қамтитын тиісті бөлімдерге бөлінеді.

Техникалық ерекше нұсқамада тауарларды жеткізу кезінде қажетті ілеспе жұмыстар, көрсетілетін қызметтер (құрастыруды, ретке келтіруді, оқытуды, тауарларды тексеруді және сынақтан өткізуді қоспағанда) және оларды көрсету орны, тауардың шыққан жылы, кепілдік мерзімі көрсетілуі тиіс.

Көрсетілетін қызметтерге берілетін техникалық ерекше нұсқамада техникалық және сапалық сипаттамаларын сипаттау тиісті бөлімдерге бөлінеді, олар техникалық сипаттама өлшемдерін және қызмет көрсетуді тағайындауды қамтиды. Көрсету сапасы осындай жұмыстарды, қызметті көрсететін қызметкердің біліктілігіне байланысты болатын жұмыстарды, көрсетілетін қызметті сатып алған жағдайда техникалық ерекше нұсқамада қызметкердің оған жүктелген міндеттерді орындау үшін қажетті кәсіби дайындық деңгейін және профилін, жұмыс стажын айқындайтын оған қойылатын талаптардың сипаты беріледі. Техникалық ерекше нұсқамада ұлттық стандарт, мемлекетаралық немесе халықаралық стандарт (ол бар болса) көрсетіледі.

Жобалау (жобалау-сметалық) құжаттаманы талап ететін жұмыстарды сатып алуды жүзеге асырған кезде техникалық ерекше нұсқаманың орнына белгіленген тәртіппен бекітілген жобалау (жобалау-сметалық) құжаттама қоса беріледі.

Жұмыстарға арналған техникалық ерекше нұсқамада құрылыс алаңының, географиялық, инженерлік-геологиялық және басқа да ерекше табиғи жағдайлардың қысқаша сипаты, инфрақұрылым мен коммуникацияның болуы, жергілікті ресурстардың сипаты, стандарттар мен техникалық нормативтер жүйесі, сондай-ақ объектіні пайдалануға беру кезінде қайшылықтарды болдырмайтын объектінің толық құрамы, аумақты инженерлік дайындау, өндіріс технологиясы мен жабдық, инженерлік қамтамасыз ету, пайдаланылатын материалдар мен конструкциялар, объектіні жарақтандыру және басқалары жөніндегі талаптар көрсетілуі тиіс. Тиісті нормативтік-техникалық құжаттамаға жасалатын сілтемені көрсетуге рұқсат беріледі.

Әлеуетті жеткізуші белгіленген талаптарға сай келетін техникалық ерекше нұсқаманы ұсынады.

Тапсырыс беруші бөлімшесінің басшысы

Тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
3-қосымша**

Нысан

Бекітілді

**(тапсырыс берушінің шешімі,
қабылданған күні мен нөмірі
көрсетіледі)**

**Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін және олардың
маңыздылығының шамасын бағалау өлшемшарттары**

Әлеуетті жеткізушіге әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін және олардың маңыздылығының шамасын бағалаудың мына өлшемшарттары қолданылады:

- 1) ...
- 2) ...

Тапсырыс беруші бөлімшесінің басшысы

Тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына
кіретін ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің)
елу және одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
4-қосымша**

**Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау өлшемшарттарын қолдану және
олардың маңыздылығы шамасын есептеу әдістемесі**

1. Осы әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау өлшемшарттарын қолдану және олардың маңыздылығы шамасын есептеу әдістемесі (бұдан әрі – Әдістеме) тендер тәсілімен сатып алуды жүзеге асырған кезде әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау үшін әзірленді.

2. Тендер қатысушыларының өтінімдері бағалануы тиіс.

3. Тапсырыс беруші тендер тәсілімен сатып алуды жүргізген кезде тендердің талаптарында әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалаудың мына:

1) құндық (тендерлік баға ұсынысы);

2) құндық емес (өткізілетін сатып алудың мәні болып табылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер нарығында әлеуетті жеткізушінің жұмыс тәжірибесі, сондай-ақ тауарлардың, көрсетілетін қызметтердің функционалдық, техникалық, сапалық және пайдалану сипаттамалары және (немесе) сатып алынатын тауарларды пайдалануға шығыстар, оған техникалық қызмет көрсету және жөндеу, кепілдік міндеттемелер, технологиялық шешімдер және (немесе) жұмыстарды озық материалдармен орындау, сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің сипаттамасына әсер ететін басқа өлшемшарттар) өлшемшарттары белгіленеді.

4. Тапсырыс беруші бағалау өлшемшарттарын белгілеу қажеттілігін дербес айқындайды және олардың маңыздылығы шамасын көрсетеді.

Тендер талаптарында көзделген бағалаудың барлық өлшемшартының маңыздылығы шамасының сомасы 100 (бір жүз) балл болады.

Бағалаудың құндық өлшемшарты маңыздылығының шамасы 60 (алпыс) балдан төмен емес мөлшерде белгіленеді.

5. Қажет болған кезде, неғұрлым сапалы тауарлар, жұмыстар, қызметтер ұсынатын тендер қатысушысын анықтау үшін тапсырыс беруші техникалық ерекше нұсқамада әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалаудың мынадай құндық емес өлшемшарттарын көздейді:

1) әлеуетті жеткізушіде жүргізілетін сатып алудың мәні болып табылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер нарығында ұқсас сипаттағы тауар жеткізуге, жұмысты орындауға, қызметті көрсетуге байланысты жұмыс тәжірибесінің болуы, оның болуын растайтын құжаттардың көшірмелерін (мысалы, шарттардың, тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді қабылдау-өткізу актілерінің, сондай-ақ жүк құжаттарының, шот-фактуралардың және басқа да құжаттардың көшірмелерін) қоса бере отырып;

2) тауарлардың, жұмыстардың, қызметтердің функционалдық, техникалық, сапалық және пайдалану сипаттамалары және (немесе) сатып алынатын тауарларды пайдалануға шығыстар, оларға техникалық қызмет көрсету және оларды жөндеу, кепілдік міндеттеме – тапсырыс беруші техникалық ерекше нұсқамада өзіне басымды болып табылатын көрсеткіштің неғұрлым жоғары немесе неғұрлым төмен мәнін көрсетеді.

6. Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалаудың жиынтық өлшемшарттары Әдістемеге қосымшаға сәйкес нысан бойынша Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау кестесінде әрбір лот бойынша құндық және құндық емес өлшемшарттар бойынша балдарды қосу арқылы анықталады.

7. Неғұрлым жоғары балл жинаған әлеуетті жеткізушінің ұсынысы тендер жеңімпазы деп айқындалады.

Тендер жеңімпазынан кейін неғұрлым жоғары балл жинаған әлеуетті жеткізушінің ұсынысы басымды деп айқындалады.

8. Тендер жеңімпазымен сатып алу туралы шарт бағалау өлшемшарттарын және олардың көрсеткіштерін ескере отырып жасалады.

**Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін
бағалау өлшемшарттарын қолдану және олардың
маңыздылығы шамасын есептеу әдістемесіне
1-қосымша**

Нысан

Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау кестесі

(тендер (лот) тәсілімен сатып алудың атауы)

№	Өлшемшарттың атауы	Белгіленген балл	Әлеуетті жеткізушінің атауы	Әлеуетті жеткізушінің атауы
1	2	3	4	5
1	Құндық өлшемшарт (тендерлік баға ұсынысы)			
2	1-құндық емес өлшемшарт			
3	2-құндық емес өлшемшарт			
4	3-құндық емес өлшемшарт			
5	Жиынтық баға	100		

Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау кестесінің нысанына қосымша

Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау кестесін толтыру бойынша түсіндірме

1. Балл есептеу бағалаудың әрбір өлшемшарты бойынша жүзеге асырылады.

2. Құндық өлшемшарт бойынша бағалау (тендерлік баға ұсынысы) техникалық ерекше нұсқамада кемінде 60 (алпыс) балл мөлшерінде белгіленеді.

Ең төменгі тендерлік баға ұсынсын ұсынған әлеуетті жеткізушіге құндық өлшемшарт үшін көзделген балдың ең жоғарғы саны белгіленеді.

Басқа тендерлік баға ұсыныстарын бағалау үшін есептеу мына формула бойынша жүзеге асырылады:

$$B_i = (C_{\min} / C_i) * V_3,$$

мұнда,

B_i – i -әлеуетті жеткізушінің есептеген балы;

$C_{\min}$ – әлеуетті жеткізушілер ұсынған тендерлік баға ұсыныстарының жалпы санынан ең төменгі тендерлік баға ұсынысы;

C_i – i -әлеуетті жеткізушінің тендерлік баға ұсынысы;

V_3 – техникалық ерекше нұсқамада құндық өлшемшарт үшін белгіленген маңыздылық шамасы (кемінде 60 (алпыс) балл).

3. Құндық емес өлшемшарт бойынша өтінімдерді бағалау үшін техникалық ерекше нұсқамада Әдістеменің 5-тармағының талаптарын ескере отырып 40 (қырық) балдан аспайтын мөлшерде өлшемшарт белгілейді.

4. Өлшемшартты бағалаған кезде ең жоғары мәні озық болып табылатын, ең жоғары көрсеткіш ұсынған әлеуетті жеткізушіге ең жоғары балл саны (мысалы, кепілдік міндеттемені бағалаған кезде) белгіленеді.

Басқа тендерлік баға ұсыныстарын бағалаған кезде есептеу мына формула бойынша жүзеге асырылады:

$$B_i = (P_i / P_{\max}) * V_3,$$

мұнда,

B_i – i -әлеуетті жеткізушінің есептеген балы;

P_i – i -әлеуетті жеткізуші ұсынған көрсеткіш;

$P_{\max}$ – әлеуетті жеткізушілер ұсынған ұсыныстардың жалпы санының ең жоғары көрсеткіші;

V_3 – құндық емес өлшемшарт үшін техникалық ерекше нұсқамада белгіленген маңыздылық шамасы.

5. Өлшемшартты бағалаған кезде ең төмен мәні озық болып табылатын, ең төменгі көрсеткіш ұсынған әлеуетті жеткізушіге ең жоғарғы балл саны беріледі.

Басқа тендерлік баға ұсыныстарын бағалау үшін есептеу мына формула бойынша жүзеге асырылады:

$$B_i = (P_{\min} / P_i) * V_3,$$

мұнда,

B_i – i -әлеуетті жеткізушінің есептеген балы;

$P_{\min}$ – әлеуетті жеткізушілер ұсынған тендерлік ұсыныстардың жалпы санының ең төменгі көрсеткіші;

P_i – i -әлеуетті жеткізуші ұсынған көрсеткіш;

V_3 – құндық емес өлшемшарт үшін техникалық ерекше нұсқамада белгіленген маңыздылық шамасы.

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
5-қосымша**

Нысан

**Тендер талаптарымен тендер өткізу туралы
хабарландыру**

(сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауы)

Сатып алуды ұйымдастырушы (атауын, пошталық және электрондық мекенжайларын көрсету) мынадай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді:

(сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауы)

сатып алу бойынша тендер өткізілетіні туралы хабарлайды.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді лоттарға бөлген жағдайда әрбір лот бойынша сатып алудың атауы көрсетіледі.

Тендер талаптары:

1. Тауардың саны, орындалатын жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің көлемі тауарды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша аталған тендерге (лотқа) бөлінген соманы көрсете отырып _____ теңгені құрайды.

(сомасы цифрмен және жазумен)

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді лоттарға бөлген жағдайда сомасы әрбір лот бойынша жеке көрсетіледі.

2. Сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің техникалық ерекше нұсқамасы және әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін бағалау өлшемшарттары және олардың маңыздылығының шамалары (болған кезде) (___ парақта).

3. Маңызды талаптар көрсетілген сатып алу туралы шарттың жобасы (___ парақта).

4. Тауарларды жеткізу (жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету) орны:

(тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді жеткізу орны
және олардың көлемдері көрсетіледі)

5. Тауарларды жеткізудің (жұмыстарды орындаудың, қызметтерді көрсетудің) талап етілген мерзімі

Тендерге қатысуға өтінімді әлеуетті жеткізушілер не олардың уәкілетті өкілдері сатып алу порталыарқылынемесеқолынанөткізіп,поштабайланысынпайдаланаотырып(қажеттісін көрсету) мына мекенжай бойынша: _____

(толық мекенжайың, кабинет нөмірін көрсету)

сатып алуды ұйымдастырушыға ұсынады.

6. Тендерге қатысуға өтінім берудің түпкілікті мерзімі _____ дейін.

(уақыты мен күнін және орнын көрсету)

7. Тендерге қатысуға өтінімдер _____

(уақыты мен күнін көрсету)

мына мекенжай бойынша: _____ ашылады.

(толық мекенжайын, кабинет нөмірін көрсету)

8. Тендер талаптарын түсіндіру қажет болған кезде әлеуетті жеткізушілер 20 __ жылғы «__» _____ сағат _____ минуттан кешіктірмей сатып алуды ұйымдастырушыға жазбаша өтініш жасайды.

Әлеуетті жеткізушілердің сұратуларын сатып алуды ұйымдастырушының мына деректемелері бойынша жіберу қажет:

_____.
(сатып алуды ұйымдастырушының байланыс телефондарын, электрондық пошта мекенжайын, пошталық (заңды) мекенжайын көрсету)

9. Сатып алуды ұйымдастырушы сұратуды алған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде:

1) тендер тәсілімен электрондық сатып алуды өткізген кезде тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында не сатып алу порталында (қажеттісін көрсету) тендер талаптары түсіндірмесінің мәтінін жариялайды;

2) тендер талаптарына рұқсат алған әлеуетті жеткізушілерге тендер талаптары түсіндірмесінің мәтінін әлеуетті жеткізушілердің электрондық пошталары арқылы не сұратудың кімнен түскенін көрсетпестен сатып алу порталы арқылы автоматты түрде (қажеттісін көрсету) хабарлайды.

10. Сатып алуды ұйымдастырушы 20 __ жылғы «__» _____ сағат _____ минут кешіктірмей өз бастамасы бойынша не әлеуетті жеткізушінің сұратуына жауап ретінде тендер талаптарына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды енгізеді.

Тендер талаптарына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды енгізу туралы шешім қабылданған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей тендер тәсілімен электрондық сатып алуды өткізген кезде тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) интернет-ресурсында не сатып алу порталында (қажеттісін көрсету) тендер талаптарына өзгерістердің және (немесе) толықтырулардың мәтінін орналастырады.

Тендерге қатысуға өтінім ұсынудың түпкілікті мерзімі кемінде күнтізбелік 5 (бес) күн бұрын ұзартылады.

11. Тендерге қатысуға ниет білдірген әлеуетті жеткізуші хабарландыруда белгіленген мерзімде Қағидалардың 50 және (немесе) 53-тармағында көзделген құжаттарды ұсынады.

Электрондық сатып алу өткізген кезде құжаттардың әлеуетті жеткізушінің басшысының не ол уәкілеттік берген тұлғаның электрондық цифрлық қолтаңбасымен расталған электрондық көшірмелерін ұсынады.

Әлеуетті жеткізушінің тендерлік өтінімі Қағидаларда көзделген талаптарға сәйкес ресімделуі тиіс.

Қосымша ақпарат пен анықтаманы мына телефон арқылы алуға болады:

_____.
(қаланың кодын және телефон нөмірін көрсету)

Тендерлік комиссия хатшысы

_____.
(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы және байланыс телефоны көрсетіледі)

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
6-қосымша**

Нысан

Тендерге қатысуға өтінім

Кімге _____
(сатып алуды ұйымдастырушының атауы көрсетіледі)

Кімнен _____
(әлеуетті жеткізушінің толық атауы көрсетіледі)

1. Тендерге қатысуға үміткер әлеуетті жеткізуші туралы мәліметтер:

Әлеуетті жеткізушінің заңды, пошталық мекенжайы, электрондық поштасының мекенжайы және байланыс телефондары	
Әлеуетті жеткізушінің банктік деректемелері (бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – БСН)/ жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН), банктік сәйкестендіру корды, жеке сәйкестендіру корды, сондай-ақ заңды немесе жеке тұлғаға қызмет көрсететін банктің немесе оның филиалының толық атауы мен мекенжайы	
Әлеуетті жеткізушінің бірінші басшысының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), ЖСН	

2. _____
(әлеуетті жеткізушінің толық атауы көрсетіледі)
осы өтінім арқылы тендер тәсілімен сатып алуға

_____ (тендердің толық атауын көрсету)

әлеуетті жеткізуші ретінде қатысуға ниет білдіреді және тендерде көзделген шарттар мен талаптарға сәйкес тауарларды жеткізуді, жұмыстарды орындауды, қызметтерді көрсетуді (қажеттісін көрсету) жүзеге асыруға келісім білдіреді.

3. Әлеуетті жеткізуші осы өтінім арқылы өзіне толық жауапкершілік қабылдайды және өзіне:

1) әлеуетті жеткізуші және оның қосалқы мердігері (бірлескен орындаушысы) (болған кезде) мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімінде тұрмауы және тапсырыс берушімен және (немесе) оның үлестес тұлғаларымен бұрын жасасқан шарттар бойынша міндеттемелерін адал орындағаны;

2) әлеуетті жеткізушінің құрылтайшылары, акционерлері, әлеуетті жеткізуші басшыларының және (немесе) осы әлеуетті жеткізушінің уәкілетті өкілінің жақын туыстары, жұбайы (зайыбы) немесе жекжаттары жеткізушіні таңдау туралы шешім қабылдау құқығына ие болмауы не өткізілетін сатып алуда тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) қызметкерлері болып табылмауы;

3) әлеуетті жеткізушінің және (немесе) оның қызметкерінің тапсырыс берушіге (сатып алуды ұйымдастырушыға) өткізілетін сатып алуды дайындау жөнінде сараптамалық, консультациялық және (немесе) өзге де қызметтер көрсетпеуі, техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеушінің жобалау (жобалау-металық) құжаттаманы әзірлеу жөніндегі сатып алуға қатысуын қоспағанда, өткізілетін сатып алудың нысанасы болып табылатын объектінің құрылысына арналған техникалық-экономикалық негіздемені және (немесе) жобалау (жобалау-металық) құжаттаманы әзірлеуге бас жобалаушы не қосалқы жобалаушы ретінде қатыспауы;

4) сатып алуға қатысуға үміткер әлеуетті жеткізуші басшысының:

мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілген заңды тұлғаларды басқаруға, құруға, олардың жарғылық капиталына қатысуға байланысты қатынастары болмауы;

мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілген, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға болып табылмауы;

5) сатып алуға қатысуға үміткер, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға болып табылатын әлеуетті жеткізуші мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілген әлеуетті жеткізушінің басшысы болып табылмайды және (немесе) мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілген заңды тұлғаларды басқаруға, құруға, олардың жарғылық капиталына қатысуға байланысты қатынасы болған жоқ;

6) атқарушылық іс жүргізулер бойынша борышкерлердің тізіліміне сәйкес әлеуетті жеткізушінің және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігердің (бірлесіп орындаушының) республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің бес еселенген мөлшерінен асатын мөлшерде атқарушы құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелерінің болмауы;

7) әлеуетті жеткізуші мен әлеуетті жеткізушінің үлестес тұлғасының бір тендерге (лотқа) қатыспауы;

8) банкроттық не тарату рәсіміне қатысы жоқтығы туралы талаптарды қабылдағанын растайды.

4. Осы арқылы сондай-ақ әлеуетті жеткізушінің Қағидалардың 192-тармағында көзделген жағдайларда

(тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауын көрсету)
сатып алу туралы шартты бұзуға келісімі білдіріледі.

5. Тендердің талаптарымен танысқанымызды және сатып алуды ұйымдастырушыға және тендерлік комиссияға жеткізілетін тауарға (тауарларға), орындалатын жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге өзінің құқықтық қабілеттілігі, біліктілігі, сапалық және өзге де сипаттамалары туралы дұрыс емес ақпарат ұсынғаны үшін жауапкершілігі, олардың авторлық және сабақтас құқықтарды сақтауы, сондай-ақ Қағидаларда көзделген өзге де шектеулерді сақтауы туралы хабардар етілгенін растаймыз.

Тендерлік өтінімде және оған қоса берілетін құжаттарда осындай дәйексіз мәліметтерді бергені үшін толық жауапкершілік қабылдаймыз.

6. Біздің тендерлік өтінім тендерлік өтінімдерді ашқан күннен бастап кемінде 90 (тоқсан) күн ішінде қолданыста болады.

7. Біздің тендерлік өтінім жеңді деп танылған жағдайда, біз сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді сатып алу туралы шарттың жобасында көрсетілген мөлшерде енгіземіз.

8. Сатып алу туралы шартты жасасқанға дейін тендерлік өтінім тапсырыс беруші мен біздің арасындағы міндетті сатып алу шартының рөлін орындайтын болады.

9. Тендерге қатысуға ниет білдірген әлеуетті жеткізушінің сатып алуды ұйымдастырушыға ұсынатын тендерлік өтінімде мыналар қамтылады:

(әлеуетті жеткізуші қоса беретін құжаттардың тізбесін көрсетеді).

(Өлеуетті жеткізушінің бірінші басшысының лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты
(ол бар болса), қолы).

Толтыру күні _____

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
7-қосымша**

Нысан

Тендерге қатысу туралы келісім

1. Осы арқылы тендер тәсілімен әлеуетті жеткізуші ретінде осы электрондық сатып алуға қатысуға ниетімізді және тендер талаптары мен шарттарына сәйкес _____ тауарды (тауарларды) жеткізуге, жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге келісімімізді білдіреміз.

2. Осы арқылы өзімізге толық жауапкершілік қабылдаймыз және оның төмендегі талаптарды қабылдайтынымызды растаймыз:

1) әлеуетті жеткізуші және оның қосалқы мердігері (бірлескен орындаушысы) (болған кезде) мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімінде тұрмауы және тапсырыс берушімен және (немесе) оның үлестес тұлғаларымен бұрын жасасқан шарттар бойынша міндеттемелерін адал орындағаны;

2) әлеуетті жеткізушінің құрылтайшылары, акционерлері әлеуетті жеткізуші басшыларының және (немесе) аталған әлеуетті жеткізушінің уәкілетті өкілінің жақын туыстары, жұбайы (зайыбы) немесе жекжаттары жеткізушіні таңдау туралы шешім қабылдау құқығына ие болмауы не өткізілетін сатып алуда тапсырыс берушінің (сатып алуды ұйымдастырушының) қызметкерлері болып табылмауы;

3) әлеуетті жеткізушінің және (немесе) оның қызметкерінің тапсырыс берушіге (сатып алуды ұйымдастырушыға) өткізілетін сатып алуды дайындау жөнінде сараптамалық, консультациялық және (немесе) өзге де қызметтер көрсетпеуі, техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеушінің жобалау (жобалау-сметалық) құжаттаманы әзірлеу жөніндегі сатып алуға қатысуын қоспағанда, өткізілетін сатып алудың нысанасы болып табылатын объектінің құрылысына арналған техникалық-экономикалық негіздемені және (немесе) жобалау (жобалау-сметалық) құжаттаманы әзірлеуге бас жобалаушы не қосалқы жобалаушы ретінде қатыспауы;

4) сатып алуға қатысуға үміткер әлеуетті жеткізуші басшысының:

мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілген заңды тұлғаларды басқаруға, құруға, олардың жарғылық капиталына қатысуға байланысты қатынастары болмауы;

мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілген, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға болып табылмауы;

5) сатып алуға қатысуға үміткер, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға болып табылатын әлеуетті жеткізуші мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілген әлеуетті жеткізушінің басшысы болып табылмайды және (немесе) мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізіліміне енгізілген заңды тұлғаларды басқаруға, құруға, олардың жарғылық капиталына қатысуға байланысты қатынасы болған жоқ;

6) атқарушылық іс жүргізулер бойынша борышкерлердің тізіліміне сәйкес әлеуетті жеткізушінің және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігердің (бірлесіп орындаушының)

республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің бес еселенген мөлшерінен асатын мөлшерде атқарушы құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелерінің болмауы;

7) әлеуетті жеткізуші мен әлеуетті жеткізушінің үлестес тұлғасы бір тендерге (лотқа) қатыспауы;

8) банкроттық не тарату рәсіміне қатысының жоқ екендігі туралы растаймыз.

3. Осы арқылы әлеуетті жеткізушінің Қағидалардың 192-тармағында көзделген жағдайларда сатып алу (тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауын көрсету) туралы шартты бұзуға келісімі де білдіріледі.

4. Тендер талаптарымен танысқанымызды және сатып алуды ұйымдастырушыға және тендерлік комиссияға өзіміздің құқықтық өкілеттігіміз, біліктілігіміз, жеткізілетін тауардың (тауарлардың), орындалатын жұмыстың, көрсетілетін қызметтің сапалық және өзге де сипаттамалары, авторлық және аралас құқықтарды, сондай-ақ Қағидаларда көзделген өзге де шектеулерді сақтау туралы дәйексіз мәліметтерді бергеніміз үшін жауапкершілік жөнінде хабардар екендігімізді растаймыз.

Тендерлік өтінімде және оған қоса берілетін құжаттарда осындай дәйексіз мәліметтерді ұсынғанымыз үшін толық жауапкершілікті қабылдаймыз.

5. Біздің тендерлік өтінім тендерлік өтінімдерді ашқан күннен бастап кемінде 90 (тоқсан) күн қолданылады.

6. Біздің тендерлік өтінім жеңімпаз деп танылған жағдайда, біз сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуді сатып алу туралы шарттың жобасында көрсетілген мөлшерде енгіземіз.

7. Сатып алу туралы шартты жасасқанға дейін тендерге қатысуға біз берген өтінім тапсырыс беруші мен біздің арамыздағы міндетті сатып алу туралы шарттың рөлін орындайтын болады.

8. Тендерге қатысуға ниет білдірген әлеуетті жеткізуші сатып алуды ұйымдастырушыға ұсынатын тендерлік өтінімде құжаттардың әлеуетті жеткізушінің басшысының не ол уәкілеттік берген тұлғаның электрондық цифрлық қолтаңбасымен расталған электрондық көшірмелері қамтылады.

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
8-қосымша**

Нысан

_____
(әлеуетті жеткізушінің атауы)
баға ұсынысы
(лоттың нөмірі көрсетіле отырып, әрбір лотқа жеке толтырылады)

№	Мазмұны	Тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауы
1	Қысқаша сипаты	
2	Шығарған елі (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде толтырылмайды)	
3	Өндіруші зауыт (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде толтырылмайды)	
4	Өлшем бірлігі	
5	ИНКОТЕРМС 2000 және (немесе) 2010 (межелі орны) _____ талаптарымен _____ біреуінің _____ бағасы	
6	Саны (көлемі)	
7	Барлық бағасы = _____ 5-жолды x 6-жолды	
8	Әлеуетті жеткізушінің тасымалдауға, сақтандыруға, кеден бажын, салықтарды, төлемдерді мен алымдарды төлеуге арналған шығыстарын, жинақтаушы бөлшектер мен міндетті қосалқы бөлшектердің, бір өлшем бірлігіне пайдаланудың бастапқы мерзімі ішінде қызмет көрсетуге арналған құнын, сондай-ақ ҚҚС сомасын шегергенде, тауарды жеткізу, жұмысты орындау, қызметті көрсету талаптарында көзделген басқа да шығыстарды қоса алғанда, ИНКОТЕРМС 2000 және (немесе) 2010 (межелі орны) _____ талаптарымен _____ жалпы бағасы (әлеуетті жеткізушінің барлық шығыны ескеріле отырып қаралады және қайта қаралмайды)	

_____
(Әлеуетті жеткізуші басшысының не ол уәкілеттік берген адамның қолы)
(Лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса))

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
9-қосымша**

Нысан

**Тендерде сатып алудың мәні болып табылатын жұмыстарды орындау жөніндегі
қосалқы мердігерлер (қызметтер көрсету кезіндегі бірлескен орындаушылар)
туралы мәліметтер, сондай-ақ әлеуетті жеткізуші қосалқы мердігерлерге
(бірлескен орындаушыларға) беретін жұмыстар мен қызметтердің түрлері**

(тендердің толық атауын көрсету қажет)

№	Қосалқы мердігердің (бірлескен орындаушы) – заңды тұлғаның атауы не жеке тұлға болып табылатын қосалқы мердігердің (бірлескен орындаушының) тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)	Қосалқы мердігердің (бірлескен орындаушының) БСН (ЖСН), оның толық заңды және (немесе) пошталық мекенжайы, байланыс телефоны	Техникалық ерекше нұсқамаға сәйкес орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) атауы	Техникалық ерекше нұсқамаға сәйкес орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) ақшалай мәндегі көлемі	Техникалық ерекше нұсқамаға сәйкес орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) пайыздық мәндегі көлемі
	Осы қосалқы мердігер (бірлескен орындаушы) бойынша барлығы			теңге	көлемінің %
	Осы қосалқы мердігер (бірлескен орындаушы) бойынша барлығы			теңге	көлемінің %
	Барлық қосалқы мердігерлер (бірлескен орындаушылар) бойынша жиынтығы			теңге	көлемінің %

Осы арқылы тендерге (тендердің толық атауын көрсету) қатысуға өтінім беретін әлеуетті жеткізушінің қосалқы мердігері (және) бірлескен орындаушысы көрсетілген сатып алуға қатысудың талаптары туралы өзінің хабардар екендігін білдіреді және әлеуетті жеткізушінің қосалқы мердігерлеріне (бірлескен орындаушыларына) қатысты бөлігінде тендердің шарттарында көзделген талаптарды бұзғаны үшін жауапкершілікті өзіне қабылдайды.

Қосалқы мердігер (бірлескен орындаушы) – заңды тұлғаның атауы не жеке тұлға болып табылатын қосалқы мердігердің (бірлескен орындаушының) тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)	Қосалқы мердігердің (бірлескен орындаушының) уәкілетті өкілінің тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)	Қолы

Әлеуетті жеткізушінің жұмыстардың және (немесе) қызметтердің жалпы көлемінің үштен екі бөлігінен асатын жұмыстардың және (немесе) қызметтердің, оның ішінде ілеспе қызметтердің көлемін қосалқы мердігерлерге (бірлескен орындаушыларға) беруіне жол берілмейді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
10-қосымша

Нысан

Банк кепілдігі

Банктің атауы _____
(банктің атауы және деректемелері)

Кімге _____
(сатып алуды ұйымдастырушының атауы және деректемелері)

№ _____ кепілдік міндеттеме

_____ ЖЫЛҒЫ « ____ » _____
(орналасқан жері)

Біз _____
(әлеуетті жеткізушінің атауы)

бұдан әрі «Жеткізуші», _____ ұйымдастырған
(сатып алуды ұйымдастырушының атауы)

_____ (сатып алудың атауын көрсету)
сатып алу бойынша тендерге қатысатыны және _____
(тендер (лот (лоттар) бойынша

_____ (сатып алудың атауын көрсету)
тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауы)

жеткізуді жүзеге асыруға (жұмысты орындауға, қызмет көрсетуге) дайын екендігі жөнінде хабардар болдық.

Тендердің шарттарында әлеуетті жеткізушілердің банк кепілдігі түрінде тендерлік өтінімді қамтамасыз етуін енгізуі көзделген.

Осыған байланысты біз _____
(банктің атауы)

осы арқылы Сіздің ақы төлеуге жазбаша талабыңызды, сондай-ақ Жеткізушінің: тендерлік өтінімдерді берудің соңғы мерзімі өткеннен кейін тендерлік өтінімді кері қайтарып алғандығы не өзгерткендігі және (немесе) толықтырғандығы;

бағаны төмендетуге арналған сауда-саттықты қолданумен өтетін тендерге қатысушы ретінде танылған тендерге қатысушы сауда-саттықты өткізу басталғаннан кейін 10 (он) минут ішінде (электрондық сатып алуды жүргізген кезде – 30 (отыз) минут ішінде) тауардың, жұмыстың, көрсетілетін қызметтің бағасы туралы ұсынысты бермегені. Егер бағаны төмендетуге сауда-саттықты қолдану тендеріне қатысушылардың бірдей біреуі белгіленген уақытта тауардың, жұмыстың, көрсетілетін қызметтің бағасы туралы ұсыныс бермесе, ақы төлеуге талап өтпеген

деп танылған лот сомасының 1 (бір) пайызына тең келетін тендерлік өтінімдерді қамтамасыз ету сомасының мөлшерінде ұсынылады;

тендердің жеңімпазы анықтаған сатып алу туралы шарт жасасудан бас тартқаны;

Қағидалардың 181-тармағының екінші бөлігінде көзделген жағдайларды қоспағанда, сатып алу туралы шарт жасасып, шарттың орындалуын қамтамасыз етуді енгізу және (немесе) енгізу мерзімі туралы тендердің сатып алу туралы шарттарында белгіленген талаптарды орындамағандығы не уақтылы орындамағаны туралы жазбаша растамаңызды алу бойынша Сізге талабыңыз бойынша _____

(сомасы цифрмен және жазумен)

тең соманы төлеуге қайтарылмайтын міндеттемені өзімізге қабылдаймыз.

Осы кепілдік міндеттеме тендерлік өтінімдер бар конверттерді ашқан күннен бастап күшіне енеді.

Осы кепілдік міндеттеме Жеткізушінің тендерлік өтінімінің соңғы қолданылу мерзіміне дейін қолданылады және егер Сіздің жазбаша талабыңызды біз _____ аяғына дейін алмасақ, осы құжат бізге қайтарылатынына немесе қайтарылмайтынына қарамастан, толық және автоматты түрде аяқталады. Егер тендерлік өтінімнің қолданылу мерзімі ұзартылса, онда осы кепілдік міндеттеме сол мерзімге ұзартылады.

Осы кепілдік міндеттемеге байланысты туындайтын барлық құқықтар мен міндеттемелер Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.

Кепілгердің қолы

Күні және мекенжайы

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
11-қосымша**

**Тапсырыс беруші үздіксіз қызметті қамтамасыз ету үшін сатып алатын күн
сайынғы және (немесе) апта сайынғы қажеттілік тауарларының, жұмыстарының,
көрсетілетін қызметтерінің тізбесі**

1. Тамақ өнімдері, ауыз су (бөтелкедегі).
2. Кеңсе тауарлары, А-4, А-3 форматындағы қағаз.
3. Тамақтануды ұйымдастыру бойынша қызметтер.
4. Жуу қызметін көрсету бойынша қызметтер.
5. Автокөлік қызметтері, жанар-жағармай материалдары.
6. Әкімшілік үйлер мен ғимараттарды ұстау бойынша көрсетілетін қызметтер (жұмыстар):
  - 1) ішкі үйлер мен ғимараттардың қасбетін, сондай-ақ оған жапсарлас аумақты таза ұстау;
  - 2) ғимаратқа жапсарлас аумақты абаттандыру және көгалдандыру және ғимарат ішіндегі жасыл желекті күту;
  - 3) үйлердің ішкі үй-жайларын, ғимараттардың және оған жапсарлас аумақты санитарлық өңдеу, ғимаратқа жапсарлас аумақтан қоқыс пен қарды шығару;
  - 4) үйлер мен ғимараттарды күзету, өрт қауіпсіздігін және оған жапсарлас аумақты күзетпен, сигнализациямен және күзеттің басқа құрылғыларымен қамтамасыз ету;
  - 5) сантехникалық, электр монтаждау жұмыстары;
  - 6) лифттерді, кондиционерлерді техникалық қамтамасыз ету және жөндеу.
7. Байланыс қызметтері (оның ішінде Интернет, спутник, телефон байланысы, ұялы байланыс, пошта байланысы).
8. Ақпараттық жүйелерге ілеспе қызмет көрсету бойынша қызметтер.
9. Бұқаралық ақпарат құралдарында ақпаратты орналастыру қызметтері.
10. Серверлік бөлмелерде өрт сөндіру және салқындату жүйелеріне техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер.
11. Аппараттық-бағдарламалық құралдарға жүйелік-техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер.
12. Үйлерді, үй-жайларды және (немесе) ғимараттарды жалдау бойынша қызметтер.
13. Жалға алынатын үйлерді, үй-жайларды және (немесе) ғимараттарды жалдау қызметтері.
14. Қызметтік және арнайы автокөлік құралдарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша қызметтер.
15. Ұйымдастырушылық техникаға арналған шығыс материалдары және картридждерді толтыру бойынша қызметтер.
16. Объектілерді күзету бойынша қызметтер.

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
12-қосымша**

**Тауарларды өндіретін және (немесе) жеткізетін, жұмыстарды орындайтын,
қызметтерді көрсететін Қазақстан Республикасы мүгедектерінің қоғамдық
бірлестіктері мен Мемлекеттік сатып алу туралы заңның 51-бабы 3-тармағы
бірінші бөлігіне сәйкес айқындалған Қазақстан Республикасы мүгедектерінің
қоғамдық бірлестіктері құрған ұйымдардан сатып алынатын тауарлардың,
жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің жекелеген түрлерінің тізбесі**

Өндірілетін тауарлар, орындалатын жұмыстар, көрсетілетін қызметтер:

- 1) төсек жаймаларының барлық атаулары, көрпе, матрастар, жамылғы, әртүрлі жастықтар, сүлгі, майлықтар, жастық тыстары, матрасқа арналған тыстар;
- 2) мақтадан жасалған күртеше, мақтадан жасалған жылы шалбар, жылуды сақтайтын костюм, жылы шолақ комбинезон, жылы кеудеше, жылы күртеше, бүркемеленген далалық костюм, шалбар, мақта-матадан жасалған жұмыс костюмі, мақта-матадан жасалған далалық костюм, бүркемеленген далалық күртеше, дәнекерлеуші костюм, аккумуляторшының костюмі, жұмыс комбинезоны, аспаз костюмі, наубайшы костюмі, түрлі қалпақтар;
- 3) түрлі халаттар, түрлі алжапқыштар, бірегей нысанды киім, сигналдық кеудеше, хирургиялық костюмдер, мақта-матадан жасалған бахилалар, өндірістік және шаруашылық персоналдың нысанды киімі, көрпе, әртүрлі ішкі жейделер, түрлі жейделер, түрлі үшкіл орамалдар, жаға астары, қолғаптар, шымылдықтар;
- 4) құжат тігілетін папкалар, конверттер, қағазға арналған папкалар, сызғыштар;
- 5) банкноттық және монеталық өнімге арналған арнайы орауларды қоспағанда, орайтын қораптар, мұрағат қораптары;
- 6) ағаш бұйымдары;
- 7) абаттандыру, көгалдандыру.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің,
оның ведомстволарының, оның құрылымына кіретін
ұйымдардың және дауыс беретін акцияларының
(жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және
одан да көп пайызы Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік
басқаруындағы заңды тұлғалардың және олармен
үлестес заңды тұлғалардың тауарларды, жұмыстарды
және көрсетілетін қызметтерді иеленуі қағидаларына
13-қосымша

Нысан

Банктік кепілдік

(сатып алу туралы шарттың орындалуын қамтамасыз ету нысаны)

Банктің атауы: _____
(банктің атауы және деректемелері)

Кому: _____
(тапсырыс берушінің атауы және деректемелері)

№ ___ кепілдік міндеттеме

_____ ЖЫЛҒЫ « ___ » _____
(орналасқан жері)

_____ -НЫҢ
(жеткізушінің атауы)

«Жеткізушінің» _____
(тауарлардың, жұмыстардың немесе қызметтердің сипаты)

жеткізу (орындау, көрсету) үшін ___ жылғы _____ №__ сатып алу шартын жасағанын
(жасайтынын) және Сіздің Шартта Жеткізушінің _____ мөлшерде.
(сомасы цифрлармен және жазумен)

Шарттың жалпы сомасының _____ %-на сәйкес келетін _____
теңге жалпы сомадағы _____ (сомасы цифрлармен және жазумен)

банктік кепілдік түріндегі оның орындалуын қамтамасыз етуді енгізетіні көзделгеніңізді
назарға ала отырып,

Осы арқылы _____ жоғарыда көрсетілген
(банктің атауы)

Шарт бойынша гарант болып табылатынын және Сіздің талабыңыз бойынша Сіздің
ақы төлеуге арналған жазбаша талабыңызды, сондай-ақ Жеткізушінің Шарт бойынша
міндеттемелерін орындамағы немесе тиісінше орындамағаны туралы жазбаша растаманы
алғаннан кейін Сізге банктік кепілдіктің сомасын міндетті түрде төлейтінін растаймыз.

Осы кепілдік міндеттеме оған қол қойған сәттен бастап күшіне енеді және Жеткізуші Шарт
бойынша міндеттемелерін толық орындаған сәтке дейін қолданыста болады.

Осы кепілдік міндеттемеге байланысты туындаған барлық құқық пен міндеттеме Қазақстан
Республикасының заңнамасымен реттеледі.

Гаранттың қолы

Күні және мекенжайы

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 27 қыркүйекте
№ 17444 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 193

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларының күші жойылды деп тану туралы

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Мына:

1) «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің вексельдерді қайта есепке алу ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2004 жылғы 16 сәуірдегі № 57 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2858 болып тіркелген, 2004 жылғы 28 мамырда «Егемен Қазақстан» газетінде № 136-137 (23773) жарияланған);

2) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің вексельдерді қайта есепке алу ережесін бекіту туралы» 2004 жылғы 16 сәуірдегі № 57 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2010 жылғы 27 желтоқсандағы № 103 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6761 болып тіркелген, 2011 жылғы 26 ақпанда «Егемен Қазақстан» газетінде № 62 (26464) жарияланған) күші жойылды деп танылсын.

2. Монетарлық операциялар департаменті (Молдабекова Ә.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.
5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 5 қазанда
№ 17493 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 194

Банктік салым шарттары бойынша құбылмалы сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидаларын, оның қолданылу шарттарын бекіту туралы

1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Ерекше бөлім) 760-бабының 1-2-тармағын және «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы 15-бабының 86-3) тармақшасын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Банктік салым шарттары бойынша құбылмалы сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидаларын, оның қолданылу шарттарын бекітілсін.

2. Қаржы нарығының әдіснамасы департаменті (Сәлімбаев Д.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет – ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О. А. Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Банктік салым шарттары бойынша құбылмалы сыйақы мөлшерлемесін
есептеу қағидалары, оның қолданылу шарттары**

1. Осы Банктік салым шарттары бойынша құбылмалы сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидалары, оның қолданылу шарттары (бұдан әрі – Қағидалар) 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (Ерекше бөлім) 760-бабының 1-2-тармағына және «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – Ұлттық Банк туралы заң) 15-бабының 86-3) тармақшасына сәйкес әзірленді және екінші деңгейдегі банктер (бұдан әрі – банк) үшін жеке және заңды тұлғалармен жасалатын мерзімді немесе жинақ салымдары шарттары (бұдан әрі – шарт) бойынша құбылмалы сыйақы мөлшерлемесін есептеу тәртібі мен қолданылу шарттарын айқындайды.

2. Құбылмалы сыйақының мөлшерлемесі базалық көрсеткіш пен пайыздық спрэд мөлшерлемесінің қосындысы ретінде айқындалады.

3. Шарттар бойынша базалық көрсеткіш ретінде мына көрсеткіштердің бірі пайдаланылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Ұлттық Банк туралы заңның 34-бабына сәйкес белгілейтін базалық мөлшерлеме;

Қазақстан Республикасының мемлекеттік статистикасы саласындағы уәкілетті орган «Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 23-1-бабына сәйкес жария ететін инфляцияның деңгейі;

Tenge OverNight Index Average (TONIA) мөлшерлемесі – қор биржасында жасалған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарымен автоматты репо секторында 1 (бір) жұмыс күні мерзімімен репоны ашу мәмілелері бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме;

Tenge Week Index Average (TWINA) мөлшерлемесі – қор биржасында жасалған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарымен автоматты репо секторында күнтізбелік 7 (жеті) күн мерзімімен репоны ашу мәмілелері бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме.

4. Пайыздық спрэд пайыздық тармақпен есептелетін номиналды шамада көрсетіледі және банк шартты жасасқан кезде белгілейтін белгіленген мәнді білдіреді, пайыздық спрэдтің мөлшерін ұлғайту және (немесе) салым мерзімін ұзарту жағдайларын қоспағанда, ол өзгертілмейді.

5. Егер шарттың қолданылу мерзімі кезеңінде құбылмалы мөлшерлеменің мәні теріс мән болса, онда оның мәні нөлге тең болып қабылданады.

6. Шарттың қолданылу кезеңінде банк құбылмалы сыйақы мөлшерлемесін есептеу үшін пайдаланылатын базалық көрсеткішті ескере отырып, шарттың талаптарына сәйкес құбылмалы сыйақының мөлшерлемесін қайта қарайды.

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 15 қазанда
№ 17551 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 195

Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы нарығы мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында және «Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының қаржы нарығы мәселелері бойынша өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі (бұдан әрі – Тізбе) бекітілсін.

2. Банктерді қадағалау департаменті (Қизатов О.Т.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы Тізбенің 3-тармағының 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін үшінші және төртінші абзацтарын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»
Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитеті

_____

2018 жылғы «__» _____

«КЕЛІСІЛДІ»
Қазақстан Республикасының
Мәдениет және спорт министрлігі

_____

2018 жылғы «__» _____

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 195 қаулысымен
бекітілген**

**Қазақстан Республикасының қаржы нарығының мәселелері бойынша
өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің
тізбесі**

1. «Банктің немесе банк холдингінің меншікті облигациялармен және банк немесе банк холдингі міндеттемелеріне кепілдік берген осы банктің немесе банк холдингінің еншілес ұйымдары шығарған облигациялармен мәмілелер жасау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 ақпандағы №62 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №7507 болып тіркелген, 2012 жылғы 24 мамырда «Егемен Қазақстан» газетінде жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Банктің немесе банк холдингінің меншікті облигациялармен және банк немесе банк холдингі міндеттемелеріне кепілдік берген осы банктің немесе банк холдингінің еншілес ұйымдары шығарған облигациялармен мәмілелер жасау қағидаларында:

5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Банк немесе банк холдингі сатып алған меншікті облигациялар және банк немесе банк холдингі міндеттемелеріне кепілдік берген осы банктің немесе банк холдингінің еншілес ұйымдарының облигациялары туралы ақпарат (бұдан әрі – ақпарат) банктің немесе банк холдингінің ішкі құжаттарында белгіленген нысан бойынша қағаз тасымалдағышта жасалады, банктің немесе банк холдингінің бірінші басшысы немесе ақпарат қол қоюға уәкілетті адам, банктің немесе банк холдингінің бас бухгалтері қол қояды және банкте немесе банк холдингінде осы ақпарат жасалған күннен бастап 5 (бес) жыл ішінде сақталады.».

2. «Екінші деңгейдегі банктердің, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының басшы қызметкерлеріне еңбекақы төлеу, ақшалай сыйақылар, сондай-ақ материалдық көтермелеудің басқа да түрлерін есептеу жөніндегі ішкі саясатына қойылатын талаптарды және екінші деңгейдегі банктердің және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының барлық басшы қызметкерлеріне төленген кірістер туралы есептіліктің нысанын белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 ақпандағы №74 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №7525 болып тіркелген, 2012 жылғы 24 мамырда «Егемен Қазақстан» газетінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

кіріспесі мынадай редакцияда жазылсын:

«Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы, «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы және «Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**»;

қосымшаға сәйкес нысан бойынша Қаржы ұйымының басшы қызметкерлеріне төленген кірістер туралы есеп Тізбеге 1-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын.

3. «Екінші деңгейдегі банктерде сақталуға тиіс негізгі құжаттар тізбесін және олардың сақталу мерзімдерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 29 ақпандағы №66 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №13710 болып тіркелген, 2016 жылғы 31 мамырда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктерде сақталуға тиіс негізгі құжаттар тізбесінде:

реттік нөмірі 64-жол мынадай редакцияда жазылсын:

64	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің банктерге қатысты шектеулі ықпал ету шараларын, қадағалап ден қою шараларын, әкімшілік құқық бұзушылық істерін және санкциялар қолдану мәселелері жөніндегі құжаттар (баянжазбалар, анықтамалар, хат алмасу)	5 жыл	5 жыл	
----	---	-------	-------	--

».

4. «Кредиттік бюролардың Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ақпараттар мен мәліметтерді ұсыну қағидаларын, мерзімдерін және көлемдерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қарашадағы №278 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №14761 болып тіркелген, 2017 жылғы 13 ақпанда Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Кредиттік бюролардың Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ақпараттар мен мәліметтерді ұсыну қағидаларында, мерзімдерінде және көлемдерінде:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Кредиттік бюролар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың оныншы жұмыс күнінен кешіктірмей Қағидалардың 3-тармағында көзделген ақпарат мен мәліметтерді ұсынады.»;

3-тармақтың 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«2) Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ақпарат берушілер бөлігінде қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттардың және шартты міндеттемелердің саны туралы мәліметтер;»;

5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Қағаз тасымалдағыштағы ақпараттарға және мәліметтерге кредиттік бюроның бірінші басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам) және оларды жасауға жауапты орындаушы қол қояды және кредиттік бюрода сақталады.»;

1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Кредиттік тарихтың деректер базасындағы кредиттік тарихтың саны туралы ақпарат Тізбеге 2-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын;

2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ақпарат берушілер бөлігінде қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттардың және шартты міндеттемелердің саны туралы мәліметтер Тізбеге 3-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын;

3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Кредиттік тарихтың деректер базасынан берілген кредиттік есептердің саны туралы мәліметтер Тізбеге 4-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын;

4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ақпарат беру туралы және (немесе) кредиттік есепті алу туралы жасасқан шарттар жөніндегі ақпарат Тізбеге 5-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын;

5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Есепті тоқсан ішінде қосымша қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижелері туралы ақпарат Тізбеге 6-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын.

5. «Екінші деңгейдегі банктердің банк кепілдіктері мен кепілгерлігін беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 28 қаңтардағы №21 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №14915 болып тіркелген, 2017 жылғы 30 наурызда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердің банк кепілдіктері мен кепілгерлігін беру қағидаларында:

3-тармақтың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«Банк кепілдігін немесе кепілгерлігін беруге борышкер тұлғаның өтінішін банк Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №15541 болып тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 28 шілдедегі №136 қаулысымен бекітілген Банктік қызметтерді көрсету және банктердің, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың банктік қызметтерді көрсету үдерісінде туындайтын клиенттердің өтініштерін қарау қағидаларында белгіленген тәртіппен қарастырады.»;

6-тармақтың 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«2) тапсырмасы бойынша банк банк кепілдігін немесе кепілгерлігін берген заңды тұлға борышкердің атауы, заңды тұлға ретінде мемлекеттік тіркелген күні, бизнес-сәйкестендіру нөмірі;»;

8-тармақтың 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«2) тапсырмасы бойынша банк банктік қарсы кепілдігін берген заңды тұлға борышкердің атауы, заңды тұлға ретінде мемлекеттік тіркелген күні, бизнес-сәйкестендіру нөмірі;».

6. «Қамтылымсыз кредит (бланкілік кредит) беру критерийлерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 28 қаңтардағы №22 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №14902 болып тіркелген, 2017 жылғы 29 наурызда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

1-тармақтың 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«1) кредиттің мөлшері банктің Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №15886 болып тіркелген «Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерін, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары мен олардың лимиттерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі №170 қаулысының (бұдан әрі – №170 қаулы) талаптарына сәйкес есептелген меншікті капиталының өлшемінен 0,02 (нөл бүтін жүзден екі) пайызынан асатын;»;

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Осы қаулының 1-тармағында белгіленген қамтылымсыз кредиттің (бланкілік кредиттің) критерийлері №170 қаулыға қолданылмайды.».

**Қазақстан Республикасының қаржы
нарығын реттеу мәселелері бойынша
өзгерістер енгізілетін нормативтік
құқықтық актілерінің тізбесіне
1-қосымша**

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2012 жылғы «24» ақпандағы
№ 74 қаулысына
қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

**Қаржы ұйымының басшы қызметкерлеріне
төленген кірістер туралы есеп**

(қаржы ұйымының атауы)

Есепті кезең: ___ жылғы 1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығы

Индекс: DRR_1

Кезеңділігі: жыл сайын

Ұсынатындар: екінші деңгейдегі банктер, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: қаржы жылы аяқталғаннан кейін күнтізбелік бір жүз жиырма күн ішінде.

№	Тегі, аты, бар болса әкесінің аты	Басшы қызметкердің лауазымы	Жетекшілік етілетін қызмет түрі	Белгіленбеген сыйақының белгіленген және белгіленбеген сыйақы сомасына қатынасы (пайызбен)
1	2	3	4	5
1				
2				
...				
	Жиынтығы	x	x	x

кестенің жалғасы

Осы қаулының 4-тармағының 1) тармақшасында көзделген негіздер бойынша белгіленбеген сыйақыны төлемеу фактілерінің болуы (иә/жоқ)	Сыйақы (мың теңге)		
	белгіленген	белгіленбеген	
		төленген	тоқтатыла тұрған
6	7	8	9
	x	x	X
	x	x	x
	x	x	X
x			

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам):

_____
(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы)

Бас бухгалтер:

_____
(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы)

Орындаушы:

_____
(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы)

_____
(телефон нөмірі)

Есепке қол қойылған күн ____ жылғы « ____ » _____

Ескертпе:

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру жөніндегі түсіндірме осы нысанға қосымшада келтірілген.

**Қаржы ұйымының басшы
қызметкерлеріне
төленген кірістер туралы
есептің нысанына
қосымша**

**Әкімшілік деректерді жинауға арналған
нысанды толтыру бойынша түсіндірме**

**Қаржы ұйымының басшы қызметкерлеріне
төленген кірістер туралы есеп**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме әкімшілік деректер жинауға арналған «Қаржы ұйымының басшы қызметкерлеріне төленген кірістер туралы есеп» нысанын (бұдан әрі – Нысан) (бұдан әрі – Түсіндірме) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 20-бабының 2-тармағына, «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 34-бабының 2-тармағына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды қаржы ұйымдары жыл сайын толтырады. Нысандағы деректер мың теңгемен көрсетіледі. Есептегі 500 (бес жүз) теңгеден аз сома 0 (нөлге) дейін, ал 500 (бес жүз) теңгеге тең және одан көп сома 1000 (бір мың) теңгеге дейін дөңгелектенеді.

4. Нысанға бірінші басшы, бас бухгалтер немесе есепке қол қоюға олар уәкілеттік берген адамдар және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 5-бағанда белгіленбеген сыйақының белгіленген және белгіленбеген сыйақының сомасына арақатысы көрсетіледі (пайызбен).

6. 6-бағанда осы қаулының 4-тармағының 1) тармақшасында көзделген негіздер бойынша белгіленбеген сыйақының төленбеу фактілерінің болуы көрсетіледі.

7. 7-бағанда «Жиынтығы» деген жол бойынша қаржы ұйымының басшы қызметкерлерінің белгіленген сыйақының жиынтық мәні көрсетіледі.

8. 8 және 9-бағандарда «Жиынтығы» деген жол бойынша қаржы ұйымының басшы қызметкерлерінің төленген және тоқтатыла тұрған сыйақының жиынтық мәні көрсетіледі.

9. 7, 8 және 9-бағандардағы «Жиынтығы» деген жол бойынша деректер брутто негізде көрсетіледі.

**Қазақстан Республикасының
қаржы нарығы мәселелері бойынша
өзгерістер енгізілетін нормативтік
құқықтық актілерінің тізбесіне
2-қосымша**

**Кредиттік бюролардың Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне ақпараттар мен мәліметтерді
ұсыну қағидаларына, мерзімдеріне және көлемдеріне
1-қосымша**

Әкімшілік деректер жинауға арналған нысан

Кредиттік тарихтың дерекқорындағы кредиттік тарихтың саны туралы ақпарат

Есепті кезең: ____ жылғы « ____ » _____ жағдай бойынша

_____ (кредиттік бюроның атауы)

Индекс: Pril_1

Кезеңділігі: тоқсан сайын

Ұсынатындар: кредиттік бюро

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың оныншы жұмыс күнінен кешіктірмей.

№	Көрсеткіштердің атауы		Есепті кезеңдегі кредиттік тарихтың саны	Үдемелі жиынтықпен дерекқор жасалғаннан бастап кредиттік тарихтың саны
1	2		3	4
1	Кредиттік тарихтың жалпы саны			
1.1	оның ішінде	жеке тұлғалар бойынша		1.1
1.2		заңды тұлғалар бойынша		1.2

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ (қолы)

Орындаушы

_____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ (қолы)

Есепке қол қойылған күн ____ жылғы « ____ » _____

Ескертпе:

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада келтірілген.

Кредиттік тарихтың деректер базасындағы кредиттік тарихтардың саны туралы ақпарат нысанына қосымша

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Кредиттік тарихтың дерекқорындағы кредиттік тарихтың саны туралы ақпарат

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме әкімшілік деректер жинауға арналған «Кредиттік тарихтың дерекқорындағы кредиттік тарихтың саны туралы ақпарат» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасындағы кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы» 2004 жылғы 6 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы 5-бабының 5) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды кредиттік бюролар тоқсан сайын жасайды және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша толтырады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам) және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 3-бағанда есепті айда кредиттік тарихтың дерекқорға енгізілген кредиттік тарихтың саны көрсетіледі.

6. 4-бағанда үдемелі жиынтықпен дерекқор жасалғаннан бастап кредиттік тарихтың дерекқорға енгізілген кредиттік тарихтың саны көрсетіледі.

**Қазақстан Республикасының
қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша
өзгерістер енгізілетін нормативтік
құқықтық актілерінің тізбесіне
3-қосымша**

**Кредиттік бюролардың
Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне ақпараттар мен мәліметтерді
ұсыну қағидаларына, мерзімдеріне
және көлемдеріне
2-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

**Ақпарат берушілер бөлігінде қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттардың
және шартты міндеттемелердің саны туралы мәліметтер**

Есепті кезең: _____ жылғы « _____ » _____ жағдай бойынша

_____
(кредиттік бюроның атауы)

Индекс: Pril_2

Кезеңділігі: тоқсан сайын

Ұсынатындар: кредиттік бюро

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың оныншы жұмыс күнінен кешіктірмей.

№	Ақпарат берушінің атауы	Есепті кезеңде қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттар саны			Есепті кезеңде шартты міндеттемелер бойынша шарттар саны		
		оның ішінде			оның ішінде		
		барлығы	жеке тұлғалар бойынша	занды тұлғалар бойынша	барлығы	жеке тұлғалар бойынша	занды тұлғалар бойынша
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Екінші деңгейдегі банктер						
1.1							
1.n							
2	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар						
2.1							
2.n							
3	Микроқаржы ұйымдары						
3.1							
3.n							
4	Тауарларды және көрсетілетін қызметтерді кредитке өткізетін не төлемдердің мерзімін ұзартатын жеке кәсіпкерлер немесе заңды тұлғалар						
4.1							
4.n							
5	«Азамагтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы						
6	Коммуналдық қызмет көрсететін табиғи монополия субъектілері						
6.1							

6.n									
7	Коллекторлық агенттіктер								
7.1									
7.n									
8	Ақпарат беру туралы шарттар негізінде өзге де тұлғалар								
8.1									
8.n									
	Барлығы								

кестенің жалғасы

№	Ақпарат берушінің атауы	Үдемелі жиынтықпен дереккор жасалғаннан бастап қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттар саны			Үдемелі жиынтықпен дереккор жасалғаннан бастап шартты міндеттемелер бойынша шарттар саны			Ақпарат берушінің дерекқорында ақпаратты соңғы жаңарту күні
		Барлығы	оның ішінде		барлығы	оның ішінде		
			жеке тұлғалар бойынша	заңды тұлғалар бойынша		жеке тұлғалар бойынша	заңды тұлғалар бойынша	
		9	10	11	12	13	14	15
1	Екінші деңгейдегі банктер							
1.1								
1.n								
2	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар							
2.1								
2.n								
3	Микроқаржы ұйымдары							
3.1								
3.n								

4	Тауарларды және көрсетілетін қызметтерді кредитке өткізетін не төлемдердің мерзімін ұзартатын жеке кәсіпкерлер немесе заңды тұлғалар							
4.1								
4.n								
5	«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы							
6	Коммуналдық қызмет көрсететін табиғи монополия субъектілері							
6.1								
6.n								
7	Коллекторлық агенттіктер							
7.1								
7.n								
8	Ақпарат беру туралы шарттар негізінде өзге де тұлғалар							
8.1								
8.n								
	Барлығы							

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ (қолы)

Орындаушы

_____ лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ (қолы) _____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойылған күн _____ жылғы « _____ »

Ескертпе:

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада келтірілген.

**Ақпарат берушілер бөлігінде
қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттардың
және шартты міндеттемелердің саны туралы
мәліметтердің саны мәліметтер нысанына
қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

**Ақпарат берушілер бөлігінде қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттардың
және шартты міндеттемелердің саны туралы мәліметтер**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме әкімшілік деректер жинауға арналған «Ақпарат берушілер бөлігінде қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттардың және шартты міндеттемелердің саны туралы мәліметтер» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасындағы кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы» 2004 жылғы 6 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы 5-бабының 5) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды кредиттік бюролар тоқсан сайын жасайды және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша толтырады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам) және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 3, 4, 5, 6, 7 және 8-бағандарда тиісінше қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттардың саны және есепті тоқсан ішінде кредиттік бюролардың дерекқорына түскен шартты міндеттемелер туралы мәліметтер көрсетіледі.

6. 9, 10, 11, 12, 13 және 14-бағандарда қарыздар, қызметтер ұсыну туралы шарттардың саны және үдемелі жиынтықпен дерекқор жасалғаннан бастап кредиттік бюролардың дерекқорына түскен шартты міндеттемелер туралы мәліметтер көрсетіледі.

7. 3, 4, 5, 9, 10 және 11-бағандарда көрсетілген қызметтер бойынша мәліметтерді коммуналдық қызметтер көрсететін табиғи монополиялар субъектілері ғана ұсынады.

8. 15-бағанда ақпарат берушінің дерекқорында ақпаратты соңғы жаңарту күні көрсетіледі.

9. 3-жолда «Микроқаржы ұйымы туралы» 2012 жылғы 26 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің интернет-ресурсында орналастырылған Микроқаржы ұйымдарының тізіліміне енгізілген микроқаржы ұйымдары бойынша мәліметтер көрсетіледі. Микроқаржы ұйымдарының тізіліміне енгізілмеген микроқаржы ұйымдары «Ақпарат ұсыну туралы шарттардың негізінде өзге тұлғалар» деген 7-жолда көрсетіледі.

**Қазақстан Республикасының
қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша
өзгерістер енгізілетін нормативтік
құқықтық актілерінің тізбесіне
4-қосымша**

**Кредиттік бюролардың
Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкіне ақпараттар мен
мәліметтерді ұсыну қағидаларына,
мерзімдеріне және көлемдеріне
3-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

**Кредиттік тарихтың дерекқорынан берілген кредиттік есептердің саны туралы
мәліметтер**

Есепті кезең: _____ жылғы « _____ » _____

_____ (кредиттік бюроның атауы)

Индекс: Pril_3

Кезеңділігі: тоқсан сайын

Ұсынатын: кредиттік бюро

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың оныншы жұмыс күнінен кешіктірмей.

№	Кредиттік есепті алушының атауы	Есепті кезеңде есеп түрлері бойынша берілген кредиттік есептердің саны									
		барлығы	Есеп 1		Есеп n		Теріс ақпараты бар есеп			Кредиттік тарихтың субъектісі туралы ақпараттың жоқ екені туралы есеп	
			жеке тұлғалар бойынша	занды тұлғалар бойынша	жеке тұлғалар бойынша	занды тұлғалар бойынша	жеке тұлғалар бойынша	занды тұлғалар бойынша	9		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	Екінші деңгейдегі банктер										
1.1											
1.n											
2	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар										
2.1											
2.n											
3	Микроқаржы ұйымдары										
3.1											
3.n											
4	Тауарларды және көрсетілетін қызметтерді кредитке өткізетін не төлемдердің мерзімін ұзартатын дара кәсіпкерлер немесе заңды тұлғалар										
4.1											
4.n											
5	Ақпарат беру туралы шарттар негізінде өзге де тұлғалар										
5.1											
5.n											
6	Пайдасына банк кепілдігі немесе кепілдеме берілген тұлғалар										
6.1											
6.n											

7	Облигацияларды ұстаушылардың мүдделерін білдіру туралы шарт жасасқан облигациялар эмитенттерінің кредиттік есебіне қағысты облигацияларды ұстаушылардың өкілдері									
7.1										
7.n										
8	Коллекторлық агенттіктер									
8.1										
8.n										
9	Кредиттік тарих субъектілері									
10	Уәкілетті орган									
	Барлығы									
11	Берілген түзетілген кредиттік есептердің саны									
	оның ішінде									
	жеке тұлғалар бойынша									
	заңды тұлғалар бойынша									

кестенің жалғасы

№	Кредиттік есепті алушының атауы	Үдемелі жиынтықпен дереккор жасалғаннан бастап есеп түрлері бойынша берілген кредиттік есептердің саны										Кредиттік тарихтың субъектісі туралы ақпараттың жоқ екені туралы есеп									
		барлығы		Есеп 1		Есеп n		Теріс ақпараты бар есеп		занды тұлғалар бойынша	жеке тұлғалар бойынша		занды тұлғалар бойынша								
		жеке тұлғалар бойынша	занды тұлғалар бойынша	жеке тұлғалар бойынша	занды тұлғалар бойынша	жеке тұлғалар бойынша	занды тұлғалар бойынша														
1	Екінші деңгейдегі банктер	11	12	13	14	15	16	17	18												
1.1																					
1.n																					
2	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар																				
2.1																					
2.n																					
3	Микроқаржы ұйымдары																				
3.1																					
3.n																					
4	Тауарларды және көрсетілетін қызметтерді кредитке өткізетін не төлемдердің мерзімін ұзартатын дара кәсіпкерлер немесе заңды тұлғалар																				
4.1																					
4.n																					
5	Ақпарат беру туралы шарттар негізінде өзге де тұлғалар																				
5.1																					
5.n																					

6	Пайдасына банк кепілдігі немесе кепілдеме берілген тұлғалар																					
6.1																						
6.n																						
7	Облигацияларды ұстаушылардың мүдделерін білдіру туралы шарт жасасқан облигациялар эмитенттерінің кредиттік есебіне қатысты облигацияларды ұстаушылардың өкілдері																					
7.1																						
7.n																						
8	Коллекторлық агенттіктер																					
8.1																						
8.n																						
9	Кредиттік тарих субъектілері																					
10	Уәкілетті орган																					
	Барлығы																					
11	Берілген түзетілген кредиттік есептердің саны																					
	оның ішінде																					
	жеке тұлғалар бойынша																					
	заңды тұлғалар бойынша																					

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ (қолы)

Орындаушы

_____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы) (телефон нөмірі)

Есепке қол қойылған күн _____ жылғы «_____» _____

Ескертпе:

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада келтірілген.

**Кредиттік тарихтың
дерекқорынан берілген
кредиттік есептердің саны
туралы мәліметтер нысанына
қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

**Кредиттік тарихтың дерекқорынан берілген кредиттік есептердің саны туралы
мәліметтер**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме әкімшілік деректерді жинауға арналған «Кредиттік тарихтың дерекқорынан берілген кредиттік есептердің саны туралы мәліметтер» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасындағы кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы» 2004 жылғы 6 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 5) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды кредиттік бюролар тоқсан сайын жасайды және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша толтырады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам) және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. «Есеп 1», «Есеп n» бағандарында берілген кредиттік есептер түрлерінің атауы көрсетіледі.

6. 10-жолда кредиттік есептегі ақпаратпен келіспеу туралы кредиттік тарих субъектісінің өтінішіне сәйкес берілген түзетілген кредиттік есептердің саны көрсетіледі.

7. 3-жолда «Микроқаржы ұйымдары туралы» 2012 жылғы 26 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің интернет-ресурсында орналастырылған Микроқаржы ұйымдарының тізіліміне енгізілген микроқаржы ұйымдары бойынша мәліметтер көрсетіледі. Микроқаржы ұйымдарының тізіліміне енгізілмеген микроқаржы ұйымдары «Ақпарат ұсыну туралы шарттардың негізінде өзге тұлғалар» 5-жолында көрсетіледі.

**Қазақстан Республикасының
қаржы нарығы мәселелері бойынша
өзгерістер енгізілетін нормативтік
құқықтық актілерінің тізбесіне
5-қосымша**

**Кредиттік бюролардың
Ұлттық Банкке ақпараттар мен
мәліметтерді ұсыну қағидаларына,
мерзімдеріне және көлемдеріне
4-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

**Ақпарат беру туралы және (немесе) кредиттік есепті алу туралы жасасқан
шарттар жөніндегі ақпарат**

Есепті кезең: ____ жылғы « ____ » _____

_____ (кредиттік бюроның атауы)

Индекс: Pril_4

Кезеңділігі: тоқсан сайын

Ұсынатын: кредиттік бюро

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың оныншы жұмыс күнінен кешіктірмей.

№	Кредиттік тарихты қалыптастыру және оны пайдалану жүйесіне қатысушының атауы	Шарттың нөмірі	Шарт жасасқан күн
1	2	3	4
	Ақпарат берушілер:		
1.	Екінші деңгейдегі банктер:		
1.1			
1.n			
2	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар:		
2.1			
2.n			
3	Микроқаржы ұйымдары:		
3.1			
3.n			
4	Тауарларды және көрсетілетін қызметтерді кредитке өткізетін не төлемдердің мерзімін ұзартатын жеке кәсіпкерлер немесе заңды тұлғалар:		
4.1			
4.n			
5	«Азаматтарға арналған Үкімет» мемлекеттік корпорациясы		

6	Коммуналдық қызметтерді көрсететін табиғи монополия субъектілері:		
6.1			
6.n			
7	Коллекторлық агенттіктер:		
7.1			
7.n			
8	Ақпарат беру туралы шарттар негізінде өзге де тұлғалар:		
8.1			
8.n			
	Ақпарат беру туралы жасасқан шарттардың жалпы саны.		
	Кредиттік есептерді алушылар:		
1.	Екінші деңгейдегі банктер:		
1.1			
1.n			
2	Банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар:		
2.1			
2.n			
3	Микроқаржы ұйымдары:		
3.1			
3.n			
4	Тауарларды және көрсетілетін қызметтерді кредитке өткізетін не төлемдердің мерзімін ұзартатын жеке кәсіпкерлер немесе заңды тұлғалар:		
4.1			
4.n			
5	Ақпарат беру туралы шарттар негізінде өзге де тұлғалар:		
5.1			
5.n			
6	Пайдасына банк кепілдіктері немесе кепілдемелер берілген тұлғалар:		
6.1			
6.n			
7	Облигацияларды ұстаушылардың мүдделерін білдіру туралы шарт жасасқан облигациялар эмитентінің кредиттік есебіне қатысты облигацияларды ұстаушылардың өкілдері:		
7.1			
7.n			
8	Коллекторлық агенттіктер:		
8.1			
8.n			
	Кредиттік есепті алу туралы жасасқан шарттардың жалпы саны.		

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ (қолы)

Орындаушы

_____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ (қолы)

_____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойылған күн _____ жылғы « _____ » _____

Ескертпе:

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада келтірілген.

**Ақпарат беру туралы және (немесе)
кредиттік есепті алу туралы
жасасқан шарттар жөніндегі
ақпарат нысанына
қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

**Ақпарат беру туралы және (немесе) кредиттік есепті алу туралы жасасқан
шарттар жөніндегі ақпарат**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме әкімшілік деректерді жинауға арналған «Ақпарат беру туралы және (немесе) кредиттік есепті алу туралы жасасқан шарттар жөніндегі ақпарат» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасындағы кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы» 2004 жылғы 6 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 5) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды кредиттік бюролар тоқсан сайын жасайды және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша толтырады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам) және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 3-жолда «Микроқаржы ұйымдары туралы» 2012 жылғы 26 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің интернет-ресурсында орналастырылған Микроқаржы ұйымдарының тізіліміне енгізілген микроқаржы ұйымдары бойынша мәліметтер көрсетіледі. Микроқаржы ұйымдарының тізіліміне енгізілмеген микроқаржы ұйымдары «Ақпарат ұсыну туралы шарттардың негізінде өзге тұлғалар» деген 5-жолда көрсетіледі.

**Қазақстан Республикасының
қаржы нарығы мәселелері бойынша
өзгерістер енгізілетін нормативтік
құқықтық актілерінің тізбесіне
6-қосымша**

**Кредиттік бюролардың
Ұлттық Банкке ақпараттар мен
мәліметтерді ұсыну қағидаларына,
мерзімдеріне және көлемдеріне
5-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

**Есепті тоқсан ішінде қосымша қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижелері туралы
ақпарат**

Есепті кезең: _____ жылғы « _____ » _____

_____ (кредиттік бюроның атауы)

Индекс: Pril_5

Кезеңділігі: тоқсан сайын

Ұсынатын: кредиттік бюро

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың оныншы жұмыс күнінен кешіктірмей.

№	Клиенттің атауы	Негіздемесі	Қызметтің атауы	Қызметтің құны мың теңгемен	Қызмет көрсету күні
1	2	3	4	5	6
1.	1 қызмет түрі				
1.1					
1.n					
2.	2 қызмет түрі				
2.1					
2.2					
2.n					
n.	n қызмет түрі				
n.1					
n. n					
	Барлығы				

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса))

_____ (қолы)

Орындаушы

_____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса))

_____ (қолы)

_____ (телефон нөмірі)

Есепке қол қойылған күн _____ жылғы «_____» _____

Ескертпе:

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада келтірілген.

**Есепті тоқсан ішінде
қосымша қызмет түрлерін
жүзеге асыру нәтижелері
туралы ақпарат нысанына
қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

**Есепті тоқсан ішінде қосымша қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижелері туралы
ақпарат**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме әкімшілік деректерді жинауға арналған «Есепті тоқсан ішінде қосымша қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижелері туралы ақпарат» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қазақстан Республикасындағы кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы» 2004 жылғы 6 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 5) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды кредиттік бюролар тоқсан сайын жасайды және есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша толтырады.

4. Нысанға бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам) және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 2-бағанның 1, 2 және n-жолдарында «Қазақстан Республикасындағы кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы» 2004 жылғы 6 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 7-бабының 2-тармағында көзделген қосымша қызмет түрлерінің атаулары көрсетіледі, олардың шеңберінде есепті тоқсан ішінде қызметтер көрсетілген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 196

«Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерін, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары мен олардың лимиттерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі № 170 қаулысына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында және «Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. «Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерін, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары мен олардың лимиттерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі № 170 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15886 тіркелген, 2017 жылғы 25 қазанда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай өзгерістер мен толықтыру енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерінде, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерінде:

2-тармақтың 5) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«5) кепілдің тұрақсыз түрлері – болашақта түсетін мүлік және ақша қаражаты (Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасасқан мемлекеттік-жекешелік әріптестік келісімшарты бойынша, жағдайлары Қалыптардың 2-1-тармағында көзделген банктік қарыз шарты бойынша қамтамасыз ету болып табылатын инвестициялық шығындардың өтемақысын есепке жатқызуға арналған шотқа аударылатын ақша түсімі бойынша мемлекеттік серіктестікке қойылатын талап құқықтарын қоспағанда), оның ішінде үлестік қатысу шарттары бойынша (мемлекеттің қатысуы бар компаниялармен (квазимемлекеттік сектор субъектілерімен) жасалған шарттар бойынша келіп түсетін ақша қаражатын қоспағанда), сақтандыру шарттары (Standard&Poor's рейтингтік агенттігінің «BB+» төмен емес рейтингі немесе Moody's Investors Service және Fitch агенттіктерінің (бұдан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) рейтингі бар сақтандыру компанияларымен жасалған, міндеттемелерді шартсыз және кері қайтарусыз орындау туралы тармақтары бар сақтандыру шарттарын, жағдайлары Қалыптардың 2-1-тармағында көзделген сақтандыру шарттарын қоспағанда), жеке немесе

занды тұлғалардың кепілдіктері (Standard&Poor's рейтингтік агенттігінің «BB+» төмен емес кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерін, Standard&Poor's рейтингтік агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің «B-» төмен емес кредиттік рейтингі бар екінші деңгейдегі банктердің кепілдіктерін, сондай-ақ ұлттық басқарушы холдингтер және олардың еншілес ұйымдары берген кепілдіктерді қоспағанда), материалдық емес активтер, жарғылық капиталға қатысу үлестері немесе Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушыларының және (немесе) халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың ресми тізіміне енгізілмеген бағалы қағаздар (айналым қаражатын қаржыландырумен байланысты емес мақсаттарға берілген қарыздар бойынша берешегінің есептелген сыйақыларды, салықтық есептеулерді және есептелген амортизацияны (EBITDA) төлеу жөніндегі шығыстарды шегергенге дейінгі пайдасына қатынасы 4-тен аспайтын заңды тұлғалардың кепілмен қамтамасыз етуге қабылданған жарғылық капиталына қатысу үлестерін және (немесе) бағалы қағаздарын қоспағанда), қағазға басып шығарылған астық қолхаттары, Қазақстан Республикасынан тыс жердегі кепілмен қамтамасыз ету (көрсетілген елдердің кепілмен қамтамасыз етудің тиісінше ресімделуін растайтын құқығына сәйкес банктің заң консультанттарының немесе еншілес ұйымдары мамандарының қорытындысы болған кезде Еуразиялық Экономикалық Одақ елдеріндегі кепілмен қамтамасыз етуін қоспағанда);»;

мынадай мазмұндағы 2-1-тармақпен толықтырылсын:

«2-1. Банк мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарты шеңберінде заңды тұлғамен банктік қарыз шартын жасайды және ол мынадай талаптарға сәйкес келеді:

мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобасын іске асырудың инвестициялық кезеңі 36 (отыз алты) айдан аспайды. Инвестициялық кезең банктік қарыз шартын (кредит желісін беру (ашу) туралы келісім) жасасқан күннен бастап инвестициялық шығындардың өтемақысы төлемінің басталған күні аралығы болып табылады;

мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобасын қарыз (кредит желісінің шеңберінде берілген қарыз) сомасы шеңберінде кезең-кезеңмен қаржыландыру мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

кезең-кезеңмен қаржыландыру сомасы инвестициялық кезеңнің төрттен бірінде жалпы қарыз (кредит желісінің шеңберінде берілген қарыз) мөлшерінің 30 (отыз) пайызынан аспайды;

кезең-кезеңмен қаржыландыру сомасы инвестициялық кезеңнің жартысында жалпы қарыз (кредит желісінің шеңберінде берілген қарыз) мөлшерінің 50 (елу) пайызынан аспайды;

құрылыс нысанына техникалық қадағалауды мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарты негізінде банк таңдаған заңды тұлға жүзеге асырады.

Standard&Poor's рейтингтік агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің «BB+» төмен емес рейтингі бар сақтандыру ұйымымен жасалған сақтандыру шарты сақтандырушының пайда алушыға (банкке) сақтандыру төлемінен (сақтандыру төлемін) бас тартуға (жүзеге асырмауға) мүмкіндік беретін мынадай:

сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) шығындардың орнын толтыру туралы талаптары сақтандыру сомасының мөлшерінен асатын;

залал немесе шығындар ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті улану, әскери іс-қимылдар, азаматтық соғыс, түрлі сипаттағы халық толқулары, жаппай тәртіпсіздік немесе ереуілдер нәтижесінде пайда болған;

банктік қарыз шарты жарамсыз болып танылған;

сақтандырушының жазбаша келісімінсіз банктік қарыз шартына, кепіл шартына, кепілдік шартына немесе кепілдемеге айтарлықтай өзгерістер енгізген;

пайда алушының (банктің) сақтандырушыға сақтандыру нысаны, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдарлары туралы жалған мәліметтер хабарлаған;

пайда алушы (банк) залал үшін жауапты тұлғадан немесе үшінші тараптан өтеу шығынын толық алған;

пайда алушы (банк) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталуының мән-жайын тексеруге және келтірілген залалдың мөлшерін белгілеуге кедергі жасаған;

пайда алушы (банк) сақтанушыға, оның ішінде сот немесе соттан тыс тәртіпте қарыз шарты бойынша өзінің талап ету құқықтарынан бас тартқан жағдайлардан ғана тұрады.

Сақтандыру шартында сот жарамсыз деп таныған кепіл шартын есепке алмай (шегеріп) сақтандыру төлемін жүзеге асыру талаптарын көрсетуге жол беріледі. Бұл жағдайда сақтандыру шарты сот жарамсыз деп таныған кепіл шартын шегере отырып қамтамасыз ету ретінде ескеріледі.

Банк қамтамасыз ету ретінде қабылдаған кезде сақтандыру шарты сөзсіз франшизаны шегере отырып қабылданады.»;

7-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«7. Меншікті капитал:

1) жеке тұлғалардың депозиттерінің сомасы мен бухгалтерлік баланстың деректеріне сәйкес 5,5-ке көбейтілген меншікті капиталдың арасындағы;

2) Қалыптарға 1-қосымшаға сәйкес Қарыздар мен дебиторлық берешек түріндегі банк активтерінің құнсыздануынан болған провизияларды (резервтерді) қалыптастыру жөніндегі нұсқауға сәйкес есептелген провизиялар (резервтер) мен ХҚЕС және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес қалыптастырылған және банктің бухгалтерлік есебінде көрсетілген провизиялар (резервтер) оң айырмаларды (бұдан әрі – оң айырма) шегергендегі бірінші деңгейдегі капитал мен екінші деңгейдегі капиталдың сомасы ретінде есептеледі.

Осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген меншікті капиталды есептеу мақсаттары үшін жеке тұлғалардың шетел валютасындағы депозиттерінің сомасы теңгенің шетел валютасына қатысты уәкілетті орган белгілеген, бірақ 2016 жылғы 1 қаңтарда белгілегеннен аспайтындай ағымдағы ресми бағамы бойынша есептеледі.

Осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген меншікті капиталды есептеу мақсаттары үшін оң айырманы банктер есептейді және мөлшері мынадай болады:

2017 жылғы 25 қыркүйектен бастап – 5 (бес) пайыз;

2017 жылғы 1 желтоқсаннан бастап – 16,67 (он алты бүтін жүзден алпыс жеті) пайыз;

2018 жылғы 1 қыркүйектен бастап – 33,33 (отыз үш бүтін жүзден отыз үш) пайыз;

2019 жылғы 1 қыркүйектен бастап – 49,99 (қырық тоғыз бүтін жүзден тоқсан тоғыз) пайыз;

2020 жылғы 1 қыркүйектен бастап – 66,67 (алпыс алты бүтін жүзден алпыс жеті) пайыз;

2021 жылғы 1 қыркүйектен бастап – 83,33 (сексен үш бүтін жүзден отыз үш) пайыз;

2022 жылғы 1 қыркүйектен бастап – 0 (нөл) пайыз.

Осы тармақтың 2) тармақшасындағы көрсетілген оң айырманы есептеу үшін Қалыптардың 1-қосымшасындағы Қарыздар мен дебиторлық берешек түріндегі банк активтерінің құнсыздануынан болған провизияларды (резервтерді) қалыптастыру жөніндегі нұсқауға сәйкес есептелген провизиялар (резервтер) ай сайын Қалыптардың 1-қосымшасындағы Қарыздар мен дебиторлық берешек түріндегі банк активтерінің құнсыздануынан болған провизияларды (резервтерді) қалыптастыру жөніндегі нұсқауға сәйкес соңғы есептелген күннен кейінгі мерзімдегі провизиялар (резервтер) толығымен өтелген және (немесе) есептен шығарылған қарыздар және дебиторлық берешектер бойынша провизиялардың (резервтердің) сомасына азайтылады.

Оң айырма Қалыптардың 1-қосымшасындағы Қарыздар мен дебиторлық берешек түріндегі банк активтерінің құнсыздануынан болған провизияларды (резервтерді) қалыптастыру жөніндегі нұсқауға сәйкес олар бойынша провизиялар (резервтер) олардың есебінің соңғы күніне есептелген қарыздар және дебиторлық берешектер бойынша есептеледі.

Оң айырманы есептеген кезде Қалыптардың 1-қосымшасындағы Қарыздар мен дебиторлық берешек түріндегі банк активтерінің құнсыздануынан болған провизияларды (резервтерді) қалыптастыру жөніндегі нұсқауға сәйкес есептелген провизиялар сомасы провизияларды

(резервтерді) есепке алусыз қарыз және (немесе) дебиторлық берешек бойынша берешектің сомасынан аспайтын мөлшерде қосылады.

Уәкілетті органның тексеру нәтижелері бойынша түзетілген оң айырма есепті айдан кейінгі есепті күннен бастап меншікті капиталдың есебіне қосылады.

Осы тармақтың 1) тармақшасында және екінші бөлігінде белгіленген талаптар тұрғын үй құрылыс жинақ банкіне қолданылмайды.»;

55-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«55. Егер мемлекет (уәкілетті орган, мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган арқылы) 2 (екі) және одан да көп заңды тұлғаның ірі қатысушысы болса, осындай топқа қатысты тәуекел мөлшері, егер басқа ірі қатысушылар, сондай-ақ қарыз алушылардың осы тобына қатысты тәуекелдің мөлшерін бір қарыз алушыға келетін тәуекел мөлшері ретінде жиынтықты түрде есептеу жөн болатын Қалыптардың 54-тармағында белгіленген өзге де жағдайлар болмаса, бір қарыз алушыға келетін тәуекел мөлшері ретінде есептелмейді.»;

57-тармақтың бірінші бөлігінің жиырма бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

«банк шығарған бағалы қағаздар және банк сатып алған «Самұрық-Қазына» Ұлттық әлауқат қоры» акционерлік қоғамының, «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» акционерлік қоғамының немесе олардың еншілес ұйымдары шығарған бағалы қағаздар бойынша кепіл ретінде ұсынылған және олар бойынша банктің даусыз өндіріп алу құқығын иемденетін бағалы қағаздар түріндегі міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету сомасы шегеріле отырып есептеледі.»;

65-тармақтың 8) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«8) Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16149 болып тіркелген «Облигацияларын банктер және банк холдингтері меншікке сатып алатын халықаралық қаржы ұйымдарының тізбесін және банктер мен банк холдингтері меншікке сатып алатын облигацияларға қойылатын талаптарды белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 29 қарашадағы № 234 қаулысында белгіленген деңгейден төмен емес шетел валютасындағы тәуелсіз ұзақ мерзімді рейтингі бар елдердің мемлекеттік бағалы қағаздары.»;

Қалыптардың 11-қосымшасына сәйкес Сауалнама қаулының 1-қосымшасына сәйкес редакцияда жазылсын;

Қалыптардың 12-қосымшасына сәйкес Меншікті капитал жеткіліктілігінің коэффициенттерін есептеу туралы мәліметтер қаулының 2-қосымшасына сәйкес редакцияда жазылсын.

2. Банктерді қадағалау департаменті (Қизатов О.Т.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитетінің Төрағасы

2018 жылғы _____

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 196 қаулысына
1-қосымша**

**Пруденциалдық қалыптардың
қалыптық және өзге де орындалуы
міндетті нормалар мен лимиттерді
маңызы мен есептеу әдістемелеріне,
белгілі бір күнге шекті
банк капиталының мөлшеріне
11-қосымша**

Сауалнама

Оригинатор банктің атауы

№	Сұрақтар	Жауаптар
1	Арнайы қаржы компаниясының атауы, орналасқан орны	
2	Секьюритилендіруді есептегендегі k2 меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің мәні	
3	Секьюритилендіруді есептегендегі k2 меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициентінің мәні (шектеулі тәсіл)	
4	Банк басқармасының құрамынан секьюритилендірудің шектеулі тәсілін қолданудың мақсатқа лайықтылығын анықтауға жауапты тұлғалар айқындалған	_____ иә _____ жоқ
5	Арнайы қаржы компаниясы секьюритилендірілген активтер бойынша төлемдерді борышкерлердің ықтимал төлемеуімен байланысты, оның ішінде оригинатордың банкроттығы (төлем қабілетсіздігі) жағдайында да барлық тәуекелдерді көтеретіні туралы заңгерлік қорытынды бар ма?	_____ иә _____ жоқ
6	Оригинатор жарғылық капиталға қатысу үлестеріне тура немесе жанама не арнайы қаржы компаниясында дауыс беру құқығы бар акцияларға ие ме?	_____ иә _____ жоқ егер иә болса, қатысу үлесі көрсетілсін
7	Оригинатор арнайы қаржы компаниясындағы директорлар кеңесі немесе басқарма мүшелерінің басым көпшілігін тағайындауға немесе сайлауға құқылы ма?	_____ иә _____ жоқ
8	Оригинатор шарт күшімен немесе өзге тәсілмен арнайы қаржы компаниясының шешімдерін айқындауға құқылы ма?	_____ иә _____ жоқ егер иә болса, қандай тәсілмен екені нақтылансын
9	Оригинатор арнайы қаржы компаниясынан секьюритилендірілген активтерді сатып алу бойынша өзіне қандай да бір міндеттемелерді қабылдауға құқылы ма?	_____ иә _____ жоқ егер иә болса, міндеттемелер көрсетілсін

10	Оригинатор секьюритилендірілген активтерге қатысты қандай да бір тәуекелдерді ұстап қалу бойынша міндеттемелерді өзіне қабылдауға құқылы ма?	_____ иә _____ жоқ егер иә болса, түсіндірілсін
11	Оригинатор секьюритилендірілген активтер арнайы қаржы компаниясына берілгеннен кейін секьюритилендірумен және арнайы қаржы компаниясының қызметімен байланысты шығыстарды өзіне қабылдайды ма?	_____ иә _____ жоқ
12	Арнайы қаржы компаниясы шығарған бағалы қағаздар оригинатордың төлем міндеттемелерін білдіреді ме?	_____ иә _____ жоқ
13	Секьюритилендіру мәмілесінде кері сатып алу опционы көзделген бе?	_____ иә _____ жоқ егер иә болса, кері сатып алу опционын іске асыру талаптары ашып көрсетілсін
14	Оригинатор секьюритилендірілген активтерді сатып алуға не оларды пулда басқа активтерге ауыстыруға құқылы ма?	_____ иә _____ жоқ егер иә болса, активтерді сатып алу немесе оларды ауыстыру қандай жағдайларда мүмкін болатыны ашып көрсетілсін
15	Оригинатор секьюритилендірілген активтерге қызмет көрсету бойынша қызмет көрсете ме?	_____ иә _____ жоқ
16	Оригинатордың секьюритилендіру мәмілесін жүзеге асыру басталғанда қолдау көрсетуін қоспағанда, оригинатор мен арнайы қаржы компаниясының арасындағы шартта және арнайы қаржы компаниясы мен оригинатордың басқа құжаттарында оригинатордың арнайы қаржы компаниясына қандай да бір қолдау көрсетуіне тыйым салу көзделген бе?	_____ иә _____ жоқ егер иә болса, түсіндірілсін
17	Арнайы қаржы компаниясының бағалы қағаздар шығарылымының проспектісінде оригинатордың арнайы қаржы компаниясына көрсететін шарттық қолдауы туралы ақпарат бар ма?	_____ иә _____ жоқ
18	Оригинатордың, сондай-ақ оригинатормен айрықша қатынастармен байланысты тұлғалардың құжаттарында арнайы қаржы компаниясына қандай да бір нысанда жанама қолдау көрсетуге тыйым салу көзделген бе?	_____ иә _____ жоқ
19	Тартылған рейтингтік агенттіктер туралы ақпарат	
20	Бір секьюритилендіру мәмілесі шеңберінде транштарға берілген (сақталған немесе иеленген) кредиттік рейтингтер туралы ақпарат	
21	Секьюритилендіру мәмілесімен байланысты банкте туындайтын позициялар туралы ақпарат	
22	Құжаттарда өтімділік құралдарын пайдалану көзделген бе?	_____ иә _____ жоқ егер иә болса, қандай құралдар екені және оларды қолдану талаптары көрсетілсін

Банк сауалнамаға қоса берілген құжаттар мен ақпараттың дәйектілігіне, сондай-ақ уәкілетті органға сауалнаманың қаралуына байланысты сұралатын қосымша ақпараттың және құжаттардың уақытылы ұсынылуына толық растайды.

Қоса берілетін құжаттар (жіберілетін құжаттардың ат-атымен тізбесі және әрбір құжат бойынша парақтары көрсетілсін).

Басқарма Төрағасы _____
(қолы)

Директорлар кеңесінің Төрағасы _____
(қолы)

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы 27 тамыздағы
№196 қаулысына
2-қосымша

Пруденциалдық қалыптардың
қалыптық және өзге де орындалуы
міндетті нормалар мен лимиттерді
маңызы мен есептеу әдістемелеріне,
белгілі бір күнге шекті
банк капиталының мөлшеріне
12-қосымша

Меншікті капитал жеткіліктілігінің коэффициенттерін есептеу туралы мәліметтер

(мың теңгемен)

№	Компонент атауы	Секьюритилендіру мәмілесін жүзеге асырудың алдындағы соңғы есепті күнгі мән	Секьюритилендіру мәмілесін жүзеге асырғаннан кейінгі мән
1	Бірінші деңгейдегі капитал		
1.1	Негізгі капитал		
1.2	Үстеме капитал		
2	Екінші деңгейдегі капитал		
3	Негізгі капиталдан шегерілетін инвестициялар		
3.1	Үстеме капиталдан шегерілетін инвестициялар		
3.2	Екінші деңгейдегі капиталдан шегерілетін инвестициялар		
4	Меншікті капитал		
5	Банктің секьюритилендіру мәмілесі бойынша ұстап қалатын және Standard&Poor's агенттігінің «B+»-тен бастап және төмен халықаралық рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB+»-тен бастап және төмен рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктерінің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас рейтингі не рейтингтік бағасы жоқ позициялар сомасы	X	

6	Негізгі капиталдың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер, шартты және ықтимал талаптар, нарықтық тәуекелді, операциялық тәуекелді ескере отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар сомасына қатынасы (k1)		
7	Бірінші деңгейдегі капиталдың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер, шартты және ықтимал талаптар, нарықтық тәуекелді, операциялық тәуекелді ескере отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар сомасына қатынасы (k1-2)		
8	Кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленген активтер		
8.1	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «AAA» бастап «AA-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzAAA» бастап «kzAA-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	

8.2	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «A+» бастап «A-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzA+» бастап «kzA-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	
8.3	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+» бастап «BBB-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBBB+» бастап «kzBBB-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	

8.4	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «BB+» бастап «BB-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB+» бастап «kzBB-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	
9	Кредиттік тәуекел ескеріле отырып, мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелер, оның ішінде:		
9.1	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «AAA» бастап «AA-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzAAA» бастап «kzAA-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	

9.2	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «A+» бастап «A-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzA+» бастап «kzA-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	
9.3	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+» бастап «BBB-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBBB+» бастап «kzBBB-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктерінің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	

9.4	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «BB+» бастап «BB-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB+» бастап «kzBB-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	
10	Кредиттік тәуекел ескеріле отырып, мөлшерленген туынды қаржы құралдары, оның ішінде:		
10.1	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «AAA» бастап «AA-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzAAA» бастап «kzAA-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	

10.2	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «A+» бастап «A-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктерінің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzA+» бастап «kzA-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	
10.3	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+» бастап «BBB-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBBB+» бастап «kzBBB-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	

10.4	Банк ұстап қалатын, кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленетін және Standard & Poor's агенттігінің «BB+» бастап «BB-» дейінгі халықаралық рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB+» бастап «kzBB-» дейінгі рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру мәмілесі бойынша позициялар сомасы	X	
11	Екінші деңгейдегі капиталдың есебіне енгізілмеген жалпы резервтер (провизиялар) сомасына кемітілген кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер жиынтығы		
12	Ерекше пайыздық тәуекел сомасы		
13	Жалпы пайыздық тәуекел сомасы		
14	Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекел жиынтығы		
15	Нарықтық құнның өзгеруіне байланысты жалпы тәуекел сомасы		
16	Нарықтық құнның өзгеруіне байланысты ерекше тәуекел сомасы		
17	Нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекел жиынтығы		
18	Айырбастау бағамының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекел сомасы		
19	Нарықтық тәуекел ескеріле отырып, есептелген активтердің және шартты және ықтимал талаптардың және міндеттемелердің жиынтығы		
20	Операциялық тәуекел сомасы		

21	Меншікті капиталдың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер, шартты және ықтимал талаптар, нарықтық тәуекелді, операциялық тәуекелді ескере отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар сомасына қатынасы (k2)		
----	--	--	--

Бірінші басшы немесе қол қоюға уәкілетті адам

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ (қолы)

Бас бухгалтер немесе қол қоюға уәкілетті адам

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ (қолы)

Орындаушы

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) _____ (қолы)

Телефоны: _____

Есепке қол қойылған күні 20__ жылғы «____» _____

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 25 қыркүйекте
№ 17422 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 197

Қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидаларын бекіту туралы

1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (Ерекше бөлім) 725-1-бабына және «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы екінші бөлігінің 86-2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидалары бекітілсін.

2. Қаржы нарығының әдіснамасы департаменті (Сәлімбаев Д.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы екінші бөлігінің 86-2) тармақшасына сәйкес әзірленді және 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (Ерекше бөлім) 725-1 бабына сәйкес қарыз алушы-жеке тұлғамен жасалатын қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу тәртібін белгілейді.

Қағидалардың мақсаттары үшін мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі – Қағидаларға сәйкес есептелетін, қарыз шарты бойынша дәйекті, жылдық, тиімді, салыстырмалы есептеудегі (нақты құны) сыйақы мөлшерлемесі;

2) қарыз – қарыз берушінің ақша немесе тектік белгілерімен айқындалған заттай нысанда қарыздар беруі, оның ішінде төлемнің мерзімін кейінге қалдыру және бөліп төлеу арқылы берілген қарыз;

3) қарыз алушы – қарыз берушімен қарыз шартын жасасқан, дара кәсіпкер болып табылмайтын жеке тұлға;

4) қарыз беруші – банк, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым, микроқаржы ұйымы, кредиттік серіктестік болып табылмайтын жеке немесе заңды тұлға.

2. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі қарыз шартында көрсетіледі.

3. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу:

1) қарыз шарты жасалған күні;

2) қарыз шартына қосымша келісім жасау арқылы қарыз шартына қарыз алушының ақшалай міндеттемелері сомасының (мөлшерінің) және (немесе) оларды төлеу мерзімінің өзгеруіне әкеп соқтыратын өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген жағдайда жүргізіледі.

4. Қарыз шартында көзделген жағдайларда сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруін қоса алғанда, қарыз шартына қосымша келісім жасау арқылы қарыз шартына қарыз алушының ақшалай міндеттемелері сомасының (мөлшерінің) және (немесе) оларды төлеу мерзімінің өзгеруіне әкеп соқтыратын өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізілген жағдайда қарыз беруші қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін негізгі борыштың қалдығы, қарыз шартының талаптары өзгертілетін күндегі қарызды өтеудің қалған мерзімі, қарыз алушы төлеуге тиіс комиссиялар мен өзге төлемдер негізінде есептейді және қарыз шартына қосымша келісімде көрсетеді.

2-тарау. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу

5. Қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\sum_{j=1}^n \frac{S_j}{(1 + APR)^{t_j/365}} = \sum_{i=1}^m \frac{P_i}{(1 + APR)^{t_i/365}}$$

мұнда:

n - қарыз алушыға соңғы төлемнің реттік нөмірі;

j - қарыз алушыға төлемнің реттік нөмірі;

S_j - қарыз алушыға j-ші төлем сомасы;

APR - жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі;

t_j - қарыз берілген күннен бастап қарыз алушыға j-ші төлем сәтіне дейінгі уақыт кезеңі (күндермен);

m - қарыз алушының соңғы төлемінің реттік нөмірі;

i - қарыз алушы төлемінің реттік нөмірі;

P_i - қарыз алушының i-ші төлемінің сомасы;

t_i - қарыз берілген күннен бастап қарыз алушының i-ші төлемі сәтіне дейінгі уақыт кезеңі (күндермен).

6. Қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебіне қарыз алушының негізгі борыш және сыйақы бойынша барлық төлемдері, сондай-ақ қарыз шартының бүкіл қолданылу кезеңіндегі комиссиялар мен өзге де төлемдер кіргізіледі.

7. Қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебіне:

1) қарыз алушының үшінші тұлғалардың пайдасына төлемдері;

2) тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) қоса алғанда, қарыз алушының қарыз шартының талаптарын сақтамауына байланысты төлемдері.

8. Қарыз алушының қарыз берушіге жасаған төлемдері және қарыз берушінің қарыз алушыға жасаған төлемдері олар нақты жүзеге асырылған күндерге, болашақтағылары – төлемдер кестесі (бар болса) бойынша есепке алынады.

9. Егер жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу кезінде алынған сан бір ондық белгіден асатын болса, ол мынадай түрде ондық үлеске дейін дөңгелектенуге тиіс:

1) егер жүздік үлес 5-тен артық немесе оған тең болса, оныншы үлес 1-ге өседі де, одан кейінгі барлық белгілер алып тасталады;

2) егер жүздік үлес 5-тен кем болса, оныншы үлес өзгеріссіз қалады, одан кейінгі барлық белгілер алып тасталады.

10. Қағидалардың ережелері егер мұндай шарт бойынша қарыз алушының міндеттемелерін орындау борыш есебіне ақша беру арқылы, ал сыйақыны, тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл), комиссиялар мен қарыз шартында көзделген өзге де төлемдерді төлеу және олардың мөлшері ақшалай нысанда жүзеге асырылса, мәні тектік белгілері бойынша айқындалған заттар болып табылатын қарыз шартына қолданылады.

Көрсетілген жағдайда жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу үшін қарыз сомасы (не қарыз алушыға төлем) ретінде қарыз шартының тараптары айқындаған заттардың қарыз алушыға беру күніндегі құны болады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 198

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері құрылымдық элементтерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Қаржы нарығының әдіснамасы департаменті (Сәлімбаев Д.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заңдепартаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитетінің Төрағасы
_____ Н. Айдапкелов

05.09.2018ж.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары (бұдан әрі – ұйым) үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру тәртібін айқындайды.

2. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) андеррайтинг – актуарий белгілеген шектерде сақтандыру өтемін, сақтандыру талаптарын, франшизаның және сақтандыру тарифінің деңгейін анықтау мақсатымен сақтандыру тәуекелдерін бағалау негізінде мәлімделген сақтандыру объектісін сақтандыруға немесе қайта сақтандыруға қабылдау бойынша рәсімдер кешені;

2) басқару есептілігі – ішкі бақылау және ұйымның қызметін бағалау құралы;

3) гэп-талдау – ұйымның сыйақы мөлшерлемелерінің өзгерістеріне ұшыраған немесе белгілі бір мерзім ішінде өтелуі тиіс активтері мен міндеттемелерінің көлемін салыстыру негізінде пайыздық тәуекелді және өтімділік тәуекелін өлшеу әдістері;

4) лимиттеу – қабылданатын тәуекелдердің сапалық, сандық шектеулерін белгілеу, ұйымның мәмілелеріне (операцияларына) шектеулерді белгілеу.

Лимиттеу кезінде мынадай параметрлер анықталады:

лимит белгіленетін көрсеткіш;

лимит белгіленетін көрсеткішті есептеу әдісі;

көрсеткіштің шекті (барынша жоғары, барынша төмен) мәні;

5) мүдделер қақтығысы – ұйымның лауазымды тұлғаларының және (немесе) оның қызметкерлерінің жеке мүддесі мен олардың өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындауы немесе ұйымның және (немесе) оның қызметкерлерінің және (немесе) клиенттерінің ұйым және (немесе) оның клиенттері үшін қолайсыз салдарлар туындатуы мүмкін мүлдіктік және өзге де мүдделері арасында қайшылықтар туындататын ахуал;

6) саясат – ұйымның тиімді жұмыс істеуін және оның қызметінің стратегияға және тәуекелдің жол берілетін деңгейіне сәйкестігін қамтамасыз ететін қажетті өлшемшарттарды, өлшемдерді, тәсілдерді, қағида-тарды, стандарттарды, рәсімдер мен тетіктерді айқындайтын саясатты және (немесе) өзге де ішкі құжаттарды қамтитын ішкі құжаттардың жиынтығы;

7) стресс-тестинг – ұйымның қаржылық жағдайына айырықша, бірақ ұйымның қызметіне әсер етуі мүмкін ықтимал оқиғалардың әлеуетті әсер етуін өлшеу әдістері;

8) тәуекел – ұйым қызметінің күтілетін нәтижесін алу сенімсіздігін немесе мүмкін еместігін туындататын жағдаяттардың пайда болу, шығыстардың (шығындардың) туындау ықтималдығы;

9) тәуекелдерді басқару жүйесі – тәуекелдерді және олардың ұйымның мақсаттарына жетуге әсер ететін салдарын анықтау, бағалау, мониторинг жүргізу, төмендету мақсатында бүкіл ұйым шегінде жүзеге асырылатын, ұйымның директорлар кеңесі мен басқармасы белгілеген тұрақты

құрылымдалған процесс;

10) тәуекел картасы – бір «ось» бойынша тәуекелдің ықпал ету күші немесе маңыздылығы көрсетілген, ал екіншісінде оның пайда болу ықтималдылығы мен жиілігі көрсетілген кестеде орналастырылған ұйым тәуекелдерінің графикалық және мәтіндік сипаттамасы;

11) тәуекел лимиті – қабылданатын тәуекелді сандық не сапалық шектеу құралы;

12) тәуекелді сәйкестендіру – тәуекел элементтерін табу, тізбесін құру, және сипаттау процесі;

13) тәуекелді өлшеу – оқиғаның басталу салдары мен ықтималдығын математикалық жолмен ықтималдық теориясын және статистикалық деректер негізінде үлкен сандар заңын қолдана отырып бағалау арқылы жүзеге асырылатын тәуекелдің ықтималдығы дәрежесін және әлеуетті шығыстар (шығындар) мөлшерін анықтау;

14) уәкілетті орган – қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті орган;

15) ішкі аудит – ішкі аудит қызметі Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына, ішкі құжаттарға, ішкі аудиттің халықаралық кәсіптік стандарттарына сәйкес келу дәрежесін одан әрі көрсету мақсатында қаржылық есептілікті, сондай-ақ ұйым қызметін сандық және сапалық жағынан бағалауға келетін басқа деректер мен ақпаратты бағалайтын басқарушылық бақылаудың ажырамас элементі;

16) ішкі бақылау – бұл ұйымның директорлар кеңесі, алқалы органдары, басқармасы, қызметкерлері жүзеге асыратын, мынадай санаттар бойынша мақсаттарға жетуді қамтамасыз етуге бағытталған процесс:

қызметінің тиімділігі;

қаржылық есептіліктің және өзге де басқарушылық есептіліктің сенімділігі, толықтығы мен уақтылығы;

Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтау;

17) ішкі бақылау жүйесі – мыналарды қамтамасыз ететін бақылау рәсімдерінің, іс-шаралар мен әдістемелердің жиынтығы:

ұйымның қаржы-шаруашылық қызметін тиісінше және тиімді жүргізу;

Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарын сақтау;

жауапкершілікті тиімді бөлу;

ұйым қызметкерлерінің ішкі құжаттардың талаптарын уақытылы және тиісінше орындауы; мүліктің сақталуын қамтамасыз ету;

алаяқтық фактілерін және басқарушылық қателердің алдын алу және анықтау;

қаржылық есептілікті және өзге басқарушылық есептілікті дайындау уақтылығы, шынайылығы мен толықтығы.

2-тарау. Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру тәртібі

3. Ұйымның тәуекелдері мынадай болып жіктеледі:

1) сақтандыру қызметін жүзеге асыруға байланысты тәуекелдер:

андеррайтинг тәуекелі – сақтандыруға қабылданатын тәуекелдерді бұрыс (қате) бағалау тәуекелі;

сақтандыру резервтерінің тәуекелі – жеткіліксіз (барабар емес) сақтандыру резервтерін құру тәуекелі;

сақтандыру төлемдерінің тәуекелі – сақтандыру төлемдерін дұрыс, уақтылы жүзеге асырмауға байланысты тәуекел;

апатты тәуекел – елеулі мөлшердегі бір оқиға әдеттегіден жоғары сақтандыру төлемдеріне әкеліп соқтыратын тәуекел;

қайта сақтандыру тәуекелі – жеткіліксіз қайта сақтандыру өтемінің немесе қайта сақтандырушының қайта сақтандыру шарты бойынша төлемді жүзеге асыруға қабілетсіздігі тәуекелі;

2) инвестициялық тәуекелдер – қайта сақтандыру және инвестициялық қызмет барысында пайда болатын тәуекелдер.

Инвестициялық тәуекелдерге мыналар жатады:

кредиттік тәуекел – дебиторлардың дәрменсіздігі, ұйымның инвестициялық портфеліндегі облигациялар эмитенттерінің кредиттік рейтингтерінің өзгеруі салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі;

өтімділік тәуекелі – ұйымның өз міндеттемелерін өтеу үшін активтерін тез арада сату мүмкіндігінің болмауына байланысты тәуекел;

нарықтық тәуекел – қаржы құралдарының нарықтық құнының, пайыздық мөлшерлемелерінің, шетел валюталары бағамдарының, бағалы металдар құнының өзгеруі салдарынан қаржы нарықтарының жағымсыз қозғалыстарына байланысты шығыстардың (шығындардың) ықтималдығы.

Нарықтық тәуекелге мыналар жатады:

валюта тәуекелі – шетелдік валюта бағамдарының жағымсыз өзгеруі салдарынан шығындар пайда болуы тәуекелі;

баға тәуекелі – нарықтық факторлардың ықпалымен қаржы құралдарының және туынды қаржы құралдарының нарықтық бағаларының жағымсыз өзгеруі салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі;

пайыздық тәуекел – ұйымның активтері, пассивтері бойынша пайыздық мөлшерлемелерінің жағымсыз өзгеруі салдарынан қаржы шығыстарының (шығындарының) пайда болу тәуекелі;

3) операциялық тәуекел – ішкі процестерді жүзеге асыру барысында басшы және басқа қызметкерлер тарапынан болған кемшіліктердің (қателердің), ақпараттық жүйелердің (технологиялардың) тиісінше жұмыс істемеуі салдарынан, сондай-ақ сыртқы оқиғалар салдарынан шығындардың пайда болу тәуекелі;

4) комплаенс-тәуекел – ұйымның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының және (немесе) ұйымның ішкі құжаттарының және (немесе) ұйымның қызметіне әсер ететін шет мемлекеттер заңнамасының талаптарын сақтамауы салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу немесе уәкілетті органның шаралар қолдану немесе беделін жоғалту және (немесе) мүдделер қақтығысының туындау тәуекелі;

5) ілеспе тәуекелдер:

аудиторлық тәуекел – аудиторлық тексерудің қорытындысы бойынша аудитор қаржылық есептіліктің шынайылығын растағаннан кейін анықталмаған елеулі бұрмалауларды қамтуы мүмкін деп субъективті түрде анықтайтын не шын мәнінде бұрмалану болмаған жағдайда елеулі бұрмалануды қамтиды деп тану ықтималдығы;

топ тәуекелі – құрамына ұйым кіретін топтың қаржылық жағдайының нашарлауы нәтижесінде ұйымның беделіне, маркетингіне және қаржылық жағдайына жағымсыз әсер ету тәуекелі;

жүйелік тәуекел – басқа сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымын мәжбүрлеп тарату нәтижесінде ұйымға шығыстар (шығындар) келтіруге байланысты тәуекел;

алаяқтық тәуекелі – қызметкерлердің және үшінші тұлғалардың алаяқтық іс-әрекеттері нәтижесінде шығыстардың (шығындардың) пайда болу ықтималдығына байланысты тәуекел;
бедел тәуекелі – ұйымға теріс қоғамдық пікірдің немесе оған деген сенімнің төмендеуі салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі;

елдер бойынша тәуекел – шет мемлекеттің немесе шет мемлекет резидентінің өз міндеттемелері бойынша төлемге қабілетсіздігі немесе жауапкершілік атқармауы салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі.

4. Директорлар кеңесі мен басқарма тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың барабар жүйесінің болуын қамтамасыз етеді және ұйым қызметкерлерінің тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы өз міндеттерін орындауы үшін жағдай жасайды, сондай-ақ ішкі аудит қызметінің функционалдық және ұйымдық тәуелсіздігін қамтамасыз етеді.

5. Директорлар кеңесі ұйым қызметінің мөлшеріне, сипатына және күрделілік деңгейіне, ұйымдық құрылымына, тәуекелдер бейініне және ұйымның директорлар кеңесі мүшелерінің санына байланысты Қағидалардың талаптарын іске асыру мақсатында әртүрлі мәселелер бойынша бір және (немесе) бірнеше алқалы органдар құру туралы шешім қабылдайды.

Ұйымның директорлар кеңесі комитеттерді құру кезінде мүдделер қақтығысын болдырмайды.

6. Андеррайтинг, қайта сақтандыру, сақтандыру төлемдерінің тәуекелдерін және ұйымдағы инвестициялық тәуекелдерді басқарудың барабар жүйесін қалыптастыру мақсатында ұйымда алқалы органдар – андеррайтингтік кеңес пен активтерді және пассивтерді басқару кеңесі құрылады.

Көрсетілген кеңестердің құрамына ұйымның директорлар кеңесі бекітетін мүдделі құрылымдық бөлімшелердің, тәуекелдерді басқару бөлімшелерінің қызметкерлері және басшы қызметкерлер кіреді.

Көрсетілген кеңестердің шешімдері мүшелер дауыстарының жай көпшілігімен қабылданады және жазбаша түрде ресімделеді.

Көрсетілген кеңестердің шешімдеріне шешім қабылдау барысын жан-жақты көрсете отырып хаттама жасалады және мыналарды көрсете отырып, шешім қабылдау үшін негіз болып табылатын құжаттар қоса беріледі:

қаралатын мәселелердің тізбесі мен егжей-тегжейлі сипатталуы;
кеңеске шешім қабылдау үшін берілген құжаттардың тізбесі;
әрбір қаралатын мәселе бойынша дауыс беру қорытындылары;
мүшелердің пікірлері, оның ішінде олардың қабылданған шешіммен келіспеуі және ерекше пікірінің болуы жағдайында негіздемесімен қоса беріледі.

Хаттамаға аталған кеңестердің отырысқа қатысқан барлық мүшелерінің қолдары қойылады және ол ұйымда сақталады.

Директорлар кеңесі аталған кеңестердің және басқарманың жұмысына олардың жұмыс нәтижесі туралы жыл сайынғы есептерінің негізінде бағалайды.

7. Тәуекелдерді басқару барысы мынадай кезеңдерді қамтиды:

1) тәуекелдерді анықтау:

тәуекелді туындататын факторларды және тәуекелді бағалау (барлық ықтимал шығыстардың (шығындардың) себептерін, олардың ықтималдығы мен мөлшерін жүйелі және тұрақты түрде қадағалау, талдау);

тәуекелдерді жіктеу (тәуекелдердің және олардың пайда болуына алып келетін, олардың дамуына ықпал ететін факторлардың ерекшеліктерін зерттеу, тарихи деректерді сараптамалық бағалау, тәуекелдер картасын талдау);

2) өткізу кезеңділігін тәуекелдің маңыздылығына қарай директорлар кеңесі бекітетін, бірақ жылына екі реттен көп емес белгіленетін тәуекелдерді өлшеу;

3) тәуекелдерге жүйелі стресс-тестинг пен талдауды жүзеге асыру;

4) тәуекелдерді басқару әдісін таңдау және қолдану;

5) тәуекелдерді басқару жүйесін түзету.

8. Ішкі бақылау жүйесі ұйымның мыналар үшін қабылдаған ұйымдастыру жүйесін, саясатын, рәсімдері мен әдістерін білдіреді:

1) сақтандыру тәуекелдерін, активтері мен міндеттемелерін басқару тиімділігін қоса алғанда, ұйым қызметінің тиімділігін қамтамасыз ету, активтердің сақталуын қамтамасыз ету;

2) ішкі және сыртқы пайдаланушылар үшін қаржылық, реттеушілік және басқа есептіліктің толықтығын, дәйектілігін және уақтылығын, сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

3) ұйымның Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын және ұйымның ішкі құжаттарын орындауын қамтамасыз ету;

4) ұйым мен оның қызметкерлерін заңсыз қызметті жүзеге асыруға тартуға, оның ішінде алаяқтыққа, қателерге, дәлсіздіктерге, алдауға, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға жол бермеу.

9. Ұйым қызметінің барлық салалары бойынша тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің жұмыс істеу тиімділігін тексеру және объективті бағалау үшін ішкі аудит жүргізуді қамтамасыз етеді.

10. Ұйым Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің ішкі құжаттарына қойылатын талаптардың сақталуын қамтамасыз етеді.

11. Ұйымның қызметкерлері өздерінің функционалдық міндеттері шеңберінде тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесіне, кәсіптік этика нормалары мен ішкі құжаттарға қойылатын талаптарды сақтайды.

12. Ұйым жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылғы 15 қаңтардан кешіктірмей уәкілетті органға растаушы құжаттардың көшірмелерін қоса бере отырып, Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін бағалау туралы есепті ұсынады.

13. Ұйым ұйымның қаржылық және өзге де есептілігі негізінде есепті күнге тәуекелдер бойынша стресс-тестингті жүзеге асырады.

Ұйым уәкілетті органға тәуекелдер бойынша стресс-тестингті Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тоқсан сайынғы негізде есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15 (он бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады.

Тәуекелдер бойынша стресс-тестингке тәуекелдерді басқару бөлімшесі басшысының қорытындысы қоса беріледі, ол мыналарды қамтиды:

ұйымның тәуекелдерге ұшырағыштығын талдау;

ұйымның қаржылық жағдайына аса ықпал ететін тәуекелдерді анықтау.

14. Қызметін «өмірді сақтандыру» саласында жүзеге асыратын ұйым уәкілетті органға «өмірді сақтандыру» саласында қызметін жүзеге асыратын сақтандыру ұйымдарына арналған гөп-талдауды Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тоқсан сайынғы негізде есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15 (он бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынады.

3-тарау. Тәуекелдерді басқару жүйесін қалыптастыру тәртібі

15. Тәуекелдерді басқарудың тиімді жүйесін ұйымдастыру мақсатында директорлар кеңесі:

1) тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты және Қағидаларға сәйкес әзірленетін өзге де ішкі құжаттарды бекітеді;

2) корпоративтік басқару бөлігінде:

алқалы органдардың, ішкі аудит қызметінің, басқарманың, құрылымдық бөлімшелердің жұмысын үйлестіреді;

басшы қызметкерлердің функционалдық міндеттемелеріндегі ықтимал мүдделер қақтығысын төмендету бойынша шаралар қабылдайды;

ай сайын ұйымның үлестес тұлғаларының тізілімін бекітеді;
үлестес тұлғаларға жеңілдік талаптарын беру фактісін тексеруді жүзеге асырады;
директорлар кеңесінің құзыретіне жататын өзге де мәселелер;

3) стратегиялық мақсаттарды түзету мақсатында мыналарды қарайды:

ұйымның меншікті капиталдағы тәуекелдерді басқару бөлімшесі немесе функциясына көрсетілген талдауды жүргізу кіретін өзге құрылымдық бөлімше жүргізген ағымдағы (болашақ) қажеттіліктерін талдау;

ішкі (сыртқы) аудиторлар өздері жүргізген тексеру нәтижелері бойынша анықталған сәйкессіздіктер, сондай-ақ олардың ұсынымдары көрсетілген есеп;

активтерді және пассивтерді басқару кеңесінің (инвестициялық қызмет үшін жауапты бөлімшенің) ұйымның активтерін инвестициялау бойынша жүргізілген операциялардың (мәмілелердің) (қаржы құралдарының түрлері бойынша топтастырылып және олардың баланстық, нарықтық құнын, кірістілігін, сатып алу мен сату сомаларын көрсете отырып) нәтижелері бойынша есебі;

4) тәуекелдерді басқару бойынша мыналарға жауапты болады:

корпоративтік стратегияға, саясаттарға, рәсімдерге және өзге де ішкі құжаттарға қайшы келетін операциялардың жасалуын болдырмау мақсатында, сондай-ақ оларды түзету мақсатында құрылған алқалы органдар, ішкі аудит қызметі мен құрылымдық бөлімшелер арқылы ұйымның қызметіне тұрақты мониторинг жүргізу;

ішкі аудит қызметі, тәуекелдерді басқару бөлімшесі функцияларының ұйымдастырушылық дербестігін қамтамасыз ету;

уәкілетті орган шараларының, оның ішінде кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалуын бақылау;

уәкілетті орган талаптарын орындалмаған, анықталған кемшіліктер уақтылы жойылмаған (жоймаған) жағдайда орындамау (жоймау) себептерін анықтау және жауапты қызметкерлерге тиісті шаралар қолдану;

қабылданатын тәуекелдерді лимиттеу және мәмілелерге (операцияларға) шектеулерді белгілеу.

16. Тәуекелдерді басқару бөлімшесі тәуекелдерді басқару саясатын әзірлейді және жүйелі түрде стресс-тестинг, сценарийлік талдау жүргізуді көздейді және мыналармен шектелмей, төмендегілерді белгілейді:

1) ұйымның ұйымдық құрылымының құрамында андеррайтингтік кеңестің, активтерді және пассивтерді басқару кеңесінің, тәуекелдерді басқару бөлімшесінің болуын;

2) басшы қызметкерлерге, тәуекелдерді басқаруға тікелей қатысы бар қызметкерлерге білімінің және жұмыс өтілінің болу талаптарын қоса алғанда, қойылатын біліктілік талаптарын;

3) ұйымның директорлар кеңесінің, алқалы органдарының, ішкі аудит қызметінің, басқармасының, тәуекелдерді басқару бөлімшесінің, құрылымдық бөлімшелерінің тәуекелдерді басқару жөніндегі өкілеттіктерін және функционалдық міндеттерін;

4) ұйымның құрылымдық бөлімшелері, алқалы органдары, басқармасы және директорлар кеңесі арасында тәуекелдерді басқаруға қажетті ақпаратпен алмасу тәртібін;

5) ұйымның қызметіне байланысты тәуекелдер көрсеткіштерінің сандық мәндерін анықтау тәртібін қоса алғанда, тәуекелдерді сәйкестендіру, бағалау, мониторинг жүргізу және бақылау рәсімдерін;

6) басқарушылық шешімдердің орындалуына тұрақты мониторинг жүргізу және қабылданған басқарушылық шешімдердің тиімділігін анықтау рәсімдерін;

7) тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалаудың ішкі өлшемшарттарын;

8) сапалық және сандық тәсілдерді қоса алғанда, тәуекелдер картасын әзірлеу тәртібін;

9) тәуекел лимитін анықтау рәсімдерін;

10) ұйымның қызметі барысында туындайтын тәуекелдерді басқару жөніндегі шараларды;

11) сәйкестендірілген (анықталған) тәуекелдерге мониторинг жүргізу, бағалау және бақылау, ұйым тәуекелдерінің картасын жасау рәсімдері, оның ішінде:

тәуекелдерді басқару бөлімшесі ұйымның басқа бөлімшелерімен бірлесіп, тәуекелдерді сәйкестендіру бойынша қабылдайтын шараларын;

тәуекелдердің туындау жиілігін бағалауды қоса алғанда, тәуекелдерді басқару бөлімшесі жүзеге асыратын тәуекелдерді бағалау, кейіннен осы тәуекелдер көрсеткен ықпалдарды жіктеу және тәуекел лимиттерін белгілеу;

тәуекелдер көрсеткіштері мәндерінің және тәуекелдер көрсеткіштерінің барынша жоғары рұқсат етілген мәндерінің өзгеру мониторингін, сондай-ақ тәуекел лимиттерінің тәуекел көрсеткіштерінің мәндеріне сәйкес келмеген жағдайда тәуекелдерді барынша азайту мақсатында қабылданатын шараларды қамтитын тәуекелдерді басқару бөлімшесі жүргізген тәуекелдердің мониторингі;

директорлар кеңесіне шығыстарға (шығындарға) ұшыратуы мүмкін және (немесе) ұйымының қызметіне ықпал ететін немесе заңсыз сипатты білдіретін кез келген елеулі жағдайлар туралы есептілікті тез арада ұсыну тетігін;

12) тәуекелдерді тестілеу және бағалануын модельдеу рәсімдері;

13) тәуекелдерді басқару бөлімшесінің директорлар кеңесіне тәуекелдерді басқару жөніндегі есепті беру тәртібін, оларға мыналар кіреді:

тәуекелдерді басқару бойынша ағымдағы жағдай (тәуекелдерді барынша азайту және жою бойынша жүргізілетін жұмыстар);

анықталған тәуекелдер және осы тәуекелдерді барынша азайту бойынша іс-шаралар жоспары, сондай-ақ оларды төмендету және болдырмау бойынша жүргізілген жұмыстың нәтижелері;

ұйымның ағымдағы қызметін жүргізу барысында туындауы мүмкін тәуекелдер және оларды төмендету және болдырмау жолдары;

ұйымның корпоративтік стратегиясын іске асырудың ағымдағы кезеңінде туындауы мүмкін тәуекелдерді бақылау және мониторинг жүргізу және оларды барынша азайту және болдырмау жолдары;

тәуекелдерді басқару жүйесінің барабарлығы мен тиімділігі;

14) бақылауды жүзеге асыруға жауапты тұлғалар лауазымдарының тізбесін көрсете отырып, сақтандыру, инвестициялық және өзге қызмет бойынша және мәмілелер (операциялар) бойынша белгіленген лимиттердің орындалуын бақылауды жүзеге асыру тәртібі.

17. Басқарма тәуекелдерді басқару жүйесінің тиісінше жұмыс істеуін қамтамасыз ету мақсатында:

1) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау бөлігінде белгіленген мақсаттарға және әдістерге сәйкес ұйымға күнделікті басшылық жасауды жүзеге асырады;

2) директорлар кеңесінің, алқалы органдардың, басқарманың және құрылымдық бөлімшелердің арасында тәуекелдерді тиімді басқаруды және ішкі бақылауды қамтамасыз ететін ақпарат беру тәртібін бекітеді;

3) директорлар кеңесінің нұсқауларын, ішкі аудит қызметінің ұсынымдары мен ескертулерін, тәуекелдерді басқару бөлімшесінің ұсынымдарын, уәкілетті органның талаптары мен шараларын іске асыруды жүзеге асырады;

4) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жөніндегі саясатты іске асыру мақсатында ішкі құжаттарды бекітеді;

5) төлем жасауға қабілеттілік маржасы жеткіліктілігінің қажетті деңгейін сақтау мақсатында активтерді әртараптандыру, капиталдың, тәуекелдердің рентабельдігі, өтімділігі және жеткіліктілігі бойынша бағдарларды айқындайды;

6) директорлар кеңесі белгілеген тәуекелдер лимиттерінің шегіндегі операциялар түрлері бойынша тәуекелдердің лимиттерін бекітеді;

7) тәуекелдерді басқару бөлімшесінің ай сайынғы есептеулері негізінде көрсетілген лимиттердің сақталуын бақылаудың тиімді шараларын қабылдауды қамтамасыз етеді;

8) тариф саясатының тәуекелдер жөніндегі дәйекті статистикасы негізінде тәуекелдер дамуындағы болжамды үрдістерге сәйкес келуін қамтамасыз етеді;

9) ұйым үшін әлеуетті тәуекелді туындататын ішкі және сыртқы экономикалық факторларға тұрақты түрде талдау жасауды қамтамасыз етеді, олардың қаржылық көрсеткіштерге әсер ету дәрежесін бағалайды;

10) түзету коэффициенттерінің қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларына барабарлығын бағалау үшін қаржылық көрсеткіштер мен статистикалық деректерге тұрақты түрде талдау жүргізуді қамтамасыз етеді.

Осы тармақшаның талабы «Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы» 2005 жылғы 7 ақпандағы Қазақстан Республикасы Заңының 17-1-бабы 2-1-тармағының негізінде түзету коэффициенттерін айқындайтын сақтандыру ұйымына қолданылады;

11) ағымдағы және болашақтағы экономикалық ортаны, нормативтік құқықтық базаны, капиталдың мөлшерін ескере отырып, жылдық бюджеттерді, стратегиялық жоспарларды жасау бөлігінде директорлар кеңесіне ұсынымдар береді;

12) іс-шаралар жоспарының қаржылық тұрақсыздық және төтенше жағдайлар жағдайында орындалуын және тиісті тоқсан сайынғы есептің ұсынылуын бақылайды;

13) шарттық қатынастардың, Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасы талаптарының, қаржы құралдарымен операциялар жүргізуді регламенттейтін ішкі құжаттардың сақталуына тұрақты түрде талдау жасайды;

14) құрылымдық бөлімшелердің ықтимал және әлеуетті тәуекелдерді басқарудағы саясаттарды, тәуекелдердің белгіленген лимиттер шегіндегі мөлшерлерін сақтауын бақылайды;

15) қаржы құралдарының нарықтық құнының серпінін ескере отырып, олармен операциялардан кірістердің (шығыстардың) өзгеруіне талдау жасауды қамтамасыз етеді;

16) ұйымның меншікті капиталының Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасына сәйкес талап етілетін ең төменгі деңгейіне сәйкес келуін қамтамасыз етеді;

17) сыртқы аудиторлардың ұсынымдарын ескере отырып, есепке алу және есептілік жүйесін жақсартуды қамтамасыз етеді;

18) аудиторлық есептерге талдау жасайды және директорлар кеңесіне анықталған кемшіліктерді жою туралы тиісті шаралар қабылдау жөнінде ұсыныстар береді.

18. Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің функцияларына:

1) мыналарды қоса алғанда тәуекелдерді басқарудың тиімді жүйесін ұйымдастыру:

тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты әзірлеу;

сапалық және сандық тәсілдерді қоса алғанда тәуекелдер картасын әзірлеу;

басқарушылық шешімдер қабылдау барысына қатысу;

басқарушылық шешімдердің орындалуына және қабылданған басқарушылық шешімдердің тиімділігін анықтауға тұрақты мониторингі жүргізу;

сақтандыру, инвестициялық және өзге де мәмілелер (операциялар) бойынша белгіленген лимиттердің орындалуын бақылау;

2) ұйымның қызметіне байланысты тәуекелдер көрсеткіштерінің сипаттау және сандық мәндерін анықтауды, сондай-ақ тәуекелдер көрсеткіштерінің барынша қолжетімді мәндерін анықтауды қоса алғанда тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау;

3) ұйым қызметі барысында туындайтын тәуекелдерді басқару бойынша шаралар қабылдау;

4) сәйкестендірілген (анықталған) тәуекелдерге мониторинг, бағалау және бақылау, оның ішінде:

ұйымның басқа да құрылымдық бөлімшелерімен бірлесе отырып тәуекелдерді сәйкестендіру бойынша шаралар қабылдау;

тәуекелдердің туындау жиілігін бағалауды қоса алғанда тәуекелдерді бағалау, осы тәуекелдер

көрсеткен әсерді кейін жіктеу және тәуекелдердің лимитін белгілеу;

тәуекелдер көрсеткіші мәндерінің өзгерісіне мониторинг және тәуекелдер көрсеткіштерінің барынша қолжетімді мәндері кіретін тәуекелдерге, сондай-ақ тәуекелдер көрсеткіштерінің мәндері тәуекелдер көрсеткішінің барынша қолжетімді мәндеріне сәйкес келмеген жағдайда тәуекелдерді барынша азайту мақсатында қабылданатын шараларға мониторинг;

ұйымның қызметіне зиян келтіруі және (немесе) ықпал етуі мүмкін немесе заңсыз сипаттағы кез келген маңызды жағдайлар туралы дереу басқармаға және директорлар кеңесіне есептілік беруге;

5) ұйымның тиісті құрылымдық бөлімшелерінің анықталған тәуекелдерді барынша азайту бойынша іс-шаралардың егжей-тегжейлі жоспарын (жоспарларды құрылымдық бөлімшелер ұсынады және ұйымның анықталған тәуекелдерін барынша азайту бойынша іс-шаралардың жалпы жоспарын тәуекелдерді басқару бөлімшесі әзірлейді) әзірлеу бойынша процесті ұйымдастыру және директорлар кеңесі бекіткен ұйымның тәуекелдерін барынша азайту бойынша іс-шаралар жоспарына одан әрі мониторинг жүргізу;

6) төтенше жағдайларға және ұйымның үзіліссіз қызметін қамтамасыз етуге арналған жоспарын орындау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру;

7) мыналарды тұрақты талдау:

қаржылық көрсеткіштерді (стресс-тестілер және қабылданған тәуекелдер деңгейін тұрақты талдау шеңберінде);

қаржы құралдары бағасының (стресс-тестілер және қабылданған тәуекелдер деңгейін тұрақты талдау шеңберінде) өзгеруінің өтімділік көрсеткіштеріне, төлем жасау қабілетіне, капитал жеткіліктілігіне ықпалы;

8) макроэкономикалық факторлардың меншікті капиталдың тиімділігіне, өтімділігіне, жеткіліктілігіне ықпал етуіне болжам жасау;

9) директорлар кеңесі мен басқармаға тоқсан сайынғы негізде мына бағыттар бойынша тәуекелдерді басқару жүйесін бағалау және талдау туралы есеп ұсыну:

тәуекелдерді басқарудың ағымдағы жай-күйі (тәуекелдерді барынша азайту және болдырмау бойынша жүргізіліп отырған жұмыстар);

анықталған тәуекелдер және осы тәуекелдерді барынша азайту бойынша іс-шаралар жоспары, сондай-ақ оларды төмендету не алдын алу бойынша жүргізілген жұмыстардың нәтижелері;

ұйымның ағымдағы қызметін жүргізу барысында туындауы мүмкін тәуекелдер және оларды азайту және алдын алу жолдары;

ұйымның корпоративтік стратегиясын іске асырудың ағымдағы кезеңінде туындауы мүмкін тәуекелдерді және оларды барынша азайту және алдын алудың жолдарын бақылау және мониторинг;

тәуекелдерді басқару жүйесінің бара барлығы мен тиімділігі;

есепті кезеңде қаржы көрсеткіштеріне қысқаша талдау;

тәуекелдер картасын бағалау және талдау;

тәуекелдерді тестілеудің қолданылатын рәсімдерінің және бағалау үлгілерінің барабарлығы мен тиімділігі;

10) мыналардың орындалуын қамтамасыз ету:

Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес андеррайтинг тәуекелін басқаруға қойылатын талаптар;

Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес қайта сақтандыру тәуекелін басқаруға қойылатын талаптар;

Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес сақтандыру төлемдері тәуекелін басқаруға қойылатын талаптар;

Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес сақтандыру резервтерінің жеткіліксіздігі тәуекелін басқаруға қойылатын талаптар;

Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес инвестициялық тәуекелдерді басқаруға қойылатын талаптар;

Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес операциялық және ілеспе тәуекелдерді басқаруға қойылатын талаптар;

Қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес комплаенс-тәуекелді басқаруға қойылатын талаптар;

11) тәуекелдерді басқару жөніндегі корпоративтік стратегияны және ішкі саясатты стратегиялық жоспарлау және талдау бөлімшесімен не өзге де осындай функциялары бар құрылымдық бөлімшемен бірлесе отырып түзету мақсатында басқармаға жылына кемінде бір рет ұсыну:

ұйымның ағымдағы жай-күйінің, барлық тәуекелдер туралы сандық және сапалық деректерді, олардың ықтимал деңгейін, ұйымның дайындық деңгейін, оларды барынша азайту бойынша жүргізілген іс-шараларды, ден қою шараларын ескере отырып егжей-тегжейлі шолуы бар есеп;

ұйымның қаржылық жай-күйіне егжей-тегжейлі шолуы және ұйым қызметінің нәтижелері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына, ұйымның қаржылық жай-күйіне, ұйым тәуекелдері картасына ықпал ететін өзгерістер бар есеп.

19. Тәуекелдерді басқару бөлімшесі барлық алқалы органдардан, құрылымдық бөлімшелерден, филиалдардан, өкілдіктерден және ұйымның қызметкерлерінен өз функциясын жүзеге асыруға қажетті кез келген құжаттарды және ақпаратты тәуекелдерді басқару бөлімшесінің сұратуында көрсетілген мерзімде алады.

20. Ұйымның басшылық қызметкерлер және құрылымдық бөлімшелердің басшылары тәуекелдерді бағалауға байланысты барлық қажетті ақпаратты тәуекелдерді басқару бөлімшесіне уақтылы және толық жеткізу үшін жауапты.

4-тарау. Ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру тәртібі

21. Ұйымда ішкі бақылау жүйесі мыналарды қамтамасыз ету үшін құрылады:

1) ұйым қызметінің операциялық және қаржылық тиімділігін қамтамасыз ету, бұл ұйымның активтері мен пассивтерін басқарудың тиімділігі мен рентабельдігін тексеруді және шығын ықтималдығын анықтауды көздейді;

2) қаржылық және басқарушылық есептіліктің сенімділігін, толықтығын және уақтылығын қамтамасыз етеді, бұл дәйекті және сапалы қаржылық есептіліктің және ұйым шешім қабылдаған кезде пайдаланатын басқа да қаржылық құжаттардың жасалуын тексеруді көздейді;

3) Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасы мен ішкі құжаттардың талаптарын сақтау.

Осы құрауыштардың тиісінше жұмыс істеуі ұйымның тиімді қызметінің маңызды талабы, ақпараттық жүйелердің жұмысы және пруденциялық нормативтерді және ұйымның уәкілетті орган белгілеген сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттерді сақтау болып табылады.

22. Ұйымның ішкі бақылау жүйесі өзара байланысты бес құрауыштан тұратын тұрақты процесті білдіреді:

1) басқарушылық бақылау;

2) тәуекелдерді анықтау және бағалау;

3) бақылауды жүзеге асыру және өкілеттіктерді бөлу;

4) ақпараттық алмасу және өзара іс-қимыл;

5) мониторинг (ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау) және бұзушылықтар мен сәйкессіздіктерді (кемшіліктерді) болдырмау.

23. Ішкі бақылау жүйесінің мынадай үш кезеңнен үздіксіз кезекпен өту қағидаты бойынша жұмыс істеуі:

- 1) рәсімдерді ұйымның ішкі құжаттарына енгізу арқылы ішкі бақылау жүйесін (тиімділік бағалауының нәтижелерін ескере отырып) қалыптастыру;
  - 2) жұмыста ұйымның ішкі құжаттарының орындалуы;
  - 3) ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне бағалау жүргізу.
24. Ішкі бақылау рәсімдері мыналар болып табылады:

- 1) ұйымның корпоративтік стратегиясында қойылған мақсаттары мен міндеттеріне құрылымдық бөлімшелердің өздеріне жүктелген функциялары шеңберінде директорлар кеңесіне және басқармаға қаржылық қызметінің жоспарлы көрсеткіштерін қоса бере отырып қаржылық қызметтің ағымдағы нәтижелері туралы есептерді ұсынуы арқылы қол жеткізу барысын тоқсан сайын тексеру;
- 2) кассалық қолма-қол ақшаны және қаржы құралдарын қоса алғанда кезең-кезеңімен түгендеу жүргізу;
- 3) тәуекелдердің белгіленген лимитінің сақталуын және анықталған кемшіліктерді жою бойынша іс-шаралардың іске асырылуын тексеру;
- 4) міндетті авторизацияны талап ететін операциялар тізбесін белгілеу;
- 5) операция талаптарын және тәуекелдерді басқару үлгілерін қолдану нәтижелерін тексеру;
- 6) жүргізілген операциялардың есепте және есептілікте уатыылы, дұрыс, толық және дәл көрсетілуін тексеру.

5-тарау. Ішкі аудит

25. Директорлар кеңесі ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін қамтамасыз ету, ішкі аудит қызметінің функционалдық және ұйымдық тәуелсіздігін қамтамасыз ету мақсатында:

- 1) ішкі аудит саясатын бекітеді;
- 2) ішкі аудит қызметі туралы ережені бекітеді;
- 3) ішкі аудиттің жылдық жоспарын бекітеді;
- 4) ішкі аудит қызметінің қызметкерлерін тағайындайды;
- 5) ұйым аудитіне аудиторлық ұйымды анықтау үшін акционерлердің жалпы жиналысына ұсынымдар береді.

26. Ішкі аудит саясатына мыналар кіреді, бірақ бұлармен шектелмейді:

- 1) ішкі аудиттің мақсаты мен міндеттері;
- 2) ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің кәсіби сапасына қойылатын талаптар, олардың өкілеттіктері мен жауапкершіліктері;
- 3) тәуекелдерді және ішкі бақылауды басқару, бағалау өлшемшарттарын көрсете отырып, корпоративтік басқару жүйелерін бағалау әдістемесі кіретін ішкі аудитті жүзеге асыру тәртібі мен рәсімдері;
- 4) ұйымның құрылымдық бөлімшелерімен өзара іс-қимыл және ақпаратпен алмасу тәртібі;
- 5) ішкі аудит қызметінің бюджеті.

27. Ішкі аудит саясатын әзірлеген кезде мына факторлар ескеріледі:

- ұйымның стратегиясы;
- ұйым қызметінің мөлшері, сипаты және күрделілігі;
- ұйымның ұйымдық құрылымы;
- ұйым қызметіне тән тәуекелдердің деңгейі мен тәуекелдері.

28. Ішкі аудит мәселелері жөніндегі алқалы орган:

- 1) ішкі аудит саясатын, ішкі аудит қызметі туралы ережені, ішкі аудиттің жылдық жоспарын және бағдарламасын әзірлеуді және келісуді қамтамасыз етеді;
- 2) ұйымның және оның қызметкерлерінің ішкі аудит саясаты сақтауына мониторинг және бақылау жүзеге асырады;
- 3) ішкі аудит қызметінің басшысы мен қызметкерлері кандидатураларын іріктеуді жүзеге асырады.

29. Ішкі аудит қызметі ішкі бақылау жүйесінің, тәуекелдерді басқару жүйесінің жағдайына, корпоративтік басқаруға және оларды жетілдіру бойынша ұсыныстарға объективті баға беру мақсатында құрылады.

30. Ішкі аудит қызметі өз қызметінде ұйымның жарғысын, ұйымның ішкі бақылау жүйесін және ішкі аудит қызметін ұйымдастыру туралы ережелерді, сондай-ақ ұйымның қызметін регламенттейтін басқа да ішкі құжаттарды және осы Қағидалардың талаптарын басшылыққа алады.

31. Ішкі аудит қызметі ішкі аудит жоспарын және ішкі аудит бағдарламасын жасайды.

Ішкі аудит жоспары ұйымның мақсатына сәйкес ішкі аудиттің басымды бағыттарын айқындайтын тәуекелге бағдарланған тәсілге негізделеді.

Ішкі аудит жоспарын іске асыру үшін ішкі аудит қызметінің басшысы бекітетін ішкі аудит бағдарламасы әзірленеді.

32. Ішкі аудит қызметінің міндеттеріне мына мәселелерді қарау және талқылау кіреді:

- 1) ішкі бақылау жүйесінің жұмыс істеуі;
- 2) директорлар кеңесі үшін ішкі аудит қызметінің жұмысы туралы есептілік дайындау;
- 3) ұйымның ағымдағы жылы ішкі және сыртқы аудиттен өтуі қажет мәмілелеріндегі (операцияларындағы) тәуекелдер саласы;
- 4) менеджментке ұсынылатын қаржылық ақпараттық дәйектілігі мен дәлдігі;
- 5) сыртқы немесе ішкі аудиторлар анықтаған бухгалтерлік есептегі немесе ішкі аудиттегі кез келген маңызды кемшіліктер.

33. Ішкі аудит қызметінің негізгі функциялары мыналар болып табылады:

1) ішкі аудит қызметінің саясаты, ережесі, бюджеті, жұмыс жоспарын, аудиторлық қорытынды, ұйым қызметін бағалау өлшемшарттарын әзірлеу және оларды директорлар кеңесінің бекітуіне ұсыну;

2) ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін тексеру және бағалау, сондай-ақ ішкі бақылау жүйесін үнемі жетілдіруге жәрдем ету;

3) ұйымның тәуекелдерін бағалау әдіснамасының және ұйым тәуекелдерін басқару жүйесінің толық қолданылуын және тиімділігін тексеру;

4) құрылымдық бөлімше қызметін тексеру және оның нәтижелері бойынша директорлар кеңесіне есеп беру;

5) бөлімшелер ұсынатын тиісті есептіліктің немесе сұратылатын ақпараттың (оның ішінде қаржы мониторингіне жататын ақпарат) дәйектілігін, толық ашылуын, объективтілігін, уәкілетті органға, басшылыққа және басқа да мүдделі тараптарға уақытылы берілуін тексеру;

6) аудит (ішкі, сыртқы) процестерінің тиімділігі мен тәуелсіздігін қамтамасыз ету;

7) ішкі аудиттің халықаралық кәсіптік стандарттарына және Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарына сәйкес келетін бақылау ортасын бекітілген жоспарға сәйкес тұрақты тексерулер жүргізу арқылы қалыптастыру;

8) бухгалтерлік есеп жүргізуді бақылау;

9) ішкі аудитті жетілдіру бойынша директорлар кеңесіне ұсыныстар беру;

10) ұйым қызметін қаржылық тұрақтылық және төлем жасау қабілетіне, пруденциялық нормативтерді және сақталуы тиіс өзге де нормалар мен лимиттерді сақтау мәніне жүйелі талдау жүргізу және бағалау;

11) активтер мен міндеттемелерді басқару бөлігінде қабылданған басқарушылық шешімдерді орындаудың тиімділігін бағалау;

12) ұйым қызметінің қаржылық есептілікте уақтылы, дұрыс, толық және дәл көрсетілуін және оның халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес келуін тексеру;

13) қаржы құралдарын талдау, оның ішінде:

жиынтық баланс және өткен кезеңдегі және жоспарланған қаржылық көрсеткіштермен салыстыра отырып пайда мен шығын туралы есеп;

қаржы құралдарын түрлері бойынша және баланстық және нарықтық құнын, кірістілігін және сатып алудың (сатудың) жалпы сомасын көрсете отырып, топтай отырып инвестициялар туралы есеп;

14) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары тізілімінің хронологиялық тәртіппен жүргізілуін бақылау;

15) корпоративтік басқару саласындағы тәуекелдерді, ұйымның операциялық қызметін және оның ақпараттық жүйелерін бірдей және тиімді бақылануын бағалау;

16) ұйымның ішкі құжаттарында көзделген ішкі аудит қызметінің құзыреті шеңберінде өзге де функциялар.

34. Ішкі аудит қызметі өз функцияларын жүзеге асыру үшін қажетті, оның ішінде жергілікті есептеу желілерінде және автономды компьютер желілерінде тұрған барлық материалдарға, мәліметтерге, құжаттарға (файлдарға) ақпаратқа оларға өзгерістер енгізу құқығынсыз шектеусіз кіру рұқсатына ие.

35. Ішкі аудит қызметінің басшысы:

1) ішкі аудит бағдарламасын бекітеді;

2) ішкі аудиттің ұйымдық тәуелсіздігі мен объективтілігі фактісін директорлар кеңесіне жылына кемінде бір рет растайды;

3) ішкі аудит қызметінің тәуелсіздігін бұзу фактілері (мүдделер қайшылығының туындауы, ұйымның материалдарына, мәліметтеріне, құжаттарына (файлдарына) кіру өкілеттіктерін шектеу) туралы ақпаратты директорлар кеңесіне жеткізу;

4) аудиторлық тексеру жүргізу басталғанға дейін бір айдан кешіктірмей басшы қызметкерлерден мыналар туралы жазбаша өтініш сұратады:

қаржылық есептілікті айтарлықтай бұрмалау тәуекелін бағалау нәтижелерін толық ашу;

ішкі бақылау жүйесінде маңызды рөл атқаратын қызметкерлер (оның ішінде жұмыстан шығарылған) және қаржылық есептілікке маңызды ықпал етуі мүмкін басқа да тұлғалар тарапынан алаяқтық іс-қимылдар немесе алаяқтыққа күдік туғызатын жайттар туралы ақпаратты ашу.

36. Ішкі аудит қызметінің қызметкерлері күн сайынғы жұмыс барысында:

1) Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарын сақтайды;

2) ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарын басшылыққа алады;

3) алаяқтық салдарынан есептіліктің бұрмалануын анықтайды;

4) аудиторлық шешімдер мен дәлелдерді құжаттандырады;

5) өз өкілеттіктерін жүзеге асырған кезде алынған ақпараттық конфиденциалдылығын сақтайды;

6) алынған аудиторлық дәлелдерді бағалау барысында ұйымның негізгі қызметіне сәйкес келмейтін мәмілелерді (операцияларды) тексеру рәсімдерін орындайды, осы кезде мәміленің (операциялардың) ұйымның мақсаттарына (мақсаттың болмауы) алаяқтық мәніне сәйкес келуі бағаланады;

7) аудиторлық дәлелдердің сенімділігін бағалау қағидаттарын басшылыққа алады:

ішкі дереккөздерден алынған сенімді сыртқы ресми дереккөздерден алынған дәлелдер;

егер бухгалтерлік есепті және ішкі бақылауды жүргізу тиімді болса, ішкі дереккөздерден алынған дәлелдер неғұрлым сенімді;

аудиторлар жинаған дәлелдер құрылымдық бөлімшелер берген дәлелден сенімдірек;

құжаттар және жазбаша өтініштер нысанындағы дәлелдер ауызша нысанда ұсынылған өтініштерден сенімдірек.

Дәлелдер бір-біріне қайшы келген жағдайда, ішкі аудит қызметі істің дәйектілігін анықтау мақсатында қосымша рәсімдер жүргізеді.

37. Ішкі аудит қызметінің басшысы мен қызметкерлері бір мезгілде өзге құрылымдық бөлімшелердің басшысы және (немесе) қызметкерлері, сондай-ақ алқалы органдардың мүшелері бола алмайды.

38. Ұйымның қызметкерлері ішкі аудит қызметіне мынадай мәмілелер (операциялар) туралы хабарлайды:

- 1) қолма-қол нысанда төлей отырып, 1 (бір) миллион теңгеден астам сомадағы кез келген мәмілелер (операциялар) (оның ішінде сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша);
- 2) 5 (бес) миллион теңгеден астам мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асырғаны;
- 3) заңды екендігі күмән тудыратын басқа да мәліметтер (операциялар).

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларына 1-қосымша

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің ішкі құжаттарына қойылатын талаптар

1. Ішкі құжатта қамтылатын ақпарат көлемі ұйым қызметін бағалау және директорлар кеңесінің, алқалы органдардың, басқарманың және басшы қызметкерлердің тиімді шешім қабылдауы үшін дәйекті және жеткілікті болуы тиіс.

2. Акционерлердің жалпы жиналысы корпоративтік басқару кодексін бекітеді, ол:

1) Қазақстан Республикасының акционерлік қоғамдар туралы заңнамасына, корпоративтік басқару қағидастарына сәйкес, сондай-ақ корпоративтік іс-қимылдың озық халықаралық тәжірибесін, кәсіби этика нормаларын, ұйым қызметінің дамуының ағымдағы кезеңіндегі қажеттіліктері мен талаптарын ескере отырып әзірленеді;

2) корпоративтік басқаруды ұйымдастырудың қағидастарын мыналарды ескере отырып регламенттейді:

ұйымның органдары және (немесе) құрылымдық бөлімшелер арасындағы міндеттерді нақты бөлу;

акционерлер, органдар және лауазымды тұлғалар арасындағы, сондай-ақ үшінші тұлғалармен өзара іс-қимыл барысындағы қатынастарда кәсіби этика нормаларын қамтамасыз ету мақсатында корпоративтік басқару кодексінің міндетті орындалуын;

директорлар кеңесі, алқалы органдар, басқарма мүшелерінің және өзге де басшы қызметкерлердің ұйымның қызметін және тәуекелдерді басқарудың тұрақты ішкі бақылауды жүзеге асыруға белсенді қатысу;

директорлар кеңесінің, алқалы органдардың, басқарманың және басшы қызметкерлердің шешімдер қабылдаудағы тәуелсіздігі;

директорлар кеңесінің, алқалы органдардың, басқарманың және басшы қызметкерлердің шешімдерінен (негізінде шешім қабылданған құжаттарды қоса отырып) міндетті түрде хаттама жасайды;

басшы қызметкерлердің мүдделері мен ұйымның мүдделері арасында тікелей немесе жанама қайшылық туындауына әкелуі мүмкін іс-әрекеттерден тыйылу міндеттемесін, мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда бұл жөнінде директорлар кеңесіне уақтылы хабарлау міндеттемесін жазбаша ресімдеу;

басшы қызметкерлердің уәкілетті органның біліктілік талаптарына сәйкес келуі;

басшы қызметкерлердің бақылау және басқарушылық функцияларының сапасын үнемі жетілдіріп отыру;

кәсіби этиканың жалпыға бірдей нормалары;

3) мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі тәртіпті және директорлар кеңесінің қалауына қарай басқа да мәселелерді регламенттейді.

3. Директорлар кеңесі тәуекелдерді және ішкі бақылауды тиімді басқару мақсатында мынадай ішкі құжаттарды:

1) корпоративтік стратегияны;

2) ұйымның ұйымдық-функционалдық құрылымы туралы ережесін;

3) басшы қызметкерлерге еңбекақы төлеу, ақшалай сыйақы есептеу, сондай-ақ материалдық көтермелеудің басқа да түрлері бойынша ішкі саясатты;

4) есеп саясатын;

5) басқарушылық есептілігін ұсынудың мерзімдері мен нысандары туралы ережені бекітеді.

4. Корпоративтік стратегияны басқарма әзірлейді және:

1) ұйымның қысқа мерзімді (бір жылға дейінгі), орта мерзімді (1 (бір) жылдан 3 (үш) жылға дейінгі) және ұзақ мерзімді (3 (үш) жылдан және одан ұзақ жылға) мақсаттарын айқындайды;

2) мыналарды қамтиды:

ұйым қызметін дамытудың стратегиясы;

ұйым қызметінің негізгі мақсаттары мен бағыттары;

ұйым бағдарланған нарық сегменті;

ұйым қызметінің қаржылық және өзге көрсеткіштерінің болжамдық мәні;

күтілетін макроэкономикалық және микроэкономикалық көрсеткіштер;

ұйымның қарауына қарай өзге де мәселелер.

5. Ұйымның ұйымдық-функционалдық құрылымы туралы ережені басқарма әзірлейді және ол мыналарды қамтиды:

1) директорлар кеңесінің, алқалы органдардың, басқарманың, ішкі аудит қызметінің, басшы қызметкерлердің, бөлімшелердің құрылымы, өкілеттіктері мен міндеттемелерін;

2) қызметкерлерге қойылатын біліктілік талаптарын;

3) өзара іс-әрекет ету тәртібі және есеп беруін;

4) ішкі аудит қызметінің, тәуекелдерді басқару бөлімшесінің, андеррайтердің (андеррайтинг бөлімшесінің), актуарийдің қызметкерлеріне басқа бөлімшелердің функцияларын жүктеуге жол бермеу;

5) басқарма, құрылымдық бөлімшелер мен қызметкерлер қызметінің тиімділігін бағалау өлшемшарттары, оның ішінде оларға жүктелген функциялар мен міндеттерді орындамағаны (тиісінше, уақтылы орындамағаны) үшін шаралар қолдану тәртібі.

6. Басшы қызметкерлерге еңбекақы төлеу, ақшалай сыйақы есептеу, сондай-ақ материалдық көтермелеудің басқа да түрлері жөніндегі ішкі саясатты басқарма әзірлейді және мыналарды регламенттейді:

1) директорлар кеңесі, басқарма мүшелерінің, өзге де басшы қызметкерлердің лауазымына үміткерлерді іріктеу қағидаттары, өлшемшарттары, сыйақы мөлшерін айқындау;

2) сыйақы төлеуді жүзеге асыруға негіздеме, түрлері, құрамдары (белгіленген сыйақы мөлшері, акциялар, облигациялар бойынша сыйақы, өтемақы төлемдерінің басқа да түрлері);

3) басшы қызметкерлердің жұмысын бағалау және сыйақыны қолдану өлшемшарттары;

4) басқарманың бюджетті жүргізілген сыйақы және басқа да өтемақы төлемдері бөлігінде игеруге, басшы қызметкерлердің уәкілетті органның біліктілік талаптарына және лауазымдық нұсқаулық талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге қатысты директорлар кеңесіне ұсынатын есебінің нысаны мен кезеңділігі;

5) директорлар кеңесінің өзге де мәселелері.

7. Есеп саясаты:

1) оны басқарма халықаралық қаржылық есеп стандарттарына, Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік заңнамасына сәйкес әзірлейді;

2) ол бухгалтерлік есеп жүргізу және қаржылық есептілікті жасаудың қағидаттарын, негіздерін, шарттарын, қағидалары мен тәжірибесін қамтиды;

3) кірістерді (шығыстарды) динамикасында және қызмет түрлері бойынша ай сайынғы салыстырып тексеруге жауапты бөлімшені айқындайды;

4) регламенттейді:

сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын есепке алу, сондай-ақ олардың тізілімін жүргізу тәртібін;

тәуекелді бағалау үлгісі негізінде қаржы құралдарының құнын бағалауға қойылатын талаптарды және ағымдағы бағаларды нарықтық бағаларға келтіруді;

қаржы құралының нарықтық құны болмаған жағдайда, қаржы құралының құнсыздануына тест және сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес ағымдағы есептік бағалауды қолдана отырып сақтандыру резервтерінің барабарлығын бағалауды жүзеге асыру

әдістемесін;

директорлар кеңесінің қалауына қарай өзге де мәселелер.

8. Басқару есептілігін ұсыну мерзімдері мен нысандары туралы ережені басқарма әзірлейді және ол басқарманың және тәуекелдерді басқару бөлімшесінің директорлар кеңесіне және ұйымның акционерлеріне басқару есептілігін ұсыну тәртібін регламенттейді, оған мыналар кіреді, алайда мұнымен шектелмейді:

жиынтық баланс;

пайда мен шығын туралы есеп (оның ішінде өткен жылдардың алдыңғы кезеңімен салыстырғанда және қызметтің жоспарланған көрсеткіштері);

инвестициялар туралы (баланстық және нарықтық құнын, кірістілігін, сатып алудың және сатудың жалпы сомасын көрсете отырып қаржы құралдарын түрлері бойынша топтай отырып) есептер;

активтер мен міндеттемелердің көлемін салыстыру туралы есеп;

ұйым тәуекелінің картасын талдау;

ұйымның меншікті капиталындағы ағымдағы және болжанатын қажеттіліктеріне қысқаша талдау;

ұйымның директорлар кеңесі мен акционерлерінің талап етуі бойынша өзге де есептілік.

Басқару есептілігінің тізбесі тәуекелдерді және ішкі бақылауды тиісінше басқаруды қамтамасыз ету мақсатында директорлар кеңесі мен басқарманың функционалдық міндеттер мен өкілеттіктерді тиісінше орындауы үшін жеткілікті.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
2-қосымша**

Нысан

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін бағалау туралы есеп

_____ (ұйымның атауы)

_____ жылғы _____

(күні)

№	Қағидалардың тиісті абзацын, тармақшасын, тармағын көрсету	Қағидалардың талаптарына сәйкес келуін бағалау	Анықталған кемшіліктер	Кемшіліктерді жою бойынша қабылданған (жоспарланған) іс-шаралар (іс-шаралардың мазмұны, орындалу мерзімі)	Жауапты орындаушылар (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), лауазымы, байланыс ақпараты)
1	2	3	4	5	6

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелеріне қойылатын талаптарға сәйкес келуінің жалпы бағасы _____

Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) _____ (қолы)
Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) _____ (қолы)
Ішкі аудит қызметінің басшысы

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)) _____ (қолы)

Есепке қол қойылған күн 20__ жылғы «_____» _____

**Тәуекелдерді басқару және
ішкі бақылау жүйесін бағалау
туралы есептің нысанына
қосымша**

**Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін бағалау
туралы есепті толтыруға түсіндірме**

Ұйымның тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі Қағидалардың талаптарына сәйкес келуін бағалау мына өлшемшарттарға қарай жүзеге асырылады:

1) ТС – «толық сәйкес келеді»

талап өлшемшартын елеулі ауытқусыз орындаған кезде;

2) ІС – «ішінара сәйкес келеді»

ұйымның осы өлшемшартты сақтауға қолжеткізу мүмкіндігіне қатысты маңызды күмән туындату үшін жеткілікті болып саналмайтын және жақын арада жойылатын талаптар өлшемшартынан ауытқулар (кемшіліктер) анықталған кезде;

3) СК – «сәйкес келмейді»

тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелеріне қойылатын талаптар өлшемшартын орындамаған кезде;

4) ҚМ – «қолданылмайды»

егер тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесіне қойылатын жекелеген талаптар бағалау күні ұйымға қатысты қолданылмайтын жағдайда. «Қолданылмайды» деген баға ұйым Қағидалар талаптарының өлшемшарттарын орындаған үлесін есептеуге қосылмайды.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
3-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

Тәуекелдер бойынша стресс-тестинг

Есепті кезең: 20__ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

Индекс: 1-STRESS-TEST

Кезеңділік: тоқсан сайын

Ұсынады: сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15 (он бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей

Нысан

1-кесте

Баға тәуекелі бойынша стресс-тестинг

Қаржы құралдарының санаты	Қаржы құралының ағымдағы құны (теңгемен)	Қаржы құралының ағымдағы құны төмендеуінің сценарийі				Тандалған сценарий бойынша шығын (теңгемен)	
		0%-5%	5%-10%	10%-20%	20%-30%		30% астам
1	2	3	4	5	6	7	8
Шығын жиынтығы							
Стресс-тестингтен кейін төлем жасау қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі							

Тандалған сценарийдің қысқаша негіздемесі _____

Ескертпе: _____

1-бағанда нарықтық бағасы бар, түрлері және экономика секторы бойынша топтастырылған қаржы құралдары көрсетіледі. Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға _____

(қолы) _____ (күні)

Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы _____

(қолы) _____ (күні)

2-кесте

Пайыздық тәуекел бойынша стресс-тестинг

Борыштық бағалы қағазды өтеуге дейінгі мерзім	Қаржы құралының ағымдағы құны (теңгемен)	Құпандық сыйақының пайыздық мөлшермесін төмендету сценарийі				Таңдалған сценарий бойынша шығын (теңгемен)
		0%-2%	2%-4%	4%-6%	6% астам	
1	2	3	4	5	6	7
6 айдан кем						
6-12 ай						
12-18 ай						
18-24 ай						
24 айдан астам						
Шығын жиынтығы						
Стресс-тестингтен кейін төлем жасау қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі						

Таңдалған сценарийдің қысқаша негіздемесі: _____

Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға _____ (КОЛЫ) _____ (КҮНІ)

Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы _____ (КОЛЫ) _____ (КҮНІ)

Валюталық тәуекел бойынша стресс-тестинг

Шетел валютасының атауы	Осы шетел валютасында номиналданған қаржы құралдарының ағымдағы құны (теңгемен)	Теңгенің шетел валютасына қатысты нығаю сценарийі						Тандалған сценарий бойынша шығын (теңгемен)
		20% аз	-20% (-10%)	-10%-0%	0%-10%	10%-20%	20% астам	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Шығын жиынтығы								
Стресс-тестингтен кейін төлем жасау қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі								

Тандалған сценарийдің қысқаша негіздемесі: _____

Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға _____ (КОЛЫ) _____ (КҮНІ)

Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы _____ (КОЛЫ) _____ (КҮНІ)

4-кесте

Өтімділік тәуекелі бойынша стресс-тестинг

Көрсеткіштің атауы	Мәлімделген, бірақ реттелмеген шығын резервінің ұлғаюу сценарийі				
	10-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%
Стресс-тестингтен кейін жоғары өтімді активтердің жеткіліктілігі нормативі					60% және одан астам
Стресс-тестингтен кейін төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі					

Тандалған сценарийдің қысқаша негіздемесі: _____

Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға _____
(қолы) (күні)

Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы _____
(қолы) (күні)

Сақтандыру қызметін жүзеге асырумен байланысты тәуекелдер бойынша стресс-тестинг

5.1-кесте

Тарифтік базистің көрсеткіштеріне жетпеу сценарийі									
Тарифтік базис	Орын алмаған шығынның нақты резерві (мың теңгемен)	Тарифтік базис	5-10%	11-20%	21-30%	31-40%	40% және одан астам	Таңдалған сценарий бойынша орын алмаған шығын резерві (мың теңгемен)	Орын алмаған шығынның нақты резервімен және таңдалған сценарий бойынша орын алмаған шығын резерві арасындағы айырма (мың теңгемен)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
жылдық тиімді пайыздық мөлшерлеме		жылдық тиімді пайыздық мөлшерлеме (төмендеуі)							
өлім-жітім немесе белгілі бір жасқа дейін өмір сүру көрсеткіштері		өлім-жітім немесе белгілі бір жасқа дейін өмір сүру көрсеткіштері (өсуі)							
сактандыру төлемдерін индекстеу мөлшерлемесі		сактандыру төлемдерін индекстеу мөлшерлемесі (өсуі)							
шығыстар көрсеткіштері		шығыстар көрсеткіштері (өсуі)							
Стресс-тестингтен кейін төлем жасау қабілеттілігі маржасы жеткіліктілігінің нормативі									

Таңдалған сценарийдің қысқаша негіздемесі: _____

Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға _____ (қолы) _____ (күні)

Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы _____ (қолы) _____ (күні)

5.2-кесте

Аурулардың ұлғаю сценарийі						
Көрсеткіштің атауы	20%-40%	41 %-60%	61 %-80%	81 %-100%	101% және одан астам	Таңдалған сценарий бойынша шығын (теңгемен)
Сақтандыру резервтерінің мөлшері						
Сақтандыру төлемдерінің мөлшері						
Шығын жиынтығы						
Стресс-тестингтен кейін төлем жасау қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі						

Таңдалған сценарийдің қысқаша негіздемесі: _____

Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға _____
(қолы) _____ (күні)

Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы _____
(қолы) _____ (күні)

5.3-кесте

Көрсеткіштердің ағауы	Сақтандыру шарттарын бұзу жағдайларының көбею сценарийі (өткен жылғы ұқсас кезеңмен салыстыру бойынша)				
	20%-40%	41%-60%	61%-80%	81%-100%	101% және одан астам
Қайтарылған сақтандыру сыйлықақыларының (сатып алу сомасының) көлемі					
Стресс-тестингтен кейін жоғары өтімді активтердің жеткіліктілігі нормативі					
Стресс-тестингтен кейін төлем жасау қабілеттілігі маржасы жеткіліктілігінің нормативі					

Тандалған сценарийдің қысқаша негіздемесі _____

Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға _____
(қолы) _____ (күні)

Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы _____
(қолы) _____ (күні)

5.4-кесте

Қайта сақтандыру ұйымы	Қайта сақтандыру ұйымының төлемді толық емес көлемде төлеуі тәуекелінің сақтандыру ұйымы портфелінің шығын коэффициентіне әсер етуі сценарийі (бұдан әрі – ШК) (пайызбен)																				
	10	КУ	20	КУ	30	КУ	40	КУ	50	КУ	60	КУ	70	КУ	80	КУ	90	КУ	100	КУ	
Бірінші ең ірі қайта сақтандыру ұйымы																					
Екінші ең ірі қайта сақтандыру ұйымы																					
Үшінші ең ірі қайта сақтандыру ұйымы																					
Төртінші ең ірі қайта сақтандыру ұйымы																					
Бесінші ең ірі қайта сақтандыру ұйымы																					
Шығын жиынтығы																					
Стресс-тестингтен кейін төлем жасау қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі																					

Ескертпе:

Сақтандыру ұйымы портфелінің шығын коэффициенті қайта сақтандырушының үлесін ескере отырып көрсетіледі.

Ұйымның бірінші басшысы не есепке қол қоюға уәкілетті тұлға _____ (қолы) _____ (күні)

Тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы _____ (қолы) _____ (күні)

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Тәуекелдер бойынша стресс-тестинг

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме (бұдан әрі – Түсіндірме) «Тәуекелдер бойынша стресс-тестинг» әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Ұйым Нысанды есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша тоқсан сайын толтырады.

4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі теңгемен және пайызбен (үтірден кейін екінші таңбаға дейін) белгіленеді. 500 (бес жүз) теңгеден аз сома 0 (нөлге) дейін дөңгелектенеді, ал 500 (бес жүз) теңгеге тең және одан жоғары сома 1000 (мың) теңгеге дейін дөңгелектенеді.

5. Нысанға бірінші басшы немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға, сондай-ақ тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

6. Сценарийді таңдау кезінде 1, 2, 3, 4, 5.1, 5.2 және 5.3-кестелерде көрсетілген аралықта әрбір бағанда бір көрсеткішті таңдау қажет.

7. 5.4-кестеде тиісті жолдарда шығын сомасы мен шығындылық коэффициенті көрсетіледі (%).

8. Жүргізілген стресс-тестілеудің қорытындылары бойынша 5.4-кестеде көрсетілген стресс-тестілеуді қоспағанда, таңдалған сценарийдің қысқаша негіздемесі ұсынылады.

9. Егер таңдалған сценарийдің нәтижелері бойынша ұйымда шығыстар (шығындар) болмаса, ұйым шығын туындайтын сценарийді көрсетеді.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
4-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан

**«Өмірді сақтандыру» саласында қызметін жүзеге асыратын сақтандыру
ұйымдарына арналған гәп-талдау**

Есепті кезең: 20__ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

Индексі: GAP-LI1

Кезеңділігі: тоқсан сайын

Ұсынатындар: «Өмірді сақтандыру» саласында қызметін жүзеге асыратын сақтандыру
ұйымдары

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15 (он бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей

(сақтандыру ұйымының атауы)

		(мың теңге)									
Етегенге дейінгі мерзім		1 айға дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 6 айға дейін	6 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 3 жылға дейін	3 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан 10 жылға дейін	10 жылдан жоғары		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	Активтер										
1.1	Салымдар – барлығы, оның ішінде:										
1.1.1	мынадай талаптардың біріне сәйкес келетін: күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, «Standard & Poor's» агенттігінің «BB-» төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе «Standard & Poor's» ұлттық шкаласы бойынша «kzBB» төмен емес рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар (негізгі борыштың және есептелген сыйақының сомаларын есептегенде); күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде «Standard & Poor's» агенттігінің «A-» төмен емес шетел валютасындағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент – бас банктері резидент-еншілес банктер болып табылатын Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар (негізгі борыштың және есептелген сыйақының сомаларын есептегенде)										

1.1.2	<p>күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, «Standard & Poor's» агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «B+»-тен «B»-ға дейінгі ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе «Standard & Poor's» ұлттық шкаласы бойынша «kzBB»-тен «kzB+»-ке дейінгі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар (негізгі борыштың және есептелген сыйақының сомаларын есептегенде)</p>									
1.2	<p>Күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары (оның ішінде басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес эмиссияланған)</p>									
1.3	<p>Күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған, Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын қор биржасының ресми тізіміне енгізілген борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есептегенде)</p>									
1.4	<p>Қазақстан Республикасының қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын қор биржасының ресми тізіміне кіретін заңды тұлғаларының мемлекеттік емес бағалы қағаздары, оның ішінде:</p>									
1.4.1	<p>күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, «Standard & Poor's» халықаралық шкаласы бойынша «BB-» төмен емес кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе «Standard & Poor's» ұлттық шкаласы бойынша «kzBB» төмен емес рейтингтік бағасы бар эмитенттердің акциялары және осы акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолжағаттар</p>									

1.4.5	<p>күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасына сәйкес шығарылған және «Standard & Poor's» халықаралық шкаласы бойынша «BB-» төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе «Standard & Poor's» ұлттық шкаласы бойынша «kzBB» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар (басқа мемлекеттердің (эмитенттерінің осындай деректері бар) заңнамасына сәйкес шығарылған борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есептегенде)</p>	
1.4.6	<p>күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасына сәйкес шығарылған және «Standard & Poor's» халықаралық шкаласы бойынша «B»-дан «B+»-ке дейінгі ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе «Standard & Poor's» ұлттық шкаласы бойынша «kzB+»-тен «kzBB»-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар (басқа мемлекеттердің (эмитенттерінің осындай деректері бар) заңнамасына сәйкес шығарылған борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есептегенде)</p>	
1.4.7	<p>күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, 1.4.5 және 1.4.6-жолдарда көрсетілген борыштық бағалы қағаздарды қоспағанда, №54 талаптарға сәйкес қор биржасына айналысқа жіберілген борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есептегенде)</p>	

1.9	Лондон бағалы металдар қауымдастығы (London Bullion Market Association) қабылдаған және осы қауымдастықтың құжаттарында «Лондон сапалы жеткізу» стандарты («London Good Delivery») ретінде белгілеген халықаралық сапа стандарттарына сәйкес келетін аффиринирленген бағалы металдар және металл депозиттер, оның ішінде Қазақстан Республикасының «Standard & Poor's» агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «AA»-дан төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктеріндегі металл депозиттер									
1.10	Пайлар – барлығы, оның ішінде:									
1.10.1	күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Нормативтердің 38-бабының 12) тармақшасының талаптарына сәйкес келетін пайлар									
1.10.2	күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Нормативтердің 38-бабының 13) тармақшасының талаптарына сәйкес келетін пайлар									
1.10.3	күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, ашық және аралық инвестициялық пай қорларының пайлары									
1.11	Нормативтердің 38-бабының 15) тармақшасының талаптарына сәйкес келетін исламдық қаржыландыру құралдары									
2	Баланс бойынша активтер									
3	Сақтандыру сыныптары бойынша міндеттемелер									
3.1	Өмірді сақтандыру									
3.2	Аннуитеттік сақтандыру									
3.3	Жазатайым оқиғалардан сақтандыру									
3.4	Ауырған жағдайдан сақтандыру									
4	Гэп көрсеткіші (1-жол – 3-жол)									
5	Гэп-тің активтердің пайызымен берілген көрсеткіші (4-жол/2-жол)									

**«Өмірді сақтандыру» саласында
қызметін жүзеге асыратын сақтандыру
ұйымдарына арналған гәп-талдау нысанына
қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

**«Өмірді сақтандыру» саласында қызметін жүзеге асыратын сақтандыру
ұйымдарына арналған гәп-талдау**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме (бұдан әрі – Түсіндірме) «Өмірді сақтандыру» саласында қызметін жүзеге асыратын сақтандыру ұйымдарына арналған гәп-талдау» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды «өмірді сақтандыру» саласында қызметін жүзеге асыратын сақтандыру ұйымы тоқсан сайын, есепті кезеңінің соңындағы жағдай бойынша толтырады.

4. Нысанды толтыру кезінде пайдаланылатын өлшем бірлігі мың теңгемен және пайызбен (үтірден кейінгі екінші белгіге дейін) белгіленеді. 500 (бес жүз) теңгеге дейінгі сома 0 (нөлге) дейін дөңгелектенеді, ал 500 (бес) жүзге тең және одан көп сома 1000 (бір мың) теңгеге дейін дөңгелектенеді.

5. Нысанға бірінші басшы немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға, сондай-ақ тәуекелдерді басқару бөлімшесінің басшысы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

6. 10-бағанда өтеу мерзімі жоқ активтер көрсетіледі.

7. 6-жолда кумулятивтік гәп мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\text{Кумулятивтік\_гәп}_i = \sum_{i=1}^i \text{Көрсеткіш\_гәп}_i$$

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
5-қосымша**

Андеррайтинг тәуекелін басқаруға қойылатын талаптар

1. Директорлар кеңесі андеррайтинг тәуекелін тиімді басқару мақсатында:

1) андеррайтинг жөніндегі саясатты бекітеді;

2) сюрвейер (болған кезде) және андеррайтер (андеррайтинг бөлімшесі), актуарий, тәуекелдерді басқару бөлімшесінің қорытындысы негізінде, жекелеген сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын жасасу туралы немесе міндеттемелер сомасы (сақтандыру сомасы) не сақтандыру төлемінің мөлшері ұйымның сақтандыру резервтеріндегі қайта сақтандырушының үлесін шегере отырып активтер сомасының жиырма бес пайызынан асатын сақтандыру төлемін жүзеге асыру жөнінде шешім қабылдайды;

3) сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын жасасу туралы шешімді сақтандыру делдалы, андеррайтер (андеррайтинг бөлімшесі), басқарма, андеррайтингтік кеңес, директорлар кеңесі қабылдайтын, сақтандыру сыныптары (түрлері) бойынша жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша жауапкершілік (сақтандыру сомалары) лимиттерін кемінде жылына бір рет белгілейді және қайта қарайды;

4) әрбір сақтандыру түрі бойынша жеке сақтандыру ережелерін бекітеді.

2. Андеррайтинг жөніндегі саясат мыналарды:

1) андеррайтингке байланысты негізгі тәуекелдер туралы ақпаратты;

2) сақтандыру қағидаларын әзірлеу және келісу рәсімдерін;

3) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын (сақтандыру полистерін) ресімдеу рәсімдерін;

4) сақтандыру делдалының, андеррайтердің (андеррайтинг бөлімшесінің) және андеррайтингтік кеңестің құқықтарын, міндеттерін және жауапкершілігін;

5) сақтандыруға өтініш нысандарын (сақтандыру түрлері бойынша) қоса алғанда, андеррайтингті өткізу үшін ақпаратты жинау, өңдеу, және талдау тәртібін;

6) тәуекелдері бағалауға ықпал ететін факторларды;

7) андеррайтердің (андеррайтинг бөлімшесінің) және андеррайтингтік кеңестің, сақтандыру тәуекелін қайта сақтандырушымен келісуді қоса алғанда, андеррайтингтік шешімді қабылдау процесін;

8) сақтандыру делдалымен жасалған шарттардың (агенттік келісімдерге) талаптарына қойылатын талаптарды;

9) қаржы көрсеткіштерін және статистикалық деректерді талдау негізінде қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларына түзету коэффициенттерін белгілеу әдістемесін регламенттейді.

Осы тармақшаның талабы «Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы» 2005 жылғы 7 ақпандағы Қазақстан Республикасы Заңының 17-1-бабы 2-1-тармағы негізінде түзету коэффициенттерін белгілейтін сақтандыру ұйымдарына қолданылады;

10) директорлар кеңесінің ұйғаруы бойынша өзге мәселелерді регламенттейді.

3. Андеррайтингтік кеңес мыналарды:

1) директорлар кеңесі бекіткен лимиттер шегінде андеррайтингтік шешімдер қабылдауды;

2) қабылданған тәуекелдердің барабар бағалануына бақылау жүргізуді;

3) сақтандыруға қабылданатын объекті және тәуекелдер бойынша барабар сақтандыру тарифын қамтамасыз етуді;

4) сақтандыруға қабылданатын тәуекелдер бойынша сақтандырып өтеудің шарттарын белгілеуді;

5) алынған нетто-сыйлықақылар мен белгілі уақыт ішінде жасалған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша жүзеге асырылған сақтандыру төлемдері арасындағы оң айырманың өсуін (сақтандыру жағдайлары басталуы өлшемшарттары ықтималдылығын ескере отырып) қамтамасыз етуді жүзеге асырады.

Нетто-сыйлықақы – актуарий актуарлық әдістер негізінде бағалаған, ұйым ұйымның өзге де шығыстарын өтеуді есепке алмай сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру бойынша ғана міндеттер қабылдағаны үшін төлеуге жататын ақша сомасы;

6) сақтандыру (қайта сақтандыру) шартына енгізілетін негізгі және қосымша шарттардың тізбесін анықтауды жүзеге асырады.

4. Басқарма директорлар кеңесі белгілеген лимит шегінде жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын жасасу бойынша андеррайтингтік шешім қабылдайды.

5. Андеррайтердің (андеррайтинг бөлімшесінің) негізгі функцияларына мыналар жатады:

1) андеррайтинг бөлімшесі сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын жасасқанға дейін:

сақтандыру жағдайының басталуы ықтималдығының ұлғаюына елеулі ықпал ететін тәуекелдерді туындататын факторларды сақтандыру жағдайларының түрлеріне және сақтандыру объектілеріне, сондай-ақ сақтандыру тарифтерін есептеген кезде оларды есепке алу мүмкіндігіне қарай анықтауды және есепке алуды;

қабылданатын тәуекелдерді және олардың ықтимал салдарын жеке бағалауды және талдауды; қауіптілік дәрежесі бойынша тәуекелдерді саралауды;

сақтандырылған объектінің, тәуекелдердің дамуына ықпал ететін және кедергі жасайтын факторлардың жай-күйін және тәуекелдерді төмендету бойынша іс-шаралардың орындалуын бағалаудың жүзеге асырылуын бақылауды;

актуариймен бірлесіп бекітілген андеррайтинг жөніндегі саясат және ұйымның ішкі құжаттары негізінде сақтандыру сомаларын белгілеуді, тарифтерді, франшизаларды және басқа есептік көрсеткіштерді есептеуді жүзеге асырады;

2) андеррайтер (андеррайтинг бөлімшесі) сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын жасасқаннан кейін:

жеке сақтандыру түрлерін қоспағанда, сақтандыру объектісінің жағдайына мониторингті және тәуекелдерді төмендету бойынша іс-шаралар жоспарының (бар болған кезде) орындалуын бақылауды жүзеге асыра отырып, сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын қамтамасыз етуге қатысады;

сақтандыруға қабылданған тәуекелдердің өлшемдері өзгерген жағдайда сақтандыру тарифін қайта есептейді және сақтандыру (қайта сақтандыру) шартына өзгерістер енгізу қажеттілігіне қатысты ұсынымдарды әзірлеп, басқармаға немесе функциясына сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын жасау кіретін құрылымдық бөлімшеге ұсынады;

сақтанушы міндеттемелерді бұзған жағдайда сақтандыру шартын бұзу немесе сақтандыру төлемінің мөлшерін азайту қажеттілігі туралы қорытындыны әзірлейді;

3) андеррайтингтік кеңеске ұсынымдар дайындайды;

4) директорлар кеңесі бекіткен лимиттер шегінде андеррайтингтік шешімдерді қабылдайды;

5) актуариймен келісім бойынша сақтандыру жағдайының басталуы ықтималдығына елеулі әсер ететін факторлардың болуын (жоқтығын), сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) шартында сол немесе өзге талаптың болуын (жоқтығын) ескеретін түзету коэффициенттерінің сандық мәндерін белгілейді;

6) андеррайтинг мәселелері бойынша қызметкерлермен, сақтандыру делдалдарымен тұрақты негізде іс-әрекет жасауды;

7) андеррайтингтік кеңеске сақтандыру (қайта сақтандыру) шартының талаптарына қажетті өзгерістер енгізуге қатысты ұсынымдарды әзірлеуді және ұсынуды жүзеге асырады.

6. Андеррайтингтік шешімді қабылдау андеррайтер (андеррайтинг бөлімшесі) берген ұсынымның және тәуекелдерді басқару бөлімшесі қорытындысының негізінде жүзеге асырылады. Андеррайтингтік шешімді қабылдау кезінде мынадай талаптар:

- 1) сақтандыру портфелінің жай-күйі;
- 2) сақтандыру объектісі жатқызылатын сақтандыру түрі бойынша шығындылық коэффициенттері;
- 3) сақтандырылушыға және сақтандыру объектісіне байланысты тәуекелдер;
- 4) актуарий және Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасында белгіленген өзінің ұстап қалу лимиттерін сақтау;
- 5) андеррайтингтік шешімді қабылдауға әсерін ететін өзге факторлар ескеріледі.

7. Андеррайтингтік шешімде мыналар қамтылады:

- 1) қабылдау күні және оның нөмірі;
- 2) негізінде андеррайтингтік шешім қабылданған ұсынымның берілген күні және нөмірі;
- 3) сақтандыру (қайта сақтандыру) шартының түрі мен талаптары;
- 4) сақтанушы туралы ақпарат;
- 5) сақтандыру (қайта сақтандыру) шартының қолданылу мерзімі;
- 6) сақтандыру сыныбына (сыныптарына) тиістілігі;
- 7) көмегі арқылы сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын жасасу көзделетін сақтандыру агенті немесе сақтандыру брокері туралы ақпарат;
- 8) андеррайтингтік шешімді қабылдаған тұлғалардың қолы, олардың лауазымдары көрсетілуге тиіс.

8. Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын жасасқан кезде сақтандырылатын тәуекелдерді бағалау қағидаттары:

- 1) зиянның кездейсоқтығы (шығыстардың (шығындардың) пайда болу уақытының және шамасының белгісіздігі, шығыстардың пайда болуының мүдделі тұлғалардың іс-әрекеттеріне байланысты болмауы);
- 2) ықтимал шығынды бағалау (күтілетін шығыс (зиян) сомасы есептеледі, оның негізінде сақтандыру жарналарының мөлшері есептеледі);
- 3) шығыстарды (шығындарды) анықтаудың нақтылығы (айқындығы) (шартта ықтимал тәуекелдер, сақтандыру объектілері, сақтандыру оқиғасы туындаған жағдайда күтілетін сақтандыру төлемі сомасының мөлшері нақты айтылады);
- 4) сақтандыру тәуекелдерін бөлудің бір-бірінен тәуелді болмауы ескеріледі.

9. Ұйым мыналарды қамтитын сақтандыру ісін қалыптастырады:

- 1) сақтанушының (сақтандырылушының) қолы қойылған, оның ішінде сақтанушының сақтандыру шарттарымен танысқаны және оның сақтандыру ережесінің көшірмесін алғаны (егер сақтандыру шарты қосылу шарты (сақтандыру полисі) нысанында жасалса) туралы мәліметтері бар сақтандыруға берілген өтініш;
- 2) көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру сыныптары бойынша жасалған шарттарды қоспағанда, сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша андеррайтингтік шешім (немесе оның көшірмесі);
- 3) сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) және сюрвейердің андеррайтингтік шешімді қабылдау үшін ұсынған құжаттарының көшірмелері;
- 4) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты (сақтандыру полисі) және енгізілген өзгерістер;
- 5) жылжымалы және (немесе) жылжымайтын мүлікті сақтандыру объектісінің жай-күйіне жүргізілген мониторинг нәтижелері туралы жазбалар.

10. Электрондық нысанда жасалған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру ісі электрондық нысанда қалыптастырылады.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
6-қосымша**

Қайта сақтандыру тәуекелін басқаруға қойылатын талаптар

1. Директорлар кеңесі қайта сақтандыру тәуекелін тиімді басқару мақсатында:

1) қайта сақтандыру саясатын;

2) шешімдер қабылдауды басқарма, андеррайтингтік кеңес немесе директорлар кеңесі жүзеге асыратын кіріс қайта сақтандыру (осыған сәйкес ұйым қайта сақтанушының сақтандыру тәуекелдерінің бір бөлігін қабылдайтын қайта сақтандыру шарты) және шығыс қайта сақтандыру (осыған сәйкес ұйым сақтандыру тәуекелдерінің бір бөлігін қайта сақтандыруға беретін қайта сақтандыру шарты) шарттарының лимиттерін (түрлерін) бекітеді.

2. Қайта сақтандыру саясаты:

1) қайта сақтандыруға байланысты негізгі тәуекелдер туралы ақпаратты;

2) қайта сақтандыру шарттарын жасау кезінде Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасының сақталуын бақылауды қамтамасыз ету тәртібін;

3) қайта сақтандыру бойынша контрәріптесті таңдау өлшемшарттарын;

4) қайта сақтандыру жөніндегі контрәріптестердің іскерлік қатынастар белгілегенге дейінгі (шарт жасасқанға дейінгі) қызметін бағалауды;

5) қайта сақтандыру жөніндегі контрәріптестермен (қайта сақтандырушылармен) бұдан былайғы іс-әрекет барысында қаржылық жағдайына, оның ішінде олардың рейтингтік көрсеткіштеріне тұрақты мониторинг жүргізу тәртібін;

6) сақтандыру тәуекелдерінің орнын толтыру үшін пайдаланылатын қайта сақтандыру түрлерін сипаттауды;

7) қайта сақтандыру арқылы автоматты түрде жабылатын (облигаторлық қайта сақтандыру) немесе қайта сақтандыруға толық немесе ішінара берілетін (белгілі бір үлеспен) (факультативті қайта сақтандыру) тәуекелдер бойынша сақтандыру сомалары (мөлшері) және түрлері бойынша лимиттерді;

8) бір қайта сақтандырушыдағы қайта сақтандырумен орнын толықтырудың ең жоғары сомасын;

9) актуарий есептеген сақтандыру портфелі, сыныбы, түрі және сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша өзінің ұстап қалу лимиттерін қамтиды. Өзінің ұстап қалу лимиттері сақтандыру тәуекеліне және (немесе) сақтандыру жағдайына белгіленуі мүмкін.

10) директорлар кеңесінің ұйғаруы бойынша өзге де мәселелерді қамтиды.

3. Басқарма жыл сайын қайта сақтандыру саясатының ағымдағы нарықтық жағдайға сәйкес келуін бағалайды және қажет болған жағдайда, оны қайта қарайды. Қайта сақтандыру саясаты андеррайтинг жөніндегі саясат не қайта сақтандырушының мәртебесі өзгерген жағдайда түзетіледі.

4. Ішкі аудит қызметі төмендегілерді:

1) қайта сақтандыру шарттарын;

2) тиісті қайта сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар ету жүйесін;

3) сақтандыру жағдайы басталған кезде қайта сақтандырушыдан төлем алуды аудиторлық тексеруді жүзеге асырады.

5. Қайта сақтандыру бөлімшесі қайта сақтандыру саясатын іске асыруға байланысты барлық қабылданатын шешімдерді құжат түрінде ресімдейді.

6. Қайта сақтандыру бөлімшесі ай сайын тәуекелдерді басқару бөлімшесіне директорлар кеңесіне тоқсан сайынғы негізде бұдан әрі беру үшін:

1) қайта сақтандыру бойынша тәуекел туындататын факторларды (оның ішінде аймақтық, нарықтық, саяси, экономикалық жағдайлар);

2) қайта сақтандыру жөніндегі әрбір контрәріптестің (қайта сақтандырушының) кредиттік рейтингіне, сондай-ақ кредиттік рейтинг өзгеруінің уәкілетті орган белгілеген пруденциялық нормативтердің және сақталуы міндетті нормалары мен лимиттердің есептелуіне ықпалына мониторинг жүргізуді бағалау, өлшеу және талдау нәтижелері туралы есеп береді.

7. Қайта сақтандыру бөлімшесі мынадай:

1) қайта сақтандырушының атауы;

2) қайта сақтандырушының қаржылық орнықтылығының рейтингісі;

3) қайта сақтандыруға берілген жауапкершілік үлесі;

4) қайта сақтандырушы андеррайтерінің, сақтандыру брокерінің (қайта сақтандыру шартын жасауға жауапты тұлғаның) байланыс деректері;

5) тәуекелді қайта сақтандыруға қабылдаған (тәуекелді қайта сақтандыруға қабылдау бойынша шешім қабылдаған) жауапты тұлға туралы ақпарат бар қайта сақтандырушылардың тізілімін жүргізеді.

8. Қайта сақтандыру бөлімшесі жыл сайын қайта сақтандыру шарты жасалған не жасалуы жоспарланып отырған әрбір қайта сақтандырушының қаржылық орнықтылығын талдауды (резидент – қайта сақтандырушылар үшін активтерді, сақтандыру резервтерін, міндеттемелерді өтеу үшін меншікті капитал жеткіліктілігін, шығыстар мен кірістерді, ақша қаражатының қозғалысын талдауды қоса алғанда, бейрезидент қайта сақтандырушылар үшін қаржылық орнықтылықты талдау қолжетімді ақпарат негізінде жүзеге асырылады) соңғы аяқталған 3 (үш) қаржы жылының қаржылық есептілігі (резидент - қайта сақтандырушылар үшін) негізінде жүзеге асырады.

9. Қайта сақтандыру бөлімшесі:

қайта сақтандырушының заңды тұлға ретінде тіркелуін;

тиісті мемлекеттің заңнамасы бойынша лицензия не қайта сақтандыру қызметін жүзеге асыруға рұқсат талап етілмейтін жағдайларды қоспағанда, қайта сақтандыру қызметін жүзге асыруға тиісті мемлекеттің тиісті уәкілетті органының лицензиясының не рұқсатының болуын;

андеррайтердің (андеррайтинг бөлімшесінің) не қайта сақтандырушының өзге қызметкерінің қайта сақтандырушының атынан қайта сақтандыру шартын жасасуға өкілеттіктерін растайтын құжаттардың көшірмелерін жинауды және сақтауды жүзеге асырады.

10. Сақтандыру брокерінің қызметін пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасының талаптарына сәйкес қайта сақтандыру ковернотасының сақталуын және ресімделуіне бақылауды жүзеге асырады.

11. Қайта сақтандыру бөлімшесі қайта сақтандыру саясатын түзету мақсатында тоқсанына бір реттен кем емес талдауды жүргізеді және активтерді және пассивтерді басқару кеңесіне және тәуекелдерді басқару бөлімшесіне:

қайта сақтандыру шарттары жасалған қайта сақтандырушылардың қаржылық жағдайының талдауын;

қайта сақтандырушыдан соңғы 5 (бес) жылда алынған төлемдерді талдауды және сақтандыру тәуекелдерін қайта сақтандырудың мақсатқа сәйкестігін бағалауды;

актуарий белгілеген өзінің ұстап қалу лимиттерінің барабарлығын талдауды ұсынады.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
7-қосымша**

Сақтандыру төлемдері тәуекелін басқаруға қойылатын талаптар

1. Директорлар кеңесі сақтандыру төлемдері тәуекелдерін басқару шеңберінде олар бойынша шешім қабылдау директорлар кеңесінің, активтерді және пассивтерді басқару кеңесінің, басқарманың, төлемдер бөлімшесінің, сондай-ақ ұйымдар филиалдарының құзыретіне жататын сақтандыру төлемдерінің лимиттерін бекітеді.

2. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру процесін қамтамасыз ету мақсатында ұйым сақтандыру жағдайы басталғаны туралы хабарлама алған сәттен бастап дереу сақтанушыға (сақтандырылушыға, пайда алушыға):

1) нұсқаулықтармен және сақтандыру шартының және ұйымның талаптарын қалай орындау туралы басқа ақпаратпен бірге, сақтандыру түрі бойынша сақтандыру жағдайы басталғаны туралы өтініштің тиісті нысанын;

2) құжаттарды дайындау үшін қажетті ақпаратты және сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін құжаттар тізімін ұсынады.

3. Басқарма сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) сақтандыру төлемдері жөніндегі бөлімшеге және (немесе) сақтандыру делдалына кедергісіз қолжетімділігін қамтамасыз етеді. Егер сақтандыру делдалының сақтанушыдан (сақтандырылушыдан, пайда алушыдан) құжаттарды алу мүмкіндігі болса, онымен жасалған тапсырма шартында ұйымға құжаттарды жіберу мерзімдері белгіленеді.

4. Ұйым сақтандыру төлемін жүзеге асыруға құжаттарды алғаннан кейін өтініш берушіге қабылданған құжаттардың тізбесі көрсетілген анықтама береді.

5. Егер сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім белгіленген мерзімде қабылданбайтын болса, ұйым сақтанушыны (сақтандырылушыны, пайда алушыны) сақтандыру төлемін жүзеге асырудың мерзімін созу себебін қажеттілігінің себебін түсіндіре отырып хабардар етеді, бұл ретте басқарма сақтандыру төлемін сақтандыру шартында және (немесе) Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы заңнамасында, Қазақстан Республикасының міндетті сақтандыру түрлерін реттеу саласындағы заңнамалық актілерінде белгіленген мерзімде жүзеге асыруды қамтамасыз етеді.

Егер оқиға сақтандыру жағдайы деп танылмаса, ұйым сақтанушыға (сақтандырылушыға, пайда алушыға) сақтандыру шартында және (немесе) Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы заңнамасында көзделген негіздемелер бойынша сақтандыру төлемін жүргізуден дәлелді жазбаша бас тарту жібереді.

6. Сақтандыру төлемін жүзеге асыруға өтініш бергеннен кейін және (немесе) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға құжаттар топтамасын ұсынғаннан кейін сақтандыру төлемдері жөніндегі бөлімше сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға арналған сақтандыру ісін электрондық не қағаз түрінде қалыптастырады, оған мынадай мәліметтер мен құжаттар кіреді:

- 1) істің ашылған күні;
- 2) ұйымда тіркелген сақтандыру төлемін жүзеге асыруға берілген өтініш;
- 3) сақтандыру шарты (полисі);
- 4) мүдделі бөлімшелер қарайтын мерзімдерді қоса алғанда, өтінішті қарау процесі туралы қысқаша есеп;
- 5) сақтандыру жағдайы болған күн;

- 6) сақтандыру жағдайы туралы хабар берілген күн;
  - 7) шығынның сипаттамасы;
  - 8) өтініш берушілер туралы ақпарат;
  - 9) егер сақтандыру шартына сәйкес талап етілсе, бағалау жасалған күні;
  - 10) егер сақтандыру шартына сәйкес талап етілсе, бағалаушы, аджастер, тәуелсіз сарапшы есебінің көшірмесі;
  - 11) егер сақтандыру шартына сәйкес талап етілсе, бағалаушының, аджастердің, тәуелсіз сарапшының қысқаша деректері;
  - 12) шығынның бағаланған құны;
  - 13) сақтандыру төлемінің күні мен сомасы;
  - 14) сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту күні;
  - 15) сақтандыру ісінің аяқталған күні;
  - 16) сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім.
7. Сақтандыру төлемдері жөніндегі бөлімше сақтандыру жағдайларын сыныптар, сақтандыру түрлері, сақтанушылар (сақтандырылушылар, пайда алушылар) бойынша талдау жүргізеді және оны тәуекелдерді басқару бөлімшесіне ұйымның тәуекелдер картасын анықтау үшін тоқсан сайын ұсынады.
8. Белгілі бір жасқа дейін өмір сүруіне байланысты сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру туралы шешімдерді қоспағанда, сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру туралы шешімді белгіленген лимиттерге сәйкес тәуекелдерді басқару бөлімшесімен және комплаенс-бақылаушымен келісілген соң активтерді және пассивтерді басқару кеңесі және басқарма қабылдайды.
9. Тәуекелдерді басқару бөлімшесі жыл сайын:
- 1) табиғи және техногендік апаттардың басталу сценарийлері кіретін модельдерді пайдалануды көздейтін апаттық тәуекелдерді өлшейді және болжайды;
  - 2) сақтандыру портфелін апаттық оқиғаларға қарсы тұру қабілеттілігіне қатысты бағалайды.
10. Апаттық тәуекелдер туралы есеп директорлар кеңесінің және басқарманың қарауына беріледі.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
8-қосымша**

**Сақтандыру резервтерінің жеткіліксіздігі тәуекелін
басқаруға қойылатын талаптар**

1. Директорлар кеңесі сақтандыру резервтерінің жеткіліксіздігін тиімді басқару мақсатында:
  - 1) сақтандыру резервтерін қалыптастыру саясатын;
  - 2) сақтандыру резервтерін есептеу үшін қажетті статистикалық деректерді жинау, өңдеу және талдау бойынша ішкі рәсімдерді бекітеді.
2. Басқарма сақтандыру резервтерінің жеткіліксіздігін тиімді басқару мақсатында:
  - 1) сақтандыру резервтерін қалыптастыру саясатын әзірлеу және тиімді іске асыруды қамтамасыз етуді;
  - 2) барабар сақтандыру резервтерін қалыптастыру үшін қажетті статистикалық деректерді жинау, өңдеу және талдау бойынша ішкі рәсімдерді әзірлеу және тиімді іске асыруды қамтамасыз етуді;
  - 3) сақтандыру резервтерінің уақтылы қалыптастырылуын бақылауды;
  - 4) ұйымның штатында біліктілігі жеткілікті деңгейдегі актуарийдің болуын қамтамасыз етуді;
  - 5) зияндарды есепке алу журналын жүргізу тәртібін және мазмұнын анықтауды жүзеге асырады.
3. Сақтандыру резервтерін қалыптастыру саясаты:
  - 1) шығындар резервін есептеу әдістемесін (мәлімделген, бірақ реттелмеген зияндар және болған, бірақ мәлімделмеген зияндар);
  - 2) еңбек сіңірілмеген сыйлықақылар резервін (жалпы сақтандыру бойынша) және болмаған зияндар резервін (өмірді сақтандыру бойынша) есептеу әдістемесін;
  - 3) қалыптастырылған сақтандыру резервтерінің барабарлығына тестілеу өткізуді;
  - 4) сақтандыру резервтерін есептеу кезеңділігі мен мерзімдерін;
  - 5) сақтандыру резервтерін есептеуге жауапты құрылымдық бөлімшені және (немесе) тұлғаны көрсетуді қамтиды.
4. Ішкі аудит қызметі мынадай іс-шараларды қамтитын сақтандыру резервтерін қалыптастыруды ішкі бақылау және ішкі аудитін жүргізу қағидаларын әзірлейді және директорлар кеңесіне бекітуге ұсынады:
  - 1) сақтандыру резервтерін қалыптастыру кезінде қолданылатын статистикалық деректердің шынайлығын тексеру;
  - 2) мәлімделген, бірақ реттелмеген зияндар резервін барабар қалыптастыруды қамтамасыз ету үшін зияндарды есепке алу журналын тексеру;
  - 3) сақтандыру төлемі жүзеге асырылмаған не толық көлемде жүзеге асырылмаған сақтандыру жағдайларының мониторингі;
  - 4) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары тізілімін онда барлық жасалған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының болуына жүйелі тексеру;
  - 5) сақтандыру агенттерінің жасалған сақтандыру шарттары туралы уақтылы хабардар етуді бақылау.
5. Актуарий:
  - 1) сақтандыру резервтерін уақтылы және барабар есептеуді;
  - 2) сақтандыру резервтерін есептегенде шынайы және объективті статистикалық деректерді қолдануын;

- 3) сақтандыру резервтерін есептеу кезінде қаржылық және өзге де көрсеткіштердің барабар және экономикалық тұрғыдан негізделген болжамын;
  - 4) шынайы өлім-жітім кестесін пайдалануды;
  - 5) сақтанушыларды тарту үшін төмендетілген сақтандыру тарифтері бойынша жасалған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру резервтерінің барабар есебін;
  - 6) сақтандыру түрлері бойынша сақтандыру резервтерінің барабарлығына тест жүргізуді;
  - 7) сақтандыру резервтерін есептеу бойынша біліктілік пен дағдыларды арттыруды жүзеге асырады.
6. Актуарий тәуекелдерді басқару бөлімшесіне ай сайын есептеу кезінде қолданылған әдістемелер мен көрсеткіштердің сипаттамасын, ұйымның тәуекелдер картасын қалыптастыру үшін сақтандыру резервтерінің жеткіліктілігі туралы актуарийдің кәсіби пікірінен тұратын сақтандыру резервтері туралы есеп ұсынады.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
9-қосымша**

Инвестициялық тәуекелдерді басқаруға қойылатын талаптар

1. Директорлар кеңесі инвестициялық тәуекелдерді тиімді басқару мақсатында:

1) инвестициялық саясатты бекітеді;

2) сақтандыру резервтерін өтейтін активтерді дербес орналастыру, не активтерді ішінара не толығымен инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыратын ұйымның (бұдан әрі - инвестициялық портфельді басқарушы) басқаруына беру туралы шешім қабылдайды.

3) сақтандырушылардың активтері есебінен бағалы қағаздар нарығында инвестициялық портфельді басқару бойынша қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар ұйым құрған ашық инвестициялық пай қорының (бұдан әрі – қор) инвестициялық декларациясын бекітеді;

4) ұйым болып табылмайтын, инвестициялық портфельді басқарушы құрған ашық инвестициялық пай қорының (бұдан әрі – сыртқы қор) инвестициялық декларациясын және қағидаларын келіседі;

5) ұйым бағалы қағаздар нарығында инвестициялық портфельді басқару бойынша қызметті жүзеге асыруға лицензия алған жағдайда 10 (он) жұмыс күні ішінде инвестициялық комитет құрады.

2. Басқарма инвестициялық тәуекелдерді тиімді басқару мақсатында:

1) қаржы құралдарымен жасалатын операциялар бойынша, оның ішінде қаржы құралдары нарығында бағалардың күрт құбылуына байланысты («stop-loss» лимиттері) шектен тыс шығыстарға жол бермеу бойынша шұғыл рәсімдерді, сондай-ақ оларға қол жеткізгеннен кейін қаржы құралының нарықтық құнының төмендеу ықтималдығы артатын («take-profit» лимиттері) қаржы құралдары бойынша бағалар мен кірістіліктердің өлшемдік деңгейлерін анықтайды. «Stop-loss» және «take-profit» лимиттері белсенді нарығы бар қаржы құралдары үшін, сондай-ақ тізбесін активтерді және пассивтерді басқару кеңесі белгілейтін өзге қаржы құралдары үшін белгіленеді;

2) қаржы құралдары нарығының ауқымы мен серпініне және қаржы құралының өтімділігіне сәйкес лимиттерді және зияндардың барынша рұқсат етілген мөлшерін қайта қарауға бастама жасайды;

3) инвестициялық портфельдің кредиттік, пайыздық және валюталық тәуекеліне ұшырағыштығы туралы қорытынды дайындайды және оны активтерді және пассивтерді басқару кеңесіне ұсынады.

3. Активтерді инвестициялық портфельді басқарушының басқаруына тапсырған кезде басқарма инвестициялық портфельді басқарушымен жасалған шартта:

1) инвестициялық портфельді басқарушының ұйымның инвестициялық саясатын бұлжытпай сақтауы бойынша талаптың;

2) тәуекелдер мониторингін жүзеге асыру, оның ішінде стресс-тестингті жүзеге асыруға арналған ақпаратпен тиімді алмасу бойынша талаптың;

3) инвестициялық портфельді басқарушының инвестициялық портфельді басқару барысында қасақана әрекеттерінің нәтижесінде ұйымға келтірген зияндар үшін жауапкершілігінің көрсетілуін қамтамасыз етеді.

4. Инвестициялық саясатты активтерді және пассивтерді басқару бөлімшесі қайтарымдылық, әртараптандыру, табыстылық, өтімділік қағидастарын ескерумен әзірледі.

Қайтарымдылық қағидаты ықтимал залалдарды төмендету не алдын алу мақсатында активтерді орналастыру бойынша тәуекелдерді тиімді бағалауды білдіреді.

Салымдарды әртараптандыру қағидаты инвестициялық портфельдің барынша орнықтылығына қол жеткізу, қандай да бір қаржы құралдарының артықшылығын, активтердің өңірлік, салалық және өзге де шоғырлануына жол бермеу мақсатында инвестициялық тәуекелдерді бөлу болып табылады.

Табыстылық қағидаты капитал салымдары нарығындағы жағдайды ескерумен, қалған қағидаттарды қамтамасыз ету кезінде инвестициялардың рентабельділігін барынша жоғарылату, сондай-ақ барлық инвестициялау уақыты ішінде салынған қаражаттың нақты құнын сақтап қалуға, активтерді қысқа мерзім ішінде сатуға мүмкіндік беретін сақтандыру резервтерінің қаражатын басқару кезіндегі жоғары рентабельділігі болып табылады.

Өтімділік қағидаты ұйымның міндеттемелерін оларды өтеу үшін жеткілікті мөлшерде қысқа мерзімде іске асырылатын қаржы құралдарымен қамтамасыз етуді ұйғарады.

5. Инвестициялық саясат:

- 1) активтерді инвестициялаудың мақсаттары мен стратегияларын;
- 2) инвестициялау объектілерінің сипаттамасы мен тізбесін;
- 3) Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасының талаптарын ескере отырып, активтерді инвестициялау лимиттері мен ашық валюталық позицияның мөлшерлерін;
- 4) инвестициялық қызметке қатысты белгіленген талаптар мен шектеулерді;
- 5) хеджирлеу құралдарының тізбесі мен сипаттамасын көрсетумен активтерді хеджирлеу және әртараптандыру талаптарын;
- 6) инвестициялық қызметпен байланысты негізгі тәуекелдер туралы ақпаратты;
- 7) инвестициялық портфель бойынша зияндардың жиынтық ең жоғары рұқсат етілген мөлшерін;
- 8) директорлар кеңесінің ұйғаруы бойынша басқа мәселелерді регламенттейді.

6. Инвестициялық саясатта көзделген активтерді инвестициялау лимиттеріне:

- 1) қаржы құралдарының түрлері бойынша инвестициялау лимиттері;
- 2) белгілі бір мемлекеттің резиденті болып табылатын эмитенттердің қаржы құралдарына инвестициялау лимиттері («елдің лимиті»);
- 3) ашық валюталық позициялар бойынша лимиттер және валюталық нетто-позиция лимиті;
- 4) негізгі қызмет түрі экономиканың белгілі бір секторымен байланысты эмитенттердің қаржы құралдарына инвестициялау лимиттері;
- 5) қаржы құралдарына арналған «stop-loss» лимиттері;
- 6) қаржы құралдарына арналған «take-profit» лимиттері кіреді.

7. Инвестициялық комитет сақтанушылардың активтері есебінен қаржы құралдарымен мәмілелер жасау туралы инвестициялық шешім қабылдайды.

Инвестициялық комитеттің функциялары қажеттілігіне қарай активтер мен пассивтерді басқару кеңесіне беріледі.

8. Инвестициялық саясатты түзету мақсатында тәуекелдерді басқару бөлімшесі тоқсанына кемінде бір рет:

1) қалыптасудағы геосаяси жағдайға, инвестициялау валютасына, экономиканың секторына байланысты инвестициялау нарықтарының тартымдылығы дәрежесі бойынша макроэкономикалық талдау;

2) эмитенттің қаржылық жай-күйінің, оның активтерінің әрі қарай өсу әлеуетінің, қабылдаған міндеттемелері бойынша жауап беру қабілетінің, аталған эмитенттің қаржы құралдарына инвестициялауға байланысты тәуекелдерінің талдауын қоса алғанда, эмитенттерді және ол шығарған (ұсынған) қаржы құралдарының талдауы;

3) портфельдің құрылымы, кірістіліктің өзгеру серпіні туралы мәліметтерді, зиянды позициялар мен портфельдің құрылымын оңтайландыру жөніндегі ұсынымдар кіретін инвестициялық портфельдің талдауы;

4) келесі күнтізбелік (12) он екі айға сақтандыру сыйлықақылары түсуінің және сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудың, сондай-ақ ұйымның міндеттемелерінің құрылымын олардың

басталу мерзімдері бойынша болжамдық талдау;

5) өтімді активтерді жұмылдыру қабілетінің өзгеруі, оның ішінде міндеттемелерді өтеу үшін қажетті өтімді активтерді қалыптастыру қабілетінің мониторингі ескерілген қолма-қол ақшаның гәп-позициялары бойынша лимиттердің шолуын қамтитын гәп-талдау жүргізіп, активтерді және пассивтерді басқару кеңесіне ұсынады.

Жүргізілген талдаулардың негізінде ұйымның құрылымдық бөлімшелері аталған ұсынымдарды беру үшін негіз болып табылған факторлардың толық тізбесі бар ұсынымдарды әзірлейді.

Ұсынымдар:

корпоративтік стратегияны, инвестициялық саясатты әзірлеу, сондай-ақ аталған құжаттарға өзгерістер мен толықтырулар енгізу;

инвестициялау лимиттерін анықтау және қайта қарау;

зияндардың барынша рұқсат етілетін мөлшерін анықтау және қайта қарау;

инвестициялық шешімдер қабылдау кезінде ұсынылады.

9. Ұйымның активтерін дербес орналастырған жағдайда инвестициялау инвестициялар бөлімшесінің және тәуекелдерді басқару бөлімшесінің қорытындыларын ескерумен, активтерді және пассивтерді басқару кеңесі қабылдайтын инвестициялық шешімдердің негізінде жүзеге асырылады.

10. Инвестициялар бойынша бөлімшенің қорытындысы мынадай ақпаратты:

1) жасауға ұсынылатын мәмілені (операцияны) жасау мақсатын;

2) қаржы құралының түрін, көлемін, бағалар аралығын, кірістілік деңгейі мен басқа сипаттамаларын (талаптары) көрсетумен аталған құралдың сипаттамасын қамтиды.

11. Тәуекелдерді басқару бойынша бөлімшенің қорытындысы мынадай ақпаратты қамтиды:

1) жасалатын мәміленің (операцияның) активтер бойынша кірістердің болжамды өзгеруіне ықпалын;

2) аталған қаржы құралын сатып алумен байланысты тәуекелдерді;

3) жасалатын мәміленің (операцияның) пруденциялық нормативтер мәндерінің және өзге де сақталуы міндетті нормалар мен лимиттердің өзгеруіне ықпалын;

4) ұсынылатын инвестициялық шешімнің болжамды нұсқаларын.

12. Инвестициялық шешім:

1) инвестициялық шешімді қабылдау күні мен нөмірін;

2) жасалуы тиіс мәміленің (операцияның) түрін;

3) ол бойынша мәміле (операция) жасалуы тиіс қаржы құралының сәйкестендіргішін;

4) жасалуы тиіс мәміленің (операцияның) көлемін, бағасын және сомасын (көлемінің, бағасының және сомасының аралығы);

5) мәмілені (операцияны) жасау мерзімдерін;

6) онда мәміленің жасалуы көзделген нарықтың түрін көрсетуді (бастапқы немесе қайталама, ұйымдастырылған немесе ұйымдастырылмаған, халықаралық нарықтар);

7) оның көмегімен мәміле (операция) жасалуы ұйғарылатын делдалдың (брокердің) атауы (бар болса);

8) активтерді және пассивтерді басқару кеңесінің бір мүшесінің инвестициялық шешімді қабылдау (бас тарту) бойынша ерекше пікірінің болуын көрсетуді;

9) инвестициялық шешімді қабылдаған активтерді және пассивтерді басқару кеңесінің мүшелерінің қолдарын қамтиды.

13. Хеджирлеу құралдарымен мәміле (операция) жасауға арналған инвестициялық шешім мыналарды қамтиды:

1) инвестициялық шешімді қабылдау күні мен нөмірін;

2) жасалуы тиіс мәміленің (операцияның) түрін;

3) хеджирлеу құралының түрін, оны жасау мерзімін, көлемін, құнын (сыйлықақының), онда хеджирлеу операциясын жасау жоспарланатын нарықты және аталған құралдың басқа сипаттамаларын (талаптары) көрсетумен оның толық сипаттамасы;

- 4) аталған хеджирлеу құралын қолданудан күтілетін нәтижелерді;
- 5) хеджирлеу объектісінің (базистік активінің) тәуекелін бағалау, онда оның түрі (пайыздық, бағалық, валюталық және басқа), сондай-ақ оны бағалау әдісі көрсетіледі;
- 6) хеджирлеу объектісін, онда қажетті деректемелері (қаржы құралының сәйкестендіргіші, саны, құны, көлемі, валютасы) көрсетіледі;
- 7) аталған мәмілені (операцияны) жасау хеджирлеу объектісі бойынша ықтимал зияндардың (кірісті толық алмау) мөлшерін төмендетуге әкелетінін растайтын есепті;
- 8) оның көмегімен мәмілені (операцияны) жасау көзделетін делдалдың (брокердің) атауы (ол бар болған жағдайда);
- 9) активтерді және пассивтерді басқару кеңесінің бір мүшесінің инвестициялық шешімді қабылдау (бас тарту) бойынша ерекше пікірінің болуы туралы нұсқауы;
- 10) инвестициялық шешімді қабылдаған активтерді және пассивтерді басқару кеңесі мүшелерінің қолдарын қамтиды.

14. Сақтанушылардың активтерін инвестициялау шеңберінде хеджирлеу құралдарымен мәмілелер (операциялар) жасау үшін инвестициялық шешімде мыналар қосымша көрсетіледі:

- 1) трейдерге белгіленген сома шегінде сауда операцияларын жүзеге асыру мүмкіндігі берілген жағдайда трейдерге ашық позиция лимиті;
- 2) оның активтері есебінен мәміле (операция) жасау ұйғарылған клиент туралы мәліметтер, не инвестициялық шешім меншікті активтерге қатысты қабылданатынын көрсету.

15. Инвестициялық портфельді басқарушы сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымымен келісім бойынша инвестициялық портфельді басқарушы құрған сыртқы қордың инвестициялық декларациясының талаптарын бұзған жағдайда тәуелдерді басқару үшін жауапты сақтандыру ұйымының бөлімшесі аталған бұзушылық күнінен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде мұндай бұзушылықтардың орын алуы туралы уәкілетті органды хабардар етуге міндетті.

16. Бағалы қағаздар нарығында инвестициялық портфельді басқаруға лицензиясы бар ұйым:

- 1) инвестициялық портфельді басқару (қаржы құралдарымен мәмілелер (операциялар) жасау, жасалған мәмілелер (операциялар) бойынша есептеулерді жүзеге асыру, инвестициялау лимиттерін бақылау, есепке алу журналын жүргізу);
- 2) тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуіне қажетті ақпарат жинау;
- 3) тәуекелдерді нақты уақыт режимінде қадағалау мүмкіндігімен қамтамасыз ете отырып, инвестициялық портфель ұшырауға бейім тәуекелдерді басқару процестерін автоматтандырады.

17. Бағалы қағаздар нарығында инвестициялық портфельді басқару бойынша қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар ұйымның ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі нақты жүйелі проблемаларды есепке алуды жүргізеді, оларды ескерумен проблемалардың қайталануын болдырмау мақсатында мынадай іс-шараларды өткізу арқылы қауіпсіздік шараларын әзірлеу бойынша дереу шаралар қолданылады:

- 1) техникалық проблемалар парағын толтыру және олар бойынша есептілік жүргізу;
- 2) проблемалардың орын алу себебін қадағалау, ақпараттық жүйені әзірлеушіге олар жөнінде хабарлау және олардың қайталануын болдырмау үшін түзету шараларын қабылдау;
- 3) тоқсанына кемінде бір рет автоматтандырылған дерекқордың жұмыс істеуін қамтамасыз ететін техникалық кешендерді тексеру жүргізу;
- 4) автоматтандырылған дерекқорды басқару терминалдарының мониторингін және пайдаланушыларды сәйкестендіруді жүзеге асыру, оның ішінде олардың түрлері мен көлемдерін, олар жүргізген операциялардың пайдаланушының функционалдық міндеттеріне сәйкестігі пәніне бақылау.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
10-қосымша**

Операциялық және ілеспе тәуекелдерді басқаруға қойылатын талаптар

1. Директорлар кеңесі операциялық және ілеспе тәуекелдерді басқару мақсатында:
  - 1) операциялық, ілеспе тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты бекітеді;
  - 2) ұйымның операциялық, ілеспе тәуекелдерін тиімді анықтауды, өлшеуді, мониторингін және бақылауды қамтамасыз етеді;
  - 3) төтенше жағдайларға және ұйымның үзіліссіз қызметін қамтамасыз етуге арналған жоспарын және оған барлық өзгерістерін бекітеді.
2. Операциялық, ілеспе тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатта мыналар қамтылады, бірақ олармен шектеліп қалмайды:
  - 1) операциялық, ілеспе тәуекелдерді басқарудың мақсаты мен міндеттері;
  - 2) операциялық тәуекелді, ілеспе тәуекелді басқарудың негізгі қағидалары;
  - 3) операциялық тәуекелдердің, ілеспе тәуекелдердің негізгі түрлерін жіктеу;
  - 4) ұйымның операциялық тәуекелінің, ілеспе тәуекелінің рұқсат етілген деңгейі;
  - 5) операциялық тәуекелді, ілеспе тәуекелді анықтау, өлшеу, мониторингін және бақылау тәртібі мен рәсімдерін белгілеу;
  - 6) операциялық тәуекелдерді, ілеспе тәуекелдерді басқаруда кемшіліктер анықталған және (немесе) ұйымның операциялық тәуекелге, ілеспе тәуекелге ұшырау деңгейіне әсер ететін жағдайлар туындаған жағдайларда ішкі құжаттар мен рәсімдерге өзгерістер енгізу бойынша талаптар.
3. Алқалық органдар және (немесе) басқарма:

операциялық тәуекелдерді, ілеспе тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты және төтенше жағдайларға және ұйымның үзіліссіз қызметін қамтамасыз етуге арналған жоспарын әзірлеуге; ұйымның және оның қызметкерлерінің операциялық тәуекелді, ілеспе тәуекелді басқару жөніндегі саясатты сақтауын бақылауға және мониторингіне жауап береді.
4. Төтенше жағдайларға және Ұйымның үзіліссіз қызметін қамтамасыз етуге арналған жоспарына мыналар кіреді:

ұйым қызметінің ауқымына және күрделілігіне қарай, ұйым ұшыраған ықтимал сценарийлердің түрлері;

құрылымдық бөлімшелердің жауапкершілігі және олардың төтенше жағдайлар туындаған кездегі іс-әрекеттерінің сипаттамасы;

қағаздағы және электронды құжаттаманың резервтік көшірмелерінің болуын қоса алғанда сақтандыру қызметін қалпына келтіруге (жаңартуға) мүмкіндік беретін тетіктері.
5. Басқарма операциялық, ілеспе тәуекелдерді басқару мақсатында:
  - 1) жыл сайын Ұйымның ағымдағы қызметінің және оның корпоративтік стратегиясының сәйкес келуін ескеріп, төтенше жағдайларға және ұйымның үзіліссіз қызметін қамтамасыз етуге арналған жоспарын қайта қарайды;
  - 2) конфиденциалды ақпараттың жайылып кетуін және:
    - рұқсат берілуі шектеулі ақпараттық деректердің тізбесін;
    - рұқсатты алу тәртібін;
    - ақпараттық деректерге рұқсатты бақылау тәртібін;
    - ақпараттық деректерге рұқсаты бар тұлғалардың тізбесін көздейтін ақпараттық деректердің бұрмалануын болдырмау рәсімдерін бекітеді.

3) жабдықтарға инспекциялар жүргізу мен жұмыс туралы есептерді тексеру қоса қамтылған іркілістерді болдырмау рәсімдерін бекітеді.

6. Ішкі аудит қызметі операциялық тәуекелді, ілеспе тәуекелді басқаруға бағалау жүргізеді және жыл сайын директорлар кеңесіне операциялық тәуекелді, ілеспе тәуекелдерді басқаруға, оның ішінде ұйым қызметін автоматтандыруға және құжаттандыруға, құжаттаманы басқаруға және құжаттарды сақтауға қойылатын талаптардың орындалғаны туралы есеп береді.

7. Тәуекелдерді басқару бөлімшесі:

1) топ тәуекелін басқару мақсатында жыл сайын:

акционерлердің және (немесе) бас ұйымның ұйымды қосымша капиталдандыру қажеттілігі туралы;

ұйым қызметінің үлестес тұлғалардың қызметіне ықпал етуі және байланысты болуы туралы;

топ қатысушысы банкроттығының (мәжбүрлеп таратылуының) ұйымның қаржылық жай-күйіне және төлем қабілеттілігіне әсері туралы;

ұйым активтерінің топ ішінде шоғырлануы туралы есепті талдайды және директорлар кеңесіне ұсынады.

2) жүйелі тәуекелді басқару мақсатында жыл сайын басқа сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымын мәжбүрлеп таратудың беделіне, сақтандыру өнімдеріне деген сұранысқа, ұйымның сақтандыру қызметін іске асыру арналарына ықпалы туралы есепті талдайды және директорлар кеңесіне ұсынады.

8. Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі тоқсанда бір реттен кем емес:

1) автоматтандырылған деректер базасының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін техникалық кешендерге тексеру жүргізеді;

2) басқармаға техникалық кешендердің жай-күйі туралы ақпарат береді.

**Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары
үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
II-қосымша**

Комплаенс-тәуекелді басқаруға қойылатын талаптар

1. Директорлар кеңесі комплаенс-тәуекелді тиімді басқару мақсатында:

- 1) ұйымдағы комплаенс-тәуекелді басқаруға жалпы бақылауды жүзеге асырады;
- 2) комплаенс-тәуекелді басқару жөніндегі саясатты бекітеді;
- 3) комплаенс-тәуекелді басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты комплаенс-бақылаушы лауазымына тағайындайды;
- 4) жылына бір реттен сирек емес ұйымдағы комплаенс-тәуекелді басқарудың тиімділігін бағалайды;
- 5) комплаенс-тәуекелдерді басқару мәселелерін тиімді және шұғыл шешуді қамтамасыз етуді қоса алғанда комплаенс-тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаттың іске асырылуын бақылауды жүзеге асырады.

2. Ұйымның комплаенс-тәуекелдерін басқару жөніндегі саясатты комплаенс -бақылаушы әзірлейді және онда мыналар белгіленеді:

- 1) комплаенс-тәуекелді басқарудың мақсаты мен міндеттері;
- 2) комплаенс-тәуекелді басқару қағидаттары, оның ішінде ұйымда комплаенс-мәдениетін (ұйым мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы, міндетті сақтандыру туралы, акционерлік қоғамдар туралы, бағалы қағаздар нарығы туралы, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының, ұйым қызметіне ықпалын тигізетін шет мемлекеттер заңнамасының және ұйым қызметін реттейтін ішкі құжаттардың талаптарын сақтау мәдениетін) қалыптастыру қағидаттары;
- 3) комплаенс-тәуекелді басқару тәртібі, тәсілдері мен рәсімдері;
- 4) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру процестеріне, басқа қылмыстық істерге ұйымды қасақана немесе қасақана емес тарту тәуекелдерін басқару тәртібі, тәсілдері мен рәсімдері;
- 5) комплаенс- бақылаушының өкілеттіктері және жауапкершілігі;
- 6) комплаенс-тәуекелді басқару шеңберінде құрылымдық бөлімшелер арасында өзара әрекеттесу және ақпарат алмасу тәртібі.

3. Басқарма комплаенс-тәуекелді тиімді басқару мақсатында:

- 1) комплаенс-тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты қабылдауды және қызметкерлерге жіберуді;
- 2) комплаенс-тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты сақтауды; және директорлар кеңесіне тоқсан сайынғы есептілікті беруді;
- 3) ұйым қызметкерлері үшін комплаенс-тәуекелдерді, оның ішінде қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқару мәселелері бойынша ішкі құжаттарды әзірлеуді;
- 4) комплаенс-тәуекелге әкелетін бұзушылықтар анықталған жағдайда тиісті түзету немесе тәртіптік шаралар қабылдауды;
- 5) міндетті ішкі бақылауға жататын операцияларды және күмәнді операцияларды уақтылы автоматандырылған түрде анықтау мақсатында бағдарламалық қамтамасыз етуді жетілдіруді;

6) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға берілетін өтініштің нысанында ұйымға жалған мәліметтерді беру салдарына Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасында, ұйымның жарғысында, сақтандыру қағидаларында көзделген сілтеменің болуын.

7) сақтандыру төлемдері жөніндегі бөлімше қызметкерлерін, алаяқтық индикаторлары мен белгілері бойынша оқытуды;

8) шағым талаптарды уақтылы реттеу бойынша қызметін қадағалауға, сондай-ақ сақтандыру төлемдерінің үрдістерін анықтауға мүмкіндік беретін статистикалық деректер базасын жүргізе отырып, шағымдарды, өтініштерді қарау және дауларды реттеу тәртібін бекітуді қамтамасыз етеді.

6. Комплаенс-бақылаушы:

1) Қазақстан Республикасының қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарына сәйкес комплаенс-тәуекелдерді бақылау бойынша және қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жөніндегі бағдарламаны жүзеге асыру бойынша комплаенс шараларды әзірлейді;

2) өзінің бастамасы бойынша кез келген қызметкермен байланыс жасайды және құжаттарға және мұрағатқа рұқсат алады;

3) комплаенс-тәуекелді басқару жөніндегі саясатты ықтимал бұзушылықтарға тергеу жүргізеді және кеңес алу үшін ұйым қызметкерлеріне өтініш білдіреді;

4) бекітілген корпоративтік стратегияға және комплаенс-тәуекелді басқару жөніндегі саясатқа сәйкес комплаенс-тәуекелді басқарудың артықшылықтарын белгілейді;

5) сәйкес келмеу себептерін анықтай отырып, ішкі және сыртқы реттеуші құжаттарға, оның ішінде корпоративтік басқару кодексіне сәйкес келуіне байланысты комплаенс-функцияларын және комплаенс-тәуекелдерді жүйелі бақылауды және мониторингті жүзеге асырады;

6) тәуекелдерді басқару бөлімшесіне анықталған кемшіліктері, жөнсіздіктері, бұзушылықтары туралы ақпарат қамтылған комплаенс-тәуекелдерге немесе бұзушылықтарға және оларды жоюдың ықтимал жолдарына жасалған мониторингтің қорытындысы бойынша тоқсан сайынғы есепті, сондай-ақ комплаенс-бақылауды жүзеге асыруды және корпоративтік басқару процестерін жетілдіру бойынша ұсынымдарды береді;

7) сыртқы және ішкі дереккөздерден алынған ресми емес ақпаратқа мониторинг жүргізеді, қажет болған жағдайда қызметтік тергеуді ұйымдастырады;

8) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруды (жылыстатуды) және терроризмді қаржыландыруды болдырмау бойынша шаралар қабылдайды.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 198 қаулысына қосымша**

Күші жойылды деп танылған Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері құрылымдық элементтерінің тізбесі

1. «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарында тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерінің болуына қойылатын талаптар жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2010 жылғы 1 ақпандағы № 4 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6113 тіркелген).

2. «Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарында тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерінің болуына қойылатын талаптар жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» 2010 жылғы 1 ақпандағы № 4 қаулысына толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2010 жылғы 27 желтоқсандағы № 181 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6767 тіркелген, Қазақстан Республикасының орталық атқарушы және өзге де орталық мемлекеттік органдарының актілер жинағының 2011 жылғы № 8 жарияланған).

3. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 27 тамыздағы № 168 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 11-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9796 тіркелген, «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде 2014 жылғы 12 қарашада жарияланған).

4. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қор биржасы бағалы қағаздарының ресми тізімі мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 24 желтоқсандағы № 244 қаулысымен бекітілген Қор биржасы бағалы қағаздарының ресми тізімі мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 4-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10339 тіркелген, «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде 2015 жылғы 18 наурызда жарияланған).

5. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 30 мамырдағы № 127 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 9-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14277 тіркелген, «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде 2016 жылғы 24 қазанда жарияланған).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 199

Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервтері және зиянды өтеу резерві есебінен сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдарының тізбесін және «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының комиссиялық сыйақыны алу қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

6. Мыналар:

1) Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервтері және зиянды өтеу резерві есебінен сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдарының тізбесі осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес;

2) Комиссиялық сыйақыны алу қағидалары осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес бекітілсін.

7. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

8. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

9. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

10. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 199 қаулысына
1-қосымша**

Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервтері және зиянды өтеу резерві есебінен сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдарының тізбесі

1. Осы «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қор) сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервтері және зиянды өтеу резерві есебінен сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдарының тізбесі «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы» 2003 жылғы 3 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервтері және зиянды өтеу резерві есебінен сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдарының тізбесін белгілейді.

2. Қор «жалпы сақтандыру» саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, «өмірді сақтандыру» саласы бойынша сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру резервінің, зиянды өтеу резервінің (бұдан әрі – резервтер) қаражатын мынадай қаржы құралдарына орналастырады:

- 1) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіндегі салымдар;
- 2) мынадай талаптардың біріне сәйкес келетін:

күмәнді борыштар бойынша резервтерді шегергенде негізгі борыш және есептелген сыйақы сомаларын ескере отырып, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BB-»-тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша «kzBB»-ден төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша ұқсас деңгейдегі рейтингі бар;

күмәнді борыштар бойынша резервтерді шегергенде негізгі борыш және есептелген сыйақы сомаларын ескере отырып, олардың бас банк-бейрезиденттерінің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «A-»-дан төмен емес шетел валютасында ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар еншілес банктер-резиденттер болып табылатын Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған салымдары;

3) күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде негізгі борыш және есептелген сыйақы сомаларын ескере отырып, Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BB-»-тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша «kzBB»-ден төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының (олардың эмитентінің) борыштық бағалы қағаздары;

4) Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік (басқа мемлекеттердің заңнамаларына сәйкес шығарылғандарды қоса алғанда) бағалы қағаздары, акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын заңды тұлғалар шығарған бағалы қағаздар, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдігімен шығарылған бағалы қағаздар;

5) күмәнді борыштар бойынша резервтерді шегергенде негізгі борыш және есептелген сыйақы сомаларын ескере отырып, қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған борыштық бағалы қағаздар;

6) шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған, күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BBB-»-ден төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар.

Standard & Poor's агенттігінің рейтингтік бағаларынан басқа, қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті орган Moody's Investors Service және Fitch агенттіктерінің, сондай-ақ олардың еншілес рейтингтік ұйымдарының рейтингтік бағаларын да таниды.

Осы тармақтың 1), 2) 4) және 5) тармақшаларында көрсетілген қаржы құралдарына резервтерді барлық орналастыру көлемі резервтердің кемінде 80 (сексен) пайызын құрайды.

3. Қаржы құралдарына резервтерді барлық орналастыру көлемі мынадай мәндерден аспайды:

1) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша «BB-»-тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе оның бас банк-бейрезидентінің Standard & Poor's агенттігінің «A-»-дан төмен емес шетел валютасында ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар еншілес банк-резидент болып табылатын екінші деңгейдегі бір банкте және осы банктің үлестес тұлғаларында салымдарға, ақшаға (күмәнді борыштар бойынша резервтерді шегергенде) және бағалы қағаздарға («кері репо» операцияларын есепке алғанда) – резервтер мөлшерінің 20 (жиырма) пайызынан аспайды;

2) Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының (Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерін қоспағанда) және осы заңды тұлғаның үлестес тұлғаларының борыштық бағалы қағаздарына («кері репо» операцияларын есепке алғанда) – резервтер мөлшерінің 20 (жиырма) пайызынан аспайды;

3) күмәнді борыштар бойынша резервтерді шегергенде, шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздарға («кері репо» операцияларын есепке алғанда) – резервтердің 10 (он) пайызынан аспайды;

4) резервтердің қатысуымен жасалатын «кері репо» мәмілелері – резервтердің 10 (он) пайызынан аспайды;

5) борыштық бағалы қағаздарға – бір эмиссияның борыштық бағалы қағаздарының жалпы көлемінің 25 (жиырма бес) пайызынан аспайды.

«Кері репо» мәмілелері резервтер есебінен сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдарымен 30 (отыз) күннен аспайтын мерзімге автоматты тәсілмен жасалады.

Резервтерді жиынтық орналастыру бойынша талаптар Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің бағалы қағаздарына, акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі, кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын заңды тұлға шығарған борыштық бағалы қағаздарға, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдігімен шығарылған бағалы қағаздарға қолданылмайды.

4. Резервтер есебінен сатып алынатын қаржы құралдары мынадай мәндер шегінде ұлттық және шетел валюталарында орналастырылады:

1) шетел валютасындағы қаржы құралдары – резервтердің 20 (жиырма) пайызынан аспайды;

2) ұлттық валютадағы қаржы құралдары – резервтердің кемінде 80 (сексен) пайызынан және 100 (жүз) пайызынан аспайды.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 199 қаулысына
2-қосымша**

Комиссиялық сыйақыны алу қағидалары

1. Осы Комиссиялық сыйақыны алу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры туралы» 2003 жылғы 3 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және резервтерді инвестициялаудан алынған инвестициялық кірістің есебінен «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қор) комиссиялық сыйақыны алу тәртібін белгілейді.
2. Қор жыл сайынғы аудиттің нәтижесі бойынша комиссиялық сыйақы алады, оның шекті мөлшері резервтерді инвестициялаудан алынған инвестициялық кірістің 7,5 (жеті жарым) пайызынан жоғары болмауға тиіс.
3. Инвестициялық кірістен түскен комиссиялық сыйақы нақты кірістілік пен инфляция деңгейінің арасындағы айырманың Қағидалардың 2-тармағында белгіленген мөлшерінде Қордың ағымдағы шотына аударылуға тиіс.
4. Комиссиялық сыйақыны алу нақты кірістілік пен инфляция деңгейінің арасындағы айырма өткен қаржы жылы ішінде оң болған жағдайда жүзеге асырылады.
5. Егер резервтерді инвестициялау нәтижесінде теріс инвестициялық кіріс қалыптасса, Қор инвестициялық кірістен комиссиялық сыйақы алмайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 200

Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-тыйым салынған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының тізілімін жүргізу қағидаларын бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-тыйым салынған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының тізілімін жүргізу қағидалары бекітілсін.

2. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» тамыздағы
№ 200 қаулысымен
бекітілді**

**Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-тыйым салынған сақтандыру
(қайта сақтандыру) ұйымдарының тізілімін жүргізу қағидалары**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-тыйым салынған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының тізілімін жүргізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның (бұдан әрі – уәкілетті орган) Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-тыйым салынған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының тізілімін (бұдан әрі – тізілім) жүргізу тәртібін айқындайды.

2. Тізілім Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-тыйым салынған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының (бұдан әрі – қайта сақтандырушы) тізбесін қамтиды.

2-тарау. Тізілімді жүргізу тәртібі

3. Тізілім Қазақстан Республикасының резиденттері-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының тізілімге енгізілген қайта сақтандырушыларға сақтандыру тәуекелдерін қайта сақтандыруға беру мүмкіндігін алып тастау мақсатында қалыптастырылады.

4. Тыйым салынған қайта сақтандырушылардың тізіліміне енгізу негіздемесі Заңның 9-бабының 8-тармағында белгіленген.

5. Тізілім қазақ және орыс тілдерінде Қағидаларға қосымшаға сәйкес нысан бойынша электрондық түрде жүргізіледі және уәкілетті органның ресми интернет-ресурсында орналастырылады.

6. Уәкілетті орган қайта сақтандырушыларды тізілімге қосу туралы шешімді:

1) өз бетінше;

2) Қазақстан Республикасының резиденті-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жазбаша өтініші негізінде қабылдайды.

Қазақстан Республикасының резиденті-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жазбаша өтінішіне тізілімге қосу үшін негіздемелер болып табылатын фактілердің бар екенін растайтын мәліметтер қоса беріледі.

7. Уәкілетті орган Заңның 9-бабы 8-тармағының екінші бөлігінің 2) тармақшасында көзделген негіздемелерді жойған күннен бастап 30 (отыз) жұмыс күні ішінде қайта сақтандырушыны өз бетінше тізілімнен алып тастайды.

**Қазақстан Республикасының
бейрезиденттері-тыйым салынған
сақтандыру (қайта сақтандыру)
ұйымдарының тізілімін жүргізу
қағидаларына қосымша**

Нысан

**Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-тыйым салынған
сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының тізілімі**

Тізілімге енгізілген күн	Қазақстан Республикасының бейрезиденті- сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының атауы	Қазақстан Республикасының бейрезиденті- сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының орналасқан жері (елі)	Тізілімге енгізуге негіздеме	Ескертпе
1	2	3	4	5

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 24 қыркүйекте
№ 17419 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 тамыз

№ 201

Эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімін жүргізу қағидаларын бекіту туралы

«Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімін жүргізу қағидалары бекітілсін.

2. «Эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімін жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қарашадағы № 282 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14671 болып тіркелген, 2017 жылғы 23 қаңтарда Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне жарияланған) күші жойылды деп танылсын.

3. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Көшербаева А.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

6. Осы қаулы 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімін жүргізу қағидалары

1. Осы Эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімін жүргізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және Эмиссиялық бағалы қағаздардың мемлекеттік тізілімін (бұдан әрі – Мемлекеттік тізілім) жүргізу талаптары мен тәртібін айқындайды.

2. Мемлекеттік тізілімді жүргізуді қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеуді, бақылауды және қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) электрондық нысанда жүзеге асырады.

3. Мемлекеттік тізілімге мыналар туралы мәліметтер енгізіледі:

1) мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымдарын (облигациялық бағдарламаларды) мемлекеттік тіркеу;

2) мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіне (облигациялық бағдарламалар проспектісіне) өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу;

3) акционерлік қоғамның акцияларын орналастыру қорытындылары туралы есептерді бекіту;

4) акционерлік қоғамның орналастырылған акцияларының бір түрін осы акционерлік қоғам акцияларының басқа түріне айырбастау туралы есептерді бекіту;

5) исламдық бағалы қағаздарды орналастыру қорытындылары туралы есептерді бекіту;

6) қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды орналастыру қорытындылары туралы есептерді бекіту;

7) мемлекеттік емес облигацияларды өтеу туралы хабарламаны назарға алу;

8) исламдық бағалы қағаздарды өтеу қорытындылары туралы есептерді бекіту;

9) қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды өтеу қорытындылары туралы есептерді бекіту;

10) мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымдарының күшін жою;

11) инвестициялық пай қорының жұмыс істеуін тоқтату туралы ақпаратты қарау қорытындылары бойынша пайларды өтеу;

12) инвестициялық пай қорының қағидаларына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды келісу;

13) акцияларды және мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар орналастыруды және (немесе) айналысын тоқтата тұру және жаңарту.

Уәкілетті орган эмитенттің осы тармақтың бірінші бөлігінің 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11) және 12) тармақшаларында көрсетілген жағдайларда ұсынған құжаттарды қараудан бас тартқан кезде эмитент аталған құжаттарды ұсыну күндері туралы, уәкілетті органның эмитентке жіберген дәлелді бас тартулары бар хаттардың күндері мен нөмірлері туралы ақпараттан, сондай-ақ бар болса эмитенттің пысықталған құжаттарды ұсыну мерзімдері өткен күндер туралы ақпараттан тұратын бас тартулар туралы мәліметтер Мемлекеттік тізілімнің тиісті бөліміне енгізіледі.

4. Мемлекеттік тізілім мынадай бөлімдерден тұрады:

1) акциялар тізілімі;

2) мемлекеттік емес облигациялар тізілімі;

3) пайлар тізілімі;

4) қазақстандық депозитарийлік қолхаттар тізілімі;

5) исламдық бағалы қағаздар тізілімі;

6) мемлекеттік бағалы қағаздар тізілімі.

5. Қағидалардың 3-тармағында көрсетілген мәліметтер (бұдан әрі – Мәліметтер) Мемлекеттік тізілімге:

1) эмитент Қағидалардың 3-тармағы бірінші бөлігінің 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11) және 12) тармақшаларында көрсетілген жағдайларда ұсынған құжаттардағы деректердің;

2) Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізіліміндегі эмитентті тарату немесе қайта ұйымдастыру (басқа заңды тұлғаның осы эмитентке біріктіру немесе осы эмитенттен жаңа заңды тұлғаны бөліп шығару жағдайларын қоспағанда) туралы мәліметтердің;

3) акционерлік қоғамды мәжбүрлеп тарату туралы заңды күшіне енген сот шешімінің;

4) мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымын (облигациялық бағдарламаны) мемлекеттік тіркеуді жарамсыз деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімінің;

5) «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі» Акционерлік қоғамының (бұдан әрі - орталық депозитарий) халықаралық сәйкестендіру нөмірлерін (ISIN кодтарын) беру туралы мәліметтердің, сондай-ақ Қағидалардың 9 және 10-тармақтарында көрсетілген мәліметтердің негізінде енгізіледі (қосылады).

6. Уәкілетті орган мен орталық депозитарийдің арасында ақпарат алмасу электрондық нысанда жүзеге асырылады.

7. Эмитенттер мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымдарын, сондай-ақ мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу үшін құжаттар Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасының талаптарына сәйкес келген жағдайда уәкілетті орган эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымдарына халықаралық сәйкестендіру нөмірлерін (ISIN кодтарын) беру үшін орталық депозитарийге:

Жарияланған акциялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде және акциялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу кезінде ұсынылатын Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес мәліметтерді;

Мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде және мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу кезінде ұсынылатын Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес мәліметтерді;

Пайлар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде және инвестициялық пай қорының қағидаларына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды келісу кезінде ұсынылатын Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес мәліметтерді;

Қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде ұсынылатын Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес мәліметтерді;

Исламдық бағалы қағаздар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде және исламдық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу кезінде ұсынылатын Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес мәліметтерді қоса бере отырып, еркін нысанда сұрату жібереді.

8. Орталық депозитарий Қағидалардың 7-тармағында көрсетілген сұратудың негізінде эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымдарына халықаралық сәйкестендіру нөмірлерін (ISIN кодтарын) береді және көрсетілген мәліметтерді 2 (екі) жұмыс күні ішінде Мемлекеттік тізілімге қосу үшін уәкілетті органға жібереді.

9. Орталық депозитарий мемлекеттік бағалы қағаздарға берілген халықаралық сәйкестендіру нөмірлері (ISIN кодтары) туралы ақпаратты, сондай-ақ мемлекеттік бағалы қағаздардың күшін жою және өтеу туралы мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге қосу үшін уәкілетті органға жібереді.

10. Орталық депозитарий мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздарды ұстаушылар тізілімінің жабылу күні туралы ақпаратты Мемлекеттік тізілімге қосу үшін уәкілетті органға жібереді.

11. Уәкілетті орган мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымдарының күшін жою туралы мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізгеннен кейін мемлекеттік емес эмиссиялық бағалы қағаздар шығарылымдарының күшін жою туралы мәліметтерді орталық депозитарийге жібереді.

12. Уәкілетті орган оларды енгізу негізі туындаған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей Мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізеді.

13. Жарияланған акциялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) эмитенттің қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі толық және қысқартылған атауы;
- 2) эмитенттің ұйымдық-құқықтық нысаны;
- 3) эмитенттің бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – БСН);
- 4) Legal Entity Identifier коды (бар болса);
- 5) эмитент қызметінің негізгі түрі;
- 6) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, эмитент түрі туралы ақпарат: «коммерциялық ұйым» немесе «коммерциялық емес ұйым»;
- 7) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, Қазақстан Республикасының бейрезиденттерінің эмитенттің жарғылық капиталына қатысуы: «иә» немесе «жоқ»;
- 8) эмитенттің орналасқан жері (Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізілген);
- 9) эмитенттің нақты мекенжайы;
- 10) эмитенттің пошталық мекенжайы;
- 11) эмитенттің байланыс телефондарының, факс нөмірлері және электрондық поштасының мекенжайы;
- 12) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, эмитенттің құрылу тарихы: «қосу», «бөлініп шығу», «қайта құру», «біріктіру», «бөлу» белгісімен «жаңадан құрылған», «қайта ұйымдастыру»;
- 13) эмитентті мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік органның атауы;
- 14) эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні;
- 15) эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні;
- 16) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және лауазымы көрсетіле отырып, эмитенттің атынан жарияланған акциялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлға туралы мәліметтер;
- 17) төлем агентінің атауы (бар болса);
- 18) кастодианның атауы (бар болса);
- 19) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, акционерлік қоғам ұйымдастырылмаған нарықта акцияларды сатып алу кезінде олардың құнын айқындау әдістемесінің болуы: «иә» немесе «жоқ»;
- 20) жарғылық капиталының мөлшері;
- 21) халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды) туралы мәліметтер;
- 22) акциялар түрі мен санаты;
- 23) акцияларды айырбастау талаптары, мерзімі және тәртібі (айырбасталатын акциялар шығару кезінде);
- 24) номиналды құны білдірілетін валюта көрсетіле отырып, акционерлік қоғамның құрылтайшылары төлейтін акциялардың номиналды құны;
- 25) жарияланған акциялардың түрлері бойынша саны;
- 26) артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер мөлшері;

27) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, алтын акцияның болуы: «иә» немесе «жок»;

28) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және жеке сәйкестендіру нөмірлері (бұдан әрі – ЖСН) немесе заңды тұлғаның (тұлғалардың) атауы (атаулары) және БСН көрсетіле отырып, сондай-ақ құрылтайшылар сатып алатын акциялар саны және үлесі көрсетіле отырып, акционерлік қоғамның құрылтайшылары туралы мәліметтер;

29) ескертпе (бар болса);

30) жарияланған акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күні;

31) уәкілетті органның эмитентке жіберген жарияланған акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі жарияланған акциялар шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

14. Акциялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) акциялар шығарылымы проспектісіне енгізілген өзгерістер және (немесе) толықтырулар туралы қысқаша ақпарат;

2) акциялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу күні;

3) уәкілетті органның эмитентке жіберген акциялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды ескере отырып, қазақ және орыс тілдеріндегі жарияланған акциялар шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

15. Акционерлік қоғамның акцияларын орналастыру қорытындылары туралы есептерді бекіту кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, акционерлік қоғамның акцияларын орналастыру қорытындылары туралы есептің түрі: «түпкілікті» немесе «аралық»;

2) акционерлік қоғамның акцияларын орналастырудың есепті кезеңінің басталған күні;

3) акционерлік қоғамның акцияларын орналастырудың есепті кезеңінің аяқталған күні;

4) акционерлік қоғамның акцияларын орналастыру қорытындылары туралы есепті ұсыну күні;

5) акционерлік қоғамның акцияларын орналастыру қорытындылары туралы есепті бекіту күні;

6) акцияларды түрлері бойынша орналастырудың есепті кезеңінде орналастырылған акциялар саны;

7) есепті кезеңде акцияларды түрлері бойынша орналастырудың көлемі;

8) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, акцияларды орналастыру тәсілі: «құрылтайшылар арасында», «артықшылықпен сатып алу құқығы», «аукцион», «жазылу», «басқа»;

9) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, акцияларды орналастыруды өткізу орны: «ұйымдастырылған нарық» немесе «ұйымдастырылмаған нарық»;

10) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және ЖСН немесе заңды тұлғаның (тұлғалардың) атауы (атаулары) мен БСН көрсетіле отырып, сондай-ақ акционерлерге тиесілі акциялардың саны мен үлесі көрсетіле отырып ірі акционерлер туралы мәліметтер.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі акционерлік қоғамның акцияларын орналастыру қорытындылары туралы есеп электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

16. Акционерлік қоғамның орналастырылған акцияларының бір түрін осы акционерлік қоғам акцияларының басқа түріне айырбастау туралы есепті бекіту кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) акционерлердің жалпы жиналысының (жалғыз акционердің) акционерлік қоғамның орналастырылған акцияларының бір түрін осы акционерлік қоғам акцияларының басқа түріне айырбастау туралы шешімінің күні;

2) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және ЖСН немесе заңды тұлғаның (тұлғалардың) атауы (атаулары) мен БСН көрсетіле отырып, сондай-ақ акционерлерге тиесілі акциялардың саны мен үлесі көрсетіле отырып ірі акционерлер туралы мәліметтер;

3) акционерлік қоғамның бір түріндегі айырбасталатын бір орналастырылған акциясының осы қоғамның айырбасталуға тиіс басқа түріндегі акциялары санына арақатынасы;

4) акционерлік қоғамның орналастырылған акцияларының бір түрін осы акционерлік қоғам акцияларының басқа түріне айырбастау мерзімі;

5) айырбасталуға тиіс акциялардың түрлері бойынша саны;

6) айырбасталуға тиіс емес акциялардың түрлері бойынша саны;

7) айырбасталуы ескеріле отырып орналастырылған акциялар саны;

8) акционерлік қоғамның орналастырылған акцияларының бір түрін осы акционерлік қоғам акцияларының басқа түріне айырбастау туралы есептің бекітілген күні;

9) ескертпе (бар болса).

17. Акциялар шығарылымдарының күшін жою кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) акциялар шығарылымының күшін жоюға құжаттарды ұсыну күні;

2) акциялар шығарылымының күшін жою күні;

3) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, акциялар шығарылымының күшін жою себебі: «тарату», «қайта ұйымдастыру», «акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеуді жарамсыз деп тану туралы заңды күшіне енген сот шешімі», «ерікті таратылатын акционерлік қоғамының тарату балансын бекіту», «акционерлік қоғамды мәжбүрлеп тарату туралы заңды күшіне енген сот шешімі», «Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлері тізілімінің деректері бойынша тарату», «Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлері тізілімінің деректері бойынша қайта ұйымдастыру», «басқасы»;

4) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, уәкілетті органның талап-арызына сәйкес сот шешімі туралы ақпарат: «иә» немесе «жоқ» (егер жою себебі сот шешімі болған жағдайда);

5) ескертпе (бар болса).

18. Акциялар орналастыруды тоқтату кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, акциялар орналастыруды тоқтату себебі: «акционерлік қоғамның акцияларын орналастыру қорытындылары туралы есепті ұсынбауы», «акционерлік қоғамның акцияларын орналастыру қорытындылары туралы есепте көрсетілген мәліметтердің жарияланған акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу үшін ұсынылған құжаттарға сәйкессіздіктің болуы», «акцияларды шығару және орналастыру талаптарын бұзу»;

2) акциялар орналастыруды тоқтату күні;

3) акциялар орналастыруды тоқтату мерзімі аяқталған күн;

4) ескертпе (бар болса).

19. Акциялар айналысын тоқтата тұру кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, акциялар айналысын тоқтата тұру себебі: «инвесторлардың акцияларды иелену процесінде олардың құқықтары мен мүдделерін белгілейтін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары бұзылған» немесе «акциялармен мәмілелер жасау талаптары мен тәртібін белгілейтін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары бұзылған»;

2) акциялар айналысын тоқтата тұру күні;

3) акциялар айналысын тоқтата тұру мерзімі аяқталған күн;

4) ескертпе (бар болса).

20. Акциялар орналастыруды немесе айналысын жаңарту кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) акциялар орналастыруды немесе айналысын жаңарту күні;

2) ескертпе (бар болса).

21. Мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) эмитенттің қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі толық және қысқартылған атауы;

2) эмитенттің ұйымдық-құқықтық нысаны;

3) эмитенттің БСН-і;

4) Legal Entity Identifier коды (бар болса);

5) эмитент қызметінің негізгі түрі;

6) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, қаржы агенттігі мәртебесінің болуы: «иә» немесе «жоқ»;

7) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, Қазақстан Республикасы бейрезиденттерінің эмитенттің жарғылық капиталына қатысуы: «иә» немесе «жоқ»;

8) рейтинг туралы мәліметтер (бар болса);

9) эмитенттің орналасқан жері (Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізілген);

10) эмитенттің нақты мекенжайы;

11) эмитенттің пошталық мекенжайы;

12) эмитенттің байланыс телефондары, факс нөмірлері және электрондық поштасының мекенжайы;

13) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, эмитенттің құрылу тарихы: «қосу», «бөлініп шығу», «қайта құру», «біріктіру», «бөлу» белгісімен «жаңадан құрылған», «қайта ұйымдастыру»;

14) эмитентті мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік органның атауы;

15) эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні;

16) эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні;

17) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және ЖСН немесе заңды тұлғаның (тұлғалардың) атауы (атаулары) мен БСН көрсетіле отырып, эмитенттің қатысушылары немесе ірі акционерлері туралы мәліметтер;

18) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және лауазымы көрсетіле отырып, эмитенттің атынан мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлға туралы мәліметтер;

19) төлем агентінің атауы (бар болса);

20) облигацияларды ұстаушылар өкілінің атауы (бар болса);

21) халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды) туралы мәліметтер;

22) мемлекеттік емес облигациялар түрі;

23) номиналды құны білдірілетін валюта көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялардың номиналды құны;

24) жарияланған мемлекеттік емес облигациялар саны;

25) мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының көлемі;

26) мемлекеттік емес облигациялардың айналыс мерзімі;

27) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, орналастыру басталған күн түрі: «мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы мемлекеттік тіркелген күннен бастап», «қор биржасында мемлекеттік емес облигациялармен алғашқы сауда-саттық жасалған күннен бастап», «мемлекеттік емес облигациялар қор биржасының листингіне енгізілген күннен бастап», «басқасы»;

28) мемлекеттік емес облигацияларды орналастыру басталған күн (бар болса);

29) болжанған өтеу күні;

30) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялар бойынша сыйақы көрсеткіші: сыйақы мөлшері көрсетіле отырып «дисконт», «кірістіліктің белгіленген мөлшерлемесі», «кірістіліктің өзгермелі мөлшерлемесі», «басқасы»;

31) мемлекеттік емес облигациялар бойынша купондық сыйақы төлеу кезеңділігі (бар болса);

32) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды айырбастау туралы мәліметтер: «айырбасталмайтын», «айырбасталатын» және «деректер жоқ»;

33) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды мерзімінен бұрын сатып алу мүмкіндігі туралы мәліметтер: «көзделген» және «не көзделмеген»;

34) басталған соң эмитенттің мемлекеттік емес облигациялары бойынша дефолт жариялануы мүмкін оқиғалар;

35) оригинал туралы мәліметтер (арнайы қаржы компаниясының мемлекеттік емес облигациялары шығарылған кезде);

36) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды шығару қайта құрылымдауға байланысты болатыны туралы ақпарат: «иә» немесе «жоқ»;

37) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының проспектісіне сәйкес мемлекеттік емес облигациялар орналастырылатын жер: «ұйымдастырылған нарық» немесе «ұйымдастырылмаған нарық»;

38) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының проспектісіне сәйкес мемлекеттік емес облигациялардың айналыста болу жері: «ұйымдастырылған нарық», «ұйымдастырылмаған нарық» немесе «ұйымдастырылған және ұйымдастырылмаған нарықтар»;

39) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды қамтамасыз ету туралы ақпарат: «мемлекеттің кепілдігімен және (немесе) кепілдемесімен қамтамасыз етілген», «үшінші тұлғаның кепілдігімен қамтамасыз етілген (мемлекеттен басқа)», «мүлік кепілімен қамтамасыз етілген», «қамтамасыз етусіз»;

40) мемлекеттік емес облигацияларды орналастырудан алынған ақшаны пайдалану мақсаты;

41) ескертпе (бар болса);

42) мемлекеттік емес облигациялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күні;

43) уәкілетті органның эмитентке жіберген мемлекеттік емес облигациялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

22. Облигациялық бағдарламалар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) эмитенттің қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі толық және қысқартылған атауы;

2) эмитенттің ұйымдық-құқықтық нысаны;

3) эмитенттің БСН-і;

4) эмитент қызметінің негізгі түрі;

5) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, қаржы агенттігі мәртебесінің болуы: «иә» немесе «жоқ»;

6) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, Қазақстан Республикасы бейрезиденттерінің эмитенттің жарғылық капиталына қатысуы: «иә» немесе «жоқ»;

7) рейтинг туралы мәліметтер (бар болса);

8) эмитенттің орналасқан жері (Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізілген);

9) эмитенттің байланыс телефондары, факс нөмірлері және электрондық поштасының мекенжайы;

10) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, эмитенттің құрылу тарихы: «қосу», «бөлініп шығу», «қайта құру», «біріктіру», «бөлу» белгісімен «жаңадан құрылған», «қайта ұйымдастыру»;

11) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік органның атауы;

12) эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні;

13) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және ЖСН немесе заңды тұлғаның (тұлғалардың) атауы (атаулары) мен БСН көрсетіле отырып, эмитенттің қатысушылары немесе ірі акционерлері туралы мәліметтер;

14) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және лауазымы көрсетіле отырып, эмитенттің атынан облигациялық бағдарлама шығарылымын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлға туралы мәліметтер;

15) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялар шығарылымын облигациялық бағдарлама шығарылымымен бір мезгілде тіркеу жүргізілетіні туралы ақпарат: «иә» немесе «жоқ»;

16) облигациялық бағдарламаның реттік нөмірі;

17) ескертпе (бар болса);

18) облигациялық бағдарламаны мемлекеттік тіркеу күні;

19) уәкілетті органның эмитентке жіберген облигациялық бағдарлама шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі облигациялық бағдарлама шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

23. Облигациялық бағдарлама шегінде мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) эмитенттің қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі толық және қысқартылған атауы;

2) эмитенттің ұйымдық-құқықтық нысаны;

3) эмитенттің БСН-і;

4) Legal Entity Identifier коды (бар болса);

5) эмитент қызметінің негізгі түрі;

6) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, қаржы агенттігі мәртебесінің болуы: «иә» немесе «жоқ»;

7) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, Қазақстан Республикасы бейрезиденттерінің эмитенттің жарғылық капиталына қатысуы: «иә» немесе «жоқ»;

8) рейтинг туралы мәліметтер (бар болса);

9) эмитенттің орналасқан жері (Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізілген);

10) эмитенттің нақты мекенжайы;

11) эмитенттің пошталық мекенжайы;

12) эмитенттің байланыс телефондарының, факс нөмірлері және электрондық поштасының мекенжайы;

13) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, эмитенттің құрылу тарихы: «қосу», «бөлініп шығу», «қайта құру», «біріктіру», «бөлу» белгісімен «жаңадан құрылған», «қайта ұйымдастыру»;

14) эмитентті мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік органның атауы;

15) эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні;

16) эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні;

17) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және ЖСН немесе заңды тұлғаның (тұлғалардың) атауы (атаулары) мен БСН көрсетіле отырып, эмитенттің қатысушылары немесе ірі акционерлері туралы мәліметтер;

18) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және лауазымы көрсетіле отырып, эмитенттің атынан облигациялық бағдарлама шегінде мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлға туралы мәліметтер;

19) төлем агентінің атауы (бар болса);

20) облигацияларды ұстаушылар өкілінің атауы (бар болса);

21) халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды) туралы мәліметтер;

22) мемлекеттік емес облигациялар түрі;

23) номиналды құны білдірілетін валюта көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялардың номиналды құны;

24) жарияланған мемлекеттік емес облигациялар саны;

25) мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының көлемі;

26) мемлекеттік емес облигациялардың айналыс мерзімі;

27) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, орналастыру басталған күн түрі: «мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы мемлекеттік тіркелген күннен бастап», «қор биржасында мемлекеттік емес облигациялармен алғашқы сауда-саттық жасалған күннен бастап», «мемлекеттік емес облигациялар қор биржасының листингіне енгізілген күннен бастап», «басқасы»;

28) мемлекеттік емес облигацияларды орналастыру басталған күн (бар болса);

29) болжанған өтеу күні;

30) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялар бойынша сыйақы көрсеткіші: сыйақы мөлшері көрсетіле отырып «дисконт», «кірістіліктің белгіленген мөлшерлемесі», «кірістіліктің өзгермелі мөлшерлемесі», «басқасы»;

31) мемлекеттік емес облигациялар бойынша купондық сыйақы төлеу кезеңділігі (бар болса);

32) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды айырбастау туралы мәліметтер: «айырбасталмайтын», «айырбасталатын» және «деректер жоқ»;

33) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды сатып алу мүмкіндігі туралы мәліметтер: «көзделген» және «көзделмеген»;

34) басталған соң эмитенттің мемлекеттік емес облигациялары бойынша дефолт жариялануы мүмкін оқиғалар;

35) оригинатор туралы мәліметтер (арнайы қаржы компаниясының мемлекеттік емес облигациялары шығарылған кезде);

36) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды шығару қайта құрылымдауға байланысты болатыны туралы ақпарат: «иә» немесе «жоқ»;

37) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының проспектісіне сәйкес мемлекеттік емес облигациялар орналастырылатын жер: «ұйымдастырылған нарық» немесе «ұйымдастырылмаған нарық»;

38) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының проспектісіне сәйкес мемлекеттік емес облигациялардың айналыста болу жері: «ұйымдастырылған нарық», «ұйымдастырылмаған нарық» немесе «ұйымдастырылған және ұйымдастырылмаған нарықтар»;

39) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды қамтамасыз ету туралы ақпарат: «мемлекеттің кепілдігімен және (немесе) кепілдемесімен қамтамасыз етілген», «үшінші тұлғаның кепілдігімен қамтамасыз етілген (мемлекеттен басқа)», «мүлік кепілімен қамтамасыз етілген», «қамтамасыз етусіз»;

40) мемлекеттік емес облигацияларды орналастырудан алынған ақшаны пайдалану мақсаты;

- 41) облигациялық бағдарламаның реттік нөмірі;
- 42) ескертпе (бар болса);
- 43) мемлекеттік емес облигациялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күні;
- 44) уәкілетті органның эмитентке жіберген облигациялық бағдарлама шегінде мемлекеттік емес облигациялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі облигациялық бағдарлама шегінде мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

24. Мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы проспектісіне (облигациялық бағдарлама проспектісіне) өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы проспектісіне (облигациялық бағдарлама проспектісіне) енгізілген өзгерістер және (немесе) толықтырулар туралы қысқаша ақпарат;
- 2) мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы проспектісіне (облигациялық бағдарлама проспектісіне) өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу күні;
- 3) уәкілетті органның эмитентке жіберген мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы (облигациялық бағдарлама) проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі мемлекеттік емес облигациялар (облигациялық бағдарлама) шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

25. Мемлекеттік емес облигацияларды өтеу қорытындылары туралы хабарламаны назарға алу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) мемлекеттік емес облигацияларды өтеу қорытындылары туралы хабарламаны ұсыну күні;
- 2) мемлекеттік емес облигацияларды өтеу қорытындылары туралы хабарламаны назарға алу күні;
- 3) мемлекеттік емес облигацияларды өтеу күні;
- 4) ескертпе (бар болса).

26. Мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарының күшін жою кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының күшін жоюға құжаттарды ұсыну күні;
- 2) мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының күшін жою күні;
- 3) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялар шығарылымының күшін жою себебі: «осы шығарылымның бір де бір мемлекеттік емес облигациясы орналастырылмаған», «осы шығарылымның барлық мемлекеттік емес облигациясын эмитент бағалы қағаздардың қайталама нарығында сатып алған», «осы шығарылымның мемлекеттік емес облигацияларының айналыс мерзімі өткен»;
- 4) ескертпе (бар болса).

27. Мемлекеттік емес облигациялар орналастыруды тоқтата тұру кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды орналастыруды тоқтата тұру себебі: «мемлекеттік емес облигацияларды шығару, орналастыру және өтеу талаптары бұзылған» немесе «сыйақы төлеу немесе бұрын шығарылған облигацияларды өтеу бойынша міндеттемелерді уақтылы орындамау немесе орындамау фактілерінің болуы»;
- 2) мемлекеттік емес облигациялар орналастыруды тоқтата тұру күні;
- 3) мемлекеттік емес облигациялар орналастыруды жаңартудың жоспарланған күні;
- 4) ескертпе (бар болса).

28. Мемлекеттік емес облигациялардың айналысын тоқтата тұру кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигациялардың айналысын тоқтата тұру себебі: «мемлекеттік емес облигацияларды сатып алу барысында инвесторлардың құқықтары мен мүдделерін белгілейтін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары бұзылған» немесе «мемлекеттік емес облигациялармен мәмілелер жасасудың талаптары мен тәртібін белгілейтін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары бұзылған»;

2) мемлекеттік емес облигациялардың айналысын тоқтата тұру күні;

3) мемлекеттік емес облигациялардың айналысын жаңартудың белгіленген күні;

4) ескертпе (бар болса).

29. Мемлекеттік емес облигациялар орналастыруды немесе айналысын жаңарту кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) мемлекеттік емес облигациялар орналастыруды немесе айналысын жаңарту күні;

2) ескертпе (бар болса).

30. Пайлар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

1) басқарушы компанияның қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі толық және қысқартылған атауы;

2) басқарушы компанияның БСН-і;

3) басқарушы компанияның Legal Entity Identifier коды (бар болса);

4) басқарушы компания қызметінің негізгі түрі;

5) басқарушы компанияның орналасқан жері (Ұлттық бизнес сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізілген);

6) басқарушы компанияның нақты мекенжайы;

7) басқарушы компанияның пошталық мекенжайы;

8) басқарушы компанияның байланыс телефондарының, факс нөмірлері және электрондық пошта мекенжайы;

9) басқарушы компанияны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні;

10) басқарушы компанияны алғашқы мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні;

11) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және лауазымы көрсетіле отырып, басқарушы компанияның атынан пайлар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлға туралы мәліметтер;

12) басқарушы компанияның бағалы қағаздар нарығында инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыруға арналған лицензиясының нөмірі және күні;

13) инвестициялық пай қорының қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі атауы;

14) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, инвестициялық пай қорының түрі: «ашық», «интервалды», «жабық»;

15) халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды) туралы мәліметтер;

16) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, айналыстың басталған күн түрі: «пайлар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күнінен бастап», «қор биржасында пайлармен алғашқы сауда-саттық жасалған күннен бастап», «пайлар қор биржасының листингіне енгізілген күннен бастап», «басқасы»;

17) пайлар айналысының басталу күні (бар болса);

18) пайларды орналастыруды бастау шарттары;

19) пайдың номиналды құны;

20) пайлардың номиналды құны білдірілетін валюта;

21) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, инвестициялық пай қоры активтерінің құрамы: «жылжымайтын мүлік», «бағалы қағаздар және басқа да қаржы құралдары», «аралас активтер», «туынды қаржы құралдары», «жоғарыда аталғандардың ешқайсысы»;

22) кастодианның атауы;

- 23) ескертпе (бар болса);
- 24) пайлар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күні;
- 25) уәкілетті органның басқарушы компанияға жіберген пайлар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

31. Инвестициялық пай қорының қағидаларына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды келісу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) инвестициялық пай қорының қағидаларына енгізілген өзгерістер және (немесе) толықтырулар туралы қысқаша ақпарат;
- 2) инвестициялық пай қорының қағидаларына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды келісу күні;
- 3) уәкілетті органның басқарушы компанияға жіберген инвестициялық пай қорының қағидаларына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды келісу туралы хатының нөмірі мен күні.

32. Инвестициялық пай қорының жұмыс істеуін тоқтату туралы ақпаратты қарау қорытындылары бойынша пайларды өтеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) инвестициялық пай қорының жұмыс істеуін тоқтату туралы шешім қабылдау күні;
- 2) пайларды өтеу күні.

33. Қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) эмитенттің қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі толық және қысқартылған атауы;
- 2) эмитенттің ұйымдық-құқықтық нысаны;
- 3) эмитенттің БСН-і;
- 4) Legal Entity Identifier коды (бар болса);
- 5) эмитент қызметінің негізгі түрі;
- 6) эмитенттің орналасқан жері (Ұлттық бизнес сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізілген);
- 7) эмитенттің нақты мекенжайы;
- 8) эмитенттің пошталық мекенжайы;
- 9) эмитенттің байланыс телефондарының, факсы нөмірлері және электрондық поштасының мекенжайы;
- 10) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік органның атауы;
- 11) эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні;
- 12) эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні;
- 13) андеррайтердің атауы (бар болса);
- 14) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және лауазымы көрсетіле отырып, эмитенттің атынан қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлға туралы мәліметтер;
- 15) халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды) туралы мәліметтер;
- 16) жарияланған қазақстандық депозитарийлік қолхаттар саны;
- 17) бір қазақстандық депозитарийлік қолхатқа келетін бағалы қағаздардың саны;
- 18) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, «айналыс мерзімінің болуы: «иә» немесе «жоқ»;
- 19) қазақстандық депозитарийлік қолхаттың айналыс мерзімі (бар болса);
- 20) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, дауыс беру мүмкіндігі туралы ақпарат: «иә» немесе «жоқ»;
- 21) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздар эмитентінің атауы;
- 22) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздар эмитентінің орналасқан елі;

- 23) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздар эмитентінің ұйымдық-құқықтық нысаны;
  - 24) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздар эмитенті қызметінің негізгі түрі;
  - 25) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздардың түрі, санаты, олардың халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды) туралы мәліметтер (бар болса);
  - 26) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздарды айырбастау туралы мәліметтер: «айырбасталмайтын», «айырбасталатын» және «деректер жоқ»;
  - 27) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздардың айналыс мерзімі (бар болса);
  - 28) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздардың өтеу мерзімінің болуы туралы ақпарат: «иә» немесе «жоқ»;
  - 29) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздардың өтеу күні (бар болса);
  - 30) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздардың сыйақы түрі: «белгіленген кірістілік мөлшерлемесі», «кірістіліктің өзгермелі мөлшерлемесі», «дисконт» (бар болса);
  - 31) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздардың дивидендтер мөлшері немесе сыйақы мөлшерлемесі (бар болса);
  - 32) қазақстандық депозитарийлік қолхаттар құнының валютасы;
  - 33) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын акцияларды иеленетін ірі акционерлер туралы мәліметтер (бар болса);
  - 34) қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша құқықтарды есепке алуды және растауды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының бейрезиденті-ұйымның атауы;
  - 35) листинг санатын көрсете отырып, қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың базалық активі болып табылатын эмиссиялық бағалы қағаздардың листингі жүргізілген қор биржасының атауы (бар болса);
  - 36) ескертпе (бар болса);
  - 37) қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күні;
  - 38) уәкілетті органның эмитентке жіберген қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.
- Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.
34. Қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды орналастыру қорытындылары туралы есептерді бекіту кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:
- 1) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды орналастыру қорытындылары туралы есептің түрі: «түпкілікті» немесе «аралық»;
  - 2) қазақстандық депозитарийлік қолхаттар орналастырудың есепті кезеңінің басталған күні;
  - 3) қазақстандық депозитарийлік қолхаттар орналастырудың есепті кезеңінің аяқталған күні;
  - 4) қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды орналастыру қорытындылары туралы есепті ұсыну күні;
  - 5) қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды орналастыру қорытындылары туралы есепті бекіту күні;
  - 6) қазақстандық депозитарийлік қолхаттар орналастырудың есепті кезеңінің аяқталған күні орналастырылған қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың саны;

- 7) соңғы сауда-саттықта қазақстандық депозитарийлік қолхаттар орналастырудың есепті кезеңінің аяқталған күні қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды орналастыру бағасы;
- 8) мерзімінен бұрын өтелген қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың саны;
- 9) Қазақстан Республикасының бейрезиденттерінің саны көрсетіле отырып, қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды ұстаушылар саны.

35. Қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды өтеу қорытындылары туралы есептерді бекіту кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды өтеу қорытындылары туралы есепті ұсыну күні;
- 2) қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды өтеу күні;
- 3) қазақстандық депозитарийлік қолхаттарды өтеу қорытындылары туралы есепті бекіту күні;
- 4) есепті кезең аяқталған күні өтелген қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың саны;
- 5) айналыс басталған күннен бастап өтелген қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың жалпы саны;
- 6) ескертпе (бар болса).

36. Исламдық бағалы қағаздар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) эмитенттің және оригинатордың қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі толық және қысқартылған атауы;
- 2) эмитенттің және оригинатордың ұйымдық-құқықтық нысаны;
- 3) эмитенттің БСН-і;
- 4) Legal Entity Identifier коды (бар болса);
- 5) эмитент және оригинатор қызметінің негізгі түрі;
- 6) эмитенттің және оригинатордың орналасқан жері (Ұлттық бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің тізіліміне енгізілген);
- 7) эмитенттің нақты мекенжайы;
- 8) эмитенттің пошталық мекенжайы;
- 9) эмитенттің және оригинатордың байланыс телефондарының, факсы нөмірлері және электрондық поштасының мекенжайы;
- 10) эмитентті және оригинаторды мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асыратын уәкілетті органның атауы;
- 11) эмитентті және оригинаторды мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні;
- 12) эмитентті және оригинаторды алғашқы мемлекеттік тіркеу күні;
- 13) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және ЖСН немесе заңды тұлғаның (тұлғалардың) атауы (атаулары) мен БСН көрсетіле отырып, эмитенттің ірі акционерлері туралы мәліметтер;
- 14) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және лауазымы көрсетіле отырып, эмитенттің атынан исламдық бағалы қағаздар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлға және исламдық қаржыландыру қағидаттары жөніндегі кеңестің уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлға туралы мәліметтер;
- 15) исламдық бағалы қағаздарды ұстаушылар өкілінің атауы (бар болса);
- 16) төлем агентінің атауы (бар болса);
- 17) халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды) туралы мәліметтер;
- 18) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, исламдық бағалы қағаздардың түрі: «исламдық жалдау сертификаттары», «исламдық қатысу сертификаттары», «Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес исламдық бағалы қағаздар деп танылған басқа да бағалы қағаздар»;
- 19) жарияланған исламдық бағалы қағаздардың саны;
- 20) исламдық бағалы қағаздардың номиналды құны (бар болса);
- 21) исламдық бағалы қағаздардың номиналды құнының (орналастыру бағасының) валютасы;
- 22) исламдық бағалы қағаздар шығарылымының көлемі;

- 23) исламдық бағалы қағаздардың айналыс мерзімі (бар болса);
- 24) болжанған өтеу күні;
- 25) орналастырудың басталу және аяқталу күні;
- 26) айналыстың басталған күні;
- 27) исламдық бағалы қағаздар бойынша кірісті төлеу талаптары (бар болса);
- 28) исламдық бағалы қағаздарды өтеу туралы мәліметтер: күні, тәсілі (бар болса);
- 29) исламдық бағалы қағаздарды орналастырудан алынған ақшаны пайдалану мақсаты;
- 30) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, мемлекеттік емес облигацияларды қамтамасыз ету туралы ақпарат: «мемлекеттің кепілдігімен және (немесе) кепілдемесімен қамтамасыз етілген», «үшінші тұлғаның кепілдігімен қамтамасыз етілген (мемлекеттен басқа)», «мүлік кепілімен қамтамасыз етілген», «қамтамасыз етусіз»;
- 31) ескертпе (бар болса);
- 32) исламдық бағалы қағаздар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күні;
- 33) уәкілетті органның эмитентке жіберген исламдық бағалы қағаздар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі исламдық бағалы қағаздар шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

37. Исламдық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) исламдық бағалы қағаздар шығарылымы проспектіне енгізілген өзгерістер және (немесе) толықтырулар туралы қысқаша ақпарат;
- 2) исламдық бағалы қағаздар шығарылымы проспектіне енгізілген өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу күні;
- 3) уәкілетті органның эмитентке жіберген исламдық бағалы қағаздар шығарылымы проспектіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу туралы хатының нөмірі мен күні.

Қағидалардың осы тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Мемлекеттік тізілімге енгізу кезінде қазақ және орыс тілдеріндегі өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды ескере отырып, исламдық бағалы қағаздар шығарылымының проспектісі электрондық түрде (PDF форматында) қоса тіркеледі.

38. Исламдық бағалы қағаздарды орналастыру қорытындылары туралы есептерді бекіту кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) мынадай жазбалардың бірі көрсетіле отырып, есеп түрі: «түпкілікті» немесе «аралық»;
- 2) исламдық бағалы қағаздар орналастырудың есепті кезеңінің басталған күні;
- 3) исламдық бағалы қағаздар орналастырудың есепті кезеңінің аяқталған күні;
- 4) исламдық бағалы қағаздарды орналастыру қорытындылары туралы есепті ұсыну күні;
- 5) исламдық бағалы қағаздарды орналастыру қорытындылары туралы есепті бекіту күні;
- 6) есепті кезеңде орналастырылған исламдық бағалы қағаздардың саны;
- 7) есепті кезеңде тартылған қаражат сомасы;
- 8) есепті кезең аяқталған күні сатып алынған исламдық бағалы қағаздардың саны;
- 9) исламдық бағалы қағаздарды ұстаушылар туралы мәліметтер;
- 10) андеррайтердың атауы (бар болса);
- 11) оригинатордың атауы (бар болса);
- 12) ескертпе (бар болса).

39. Исламдық бағалы қағаздарды өтеу қорытындылары туралы есептерді бекіту кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:

- 1) исламдық бағалы қағаздарды өтеу қорытындылары туралы есепті ұсыну күні;
- 2) исламдық бағалы қағаздарды өтеу қорытындылары туралы есепті бекіту күні;
- 3) исламдық бағалы қағаздарды өтеу күні;

- 4) мерзімінен бұрын өтелген исламдық бағалы қағаздардың саны;
  - 5) оригинатор исламдық бағалы қағаздарды өтеу үшін эмитентке аударған ақша сомасы (бар болса);
  - 6) исламдық бағалы қағаздарды өтеу үшін резервтік қордан тартылған ақша сомасы (бар болса);
  - 7) исламдық бағалы қағаздар бойынша төленген кірістің жинақтық мөлшері;
  - 8) исламдық бағалы қағаздарды өтеу сомасы;
  - 9) ескертпе (бар болса).
40. Исламдық бағалы қағаздар шығарылымдарының күшін жою кезінде Мемлекеттік тізілімге мынадай мәліметтер енгізіледі:
- 1) исламдық бағалы қағаздар шығарылымының күшін жоюға құжаттарды ұсыну күні;
  - 2) исламдық бағалы қағаздар шығарылымының күші жойылған күн;
  - 3) исламдық бағалы қағаздар шығарылымының күшін жою себебі;
  - 4) ескертпе (бар болса).

Эмиссиялық бағалы қағаздардың
мемлекеттік тізілімін
жүргізу қағидаларына
1-қосымша

нысан

**Жарияланған акциялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде және
акциялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды
мемлекеттік тіркеу кезінде ұсынылатын мәліметтер**

1-кесте. Акциялар эмитенті туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Қазақ тіліндегі толық атауы	
2.	Орыс тіліндегі толық атауы	
3.	Ағылшын тіліндегі толық атауы	400-ден аспайтын әріптік және цифрлық символдар
4.	Қазақ тіліндегі қысқартылған атауы	
5.	Орыс тіліндегі қысқартылған атауы	
6.	Ағылшын тіліндегі қысқартылған атауы	30-дан аспайтын әріптік және цифрлық символдар
7.	БСН	
8.	Legal Entity Identifier коды (бар болса)	35 символ
9.	Эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні және эмитентті мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік орган	
10.	Эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні	
11.	Орналасқан жері	
12.	Нақты мекенжайы	
13.	Пошталық мекенжайы	
14.	Байланыс телефондары мен факс нөмірлері	
15.	Электрондық пошта мекенжайы	
16.	Эмитенттің атынан жарияланған акциялар шығарылымдарын, акциялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлғаның лауазымы	
17.	Эмитенттің атынан жарияланған акциялар шығарылымдарын, акциялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды немесе басқа тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	
18.	Қызметтің негізгі түрі	
19.	Эмитент туралы қосымша ақпарат	

2-кесте. Жай акциялар туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Бағалы қағаздар түрі	Жай акциялар
2.	Жарияланған жай акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күні	
3.	Номиналды құны білдіретін валюта	Қазақстан теңгесі
4.	Бір акцияның номиналды құны	
5.	Айырбасталуы туралы мәліметтер	Нұсқалар: айырбасталатын, айырбасталмайтын.
6.	Жарияланған жай акциялар саны	
7.	Жарияланған жай акциялар шығарылымы туралы қосымша ақпарат	

3-кесте. Артықшылықты акциялар туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Бағалы қағаздар түрі	Артықшылықты акциялар
2.	Жарияланған артықшылықты акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу күні	
3.	Номиналды құны білдіретін валюта	Қазақстан теңгесі
4.	Бір акцияның номиналды құны	
5.	Айырбасталуы туралы мәліметтер	Нұсқалар: айырбасталатын, айырбасталмайтын.
6.	Дивидендтер мөлшері	
7.	Жарияланған артықшылықты акциялар саны	
8.	Жарияланған артықшылықты акциялар шығарылымы туралы қосымша ақпарат	

Эмиссиялық бағалы қағаздардың
мемлекеттік тізілімін
жүргізу қағидаларына
2-қосымша

нысан

Мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде және мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды мемлекеттік тіркеу кезінде ұсынылатын мәліметтер

1-кесте. Мемлекеттік емес облигациялар эмитенті туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Қазақ тіліндегі толық атауы	
2.	Орыс тіліндегі толық атауы	
3.	Ағылшын тіліндегі толық атауы	400-ден аспайтын әріптік және цифрлық символдар
4.	Қазақ тіліндегі қысқартылған атауы	
5.	Орыс тіліндегі қысқартылған атауы	
6.	Ағылшын тіліндегі қысқартылған атауы	30-дан аспайтын әріптік және цифрлық символдар
7.	БСН	
8.	Legal Entity Identifier коды (бар болса)	35 символ
9.	Эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні және эмитентті мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік орган	
10.	Эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні	
11.	Орналасқан жері	
12.	Нақты мекенжайы	
13.	Пошталық мекенжайы	
14.	Байланыс телефондары мен факс нөмірлері	
15.	Электрондық пошта мекенжайы	
16.	Эмитенттің атынан мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды тұлғаның лауазымы	
17.	Эмитенттің атынан мемлекеттік емес облигациялар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	
18.	Қызметтің негізгі түрі	
19.	Эмитент туралы қосымша ақпарат	

2-кесте. Мемлекеттік емес облигациялар туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Бағалы қағаздар түрі	Облигации
2.	Облигациялар түрі	
3.	Айырбасталуы туралы мәліметтер	Нұсқалар: айырбасталатын, айырбасталмайтын.
4.	Номиналды құны білдіретін валюта	
5.	Бір облигацияның номиналды құны	
6.	Қамтамасыз ету түрі (қамтамасыз етусіз)	Нұсқалары: мемлекеттің кепілдігімен және (немесе) кепілдемесімен қамтамасыз етілген, үшінші тұлғаның кепілдігімен қамтамасыз етілген (мемлекеттен басқа), мүлік кепілімен қамтамасыз етілген, қамтамасыз етусіз
7.	Жарияланған мемлекеттік емес облигациялар саны	
8.	Мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы проспектісіне сәйкес мемлекеттік емес облигациялар айналысының орны	Нұсқалары: ұйымдастырылған нарық ұйымдастырылмаған нарық
9.	Мемлекеттік емес облигациялар бойынша сыйақы түрі	Нұсқалары: кірістіліктің белгіленген мөлшерлемесі, кірістіліктің өзгермелі мөлшерлемесі, дисконт
10.	Сыйақы мөлшерлемесі	
11.	Сыйақы төлеу кезеңділігі	Нұсқалары: аптасына бір рет, айына бір рет, тоқсанына бір рет, жарты жылдықта бір рет, жылына бір рет сыйақы төлеудің өзге кезеңділігі.
12.	Айналысы басталған күн (бар болса)	
13.	Өтеу күні (облигациялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу кезінде болжанған өтеу күні көрсетіледі)	
14.	Айналыс мерзімі	
15.	Эмитенттің мемлекеттік емес облигацияларды мерзімінен бұрын сатып алу құқығы	Нұсқалары: көзделген, көзделмеген
16.	Облигациялық бағдарламаның реттік нөмірі (бар болса)	
17.	Мемлекеттік емес облигациялар шығарылымы туралы қосымша ақпарат	

Эмиссиялық бағалы қағаздардың
мемлекеттік тізілімін
жүргізу қағидаларына
3-қосымша

нысан

Пайлар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде және инвестициялық пай қорының қағидаларына өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды келісу кезінде ұсынылатын мәліметтер

1-кесте. Басқарушы компания туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Қазақ тіліндегі толық атауы	
2.	Орыс тіліндегі толық атауы	
3.	Ағылшын тіліндегі толық атауы	400-ден аспайтын әріптік және цифрлық символдар
4.	Қазақ тіліндегі қысқартылған атауы	
5.	Орыс тіліндегі қысқартылған атауы	
6.	Ағылшын тіліндегі қысқартылған атауы	30-дан аспайтын әріптік және цифрлық символдар
7.	БСН	
8.	Legal Entity Identifier коды (бар болса)	35 символ
9.	Заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні және эмитентті мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік орган	
10.	Эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні	
11.	Орналасқан жері	
12.	Нақты мекенжайы	
13.	Пошталық мекенжайы	
14.	Байланыс телефондары мен факс нөмірлері	
15.	Электрондық пошта мекенжайы	
16.	Басқарушы компанияның атынан пайлар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды тұлғаның лауазымы	
17.	Басқарушы компанияның атынан пайлар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	
18.	Қызметтің негізгі түрі	
19.	Басқарушы компания туралы қосымша ақпарат	

2-кесте. Инвестициялық пай қорларының пайлары туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Бағалы қағаздар түрі	Инвестициялық пай қорларының пайлары
2.	Қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі инвестициялық пай қорының атауы	
3.	Пай қорының түрі	Нұсқалары: жабық, ашық немесе интервалды
4.	Номиналды құны білдірілетін валюта	
5.	Бір пайдың номиналды құны	
6.	Қор активтерінің құрамы	Нұсқалары: жылжымайтын мүлік, бағалы қағаздар және басқа қаржы құралдары, аралас активтер, туынды қаржа құралдары, жоғарыда аталғанның ешқайсысы
7.	Пайлар шығарылымы туралы қосымша ақпарат	

Эмиссиялық бағалы қағаздардың
мемлекеттік тізілімін
жүргізу қағидаларына
4-қосымша

нысан

**Қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу
кезінде ұсынылатын мәліметтер**

1-кесте. Қазақстандық депозитарийлік қолхаттардың эмитенті туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Қазақ тіліндегі толық атауы	
2.	Орыс тіліндегі толық атауы	
3.	Ағылшын тіліндегі толық атауы	400-ден аспайтын әріптік және цифрлық символдар
4.	Қазақ тіліндегі қысқартылған атауы	
5.	Орыс тіліндегі қысқартылған атауы	
6.	Ағылшын тіліндегі қысқартылған атауы	30-дан аспайтын әріптік және цифрлық символдар
7.	БСН	
8.	Legal Entity Identifier коды (бар болса)	35 символ
9.	Эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні және эмитентті мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік орган	
10.	Эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні	
11.	Орналасқан жері	
12.	Нақты мекенжайы	
13.	Пошталық мекенжайы	
14.	Байланыс телефондары мен факс нөмірлері	
15.	Электрондық пошта мекенжайы	
16.	Эмитенттің атынан қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды тұлғаның лауазымы	
17.	Эмитенттің атынан қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті лауазымды тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	
18.	Қызметтің негізгі түрі	
19.	Эмитент туралы қосымша ақпарат	

2-кесте. Қазақстандық депозитарийлік қолхаттар туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Бағалы қағаздар түрі	Қазақстандық депозитарийлік қолхаттар
2.	Базалық актив туралы мәліметтер	эмитент, эмитенттің орналасқан жерінің елі туралы мәліметтер, санаты, түрі, халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN коды) туралы мәліметтер (бар болса), өтелетін немесе айырбасталатын
3.	Базалық актив бойынша сыйақы түрі	Нұсқалары: кірістіліктің белгіленген мөлшерлемесі, кірістіліктің өзгермелі мөлшерлемесі, дисконт.
4.	Базалық актив бойынша дивиденттер мөлшері немесе кірістілік мөлшерлемесі	
5.	Базалық активті өтеу күні (пбар болса)	
6.	Депозитарийлік қолхаттар құнының валютасы	
7.	Жарияланған қазақстандық депозитарийлік қолхаттар саны	
8.	Қазақстандық депозитарийлік қолхаттар шығарылымы туралы қосымша ақпарат	

Эмиссиялық бағалы қағаздардың
мемлекеттік тізілімін
жүргізу қағидаларына
5-қосымша

нысан

**Исламдық бағалы қағаздар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу кезінде және
исламдық бағалы қағаздар шығарылымы проспектісіне өзгерістерді және (немесе)
толықтыруларды мемлекеттік тіркеу кезінде ұсынылатын мәліметтер**

1-кесте. Исламдық бағалы қағаздар эмитенті туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Қазақ тіліндегі толық атауы	
2.	Орыс тіліндегі толық атауы	
3.	Ағылшын тіліндегі толық атауы	400-ден аспайтын әріптік және цифрлық символдар
4.	Қазақ тіліндегі қысқартылған атауы	
5.	Орыс тіліндегі қысқартылған атауы	
6.	Ағылшын тіліндегі қысқартылған атауы	30-дан аспайтын әріптік және цифрлық символдар
7.	БСН	
8.	Legal Entity Identifier коды (бар болса)	35 символ
9.	Эмитентті мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) күні және эмитентті мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған мемлекеттік орган	
10.	Эмитентті алғашқы мемлекеттік тіркеу күні	
11.	Орналасқан жері	
12.	Нақты мекенжайы	
13.	Пошталық мекенжайы	
14.	Байланыс телефондары мен факс нөмірлері	
15.	Электрондық пошта мекенжайы	
16.	Эмитенттің атынан исламдық бағалы қағаздар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті эмитенттің лауазымды тұлғасының лауазымы	
17.	Эмитенттің атынан исламдық бағалы қағаздар шығарылымдарын мемлекеттік тіркеу үшін құжаттарға қол қоюға уәкілетті эмитенттің лауазымды тұлғасының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	
18.	Қызметтің негізгі түрі	
19.	Эмитент туралы қосымша ақпарат	

2-кесте. Исламдық бағалы қағаздар туралы мәліметтер

№	Мәлімет түрі	Ескертпе
1.	Бағалы қағаздар түрі	Исламдық бағалы қағаздар
2.	Исламдық бағалы қағаздардың түрі	
3.	Исламдық бағалы қағаздарды орналастыру бағасының валютасы (бар болса)	
4.	Бір исламдық бағалы қағаздың номиналды құны (бар болса)	
5.	Қамтамасыз ету түрі (қамтамасыз етусіз)	Нұсқалары: мемлекеттің кепілдігімен және (немесе) кепілдемесімен қамтамасыз етілген, үшінші тұлғаның кепілдігімен қамтамасыз етілген (мемлекеттен басқа), мүлік кепілімен қамтамасыз етілген, қамтамасыз етусіз
6.	Өтеу күні (бар болса)	
7.	Жарияланған исламдық бағалы қағаздар саны	
8.	Айналысы басталған күн (бар болса)	
9.	Айналыс мерзімі (бар болса)	
10.	Исламдық бағалы қағаздар шығарылымы туралы қосымша ақпарат	